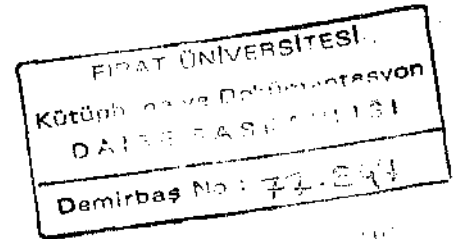

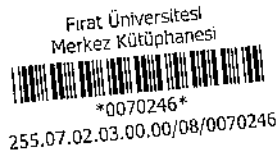
T.C.
FIRAT UNIVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

39 NUMARALI AMASYA SER'İYYE SİCİLİ
H.1149-1151 (M.1736-1739)

YÖKSEK LİSANS TEZİ

TYL/25

DANIŞMAN
YRD.DOC.DR.İBRAHİM YILMAZCELİK

HAZIRLAYAN
SENER ÇAKMAK

ELAZIĞ - 1996

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa No:

Ö N S Ö Z.....	I
K İ S A L T M A L A R.....	III
G İ R İ Ş.....	IV

BİRİNCİ BÖLÜM KADILIK MÜESSESESİ VE SER'İYYE SİCİLLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

I. Kadılık Müessesesi	1
II. Şer'i Mahkemeler ve Şer'iyye Sicilleri.....	3
1. Sicillerin Oluşumu -Muhtevası ve Önemi.....	3
2. Şer'iyye Sicillerinin Bugünkü Durumları ve Fihrist Çalışmaları	7
III. Amasya Ser'iyye Sicilleri.....	9
1. 39 Numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinin Tanımı.....	11

İKİNCİ BÖLÜM

I. 39 Numaralı Şer'iyye sicilinde Yer alan Belgelerin Fihristi.....	13
II. Belge Özetleri.....	18
III. Metin (Transkripsiyonu).....	63-353

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 39 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN UMUMİ DEĞERLENDİRMESİ

I. Amasya Adı Üzerine.....	354
II. Amasya'nın İdari Yapısı.....	355
III. Amasya'nın Fiziki Yapısı.....	359
IV. Amasya'nın Askeri Durumu.....	361
V. Amasya'nın İktisadi Durumu.....	362
VI. Amasya'da Sosyal Hayat.....	363
S O N U Ç	366
B İ B L İ Y O G R A F Y A.....	367

Ö N S Ö Z

Tarihdeki olayların tamamını araştırmak ve bunların hepsi-
ne birden vâkıf olmak oldukça güçtür. Osmanlı tarihi araştırmaların-
larında konular tamamen bir birine paralellik arzeden bir mahi-
yettir. Osmanlı'yı uzun tarihi yaşamı boyunca ve geniş coğrafyası üzerinde tanımak ve bütün gerçekleriyle ilim aleminin istifadesine sunmak için mutlaka en ince ayrıntılarına kadar incelenerek, araştırılması bir zorunluluktur. En küçük idare birimlerine kadar Osmanlı'nın incelenmesi ve bu bütünün parçaları tamamlanacak şekilde araştırılması gerekir. Bu düşünceden hareketle yaptığımız bu çalışmada temel amaç olarak Osmanlı'nın bir sancak merkezi olan Amasya Sicillerini tanıtarak "Şehir Tarihçiliği" sahasında Amasya'yı tanıtmanın yararlı olabileceği noktasından hareket ettik.

Şehir Tarihçiliği araştırmalarında, "Ser'iyye Sicilleri" birinci elden kaynaklar olarak değerlendirilmelidir. Tarihimizin ana kaynaklarından olan sicillerin en ince noktasına kadar incelenerek tarih araştırmacılarının ve insanlık aleminin hizmetine sunulması oldukça önemli bir husustur.

Ele aldığımız bu sicil halen Ankara Milli Kütüphane'de 39 envanter numaralı ve H.1149-1151 yıllarını kapsayan, Amasya Ser'iyye Sicilidir. Sicilin deftere sonradan verilmiş olan Türkçe sayfa numaraları esas alınmıştır. Toplam olarak 144 sayfa ve 72 yapraktan oluşan bu sicil bazı sayfaları boş durumda olup, bu boş sayfalar sicilin tanıtımında belirtilmiştir. Sicilin 143 ve 144 ncü sayfaları silik olduğu için okunamamıştır. Metin transkribe edilirken tabii ki bazı kelimeler ve tamlamalar okunamamış olup, okunamayan ya da silik olan bu

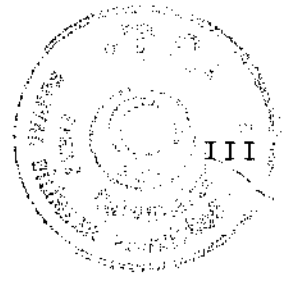
II

kelimeler (.....) ile gösterilmiştir.

Çalışmamızın esasını,metin Çalışması oluşturmakla birlikte konu itibariyle alakalı olduğu için "Kadılık Müessesesi ve Ser'iyye Sicilleri" hakkında öz bilgiler vermeyi uygun bulduk. Bunun yanı sıra araştırmacılara kolaylık sağlaması düşüncesi ile tez içerisindeki belgelerin fihristini ve sicilde yer alan belgelerin konularına göre tasnifleri ve belge özetlerini de vermeye gayret ettik.

Çalışmalarımın başından itibaren her türlü destek ve kolaylığı sağlayan,bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım kıymetli hocam Yrd.Doç.Dr.İbrahim YILMAZÇELİK'e tesekkürlerimi sunuyorum.Ayrıca bilgi ve tecrübelerinden istifade ettiğim kıymetli hocalarım Doç.Dr.Mustafa ÖZTÜRK ve Yrd.Doç.Dr. Rıfat ÖZDEMİR'e de tesekkürü bir borç bilirim.Bu çalışmada emeği geçen tüm arkadaşlarıma da tesekkür ediyorum.

Sener ÇAKMAK - Amasya
1996

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
a.g.m.	: Adı Geçen Makale
a.m.mad.	: Adı Geçen Madde
Bkz.	: Bakınız
b.	: Bin
C.	: Cilt
F.Ü.	: Fırat Üniversitesi
I.A.	: İslam Ansiklopedisi
H.	: Hicri
M.	: Miladi
T.A.D.	: Tarih Araştırmaları Dergisi
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
Sad.	: Sadeleştiren

G İ R İ Ş

Bir bölgenin veya şehrin fiziki, idari ve sosyo-ekonomik durumu incelenirken o bölge veya şehri bağlı olduğu ülkenin içerisinde bulunduğu idari ve sosyo-ekonomik şartlardan ayrı olarak ele alıp incelem mümkün değildir. Osmanlı Devleti geniş sınırları üzerinde, devletin dayandığı temeli merkezi otorite üzerine oturmanın yanında her vilayet ve sancağında kendine özgü yönetim sistemi ile idare etmiştir. Osmanlı her vilayet veya sancağının idari ve iktisadi özelliklerinden kaynaklanan farklılıklarını bünyesinde barındırmıştır.

Osmanlı Devleti, merkezi otoriteyi sağlam tutma prensibi yanında, özellikle taşra teşkilatında itina göstermiştir. Buradan hareketle devlet, taşradaki idari birimlerini tabii ve sosyo-kültürel şartlarını göz önünde bulundurarak düzenleme yoluna gitmiştir. Bu sebebdan dolayı sancaklar arasında belirgin farklılıkların olması doğaldır. Yapılacak olan Osmanlı tarihi araştırmalarından özellikle bu hususların göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Osmanlı devleti asırlar süren uzun hükümdarlık dönemini sağlam temeller üzerine kurup, geliştirdiği müesseselerine borçludur. Ancak gerek dünya siyaset alanında meydana gelen değişiklikler ve gerekse ekonomik sahada ortaya çıkan gelişmelere paralel olarak, Osmanlı Devleti'nin daha XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren büyük bir gerileme içerisine girdiği görülmektedir¹.

1) İbrahim Yılmazçelik; XIX yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır, 1790-1840, (Fiziki, İdari ve Sosyo-Ekonomik Yapı), F.O. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Elazığ, 1991, s.37-38

XVIII. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş ve yükseliş dönemlerindeki askeri, siyasi ve iktisadi gücünden çok şey kaybettiği, hatta bir durgunluk ve boğalama dönemine girdiği görülür. Bu dönemde fetihler durmuş ve devlet eski durumu koruma endişesine düşmüştür. Bu yüzyılda rönesans ve reform hareketlerini idrak eden, yaptığı coğrafi keşifler sayesinde deniz aşırı sömürge imparatorlukları kuran ve bu sayede gelişen, güçlenen ve savunmadan saldırıya geçen Avrupa karşısında, Osmanlı Devleti söz konusu gelişmelerden çok Anadolu'daki karışıklıklarla uğraşmak zorunda kalmıştır². Bu karışıklıklar tabii olarak iktisadi ve sosyal düzeni de büyük ölçüde sarsmıştır. Bu şartlar altında bile XVIII. yüzyılın sonuna gelinceye kadar Osmanlı Devleti batıdan uzak kalma, savaşlara yabancı devletlerle ittifak yaparak qirmeme ve dış ticaret yapmama gibi kurallara bağlı kalmış ve bu durum ise Avrupa devletlerinin, özellikle ticari alanda Osmanlı Devleti'ni eskiden kazandıkları ticari hakları dahada geliştirerek sömürmelerine sebep olmuştur³. Osmanlı Devleti'nin siyasi alandaki faaliyetleri, sosyo-ekonomik yapıyı temelden etkilemiştir. Duraklama ile başlayan kötü gidışat gerileme ile de belirlenmiştir.

XVIII. yüzyılda, eyaletlere atanan valilerin görev yerlerine gitmeyip, eyaletleri Mutesellimler vasıtası ile idare etmeleri yaygınlaşmıştır. Aynı şekilde kadılarda çoğunlukla yerlerine Naib gönderiyorlardı. Öte yandan bu yüzyılda Mutesel-

2) Mustafa ÖZTÜRK; "XVIII. Yüzyılda Antakya ve çevresinde eškiyalık olayları", Belleten, C.LIV, S.211, Ankara, 1991, s.963.

3) Yücel ÖZKAYA: XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı, Ankara, 1985, s.10.

VI
limler, Şehir Kethüdaları, Voyvoda, Muhassıl ve Ayanların sayı-
larında büyük bir artış gözükmemektedir. Yani bu dönemde idari
alanda belirgin yolsuzluklar olmaya başlamış ve artarak devam
etmiştir.

XVIII. yüzyıla gelindiğinde idari alandaki bozuklukların
benzeri olan bozulmalar iktisadi alanda da olumsuzluklarla dolu
bir görü-nüm arz etmekteydi.

Bütün bu gelişmelere rağmen, Rusya ile 1711, İran ile
1723-1746 Avusturya ile 1736-1739 yıllarında yapılan savaşlarda
küçümsenmeyecek başarılar elde edilerek, statüko kısmende olsa
korunabilmisti. 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşında devlet hem
prestij kaybetti hemde belki de en önemlisi olarak Karadeniz
üzerindeki hükümdarlık haklarını Rusya ile paylaşmak ve Kırım'ı
terketmek zorunda kaldı⁴.

XIX. yüzyıla girerken Osmanlı birçok iç ve dış olumsuzluk-
larla mücadele etmek durumunda kalmış, kötü gidişatın önüne
durmak için bir çok gayret sarfedilmiş ve yapılan ıslahatlar-
la olumsuzluklar ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Aynı dö-
nemde dünyada önemli gelişmeler olmaya başlamış, 1789 Fransız
ihtilali sonunda ortaya çıkan "Milliyetçilik" fikirleri bütün
hesapları alt üst etmiştir. Milliyetçilik fikirlerinden olumsuz
yönde etkilenen Osmanlı çok güç durumlarla karşı karşıya kal-
mıştır.

Osmanlı Devleti'nde özetle zikredebileceğimiz bu durum
dahilinde, son dönem Türk Tarihi üzerine yapılan çalışmalara
bakıldığında, bunların ağırlık noktasını sosyal ve iktisadi
tarih çalışmalarının oluşturduğu görülür. Bu çalışmalar

4) İbrahim Yılmazçelik; a.g.e., s.40

VI
içerisinde yer verebileceğimiz "Şehir tarihçiliği" daha ziyade XVI. yüzyılı ihtiva eden ve büyük ölçüde "Tapu Tahrir Defterine" dayanan çalışmalar üzerinde yoğunlaşmıştır. Ancak bu konuda XVII-XVIII. yüzyıllara ait çalışmaların olduğunda göz ardı etmemek lazımdır.

Şehir Tarihçiliği, aynı zamanda kaza merkezi devletin küçük bir modelini oluşturduğu için genel tarih çalışmaları içerisinde oldukça önemli yer tutar. Bazı kaynaklarda Osmanlı şehri dini işlere bakan bir müftüsü ve kaza hakkına sahip bir kadısı olan yer olarak tarif edilmiştir. Ancak şehri meydana getiren unsurlar bundan ibaret değildir. Şehrin en önemli unsuru elbetteki insandır. Şehir onun faaliyetleri çerçevesinde canlanmakta ve yaşanır bir yer olmaktadır. Bu sebeple şehir, tarihçiliği ait olduğu dönem içerisinde halkın sosyo-ekonomik durumunda ortaya koyacağından son derece önemlidir⁵.

Osmanlı Devleti tarihinin daha iyi anlaşılabilmesi, tarih araştırmalarından istenilen neticelerin alınabilmesi için Şehir Tarihçiliği alanındaki çalışmaların son derece faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Ser'iyye Sicilleri bir veya birkaç yılın olaylarını kapsayabilir. Genellikle defterin bir tarafı mahalli olaylara (evlenme - boşanma, alım - satım, nafaka, vakıf, hibe, cinayet, cürüm, v.b.) ayrılmıştır ki bu kısma "Sicil-i Mahfuz", denir. Diğer tarafında merkezden gönderilen ferman, emir gibi belgelere ayrılmıştır. Bu kısımda "Sicil-i Mahfuz Defterlü" olarak

5) İbrahim Yılmazçelik; a.g.e., s.46.

adlandırılmıştır.

İmparatorluğun genel düzeni içinde yukarıda sözü edilen belgeleri kapsadığı için, Ser'iyye Sicillerinin önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Ferman, emir ve buyuruldularda ordu için asker ve zahire toplanması, iç güvenliğin sağlanması, vergilerin toplanması, paranın ayar ve vezninin korunması, menzilhanelerin en güzel bir şekilde işlenmesinin sağlanması gibi daha burada sayabileceğimiz pek çok siyasi, iktisadi, askeri, sosyal-kültürel ve etnografik hususlar yer almaktadır. o kazada genellikle iki defa verilen narhlarda ise bütün ihtiyaç maddelerinin cins, birim ve fiyatlarını bulmak mümkündür. Hüccet, ilam ve beratlarla ücret ve nafakalar terekelerde ise taşınmaz malın ve diğer eşyanın cinsi ve fiyatları, tevzi, taksim ve salyane defterlerinde devlet adına yapılan harcamalar, örneğin yol veya devlet yapısı bir konağın inşaatından kullanılan malzemenin cins ve fiyatı hayvan kiralari, usta-işçi gündelikleri hakkında bilgiler bulunmaktadır. Arz-ı hallerde ise halkın her türlü konulara ait dilek ve şikayetlerini ve bütün bu yazışma ve işlemlerden de devlet bürokrasisinin nasıl işlediğini görmek mümkündür.

Bütün bunlardan da anlaşılacağı gibi, Milli tarihimiz içinde ayrı bir yere sahip olan Ser'iyye Sicillerinin, iktisadi ve kültürel hayatımız, özellikle şehir tarihleri için son derece önemli birinci elden kaynaklardır. Çünkü yukarıda da değindiğimiz gibi siciller hem İmparatorluk genelinde yayınlanan emir ve fermanları ve hemde mahallinde geçen olayları kapsamaktadır.

Bu kadar önemli olmalarına rağmen Siciller, uzun yıllar ihmal edilmiş değerleri yakın zamanlara kadar anlaşılamamıştır. Son zamanlarda tarihçiliğimizdeki yeni anlayıştan dolayı, Siciller üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Yinede kataloglama işlemleri bitirilememiştir⁶.

6) Ahmet Halaçoğlu; 381 Numaralı Harput "Ma'muretü'l Aziz" Ser'iyye sicili, Basılmamış Yüksek Lisan Tezi, A.Ö.I.T.E., Ankara 1986, s.XI-XIII

I. BÖLÜM

KADILIK MÜESSESİ VE SER'İYYE SİCİLLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

1. Kadılık Müessesesi

Osmanlı adli teşkilatı içerisinde büyük bir yere sahip olan kadı; karar, hüküm ve hakim anlamlarını ifade eden kaza'nın ism-i faili olup hakim anlamına gelmektedir⁷. İslamiyet'in doğuşu ile birlikte bu görevi ilk olarak yerine getiren Hz. Peygamber (S.A.V) olmuştur. Ondan sonra da kadılık, halifeler için önemli görevler arasında yer almıştır. Ancak İslâm devletin sınırlarının genişlemesi ve dolayısıyla bürokratik işlemlerin artmasına paralel olarak ilk defa Hz. Ömer (R.A.) zamanında Medine, Basra ve Küfe'ye kadılar atanmıştır⁸.

Böylece İslâm'da "taklid-i kaza" usûlü ortaya çıkmış oluyordu⁹. Halifenin adına taklid-i kazâ'yı gerçekleştirmek için atanan kişilere de "Naib" adı verilmektedir.

Emeviler döneminde kurumlaşan ve diğer İslâm devletlerinde de varlığını sürdüren kadılık kurumunda; Abbasiler döneminde bir takım uygulamaların ve yeniliklerin ortaya çıktığı görülmektedir. Mesela "Kadileşker" veya "kadı asker" denilen "ordu kadılığı" ile kadîü'l-kudât makamları bu dönemde oluşturulduğu gibi kadıların o zamana kadar görev yapmakta oldukları mescitlerden kurtarılarak bu maksatla hazırlanmış olan resmi binalara kavuşturulmaları¹⁰ Abbasiler döneminde gerçekleşen bir olaydır.

7) Ebu'l-Mardin; "Kadı Maddesi", I.A., C.VI. İstanbul 1967, s.42.

8) Fahrettin Tızlak; 398 numaralı Harput Seriyve Sicili; Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 1987, S.x

9) Halit Onan; 1 Numaralı Harput Seriyve Sicili, Ankara 1958, S.XXII

10) H.Onan; a.g.e., S.XXIII - XXIV

2

Osmanlı Devleti'nde de kadılık devam etmiş ve bu devlet haneî mezhebi doğrultusundaki islâm hukununun fiilî olarak en büyük otoriteye kavuştuğu devlet olma özelliğine sahip olmuştur. İlk dönemlerinden itibaren medenî hukuk ve ceza davalarına bakmakla yükümlü olarak her kazada kadının başkanlığında ser'î bir mahkemenin bulunduğu Osmanlı Devleti'nde¹¹ ilk defa I.Baye-zit döneminde kadıların yaptıkları hizmet karşılığında alacakları en yüksek ücretin belirlenmesi ile kadılık teşkilatının ilk nizamı ortaya konmuş oluyordu¹². Bu arada İmparatorluk genelindeki bütün kadılar, kadı askerlere bağlanarak (Anadolu ve Rumeli kadı askerliği) kadılara verilecek olan rütbe, elkab ve dereceler belirlenmiş ve yeni kadıların yetişmesine kaynaklık rolünü üstlenecek olan medreseler II. Mehmed zamanında açılmıştır¹³. Böylece Fatih Sultan Mehmed zamanında Osmanlı kadılık teşkilatı tam olarak kurumlaşmış oluyordu. Fakat 16. yüzyıl ikinci yarısından itibaren İmparatorluk bünyesindeki diğer kurumlarda olduğu gibi medreselerde de gözlenen bozulmaya paralel olarak 17. ve 18. yüzyılda kadılık kurumunda bozulmaya başlamış¹⁴ nitekim 1591 yılından itibaren kadılar için görev yerlerinde fiilî hizmet şartının aranmaya başlandığı ve kadıların görev yerlerine gitmeyerek yerlerine hizmet süreleri birer yıl olan naibler atanmaya başladığı görülmektedir¹⁵.

11) Joseph Schacht; "Mahkeme Maddesi", I.A., C.VII, İstanbul 1972, s.147

12) E.Mardin; a.g.e., s.45.

13) H.Ongan; a.g.e., S.XXV

14) Musa Çadırcı; "Tanzimatın ilamı sıralarında Osm.Imp.kadılık kurumu ve 1838 Tarihli Tarık-ı İlmiyyeye Dair Ceza Kanunnamesi", T.A.D., C.IX Sayı 25, Ankara 1982, S.139

15) E.Mardin; a.g.e., s.45.

II- Ser'i Mahkemeler ve Ser'iyye Sicilleri

Kadı ve naiblerin kaza işiyle uğraştıkları resmi dairelere Ser'iyye Mahkemeleri denilmektedir. Bu mahkemeler başlangıçta camilerde daha sonraları ise çoğu zaman kadının oturduğu evi ile yanyana bazen de büyük bir caminin yanında bulunurdu. Kadı ve naiblerin en büyük görevleri kaza (yargı) idi. Her kazada bulunan Ser'i mahkemelerin ser'iatın gereklerine göre haklı ile haksızı ayırt etmek, nikah, miras, boşanma, vafetme, evlat edinme gibi işleri görmek asıl görevleri arasında idi. Bazı özel durumlar içinde Meclisi Ser'denilen mahkeme kurulu, bu bimalarda toplanır ve görev yapardı¹⁷.

Mahkemede yargının başı olan kadı veya naib ile diğer görevliler bulunurdu. Bunun yanında, bu gün için "Mahkeme jürisi" diyebileceğimiz "Şuhudul-Hal" diye adlandırılan sadece duruşma sırasında mahkemeye iştirak eden sayıları davanın önemine göre azalıp çoğalabilen ve kadının bilgilerinden istifade ettiği bir meclisde hazır bulunurdu¹⁸.

1. Sicillerin Oluşumu, Muhtevası ve Önemi

Kadı Efendiler mahkemelerdeki görevlerini yerine getirirken defterler halinde kayıtlar tutmuşlardır¹⁹. Bu kayıtlar tarih sırasına göre deftere kaydedilirdi. Ancak, bu işlemler bir usul taib edilir ve defterin bir yanına mahalli kayıtlar, bir yanına da merkezden gelen her türlü emir yazılırdı. Söz konusu bu defterlerde kadı veya naiblerin verdikleri kararların yazıldığı

17) H.Inalcık;"Mahkeme Maddesi", I.A., C.7, S.149-151

18) İbrahim Yılmazçelik; 392 Numaralı Harput Ser'iyye Sicili; Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, s.XXVIII

19) İ.Yılmazçelik; a.g.e., S.XVIII

4
kısıma "sicill-i mahfûz", merkezden gelen her türlü emirin yazıldığı kısma da "sicil-i mahfûz defterlü" denirdi ki, bütün bu kayıtlarıda mahkeme görevlilerinden olan mukayyid tutardı²⁰.

Bu şekilde oluşan ve "kadı sicili", "kadı defteri", "sicil-i mahfûz" veya "sicil" de denilen, yazılar çoğu kere talik kırması, kağıtları çok sağlam ve parlak, yazı yazımında kullanılan mürekkepleri canlılığını günümüze kadar muhafaza edebilecek derecede kaliteli olan şer'îye sicilleri kesin olmamakla beraber boylu ve dar enli olurlardı. Yaklaşık 40 santim boyu olan bir defterin 16-17 santim arasında da eni olurdu. Söz konusu siciller normalde kadıdan kadıya devredilirdi²¹.

Kadı defterleri, Şer'î Mahkeme Sicili veya sadece "defter" de denilen şer'îye Sicillerinde, devlet merkezi ile olan yazışmalar halk dilekleri, fermanlar, ilamlar, hüccetler, berâtlar, v.s.gibi konulara ait belgeler bulunmaktadır. Bunun yanında bölgenin beledi inzibati işleri, devletin çıkardığı muhtelif yasaklar, ordu için asker zahire toplanması, halkdan vergi toplanması, bölgede yetişen ürünler, şehir ve kasabaların takribi nüfuz tayini, salgın hastalıklar ve aile hayatı gibi konularda bu defterlere kaydedilirdi.

Vakanüvis ve özel tarihlerimizde şehir, köy ve kasabalarımıza ait malûmat yok denecek kadar azdır. İşte Osmanlı devletinin gerçek tarihi ancak bu defterlerin tetkikinden sonra meydana gelecektir. Çünkü geçmişin bütün canlılıklarıyla bizi temasa getirebilecek ve gerçek sentezi yapmamızı mümkün kılacaktır.

20) F.Tızlak; a.g.e. S.XV

21) F.Tızlak; a.g.e. S.XV

Östelik sicil defterleri verdikleri malûmat ve tarihlendirme bakımından emin olabileceğimiz kaynaklardır. Ayrıca bunlar, arşiv evrakını teyyid eder mahiyette olduğu gibi, zayı olmuş evrakın yerine kullanılabilecek en önemli vesikalardır²². Ayrıca geçmişten günümüze ısıt tutan, birinci elden ve başka bir nüshası bulunmayan bu kaynaklar sayesinde gerçek tarih yazılabilecektir ve geçmişimiz en az hata ile öğrenilebilecektir.

Bunlara ilaveten sicillerin önemini artıran diğer hususlar da şunlardır:

1. Ser'iyye Sicillerine suret olarak geçmiş bulunan çeşitli fermanlar, beratlar, mektuplar, divan tezkireleri vb. diğer resmi kayıtlar, eski nizamların iç yüzlerini ortaya koyan en müsbet belgelerdir.

2. Ser'iyye Sicillerinde bir çok devlet adamı, müderris, alim, şair, sanatkar ve mimar adları geçer. Her ne kadar, bu kalbur üstü kimselerin biyografisine dair kayıtlarda geniş açıklamalar bulunmuyorsa da, bunların hal tercümelerini yazmak veya yazılmış bulunan kişiler hakkındaki bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmekte, bu kayıtlar bize en sağlam ip uçlarını verebilir.

3. Siciller mimari tarihimiz açısından da oldukça önemlidir. Zira ayakta olsun, olmasın eski sanat abidelerinin varlığını ortaya koyar.

4. Sicillerde geçen kişi adları, kasaba, köy, mahalle, semt adları büyük bir yekün teşkil eder. Bunlardan kadın, erkek

22) Müctebe ilgürel; Ser'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru, I.O.T.D., S.28-29 İstanbul, 1974-75, s.123

6
adlarıyla ünvan ve lakaplar dil bakımından incelenmeye değer konulardır. Eskiden oturulan veya oturulmayan yerler köy, kasaba, mahalle, semt, mezra ve özellikle aşiret ve cemaat adlarını ihtiva eden kayıtlar, iskan tarihimiz için paha biçilmez belgelerdir.

5. Tımarların kimlere ve ne suretle tevcih edildiklerine dair beratlarla, bu tımarlara kadılar huzurunda ve artırma yolu ile mültezimlere verilmelerine veya sahipleri marifetleriyle tapuya bağlanmalarına, vakıflara ait emlak ve akarlarında aynı şekilde kiraya verilmelerine dair rastlanan kayıtlar, Osmanlı devletinin iç teşkilatını ortaya koyduğu için büyük bir önem taşımaktadır.

6. Sicillerde rastladığımız narh kayıtları, esnaf teftişine dair kısa fakat açık zabıtlar, o zamanki belediye kaide ve nizamlarını açıkca ortaya koyması bakımından, iktisat tarihi açısından önem taşır.

7. Kadı defterleri, tıp tarihi ve halk tebabeti açısından da incelemeye değer kaynaklardır. Ayrıca bu defterlerde geçen Türkçe terimlerle, imla özellikleri dil ve folklor yönlerinden ayrı bir inceleme konusunu teşkil eder.

8. Dava konuları, mahkemelerin çalışma biçimleri, İslam hukukunun tatbiki gibi konuları ihtiva etmesi bakımından da, hukuk tarihi açısından da öneme sahiptirler²³.

23) İ.Yılmazçelik; a.g.e., S.XCI

2. Ser'iyye Sicillerinin Bugünkü Durumları ve Fihrist Çalışmaları

Ser'iyye Sicillerinin bugün bilinen sayıları ser'i mahkemelerin kuruluşundan bu yana geçen zamana kıyasla oldukça azdır. Ülkemizde bulunan çeşitli müzelerimizdeki Ser'iyye Sicilleride Osmanlı Devletinin son dört beş yüz yıllık dönemine aittir. Yani devletin ilk dönemlerine ait siciller malesef günümüze ulaşamamıştır. Yine özellikle Selçuklulara ait kadı defterleri tamamen mahf olmuştur. Aynı şekilde diğer İslam devletlerine de ait bugün elimizde hiç bir örnek yoktur²⁴.

Bu büyük eksikliği bir takım sebepleri vardır. Mesela; Ortaçağda bazı kadıların vazifelerinden ayrılıp giderken ellerindeki Sicilleri de beraberinde götürmüşlerdir. Yine özellikle Osmanlı Devletinin durakalamaya geçtikleri dönemlerde siciller büyük tahribata uğramıştır. Bunun yanı sıra; bir yerden başka bir yere nakil esnasında kaybolma, su baskını, yangın gibi sebeplerin yanında; düşman işgalleri sırasında meydana gelen tahripler, hırsızlık gibi sebeplerden sicillerin çoğu günümüze ulaşamamıştır.

Çeşitli müze ve kütüphanelerimizde bulunan Ser'iyye Sicilleri 3 Kasım 1941 tarih ve 4018/2182 sayılı Maarif Vekaletinin emriyle çeşitli merkezlerde toplatılmıştır. Bu toplatılan Ser'iyye Sicillerinin adet itibariyle toplamı şudur:

Bugün müze ve kütüphanelerimizde 7493 adet Ser'iyye Sicil defteri mevcut olup, bunlar şu yerlerde bulunmaktadır:

24) F.Tızlak; a.g.e., S.XIX.

8

Ankara Etnoğrafya Müzesinde 1559, İstanbul Topkapı Sarayı Müzesinde 2751, Adana Müzesinde 424, Diyarbakır Müzesinde 252, Hatay Müzesinde 101, Konya Müzesinde 329, Niğde Müzesinde 22 (Bunlarda 10-12 tanesi Bor'da Halil Nuri Yurdakol Müzesinde), Afyon Müzesinde 158, Sivas Müzesinde 121, Kütahya Müzesinde 90, Bursa Müzesinde 827, Manisa Müzesinde 297, İzmir Müzesinde 207, Sinop Müzesinde 23 ve Tokat Müzesinde 107 adet bulunmaktadır²⁵.

Öte yandan varlığı tesbit Ser'iyye Sicillerinin ilmi araştırmalarda daha pratik ve daha yararlı şekilde kullanılabilmesi için genel bir kataloğun ve tek tek bütün sicillerinin fihristlerinin hazırlanması gerekmektedir. Gerçi bu konularda çeşitli çalışmalar yapılmış ve halen yapılmaktadır²⁶.

25) A.Halacıoğlu, a.g.e., S.XI-XII

26) Katalog Çalışmaları, geniş bilgi için bkz. Osman Ersoy; Ser'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru, A.O.D.C.F.D., C.XXII 3-4 Ankara 1963, s.33-65, Mücteba ilgürel; Ser'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru, I.O.E.F.T.D., S.28-29 İstanbul, 1975, 123-167. Yusuf Halacıoğlu; Ser'iyye Sicillerinin Tolu Kataloğuna Doğru I.O.E.F.T.D., S.30, İstanbul 1976, s.99-108 Rifat Özdemir; 170 Numaralı Ankara Ser'iyye Sicili; Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, A.O.D.T.C.F., Ankara 1979, Mustafa Öztürk; 243 Numaralı Ankara Ser'iyye Sicili; Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, A.O.D.C.F.D., Ankara 1979.

Amasya Ser'iyeye Sicilleri

9

Amasya'ya ait 1624 (H.1034-1036) tarihli sicil ile başlayan ve 1874 (H.1290) tarihindeki sicile kadar, yaklaşık olarak 95 adet sicil bulunmaktadır. Bu sicillerde genellikle kronolojik olarak bir boşluk görülmemektedir.

Şunu hemen belirtelim ki şehir tarihçiliği araştırmalarında, şehri doğrudan doğruya ilgilendirdiği için arşiv vesikası niteliğini taşıyan Ser'iyeye Sicillerinin önemi çok büyüktür. Amasya Ser'iyeye Sicilleri, Amasya ile ilgili araştırmalarda ilk ele alınacak kaynak özelliğindedir. Amasya sicilleri daha önce Tokat'da muhafaza edilirken 1991 yılından itibaren Ankara'da Milli Kütüphane'ye taşınmıştır.

1624-1874 yılları arasındaki Amasya Sicillerinin tam listesi aşağıdaki gibidir.

Defter No:	Hicri Tarihi:	Miladi Tarihi:	Sayfa Sayısı:
1	1034 - 1036	1624 - 1627	184
2	1042 - 1043	1632 - 1634	156
3	1044	1634 - 1635	128
4	1052 - 1054	1642 - 1646	152
5	1053 - 1054	1643 - 1645	125
6	1054 - 1056	1644 - 1647	89
7	1058 - 1059	1648 - 1649	115
8	1059	1649 - 1650	58
9	1062	1651 - 1652	98
10	1062 - 1063	1651 - 1653	227
11	1064 - 1065	1653 - 1655	165
12	1067	1656 - 1657	120
13	1070 - 1072	1659 - 1662	181
14	1073 - 1074	1662 - 1664	97
15	1074 - 1075	1663 - 1665	139
16	1076 - 1078	1668 - 1668	197
17	1083 - 1084	1672 - 1674	145
18	1092 - 1093	1681 - 1682	143
19	1100 - 1101	1688 - 1690	155
20	1104 - 1105	1692 - 1694	32
21	1106 - 1107	1694 - 1696	168
22	1109 - 1110	1697 - 1699	94
23	1112 - 1113	1700 - 1701	102
24	1113 - 1115	1701 - 1704	65
25	1117 - 1118	1705 - 1707	130
26	1121 - 1123	1709 - 1712	93

Defter No:	Hicri Tarihi:	Miladi Tarihi:	Sayfa Sayısı:
27	1123 - 1124	1711 - 1712	100
28	1125	1713	93
29	1131 - 1132	1718 - 1720	103
30	1133	1720 - 1721	131
31	1133 - 1135	1720 - 1723	201
32	1136 - 1137	1723 - 1725	186
33	1137 - 1139	1724 - 1727	237
34	1139 - 1140	1726 - 1728	131
35	1142 - 1144	1729 - 1732	242
36	1144 - 1146	1731 - 1734	180
37	1146 - 1147	1733 - 1735	218
38	1147 - 1148	1734 - 1736	159
39	1149 - 1151	1736 - 1739	144
40	1151 - 1153	1738 - 1741	131
41	1153 - 1154	1740 - 1742	168
42	1155 - 1156	1742 - 1744	128
43	1157 - 1158	1744 - 1745	160
44	1160 - 1161	1747 - 1748	140
45	1163 - 1164	1749 - 1751	134
46	1163 - 1168	1749 - 1755	66
47	1167 - 1171	1753 - 1758	134
48	1168 - 1170	1754 - 1757	206
49	1171 - 1174	1757 - 1761	136
50	1175 - 1176	1761 - 1763	55
51	1175 - 1177	1761 - 1764	162
52	1178 - 1181	1764 - 1768	21
53	1182 - 1184	1764 - 1771	188
54	1187 - 1189	1773 - 1776	244
55	1190	1776 - 1777	112
56	1191 - 1192	1777 - 1778	159
57	1192 - 1193	1778 - 1779	111
58	1194	1780	119
59	1185 - 1196	1780 - 1782	124
60	1196 - 1198	1781 - 1784	152
61	1198 - 1199	1783 - 1785	100
62	1200 - 1201	1785 - 1787	46
63	1200 - 1202	1785 - 1787	53
64	1202 - 1203	1787 - 1789	95
65	1214 - 1215	1799 - 1801	24
66	1221 - 1222	1806 - 1808	92
67	1222 - 1224	1807 - 1810	180
68	1225 - 1226	1810 - 1811	214
69	1227 - 1229	1812 - 1814	176
70	1231 - 1233	1815 - 1818	218
71	1234 - 1235	1818 - 1820	118
72	1240 - 1243	1824 - 1828	153
73	1243 - 1245	1827 - 1830	120
74	1247 - 1249	1831 - 1834	183
75	1250 - 1253	1834 - 1838	55
76	1251 - 1254	1835 - 1839	195
77	1254 - 1255	1838 - 1840	196
78	1255 - 1261	1839 - 1845	238
79	1256 - 1261	1840 - 1845	159
80	1261 - 1266	1845 - 1850	162
81	1264	1847 - 1848	55

Defter No:	Hicri Tarihi:	Miladi Tarihi:	Sayfa Sayısı:
82	1266	1849 - 1850	85
83	1266 - 1269	1849 - 1853	187
84	1269 - 1271	1852 - 1855	96
85	1272 - 1274	1855 - 1858	188
86	1272 - 1274	1855 - 1858	193
87	1274 - 1279	1857 - 1863	230
88	1274 - 1279	1857 - 1863	236
89	1279 - 1284	1861 - 1868	180
90	1278 - 1282	1861 - 1866	75
91	1279 - 1281	1862 - 1865	112
92	1279 - 1282	1862 - 1866	156
93	1280 - 1290	1863 - 1274	210
94	1282 - 1284	1865 - 1868	175
95	1283 - 1290	1866 - 1874	382

Yukarıdaki tablodanda anlaşılabacağı gibi 1700 - 1800 tarihleri arasında Amasya'ya ait 42 adet sicil bulunmaktadır. Bu sicillerin tarihlerine bakıldığında zaman düzenli bir sıra takip ettiği görülmektedir.

39 numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinin Tanıtımı

Adı geçen "Şer'iyye Sicili" Ankara'daki Milli Kütüphane'de bulunmaktadır. Tasnif edilmiştir. Bu sicil 39 numarada kayıtlıdır.

Envanter No : 39

Tarihi : H.1149-1151 / M.1736-1739

Sayfa Sayısı : 144

Yaprak Sayısı : 72

Toplam Belge : 244

Sicilin tamamı 144 sayfa (72 Yaprak)'dan ibarettir. Defter fazla tahrip olmamıştır. Belgeler genellikle okunaklı durumdadır. Sicile sayfa numarası verilmemiş olup bunu biz fotokopi çektirirken numaralandırma yoluna gittik. Sicilin sadece 143 ve 144 ncü sayfalarının bilgileri konuları anlaşılamayacak şekilde tahrip olduğundan okuyamadık.

Bu sicilın yazı dili genelde sade ve anlaşılır bir mahiyet taşımasına rağmen, bazı belgelerde arapça ve farsça terkip ve tamlamalar kullanılmıştır. Yazı stili oldukça ağırdır. Ancak sicil yazılırken bilgilerin akışına oldukça dikkat edilmiştir.

Sicilde tesbit edebildiğimiz 244 aded belge bulunmaktadır. Bu belgeler genellikle hüccet, buyuruldu, ilam, nasb, tereke, müfredat defteri, mektub ve fermânlardan oluşmaktadır. Bu belgelerin büyük bir çoğunluğu Müslimlere ait belgeler olup, içerisinde zımmilere ait bir kaç tane belge bulunmaktadır. Defterin başında ve sonundaki bir kaç sayfada oldukça kısa belgeler vardır. Ancak fermânlara ve buyurulduların zaman zaman uzun olduğu oldukça dikkat çeker. Sicilin yazı şekilleri rika ve çeşitlidir. Birden fazla katip tarafından yazıldığı, kalem ve yazı stillerinden anlaşılmaktadır.

Bu Ser'îyye Sicili H.1149-1151 / M.1736-1739 yıllarını kapsamaktadır. Belgelerde genellikle gün, ay ve yıl sıralarına uyulmuştur. Tarihlendirme zaman zaman Arapça zaman zamanda Türkçe yapılmıştır. Bazı belgelerde ise hem Arapça hemde Türkçe kullanılmıştır. Genellikle tarihlendirmenin başında "Fı" imlası kullanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
I. 39 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN
BELGELERİN FİHRİSTİ

S.No	Belgenin Nev'i	Belgenin Numarası	Belgenin Tez İçerisindeki Kısa Özeti'nin Sayfa No.	Belgenin Tez İçerisindeki Sayfa No.
1	Arz-ı Hal	1	19	63
2	Nasb	2	19	63
3	Nasb	3	19	63
4	Arz-ı Hal	4	19	63
5	Hüccet	5	19	63
6	Hüccet	6	19	64
7	Hüccet	7	19	64
8	Hüccet	8	20	64
9	Hüccet	9	20	64
10	Hüccet	10	20	65
11	Hüccet	11	20	65
12	Hüccet	12	20	65
13	Hüccet	13	20	66
14	Hüccet	14	20	66
15	Hüccet	15	21	66
16	İlam	16	21	66
17	Hüccet	17	21	67
18	Hüccet	18	21	67
19	Hüccet	19	21	67
20	Hüccet	20	21	67
21	Arz-ı Hal	21	21	68
22	Nasb	22	21	68
23	Hüccet	23	22	68
24	Hüccet	24	22	68
25	Nasb	25	22	68
26	Nasb	26	22	68
27	İltizam	27	22	68
28	Hüccet	28	22	68
29	Arz-ı Hal	29	22	71
30	Hüccet	30	23	71
31	Arz-ı Hal	31	23	71
32	İltizam	32	23	71
33	Arz-ı Hal	33	23	72
34	Arz-ı Hal	34	23	72
35	Hüccet	35	23	72
36	Hüccet	36	23	72
37	Hüccet	37	24	73
38	Hüccet	38	24	73
39	Arz-ı Hal	39	24	73
40	Tereke	40	24	76
41	Tereke	41	24	78
42	Hüccet	42	24	79
43	Hüccet	43	25	79
44	Hüccet	44	25	79
45	Nasb	45	25	79
46	Hüccet	46	25	79
47	Hüccet	47	25	81

S.No	Belgenin Nev'i	Belgenin Numarası	Belgenin Tez İçerisindeki Kısa Özeti'nin Sayfa No.	Belgenin Tez İçerisindeki Sayfa No.
48	Müfredat Defteri	48	26	82
49	Arz-ı Hal	49	26	82
50	Hüccet	50	26	85
51	Hüccet	51	26	86
52	Hüccet	52	26	87
53	Hüccet	53	27	91
54	Berât	54	27	92
55	Fermân	55	27	93
56	Fermân	56	27	96
57	Fermân	57	27	97
58	Buyuruldu	58	28	97
59	Arz-ı Hal	59	28	98
60	Buyuruldu	60	28	98
61	Arz-ı Hal	61	28	99
62	Buyuruldu	62	28	99
63	Arz-ı Hal	63	29	99
64	Buyuruldu	64	29	101
65	Arz-ı Hal	65	29	101
66	Fermân	66	29	101
67	Müfredat Defteri	67	29	102
68	Fermân	68	29	104
69	Nasb	69	29	104
70	Fermân	70	30	107
71	Buyuruldu	71	30	109
72	Buyuruldu	72	30	110
73	Buyuruldu	73	30	113
74	Fermân	74	30	114
75	Fermân	75	31	117
76	Mektûb	76	31	119
77	Arz-ı Hal	77	31	120
78	Buyuruldu	78	31	121
79	Fermân	79	31	121
80	Nasb	80	32	123
81	Fermân	81	32	123
82	Fermân	82	32	124
83	Fermân	83	32	127
84	Müfredat Defteri	84	32	128
85	Fermân	85	32	129
86	Fermân	86	33	132
87	Müfredat Defteri	87	33	135
88	Fermân	88	33	138
89	Nasb	89	33	139
90	Fermân	90	33	139
91	Fermân	91	33	141
92	Nasb	92	34	144
93	Tezkere	93	34	145
94	Nasb	94	34	147
95	Fermân	95	34	149
96	Fermân	96	34	150
97	Fermân	97	34	151

S.No	Belqenin Nev'i	Belqenin Numarası	Belqenin Tez İçerisindeki Kısa Özetinin Sayfa No.	Belqenin Tez İçerisindeki Sayfa No.
98	Fermân	98	35	152
99	Fermân	99	35	154
100	Buyuruldu	100	35	159
101	Fermân	101	35	160
102	Buyuruldu	102	35	162
103	Müfredat Defteri	103	35	163
104	Arz-ı Hal	104	35	164
105	Fermân	105	36	165
106	Fermân	106	36	167
107	Buyuruldu	107	36	171
108	Arz-ı Hal	108	36	172
109	Buyuruldu	109	37	173
110	Berât	110	37	174
111	Nasb	111	37	174
112	Buyuruldu	112	37	175
113	Arz-ı Hal	113	38	176
114	Tımar Tevcihi	114	38	176
115	Buyuruldu	115	38	176
116	Nasb	116	38	178
117	Buyuruldu	117	38	178
118	Nasb	118	38	179
119	Buyuruldu	119	38	180
120	Nasb	120	38	181
121	Fermân	121	39	183
122	Fermân	122	39	184
123	Buyuruldu	123	39	187
124	Buyuruldu	124	39	187
125	Arz-ı Hal	125	40	189
126	Fermân	126	40	189
127	Berât	127	40	191
128	Berât	128	40	192
129	Buyuruldu	129	40	192
130	Buyuruldu	130	40	193
131	Fermân	131	40	194
132	Fermân	132	41	196
133	Berât	133	41	198
134	Fermân	134	41	199
135	Fermân	135	41	200
136	Fermân	136	42	201
137	Berât	137	42	204
138	Fermân	138	42	204
139	Berât	139	42	205
140	Nasb	140	42	206
141	Berât	141	42	207
142	Fermân	142	43	208
143	Buyuruldu	143	43	209
144	Fermân	144	43	209
145	Buyuruldu	145	43	210
146	Fermân	146	43	213
147	Buyuruldu	147	43	214

S.No	Belgenin Nev'i	Belgenin Numarası	Belgenin Tez İçerisindeki Kısa Özeti'nin Sayfa No.	Belgenin Tez İçerisindeki Sayfa No.
148	Berât	148	44	216
149	Berât	149	44	217
150	Fermân	150	44	218
151	Fermân	151	44	220
152	Fermân	152	44	222
153	Buyuruldu	153	45	224
154	Fermân	154	45	225
155	Fermân	155	45	226
156	Fermân	156	45	228
157	Nasb	157	45	232
158	Fermân	158	45	233
159	Buyuruldu	159	45	234
160	Müfredat Defteri	160	46	234
161	Berât	161	46	235
162	Fermân	162	46	236
163	Buyuruldu	163	46	237
164	Fermân	164	46	237
165	Fermân	165	47	239
166	Müfredat Defteri	166	47	241
167	Buyuruldu	167	47	242
168	Arz-ı Hal	168	47	242
169	Fermân	169	47	243
170	Fermân	170	47	246
171	Berât	171	48	249
172	Buyuruldu	172	48	249
173	Fermân	173	48	250
174	Fermân	174	48	253
175	Fermân	175	49	255
176	Berât	176	49	257
177	Berât	177	49	258
178	Fermân	178	49	259
179	Berât	179	49	261
180	Berât	180	50	262
181	Nasb	181	50	263
182	Buyuruldu	182	50	264
183	Fermân	183	50	265
184	Buyuruldu	184	50	265
185	Fermân	185	50	266
186	Fermân	186	50	268
187	Fermân	187	51	270
188	Fermân	188	51	273
189	Fermân	189	51	275
190	Buyuruldu	190	51	276
191	Fermân	191	52	277
192	Nasb	192	52	278
193	Fermân	193	52	278
194	Fermân	194	52	279
195	Buyuruldu	195	52	281
196	Buyuruldu	196	53	283
197	Fermân	197	53	284

S.No	Belgenin Nev'i	Belgenin Numarası	Belgenin Tez İçerisindeki Kısa Özeti'nin Sayfa No.	Belgenin Tez İçerisindeki Sayfa No.
198	Buyuruldu	198	53	285
199	Fermân	199	53	286
200	Berât	200	53	288
201	Nasb	201	53	289
202	Nasb	202	54	289
203	Fermân	203	54	294
204	Fermân	204	54	294
205	Berât	205	54	294
206	Fermân	206	55	298
207	Fermân	207	55	298
208	Buyuruldu	208	55	300
209	Fermân	209	55	301
210	Buyuruldu	210	55	302
211	Fermân	211	56	304
212	Mektûb	212	56	306
213	Fermân	213	56	307
214	Mektûb	214	56	310
215	Fermân	215	56	311
216	Fermân	216	56	314
217	Müfredat Defteri	217	57	316
218	Müfredat Defteri	218	57	321
219	Buyuruldu	219	57	330
220	Buyuruldu	220	57	331
221	Fermân	221	57	331
222	Nasb	222	57	333
223	Berât	223	57	333
224	Vakıf Name	224	58	334
225	Fermân	225	58	335
226	Tımar Tevcihi	226	58	336
227	Fermân	227	58	337
228	Fermân	228	58	338
229	Berât	229	59	339
230	Berât	230	59	340
231	Fermân	231	59	341
232	Fermân	232	59	342
233	Buyuruldu	233	59	344
234	Hüccet	234	59	344
235	Hüccet	235	60	345
236	Hüccet	236	60	345
237	Hüccet	237	60	345
238	Hüccet	238	60	345
239	Hüccet	239	60	346
240	Fermân	240	60	346
241	Berât	241	61	347
242	Fermân	242	61	348
243	Fermân	243	61	349
244	Fermân	244	61	351

II - B E L G E Ö Z E T L E R İ

Belge No : 1

Şeyh Cuî Mahallesinden Mehdi Hasan ve oğlu Hasan'ın tekâlif-i örfiyye ve sakkalarını Abacı-zâde Mehmed Ağa'ya ödediklerine da'ir 27 Haziran 1737 tarihli arz-ı hâlleri hakkında.

Belge No : 2

Kürd Oğlu Salih'in kasablara belde başı nasbı hakkında.

Belge No : 3

Mahnîk oğlu Mehmed Beşe'nin kasablara belde başı nasbı hakkında

Belge No : 4

Ziyere karyesinden Arab oğlu Abdullah, Hasan oğlu Ahmed ve Hasallu oğlu Mustafa'nın dirlik ve askerliklerinin olmadığı ve bütûn karye ehalisi gibi onlarında tekâlif-i örfiyyelerini ödedikleri hakkındaki 19 Kasım 1737 tarihli arz-ı hâlleri hakkında.

Belge No : 5

Savadiye mahallesinden Bedres Serberes isimli zimmi'nin din değiştirerek Müslüman ve adının Mehmed olduğu hakkındaki 20 Ekim 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 6

1150 (1737) senesi rûz-ı kasımından bu sene tamamına değin Amasya'nın kal'a-i Bala ve kal'a-i Süfla mustahfızlarının padişâh hazinesine ödemek durumunda oldukları beş neferlik cebeli bedeliyelerinin menzilci Elhâc 'Ali ve müştereki Hacı 'Ömer tarafından toplandığına da'ir hüccet hakkında.

Belge No : 7

Ceribaşı mahallesinden Deli Simon oğlu Luyon nâm zimminin müslüman olduğu ve adının İbrahim olduğu hakkındaki hüccet (22 Mart 1737).

Belge No : 8

Keban Ma'adeni tarafından gelen hazine-i padişâhının Abdurrahman Ağa tarafından 29 Ağustos 1736'da Amasya'ya nüzul olduğu hakkındaki hüccet.

Belge No : 9

Amasya'da mürd olan bir Urum keferesinin mal ve esyasının ma'rifet-i şer'le mühürlenerek satılması hususundaki hüccet.

Belge No : 10

Tokad'da Debbâğhâne mahallesinde oturan Boğus nâm zimminin müslüman olarak adının Mehmed olduğu hakkındaki 11 Şubat 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 11

Sinob'da inşa'ası fermân buyurulan kalyonlar için Sivas cebeli bedeliyesi malından havali olunan yedi bin beş yüz gurûşun Amasya'ya salimen dahil olduğu husûsundaki 23 Ağustos 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 12

1149 senesi rûz-ı kasımı tamamına değin Amasya Kal'ası mustahfızları cebeli bedeliyesinin Amasya menzilcisi Elhâc Hüseyin tarafından hazine zuhûrunda kendü götürmek husûsundaki hüccet.

Belge No : 13

Mabeyn ağası Mehmed Ağa'nın ber-mûceb-i defter olan makbuzu on gurûşun beytül-mâl emini İbrahim Efendi'ye teslimi hakkındaki hüccet

Belge No : 14

Tokađ voyvodası tarafından gelen kısmı çukadâriye olan yigirmi dört gurûşun beytû'l-mâl emini İbrahim Efendi'ye teslim edildiği hakkındaki hüccet.

Belge No : 15

1736 senesinde Amasya menzilini iltizâm iden Turhallı Hacı Hüseyin ve müstereki İbrahim Çelebi'nin o yıl ki imdâd-ı menzilllerinin iki bin beş yüz gurûş olduğu ve bundan başka bir akçe ve bir cebe haklarının kalmadığına da'ir hüccet.

Belge No : 16

Amasya'daki ağa ve eşrâfların Sivas valisi vezir Yakup Paşa'ya bölgedeki levendât zulmü hakkındaki i'lâmları.

Belge No : 17

Keban Ma'adeninden gelerek Asıtane-i Sa'adete mir-i simi hazinesinin Amasya'da salimen Ruscuklu Mehmed Ağa tarafından teslim alınarak Merzifon'a gönderildiği hakkındaki belge. (27 Mart 1737).

Belge No : 18

Deve bedeliyelerinin Hasan Ağa yediyle toplanarak salimen Amasya'ya ve oradan Merzifon'a sevk edildiği hakkındaki 13 Ağustos 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 19

Keban Ma'adeninden gelen mir-i siminin mehmed Ağa tarafından Amasya'ya getirildiği ve buradan Asıtane-i Sa'adete (İstanbul'a) 7 Eylül 1737 tarihinde gönderildiği hakkındaki hüccet.

Belge No : 20

Ahumaden Ayta nâm zimminin müslüman olarak adının Mehmed olduğu hakkındaki hüccet.

Belge No : 21

Sarulardan İsmail bin Yatık'ın bundan on beş sene önce Mehmed Beşe bin Hasan'a sekiz gurûş borç verdiği ve bunu almadığı ve bunu dört defa da'va ettiğini ancak inkar edildiği hakkında arz-ı hâli.

Belge No : 22

Amasya'da bulunan ehali-i Amasya külliye ve hazinelerini sevke görevlendirilen hâcıların Aralık 1736' daki nasbları hakkında.

Belge No : 23

Ergâni'den gelen sim-i vezir hazinesinin sâlimen Amasya'ya Yusuf Ağa tarafından getirildiği hakkındaki 17 Kasım 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 24

Mevlevihane'de oturan Hâcî İbrahim b. Mehmed'in tellâl olma isteği karşısında mütevellî E's-seyyid Halîl Celebî b. Ali Celebî'nin on bin akçe'ye değin kefâleti hakkındaki 5 Mart 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 25

Amasya'daki hallaç ta'ifesi üzerine Hâcî Hüseyin b. İsmail'in belde başı nasbı hakkındaki 23 Nisan 1738 tarihli belge.

Belge No : 26

Amasya ve çevresinde cereyan eden eskiyanın üzerlerine Sivas Valisi Ya'kup Pâşâ tarafından 1737 rûz-ı kasımından itibaren altı yüz gurûş ücretle Kara Kolluk zâde 'Ali Beğ'in bölük başı ta'yin edilmesi hakkındaki 3 Kasım 1737 tarihli nasb

Belge No : 27

1737 yılı rûz-ı hıdırından 23 Nisan 1737'de vâk'î olmak üzere menzilci Elhâc Hüseyn'in menzil-i mezbûra a'it altı aylık ocaklık ücretinin üç bin gurûs olarak Elhâc Hüseyn'e iltizâmı hakkında.

Belge No : 28

1737 senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hıdırına varıncaya kadar ocaklık ta'bir olunan yerlerin iltizâmı karşılığında altı aylık ücretlerinin ödeneceğine Uçler mahallesinden Hacı Mustafa'nın kefil olması hakkındaki 21 Ekim 1737 tarihli hüccet

Belge No : 29

Dere karyesinden Hasan b.Mehmed ve diğer Hasan b.Mehmed'in ra'iyyet ehli olduklarından dolayı 'askerlik ve yeniçerilikle alâka-ları olmayıp, tekâlif-i 'örfiyye ve sakkalarını ödediklerine da'ir Mart 1737 tarihli beyanları hakkındaki arz-ı hal.

Belge No : 30

Gökmedrese'den E's-seyyid Halil b.Mehmed'e ma'beyn-i mutalebede E's-seyyid Hasan b.Mahmud'un kefil olduğu hakkındaki 18 Nisan 1737 tarihli hüccet.

Belge No : 31

Kocacık mahallesinden Tokad'lı Ahmed Emin'in yeniçerilikle 'alâkası olmadığı ve re'ayâ olup, tekâlif-i padişâhi edâ ettiği hakkındaki 28 Nisan 1737 tarihli arz-ı hal.

Belge No : 32

1738 yılı rûz-ı hıdırından rûz-ı kasımına değin Amasya menziline nâ'ib zâde Elhâc 'Alî b. Mehmed'e üç bin gurûs karşılığında iltizâm edildiği ve bunun ehâli-i mezbûr tarafından kabul edildiği hakkındaki Mart 1738 tarihli iltizam.

Belge No : 33

Dere karyesinden Halil b.Ali'nin re'ayâ zümresinden olup, bütûn köy halkı gibi tekâlif-i 'örfiyye ve sakkalarını ödediği hakkındaki 1 Nisan 1738 tarihli arz-ı hal.

Belge No : 34

Hızır Pâşâ'dan Alan'lı Musa'nın re'ayâ zümresinden olup, yeniçerilik ve sa'ir 'askerlikle 'alâkası olmadığını beyan ettiği 1 Nisan 1738 tarihli arz-ı hal.

Belge No : 35

Savadiye'den Karabet veled-i Hemadar zımmının karabacak zımmiye olan on dokuz gurûsluk borcu karşılığında Kürd oğlu Hüseyin'in kefil olduğu hakkındaki hüccet.

Belge No : 36

Tokat'lı Ahmed Ağa'dan havâle olunan bin beş yüz elli gurûş deve bedeliyesinin Şehir Kethüdâsı Elhâc İbrahim, Elhâc Mehmed ve Asul zâde Mustafa tarafından tamamen teslim alındığına da'ir 12 Temmuz 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 37

Tokat'lı Kasım Ağa zâde Ahmed Ağa Amasya kazâsı develerinin mekâri akçeleri olan bin üç yüz otuz gurûşu Şehir Kethüdâsı Hâcî Hasan, Hâcî İbrahim ve 'Asul zâde Mustafa Beğ ile Hâcî Ahmed'den tamamen aldığı ve bir akçe hakkının kalmadığını beyan ettiği 15 Temmuz 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 38

Kocacık mahallesi sakinlerinden 'Ömer b.Hasan Efendi'nin Bayezid Pâşâ mahallesinde babasından kalma topraklarının kendisine sınırları ile verilmesi için müraca'atı sonrasında kendisine verilen 21 Nisan 1736 tarihli hüccet.

Belge No : 39

Şamlar mahallesi sakinelerinden Fatıma binti Musluhi'nin vekili olan Elhâc Halil b.Ali'nin Kışlacık karyesinde müvekkilesi Fatıma'ya a'it Elak toprağındaki tarlanın kocası Mustafa tarafından izni olmaksızın E's-seyyid 'Ali'ye satıldığı ve bunun giderilmesi hakkındaki 21 Mayıs 1737 tarihli arz-ı hâli hakkındaki belge.

Belge No : 40

Cırakcı Mahallesi sakinelerinden iken vefat iden Cemile binti Mehmed'in kocası Hasan Efendi b.Hüseyin Efendi ve kardeşi Aliye binti Mehmed'e kalan mallarının terekesi hakkındaki 22 Ocak 1736 tarihli tereke.

Belge No : 41

Ladik kazâsında Coyneb Mahmud tarafından kızları Emine ve Fatıma'ya kalan mallarının terekesi hakkındaki 30 Temmuz 1737 tarihli belge.

Belge No : 42

Simhâne'den yigirmi yedi yük sim'in Emin Mehmed Ağâ ma'rifetiyle Amasya'ya 29 Temmuz 1738'de getirildiği hakkındaki hüccet.

Belge No : 43

İstanbul'dan Ergani Ma'adenine gitmekte olan hazine-i padişahi'nin Amasya'ya 1 Eylül 1738'de getirildiği hakkındaki hüccet

Belge No : 44

İstanbul'dan Keban Ma'adenine götürülmekte olan hazine-i padişahi'nin Tatar Ali Ağâ tarafından Amasya'ya salimen getirildiği hakkındaki 1 Eylül 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 45

İstanbul'dan Ergani Ma'adenine gidecek olan simi hazine üzerine Ahmed Ağa'nın mübâşir olduğu hakkındaki 9 Ekim 1738 tarihli nasb.

Belge No : 46

Eski Kethüda mahallesi mütemekkinlerinden Ene binti Aslan nâm kendisine mahkeme tarafından vekil ta'yin ettiği İsmâ'il Efendi bin Hacı Mehmed bu şahsın aynı mahalledeki evini ve evinin içindeki ba'zı eşyalarını Mordoros veled-i Mokomoz'a sattığı ve hakkı kalmadığına da'ir 20 Şubat 1737 tarihli satış belgesi.

Belge No : 47

Devehâne mahallesi sükkânından İsmâ'il Efendi bin Elhâc Mehmed, Gürüncü Mordoros veled-i Nekuferes'e, Bulduklu adlı mevzideki bağını otuz beş gürûşa sattığına ve bağda hiç bir hakkı kalmadığına da'ir 20 Şubat 1737 tarihli satış belgesi.

Belge No : 48

Hoca Süleyman Mahallesi mütemekkinlerinden iken ölen Aslan veled-i Koca'nın zevcesi Saltana binti Harerne başka varisi olmayub, terekesinin mezbûre Harerne ile beytü'l-mâle a'id kısımlarının müfredât defteri hakkındaki belge.

Belge No : 49

Devehâne mahallesi sakinlerinden İbrahim b.Mehmed'in yine aynı mahalle sakinlerinden Turhallı Elhâc Hüseyin b.Mustafa mahzarında daha önce kendileri Turhal kazâsında menzilci oldukları ve daha sonradan kendilerine Amasya menzili iltizâm olmakla aralarındaki menzil hesabından alıp - vereceklerinin beyanı hakkındaki 10 Mayıs 1738 tarihli arz-ı hal.

Belge No : 50

Savadiye Mahallesi mütemekkinlerinden Murzuc veled-i Toros'un Metamil veled-i Yatık mahzarında satmış olduğu yüz otuz cadır ve beherleri on akceden yüz yigirmi gurûs olmak üzere olan satışı karşılığında olması gereken parasını alamaması karşılığındaki 10 Mayıs 1738 tarihli alım-satım davası hakkındaki hüccet.

Belge No : 51

Amasya'da bulunan umûr-u külliye ve hazinelerinin muhafazasına nasb olunan hâcılarının isimleri hakkındaki hüccet.

Belge No : 52

Kara Senir ve Pehlivan karyeleri arasında bulunan Sert Çoban nâm mevzideki incirlik, Tulumdere, Bermus, Taş Köprü, Dökme Depe, Dikili Taş ve Çekerek nehri bölgesi topraklarının gelirlerinin mutasarrıflığı konusunda; Kara Senir nâm karyenin mutasarrıfları olan Amasya Kal'a-ı Bâlâ Mustahfızları Zurnazen Elhâc 'Alî b. Süleyman ve Kapucu Mehmed'in adı geçen toprakların kendi tasarrufları dahilinde olduğunu iddia ederek mahkemeye başvurmuşlar ve yapılan inceleme sonunda üzerlerine dava açılan Pehlivan karyesinden Osman Ağa, Ahmed Ağa ve 'Alî Beğ bu toprakların uzun zamandan beri kendileri tasarrufunda olduklarını şahitler ve belgelerle ispatlamışlar ve yapılan inceleme sonunda bu toprakların Pehlivan karyesi topraklarından olduğu anlaşılmıştır.(3 Aralık 1736)

Belge No : 53

Iran Şahı yanına giden elçilerin geri dönüşlerinde Amasya ve Merzifon'dan geçerler iken ihtiyaçları olan barkır, katır ve davarların bölgeden temini ve bunun sağlanması için Amasya Şehir Kethüdâsı 'Osman Ağa ve Merzifon Şehir Kethüdâsı Vekili

olan Ahmed Efendi'nin adı geçen elcilerin ihtiyaclarinin karşılama için gerekli gayreti gösterdikleri hakkındaki 28 Ağustos 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 54

Amasya'da vâk'î Şadi Beğ ve Bayrak Beğ vâkıflarına mütevellî olabilmeleri için Tokat sakinlerinden Hüseyin'e berât-ı şerifi 'alışân verilmesi hakkındaki tezkere (26 Ekim 1736).

Belge No : 55

Merzifon'da vâk'î Devlet Hatun vâkfına a'id kurraların serbest olması hakkındaki 29 Temmuz 1736 tarihli fermân.

Belge No : 56

Kal'a-i cedit-i Serhad muhatazasına me'mûr olan görevli ve kapu halkının ihtiyaclarının gidebilmesi için defterde belirtilen ve gerekli olan zahirelerin bir an önce tedârik edilerek zahireci ağaya teslimleri hakkındaki 17 Eylül 1736 tarihli fermân.

Belge No : 57

Amasya'ya serdâr ta'yin olunan kırk dört bölükünden Mehmed Ağânın görevleri ve diğer görevlilerle birlik içersinde çalışmasının istenmesi hakkındaki Eylül sonları 1736'daki görevlendirme fermanı.

Belge No : 58

Amasya kadısı Amasya mütesellimi ve alay beğisi mübaşir ma'ari-fetiyle adı geçen şahsın yedinde olan belge mucebince hareket edilmesi hakkındaki buyuruldu. (12 Şubat 1737).

Belge No : 59

Mutasarrıf Mehmed nâm kimesnenin Amasya'ya bağlı Boyas nahiyesindeki Oğlanlar Obası ve gayrisindeki toprakların

28
gelirlerinin edâsını Uygur karyesi sipahisi Mustafa ile Moramü karyesi sipahisi Osman nâm kimesnelerin engellediği hakkındaki şikayet arz-ı halî.

Belge No : 60

Yukarıda adı geçen mutasarrıf Mehmed'in elindeki senedâtı mücebince hakkının edâsı lâzım geldiği ve bu olunması divân-ı Rum'a bildirilmesi buyuruldu.

Belge No : 61

Bayas kazâsında Oğlanlar Obasındaki mahsûlatımıza Halime oğlu Halil el koymuş olup kanuna göre verilen hakkımızın mübaşir ma'rifetiyle kendime verilmesini isteyen Mutasarrıf Hâcî Mehmed'in arz-ı halî.

Belge No : 62

Hâcî Mehmed'in yukarıda söz edilen senedâtı mücebince alması icâb eden hakkının mütesellim ve kadı tarafından elde edilmesi bunun sonucunun divân-ı Rum'a bildirilmesi hakkında buyuruldu. (23 Ekim 1736).

Belge No : 63

Geldigelen nâhiyesine bağlı Saray ve Kavaklı ve Sobe karyelerinin 1146-1147-1148 yıllarına ait rûsmü 'öşür ve rûsmü öküzlük vergilerinin kendisine verilmesi hakkında mutasarrıf Halil'in arzuhalî hakkında.

Belge No : 64

Mutasarrıf Halil'in arzuhalî doğrultusunda belirttiği şikayetin mahallinde görüşülerek Divân-ı Rum'a bildirilmesi doğrultusunda buyuruldu 29 Eylül 1736.

Belge No : 65

Saray, Sobe ve Kovaklı karyelerindeki öşürü mahsulatımızı edaya Saray karyesinden Topal Mehmed oğlu demekle ma'ruf kimesnenin engel olduğunu ve her vecihle kendisine güçlük çıkardığını ifade ettiği Halil kullarının arzuhalı hakkında.

Belge No : 66

Sivas eyâletine bağlı kazâlardan Mosko seferi için lâzım gelen 400 mehâr deve'nin her biri için 50 gurûş bedel ödenmek kaydıyla tedârik edilmesi için gönderilen ferman (30 Temmuz 1736).

Belge No : 67

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için Sivas eyâletine isâbet eden dört yüz mehâr deve ve Sivas eyâletine bağlı Amasya sancâğı'na isabet eden elli iki 'aded mehâr deve her birinin bedeliyesi olan elli gurûşun tahsiline Sivas vâlisi Yakup Pâşâ tarafından görevlendirilen Halil Ağâ'nın elindeki müfredât defterinin sûreti hakkında.

Belge No : 68

Saraycık karyesinin bundan sonra her türlü vergiye karşı serbest olduğunun beyan edildiği fermanın sureti.

Belge No : 69

1149 senesinde Amasya beytü'l-mâl emînliğine Molla Mehmed nâm kimesne ta'yin edildiği ancak bu kişinin engelleri olup yerine İbrahim Çavuş ta'yin olunması hakkındaki nasb (2 Ekim 1736).

Belge No : 70

Bölgedeki Ermeni kiliselerinin ta'miri ve bakımı için lâzım gelen kolaylıkların ehl-i örf ta'ifesi tarafından gösterilmesi hakkındaki ferman.

Belge No : 71

Amasya, Bozok, Çorum sancakları ve Sivas eyâletinde edası lâzım gelen haram-zâde ve harsız rûsûmlarının 'adet olduğu üzere toplanması için bâş bölük başı 'Ali Ağâ'nın tâ'yin edildiği ve buyuruldu mucebince hareket edilmesinin istendiği 27 Ekim 1736 tarihli Sivas vâlisi yakup Pâşâ tarafından gösterilen buyuruldu.

Belge No : 72

Iran'lılar tarafından özellikle kıskırtılan bazı rafzile- rin memâlik-i mahrûsede huzursuzluk çıkardıkları ve bunların önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması hakkındaki Eylül sonları 1736 tarihli buyuruldu.

Belge No : 73

Amasya ve çevresinden alınması kanun üzere olan barkir behaların Arabi aylardan kaynaklanan yıllık on bir gün ve otuz üç yıldaki bir yıllık farklılık gereği bu fazlalığında bin yüz kırk senesi zi'l-hiccesine tekâbül ettiği ve bundan doğan bir yıllık fazlalığa isabet eden menzilciyet re'ayasının 'avarız ve nüzûl malı vergilerinin alınması hakkındaki 5 Ekim 1736 tarihli buyuruldu.

Belge No : 74

Iran'a gitmek isteyen bazı vatandaşların ve gelmek isteyenlerin geliş ve gidişlerinde zorluk çıkarılmaması ve mümkün olduğu kadar yardımcı olunmasının istendiği ve bu husus için salih'in mübaşir olduğu hakkındaki Ekim başları 1736 tarihli ferman.

Belge No : 75

Sivas eyâletine bağlı kazâlardan Zile Samsun ve Hacıköyü dışındaki yerlerden beytû'l-mâl i'ame ve hassa gelirlerinden

31
kul ve cariye hazinesi gelirlerinden olan dokuz yüz elli
gurûşun Tokat voyvodalığı tarafından toplanması için gönderilen
fermânın sureti hakkında.

Belge No : 76

Amasya'da Lâdik bazı Geldigelen, Varay zünnun Abad ve
tevâbi'i nevâhisinden sahip ve mütemekkir doksan altı bölük
yoldaşların üzerine kethûda yeri ve zabıt olarak yüz doksan
beşinci bölük sipahilerinden on üç akçeye mutasarrıf Ömer
Mehmed'in atanması hakkındaki mektûb.

Belge No : 77

Niksar da erbâb-ı tımarдан olan Abdullah'ın Amasya'ya
bağlı Ağılcık köyü öşürünün bir sene Ezine Pazar subaşı
Seyyid Hasan ve yine Kara Senir karyesi öşüründe Amasya
Kal'ası sâkinlerinden Turnazen 'Ali tarafından fuzuli zabt
edildiğini iddi ettiği arz-ı hali hakkında.

Belge No : 78

Niksar erbâb-ı tımarlarından Abdullah'ın Ağılcık karyesi
öşürü için Ezine Pazar subaşı Seyyid Hasan hakkındaki
şikayetinın mübâsir ma'arifetiyle mahallinde görülerek durumun
Divan-ı Rum'a bildirilmesinin istendiği 25 Mayıs 1736 tarihli
buyuruldu.

Belge No : 79

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek sefer içün 'askeri
birlikler Baba Dağı ve Tuna nehri sahilllerinde bir araya gele-
ceğine bina'en memâlik-i Osmaniye'nin haberdar edilmesi için
Mustafa Çavuş'un mübâsir ta'yin olunduğu ve istenilen birlikle-
rin vakt ve zamanıyla bir ferdi kalmamak üzere zikredilen yerde
hazır bulunmaları hakkındaki ferman.

Belge No : 80

Amasya ve Zünnun Abad kazâlarına ka'imakam olarak Elhâc 'alî Celebi'nin nasb ve ta'yin edildiği hakkındaki 27 Ocak 1737 tarihli belge.

Belge No : 81

Amasya'ya serdâr olarak altmış yedi cema'atinden Mehmed Ağâ'nın nasb ve ta'yin edildiği hakkında ve serdârın görevleri ve yetkileri hakkındaki fermân.

Belge No : 82

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için dergah-ı mu'allam topçu başı İsmail'in gönderildiği sefer fermanıdır. Aralık başları 1736.

Belge No : 83

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan seferde ihtiyaca bina'en Sivas eyâleti ve bağlı kazâlardan dört yüz mehâr devenin istenmesi hakkındaki fermân. (5 Aralık 1737).

Belge No : 84

Amasya'dan Mosko ve Nemçe seferi için lâzım gelen ve Amasya kazâsının hissesine düşen elli devenin müfredat defterinin sûreti hakkında (21 Şubat 1737).

Belge No : 85

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek sefer için Anadolu'dan asker istenmesi hakkındaki sefer emri fermânıdır.

Belge No : 86

Daha önce Bozok kazâsına verilen otuz doku mehâr devenin buraya fazla verilmesinden dolayı bu oluz dokuz deve bedeliyesinin Bozok hariç Sivas eyâletine bağlı diğer elviye ve kazâlardan tedârîki hakkındaki fermân.

Belge No : 87

Bozok sancağından alınmasından vaz geçilen otuz dokuz mehâr deve bedeliyesi olan iki yüz seksen iki gurûşluk bedelin Sivas'a bağlı Amasya kazâlarından tahsili için Şeyh Mustafa Efendi'nin yedinde müfredat defterinin sureti hakkındaki belge (11 Mart 1737)

Belge No : 88

Mosko keferesinin Azak kal'asını alarak Osmanlı aleyhinde topraklarını genişletmesi karşısında Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesariyle nihayetine varıncaya dek bütün yeniçeri serdârları neferatlarının bir an önce görevlendirildikleri makale gitmeleri hakkındaki şubat başları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 89

Amasya sancağının dört aylık cürmü inâyet salb-ı siyâset ve rûsum-u öşür vergilerinin edâsı için Torun Yakup Ağâ'nın mütesellim nasb edildiği hakkında (2 Nisan 1737).

Belge No : 90

Sefer için Anadolu'nun sol kolunda bulunan sahihü'l-asami esamileri çalık kol oğulları sefere erismek üzere derhal müsellağ olarak bulundukları mahallerden hareket etmeleri hakkındaki ferman Ocak sonları 1737.

Belge No : 91

Kırım kal'asını ele geçirmeye teşebbüs eden Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için Anadolu'nun sol kolundan istenilen miktarda askerın belirtilen noktalara en kısa zamanda ulaşarak ordu-yu hümâyûna ulaşmalarının istendiği fermân. 3 Mart 1737

Belge No : 92

Amasya ve çevresinden neferat i'mâline (asker toplanması-na) hâla Amasya Sancağı zü'emalarından Mustafa Ağâ'nın vekil olarak nasbı hakkında Amasya alay beğisi olan Elhâc Mehmed'in tezkeresi hakkında 12 Mart 1737.

Belge No : 93

Amasya ve Zünnûn Abad'da E's-seyyid Ömer'in Kâ'i makâm nasbı hakkındaki 21 Nisan 1737 tarihli belge.

Belge No : 94

Baharın gelmesiyle yaprakların açmasına paralel olarak eşkiya ve yol kesen faaliyetlerinin artacağı dikkate çekilerek hiç bir şekilde eşkiyaya fırsat ve aman verilmemesi hakkındaki fermân. Nisan başları 1737.

Belge No : 95

Amasya sancağı ve bağlı kazâlardan alınacak olan bin yüz elli senesine mahsûb olan üç yüz beş ve bir buçuk rub'luk nüzûl vergisi-nin cem' ve tahsili hakkındaki fermân (24 Ocak 1737).

Belge No : 96

Hazine-i 'Amire Defterleri mûcebince Amasya Sancağı'nda vâk'î olan kazâların üç yüz beş ve bir buçuk 'avâriz ve nüzûl haneleri vergilerinin her bir haneden dörderyüz akçe avarızla-rın alınması ve mübâsir için her bir haneden elliser akçe alın-ması hakkındaki fermân (29 Ocak 1737).

Belge No : 97

Bu sene Anadolu'nun sol kolundan sefer-i hümayuna gitme-leri icap eden askerlerin bazıları ya gitmediği ya da gitmekte geciktik-leri belirtilerek bunların derhal yerlerinden çıkartı-larak görev yerlerine acelelen ulaşmaları hususundaki fermân (Mayıs ortaları 1737).

Belge No : 98

Abdulkerim şâh'ın Anadolu'nun sol kolu üzerinden Asitane-i Sa'adete varıncaya yol üzerinden geçerken kifâyet mîkdâr-ı ta'yinât verilmesi güvenliğinin sağlanması hakkındaki fermân. (21 Nisan 1737)

Belge No : 99

Abdulkerim Hân'a verilen ta'yinat defterinin sureti hakkındaki 27 Ocak 1737 tarihli fermân.

Belge No : 100

Valim Şâh'ın taht-ı kazâlarınızdan geçerken her türlü ihtiyacının giderilmesi ve güvenliğinin sağlanması hakkındaki 16 Nisan 1737 tarihli buyuruldu.

Belge No : 101

1149 senesinde vuk'u bulan sefer için Anadolu'nun sol kolundan levend ve imdâd-ı seferiye akçelerinin toplanması hakkındaki Nisan başları 1737 gönderilen sefer fermânıdır.

Belge No : 102

1150 senesine mahsûb olan mu'af ve gayri mu'af elviye ve nevâhi dahil imdâd-ı hııziriyeyi mahsûb ve Amasya Sancağı ile tâb'î kazâların hissesine düşen dört bin dört yüz on bes gurûsluk miktarın toplanarak gönderilmesi hakkındaki buyuruldu. (15 Nisan 1737).

Belge No : 103

Sivas valisi Ya'kup Paşâ ve miru'l-şeyh Mustafa Beğ tarafından Amasya imdâd-ı seferiyesini edâ için görevlendirilen Ahmed Beğ'e verilen müfredât defterinin sûreti hakkında. (15 Haziran 1737).

Belge No : 104

Amasya sakinlerinden 'Ömer'in Keslikli oğlu Bekir'i şikayetleri hakkındaki arzuhalleri.

Belge No : 105

Anadolu'nun sol kolundan sefer-i hümâyûna gitmeleri icab eden askerin sevki Abdurrahman Paşâ zâde Mustafa Pâşâ'nın me'mûriyeti hakkındaki fermân ve Ya'kup Pâşâ'nın bu husûsdaki Mayıs başları 1737 tarihli belge.

Belge No : 106

1151 senesine mahsûben Amasya, Sivas, Canık, Çorum, Bozok, Divriği, Arapgir sancaklarında bulunan Ermeni ve yahudi ta'ifesinin ehl-i zimmetlikleri içün ödemeleri gereken hazine vergileri hakkındaki fermân. (14 Mayıs 1736).

Belge No : 107

Amasya'dan mürûr ve 'ubur iden kapulu ve kapusuz ta'ife sinden kapulu ve kapusuz akçesi alınması hakkındaki buyuruldu. (30 Haziran 1737).

Belge No : 108

Amasya'ya gönderilen ba'zı mübaşirlerin Amasya kazâ ve kurrâsındaki fukara re'ayasına zulm ettikleri hakkında 'ulema, sulehâ, fukarâ ve benzeri kişilerin padişaha şikayetleri hakkındaki arzuhalleri (25 Haziran 1737).

Belge No : 109

Amasya mütesellimine gönderilen menzilci Hasan ve Şeriki İbrahim'in divân-ı Rum'a gelerek Amasya nâ'ibinden ve kethüdâsından şikayetleri üzerine da'valarının Amasya meffusu tarafından görülmesinin istendiği ve bunun içünde Halil Ağa'nın mübaşir olarak ta'yin edildiği hakkındaki buyuruldu. (7 Temmuz 1737).

Belge No : 110

Amasya'daki Kamer Hatun vakfının nazır-ı İbrahim'in fevt olması üzerine yerine İsmâ'il Halife'nin Lâyık olduğu ve bu husûsda kâdî mevlâna Elhâc Mustafa'nın 'arzı göz özünde bulundurulurak vakfa nazır ta'yin olunması hakkındaki berât (Nisan sonları 1737).

Belge No : 111

Amasya, Lâdik, Geldigelen, Varay, Zünnun Abâd tevâbi ve nevâhilerinde sakin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zâbit ve kethüda yeri olarak Mehmed Hızır'ın nasbı hakkındaki mektûb.

Belge No : 112

Asker sevkıyatı için Amasya'ya gelince lâzım olacak râd, zehâyir ve yevmiyenin bir an evvel tedârik edilmesi hakkındaki buyuruldu. (16 Ağustos 1737).

Belge No : 113

Amasya Sancağına tab'i Suluova'ya bağlı Dereköy nâhiyesinde oturan Seyyid Süleyman'ın yine aynı köyden Sucu Mehmed'e şikayeti hakkındaki arz-ı hal. (28 Temmuz 1737).

Belge No : 114

Amasya'ya bağlı Yavas nâhiyesinin Omik köyü erbâb-ı tımarlarından on beş bin akçeye tımar olan Halil'in ölmesi ile boş kalan tımarının Vali'ye tevcihi hakkındaki belge. (28 Temmuz 1737).

Belge No : 115

Eyalet-i Sivas'ın 'adet-i 'ağnâm rûsûmlarının malikâne-i mukata'ası olan Emin Ağâ zâde Sadık Ağâ'nın kendisine Hasan Ağâ'yı mültezim ta'yin ettiği hakkındaki buyuruldu. (23 Nisan 1737).

Belge No : 116

Eyalet-i Sivas'ın 'adet-i ağnam mukata'ası mültezimi Hasan Ağâ'nın Amasya Sancağının 'adet-i ağnam rûsumları tahsildarlığına 'Ali Beğ'i tahsildar olarak ta'yin ettiği hakkındaki belge (30 Nisan 1737).

Belge No : 117

Amasya Kâdısı İbrahim Efendi'nin rahatsızlanması ile yerine na'ib olan Ahmed efendinin görevlerini kanûn-u kadime aykırı yapması karşısında halkın şikayetlerini de göz önünde bulunduran kadı 'asker tarafından gönderilen buyuruldu hakkında. (18 Temmuz 1737).

Belge No : 118

Amasy ve Çorum Sancaklarına ber-vech-i arpalık olarak mutasarrıf olan İbrahim'in kendisine mütesellim olarak Mustafa adlı kişiyi nasbı hakkında ağustos başları 1737'de gönderilen belge.

Belge No : 119

Amasya ve Çorum sancaklarına mütesellim olarak atanan Mustafa'nın Amasya mahkemesine gönderdiği kendisine mütesellim vekili ta'yin ettiği hakkındaki buyuruldu.

Belge No : 120

Amasya, Merzifon ve Hâcıköyü ermeni patrikliği murahhaslığına İstanbul patriği Evaniş tarafından, Ohan nâm rahip ref' edilerek yerine yanas nâm rahibin atanması hakkındaki nasb. (10 Temmuz 1736).

Belge No : 121

Kırım canibinde lâzım olan ve sefer-i hümâyûna istiraki fermân olan Anadolu'nun sol kolundaki neferâtı görev mahalline göndermek üzere dergâh-ı mu'allâm haslılarından Hâcî Veli zâde-nin mübâşir ta'yin ve irsâl olunması hakkındaki fermân. (Temmuz ortaları 1737).

Belge No : 122

Daha önce gönderilmiş olan fermân gereğince Kırım canibindeki görevlerine gitmeleri gerekirken gitmeyip geri dönenlerin derhal evlerinden ve yerlerinden hareket ettirilerek görev yerlerine sürülmeleri ve direnenlerin cezalandırılmaları hakkındaki fermân. (Temmuz ortaları 1737).

Belge No : 123

Bin yüz elli senesine mahsûb Amasya imdâd-ı seferiyesinin Amasya kazâsına isâbet eden dört bin dört yüz on beş gurûş ve yetmiş üç akçe isabet itdüğüne da'ir buyuruldu. (5 Temmuz 1737).

Belge No : 124

Amasya Rumiyan ta'ifesi piskoposu olan Diyansiyos adlı rahibin ölmesi ile birlikte adı geçen rahibin kendisine ve kiliseye ait metrukâtının beyân edilmesinin istendiği berât-ı 'âlişân hükmünün sûreti hakkındaki 26 Şubat 1737 tarihli belge konu hakkındaki davanın görüşülüp i'lâm yazılması istenmiştir. (20 Mart 1737).

Belge No : 125

Mehmed Beğ oğlu Ahmed'in nikah ahdi konusunda eşi aleyhindeki arz-ı hali hakkındaki belge.

Belge No : 126

Amasya ve Çorum sancakları mutasarrıfı İbrahim'in bin yüz elli senesine mahsûb sefere irişmek üzere lâzım gelen imdâd-ı seferiyenin ta'yin edilen mübâsiri mümâileyhe teslimleri hakkındaki imdâd-ı seferiye fermânı. (Nisan ortaları 1737).

Belge No : 127

Amasya'nın Bayesid Paşâ mahallesindeki mescid-i şerifin mü'ezzini olan İbrahim'in yevmi bir akçe olarak mescid-i şerifdeki görevine devamı hakkındaki berât-ı şerif. (Mart ortaları 1737).

Belge No : 128

Amasya Kâl'a-i Bâlâ'sına gelir te'min edilen asmarın korucusu olan Mehmed'in görevini terk etmesi karşısında yerine Hasan nâm kimesnenin ta'yin edilmesi hakkındaki berât-ı şerif. (3 Eylül 1736).

Belge No : 129

Amasya'da nâ'ib olarak görev yapan E's-seyyid Ahmed'in görevini kötüye kullandığı ve zulûmkar davrandığına binâ'en Amasya kâdısı İbrahim'in bu kişi yerine daha ehli olan birisinin atanması için gönderilen buyuruldu. (2 Temmuz 1737).

Belge No : 130

Sofya muhafazasına görevlendirilen ve isimleri zikredilen görevlilerin derhal Asitane-i Sa'adete varmak üzere hareketleri bâkırda Hasan Paşâ'nın buyuruldu. (3 Ekim 1737).

Belge No : 131

İran şahının Osmanlı Devletine gönderdiği alçısı Abdulkerim'in Osmanlı hududlarından geçerken her türlü kolaylığın sağlanması ve elçiye ta'yinatlarının eksiksiz olarak verilmesi

ve mihmândar olarak Salih'in gönderildiği hakkındaki elçi fermânı hakkında. (12 Ağustos 1737).

Belge No : 132

Osmanlı padişâhını ziyarete gelen İran elçisi Abdülkerim'in ve bunun geliş gidişinde yardımcı olmak üzere mihmândâr ta'yin olunan Salih Ağâ'nın Üsküdar'dan hudud-u İran'a varınca caya değin geri dönüşünde her türlü ihtiyac ve ta'yinatlarının karşılanması için gönderilen 19 Ağustos 1737 tarihli fermân.

Belge No : 133

Amasya'da Kal'a-i Bâlâ'ya gelir sağlayan Cilink Asmarının koruculuğuna terk-i hizmet eden Mehmed'in yerine Hasan'ın korucu olarak atanması hakkındaki berât-ı şerif hükmü. (2 Eylül 1736).

Belge No : 134

1150 senesinde Amasya'nın Kal'a-i Bâlâ mustahfızlığının bin altıyüz akçe gedik tımarı ile merkûm Mustafa'ya tevcihi hakkındaki 3 Ekim 1737 tarihli fermân.

Belge No : 135

Eyâlet-i Sivas dahilinde ortaya çıkan yol kesen, insan öldüren, soygunculuk vb. kanûn dışı işler yapan eskiyanın acilen tutuklanarak gereken cezâlarının verilmesi hakkındaki fermân. Temmuz sonları 1737

Belge No : 136

'Asakca sahrasında toplanacak olan ordu-yu hümâyûn içi ser'askerin emrine ulaştırılmak üzere toplanacak beş yüz asker için 'Abdullah Ağâ'nın ser yeniceri nasb ve ta'yin edildiği ve yine bu beş yüz nefer için Ahmed Cavuş ve Mustafa haliye'nin

mübâşir nasb ve ta'yin olunmaları ve görevleri hakkındaki Eylül başları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 137

Amasya'ya bağlı Salur karyesini ve gayriden otuz beş bin akçe ile mutasarrıf olan İbrahim Kuşcu'nun ölümü üzerine boş kalan ra'iiyetin Osman adlı kişiye tevcihi. (20 Temmuz 1737).

Belge No : 138

Rûz-ı Kasım duhûlüne değin Asakçı tarafına ser 'asker ta'yin olunan Pâşâ'nın ma'iiyetinde olmak üzere eyâlet-i Sivas'dan beş yüz sipâhser yeniceri neferatının tedarik-i hakkındaki fermân.

Belge No : 139

Amasya sancağına Akdağ nahiyesinde Ebemî nâm karyenin Mustafa nâm kimesneye mâlikâne olarak tevcihi hakkında. (7 Temmuz 1737).

Belge No : 140

Amasya'da Bayezid Pâşâ mahallesindeki Merhûm Koca Mustafa Ağa mescidi mü'ezzinliğine İbrahim nâm kimesneden boşalan yerine diğer İbrahim'in yevmi bir akçe nasbı hakkında. (Ağustos sonları 1737).

Belge No : 141

hacı Hamza b. Hacı Osman medresesi vâkfı topraklarından Ezine Pazarı nahiyesine bağlı Karataş karyesi mahsûlü gelirlerini toplayan Abdülkerim'in karyenin malikâne mahsulünü toplama hakkını elde etmesi hakkındaki berât-ı şerif. (28 Temmuz 1737).

Belge No : 142

Amasya kâdısı mevlâna Elhâc İbrahim'in nâ'ib olan oğlu E's-seyyid Ahmed Sivas'a gittiğinde Sivas vâlisi Ya'kup Pâşâ

tarafından habs ve kalabendedildiği hakkındaki şikayetleri karşısında bu konuyu soruşturmak için mübâsir ta'yin olunan Bayındır Mehmed Cavuş'a verilen fermânın sureti hakkında. (Ağustos ortaları 1737).

Belge No : 143

Eyâlet-i Sivas'a bağlı kazâlarda cereyan eden Ekrâd ve Türkmen eşkiyâlarının fa'aliyetlerine karşılık tedbir alınması yönünde Sivas eyâlet-i beğler beğisi Ya'kup Pâşâ tarafından gönderilen buyuruldu.

Belge No : 144

1135-1145-1146 senelerinde İran üzerine düzenlenen sefer sırasında toplanan sefer zehâyirinin bir kısmının artması sonucu artan zehâyir behâları alınmak kaydıyla gerekli işlemlerin yapılması husûsunda mübâsir ta'yin olunan Kapucu bâşı 'Ali'ye verilen fermân hakkında. (23 Mayıs 1737).

Belge No : 145

Sivas vâlisi Ya'kup Pâşâ tarafından Amasya, Osmancık, Köprü, Iskilip vb. yörelerde zuhûr eden eşkiya olaylarının sona erdirilmesi husûsunda Amasya kâdısı ve diğer görevlilere gönderdiği buyuruldu hakkında. (2 Ekim 1737).

Belge No : 146

Daha önce neferat iken kendi görevlerinden kaçarak eşkiyalığa başlayanların yakalanarak habs ve kal'a bend edilmelerinin emredildiği fermân. (Eylül sonları 1737).

Belge No : 147

Sivas eyâletinde cereyan harsız ve haram zâde eşkiyanın türediği ve bunların vergi toplama zamanına gelindiğinden bir an evvel yakalanarak cezalarının verilmesi hakkındaki 6 Ekim 1737 tarihli buyuruldu.

Belge No : 148

Eskici vakfı görevliliği için Hasan Halife'ye verilen berât hakkında. (24 Kasım 1737).

Belge No : 149

Hoca sultan vakfı meşayihliğine bed-vazife ile Ahmed b. Mustafa ref' olunarak İsmâ'il Halife'ye tevcihi hakkında berat-ı serif.

Belge No : 150

Amasya'da Sultan Bayezid Han vakfı serbest tımarlarından olan Boğa nâm karyenin halkıdan serbest olmalarına rağmen fazla gelirler istendiği bu ve bu nüsüllü olayların gerçekleşmemesine dikkat gösterilmesi husûsundaki fermân. (6 Eylül 1737).

Belge No : 151

Eyâlet-i Sivas'ta vâk'î kazâlarda zuhûr eden eşkiya ta'ifesinin yol keserek ve katl-i nüfûs iderek halkı zor duruma düşürdükleri tesbit edilmiş olup bu husûsun bir an evvel ortadan kaldırılması için alınacak tedbirler ve bu hususu araştırmak için de dergâh-ı mu'allam kapıcı başlarından Süleyman'ın mübâşir ta'yin edildiği hakkındaki Ekim sonları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 152

Merzifon kazâsındaki Sultan Mehmed Hân Camii, medrese ve imaretinin serbest gelirler ta'yininiyle ilgili 7 eylül 1737 tarihli fermân.

Belge No : 153

Merzifon kazâsında cereyan eden Kapusuz Levendat makûlesine karşı alınacak tedbirler hususundaki Sivas Valisi tarafından gönderilen buyuruldu.

Belge No : 154

Edirne sahrasında ordu-yu hümâyûna katılacak olan Sivas Valisi Ya'kup Pâşâ'ya katılacak virilmek üzere 1151 senesine ait imdâd-ı seferiyenin eda ve tahsili hakkındaki fermân.

Belge No : 155

Mosko ve Nemçe üzerine düzenlenen seferlerin bir parçası olarak Kırım Adasında ordu-yu hümâyûnuna katılmak üzere Anadolu'nun sol kolundan asker istenmesi hakkındaki Ekim sonları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 156

Osmanlı Devletine karşı Mosko ve Nemçe keferelerinin itti-had ve ittifak iderek saldırmaları karşısında lazım gelen sefer için tedarik edilmesi icab eden 150 deve, katır, barkır ve araba gibi levazımatların bir an evvel tertib olunarak gönderilmesi hususundaki 25 Ekim 1737 tarihli fermân.

Belge No : 157

Amasya'yı mir mirân olarak tasarrufunda bulunduran Seydi Gazi'nin kendi yerine mütesellim olarak Osman'ı ta'yin ettir-mesi hakkındaki emr-i şerif.

Belge No : 158

Seyyid Gazi kal'a muhafızlığı görevindenki mesârif-i kesi-resi için bin yüz elli bir senesine ait Amasya sancağı imdâd-ı seferiyesini alması da'ır fermân.

Belge No : 159

Amasya sancağı imdâd-ı seferiyesini zabt ve rabta Osman Ağa'nın mütesellim olarak ta'yin ve irsâl olunması hakkındaki buyuruldu.

Belge No : 160

Sefer-i hümâyûn kal'a muhafızlığı görevi hesabiyle Amasya sancağına ait bin yüz elli bir senesi imdâd-ı seferiyesini almaya hak kazanan Seydi Gazi Pâşâ'nın mütesellimi olan Osman Ağa'nın yedine verilen müfredat defterinin sureti hakkında.

Belge No : 161

Amasya'da kocacık mahallesi mescid-i şerifinde yevmi bir akçe vazife ile imam olan Hafız Halil vefat etmesi sonucu bes kalan yerine Osman Halife'nin atanması hakkındaki berât-ı hümâyûn hakkında.

Belge No : 162

Amasya'da serdâr-ı saray-ı 'Atik olan ve Geldigelen nahiyesine bağlı olan halak nâm karye ve gayriden on iki bin sekiz yüz yigirmi beş akçe tımara sahip olan Isma'il b. Ali'nin ölümü sonrasında bu tımarın Ahmed nâm kimesneye tevcihi hakkındaki fermân.

Belge No : 163

Bundan öncede buyruldu ve mübaşir ile ahz ve kabz bildirilen Amasya imdâd-ı seferiyesinin bir an önce Ahmet Beğ ve Osman Beğ tarafından tedariki ve teslimi hususundaki buyuruldu. 30 Ocak 1738.

Belge No : 164

Ol-baharda olması muhakkak olan sefer-i hümâyûn için lâzım gelen mehâri develerin mart duhûlüne değin Pâşâ sahrasında olmak üzere Çorum sancağı'ndan yetmiş ve Amasya sancağı'ndan yüz elli 'aded olarak tedârik edilerek bir an evvel Pâşâ sahrasına gönderilmesi husûsundaki 10cak 1738 tarihli fermân.

Belge No : 165

Ol-baharda düzenlenmesi muhakkak olan sefer için lâzım gelen 'asâkirin Anadolu'nun sol kolu kazâlarından tedârik edilecek mikdârının Davut Pâşâ iskelesine bir an evvel ulaştırılması husûsunda gönderilen Ocak başları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 166

1151 senesinde yapılacak olan seferler için gereken mekâri develerden Amasya sancağı'na ait olup, Süleyman Ağa yedine verilen yüz elli 'aded mekâri devenin müfredât defteri hakkında (10 Şubat 1738)

Belge No : 167

Eyâlet-i Sivas'a bağlı kazâlarda bulunan tekyelerin teftişi gelir ve giderlerinin sarf olunduğu yerler hakkındaki 2 Subat 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 168

Mehmed nâm kimesnenin Amasya'nın kolay karyesinde misâfir olarak bulunduğu Mehmed nâm kimesneye mallarının qadr olması husûn-daki arz-ı halleri hakkında.

Belge No : 169

Mosko ve Nemçe kefereleri üzerine düzenlenecek olan sefer için lâzım gelen 'askerin Edirne sahrasında toplanmak üzere Anadolu'nun orta kolu ve çevresinden tedâriki husûsunda Hasan cavuş ve Halil Cavuş'un mübâşeretleri ile hareket edilmesi husûsundaki fermân.

Belge No : 170

Bu sene düzenlenecek olan Mosko ve Nemçe seferleri için daha fazla 'askere ihtiyaç duyulmasından dolayı Anadolu'nun sol kolu kazâlarından 'asker toplanması için gönderilen Ekim sonları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 171

Amasya ve Zünnûn Abad kazâlarına kâ'i-makam olarak E's-seyyid Ömer tarafından yerine Abdurrahman Efendi'nin ta'yin ve irsâl olunması hakkındaki 22 Ocak 1738 tarihli berât-ı şerif.

Belge No : 172

Amasya'ya ait mâl-ı imdâdiyenin bir an evvel toplanarak gönde-rilmesi husûsunda Sivas vâlisi tarafından gönderilen 20 Ağustos 1737 tarihli buyuruldu.

Belge No : 173

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer ve özellikle Kırım adasının muhafazasında faydalanmak üzere yüz 'aded ser-yeniçeri bayrakları altında Anadolu sol kolu kazâlarında 'asker tedarik edilerek emredilen görev mahhaline ulaşmaları hakkındaki Ocak başları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 174

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için Kırım adası Kefe cânibi ser 'askeri Pâşâ'nın emrinde bir an evvel hazır olunması için sürücü ta'yin olunan Ali Pâşâ'nın ma'iyyetinde yüz 'aded ser-yeniçeri ve her birinin bayrağı altında yüz yigirmi nefer ile Anadolu'nun sol kolu kazâlarından tedâriki hususundaki Ocak başları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 175

Mosko keferesi üzerine düzenlenecek sefer için Anadolu'nun sol kolu kazâlarından istenen yüz 'aded ser-yeniçeri 'askerlerinin acil olarak tedarik edilerek Sevâhîl-i Bahr-i Siyah'daki beş 'aded iskelelerden Kırım üzerine hareketleri ve bu 'askerlerden elli bayrak ser-yeniçerinin Kırım muhafazasına ve elli

bayrak ser-yeniçerisinde Akkerman muhafazasında görevlendirildiği hususundaki Şubat başları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 176

Amasya Sancağına bağlı Yuvas nahiyesindeki Omük karyesinin ve gayrisinin on sekiz bin akçeye isâbet eden tımârı Mehmed nâm tımar sahibinin ölümünden dolayı boş kalan tımârın oğlu Mehmed nâm kimdesneye tevcihi hakkındaki berât-ı şerif. (9 Temmuz 1737).

Belge No : 177

Amasya'da vâk'î Ya'kup Pâşâ vakfının hizmetkarlarından Seyyid Ahmed ve Hüseyin nâm kimesnelerin fevt olmalarından dolayı boş kalan hizmetin Salih b.Mustafa nâm kimesne ve tevcihi husûsundaki berât-ı şerif hakkındaki belge.

Belge No : 178

Mosko ve Nemçe keferesi üzerine düzenlenecek olan sefer için lâzım gelen neferâtın Anadolu'nun sol kolundan bin nefer sipâh ve bin nefer silâhdar olarak temini için Kara Mehmed ağâ olarak nasb ve ta'yin ve Seyyid Hasan Cavuş ve Cavuş Halife mübâşir ta'yin olunmuş olub bu görevlerin asker tahriri ve ilgili yere ulaştırılmaları husûsundaki Şubat ortaları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 179

Amasya'ya bağlı Geligelen nahiyesinde ve gayriden beş bin akçeye tımara mutasarrıf olan Halil'in ölümü ile mahlûl olan bu tımara Osmân'ın mutasarrıf olarak atanması hakkındaki 23 Mayıs 1737 tarihli berât-ı şerif hakkında.

Belge No : 180

Amasya'da vâk'î Mehmed Paşa vakıflarına 'Ali veledes ve Mehmed b.Hüseyin'in mutasarrıf olarak tevcih edilmeleri husûsundaki 6 Kasım 1737 tarihli berât-ı serif.

Belge No : 181

Amasya sancağında ber-vechi arpalık olarak mutasarrıf olan Seyyid Gazi Paşa'nın daha önce mütesellimi olan Osman'ın aledilererek yerine Mehmed'in mütesellim olarak nasb ve ta'yini hakkındaki Nisan başları 1738'de verilen nasb hakkında.

Belge No : 182

Sivas'dan Amasya'ya gelindiğinde gerekli olan üç günlük zahire ihtiyacının giderilmesi husûsunda Sivas valisi tarafından gönderilen 22 Mart 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 183

Anadolu'nun sol kolu kazalarında bulunan dergâh-ı 'Ali cebecileri neferâtının Kırım cânibine bir an evvel gönderilmesi husûsundaki Mart başları 1738 tarihli fermân hakkında.

Belge No : 184

Turhal'dan Amasya üzerine giden mübâsirlerin Vadi karyesinden geçerken güvenliklerine kast edenlerin cezâlandırılması husûsundaki 23 Mart 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 185

Kırım ve Akkerman câniblerine Anadolu'nun sol kolu kazâlarından asker toplanarak gönderilmesai ve bu husûsta uyulacak usûller ve bu husûs için Abdullah'ın sürücû ta'yin edildiği husûsundaki Şubat sonları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 186

Mosko ve Nemçe keferleri üzerine düzenlenecek olan sefer için lâzım gelen askerin Anadolu'nun sol kolundan Kırım ve

Akkerman cânibinde ordu-yu hümâyûna ulaştırılmaları için sürücü ta'yin olunan Abdullah'a verilen istenilen miktarda askerin Kırım ve Akkerman'a ulaştırılması yönündeki Şubat sonları 1737 tarihli fermân.

Belge No : 187

Mosko ve Nemçe kefereleri üzerine düzenlenecek olan sefer için Anadolu'nun sol kolu kazâlarından 'asker toplanarak ol-baharda Davut Pâşâ sahrasında ve Edirne sahrasında ordu-yu hümâyûna katılınması yönünde sürücü ve mübâsirlerin ta'yin edilerek 'asker istenmesi yönündeki Mart başları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 188

Daha önce Kırım cânibi ser 'askeri ma'iiyyetinde olmaları gerekirken görevlerine gitmeyen yada firâr edenlerin ele getirilerek ahz ve kabz edilip cezâlarının ibret-i 'alem için tertip olunması için Hasan Çavuş'un ta'yin edilmesi husûsundaki fermân.

Belge No : 189

Kırım cânibine gitmeleri yönünde fermân gönderilen ancak kûl kethüdâsı İbrahim ma'iiyyetine gitmeyen askerlerin listesi dahi kethüdâ tarafından bildirilmiş olup gitmeyenlerin cezâlarının derhâl tertibi ve Amasya kasabası serdarı Mehmed Ağa'nın rahatsızlığından dolayı sefer gidemediği için kendisinin affedildiği husûsundaki Mart ortaları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 190

Amasya ve çevresine cereyan iden kapulu kapusuz levendât eskiyasının üzerine varılması ve mazaratlarının ve halktan fuzûli vergi almalarının engellenmesi husûsunda Sivas valisi tarafından gönderilen 1 Mart 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 191

Kırım vanıbi ser 'askeri ma'iiyyetine katılmak için Anadolı'nun sol kolu kazâlarından Elhâc Ali Ağâ mübâseretiyle kırk altı ser-yeniçeri ve neferatlarının tahrir edilerek görev mahallerine gönderilmesi ve gidişleri esnasında her türlü ihtiyaclarının karşılanması husûsundaki 27 Aralık 1737 tarihli fermân.

Belge No : 192

Tokat voyvodası Elhâc Hasan'ın yediminde olan Amasya kazâsındaki ol-makûle beytû'l-mâlin bin yüz elli senesine mahsûb olan kısımlarının Ahmed ve Seyyid Mehmed tarafından ahz ve kabz olunmak üzere kendilerine verilen 21 Nisan 1738 tarihli nasb.

Belge No : 193

Edirne sahrasında ordu-yu hümâyûnda olmak üzere tahrir olan bin sipâh terfûlü neferinin tahrir olduğu Anadolu'nun sol kolundan Edirne'ye varıncaya değin lâzım gelen yevmiye ta'yinat ve ihtiyaclarının karşılanması husûsunda fermân.

Belge No : 194

Amasya'ya bağlı Kelkiras nâhiyesinde bulunan haremen ve seri-feyn vakfı mütevellisi Ali'nin 'arzuhalı doğrultusunda buranın boşban re'ayâsının serbest vakfı konumunda olduğu ve bu vakıf gelirlerinin hiç bir şekilde vakf kanun namesi dışında kullanılmaması ve gayri vergi taleb olunmaması doğrultusunda gönderilen 20 Aralık 1737 tarihli fermân.

Belge No : 195

Edirne sahrasında ordu-yu hümâyûnda bulunmak üzere bu baharda Anadolu'nun sol kolu kazâlarından sürücü ta'yin olunan

Mustafa Ağâ tarafından 'asker toplanması yönünde gönderilen fermana binâ'en gönderilen 15 Mayıs 1737 tarihli buyuruldu.

Belge No : 196

'Asker sevk ve tesyiri sırasında lâzım gelen zehâyirin gereken mikdarları cem' tedârik hâzır ve amadesi husûsunda gönderilen buyuruldu.

Belge No : 197

Anadolu'da cereyân iden eşkiya olaylarının önlenmesi ve eşkiyalık fa'aliyetlerinde bulunanların müfettiş ta'yin olunan vezir Ahmed Pâşâ tarafından soruşturulmaları ve cezâlarının tertibi yönünde Nisan ortaları 1738'de gönderilen fermân.

Belge No : 198

Anadolu'da cereyân eden eşkiyalık fa'aliyetleri'nin soruşturulması sebeplerinin tesbit edilerek önlenmesi ve eşkiyalık fa'aliyetlerinde bulunanların cezâlarının tertibi yönünde gönderilen 10 Mart 1739 tarihli buyuruldu.

Belge No : 199

Anadolu'nun sol kolunda olupda sefere istirâk edip veya fa'aliyetler esnâsında fevt olan 'askerlerin beytü'l-mallerinin incelenerek deftere kaydedilip kazine-i 'amireye teslimleri husûsunda gönderilen Nisan sonları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 200

Amasya'da Tarabur nâm karyede bulunan vakfın yevmi iki akçe ile mütevelliliğine müteveli 'Osman yerine kendi rızâsı doğrultusunda karındaşı Ebubekir yevmi iki akçe vazife ile müteveli nasbı hakkın-daki Nisan ortaları 1738'de gönderilen berât-ı şerif hakkında.

Belge No : 201

Amasya'da vâk'î Hocâ Elhâc 'acem Ali vakf ve çeşmelerinin

karye-i Emreke mahsûlü gelirlerine mutasarrıf olan 'Abdûlbâkî'-nin fevt olması ile bu tevcihe Elhâc 'Osman'ın mutasarrıf olarak nasbı hakkındaki Mart sonları 1738'de gönderilen belge.

Belge No : 202

Amasya, Çorum, Canik, Sivas, Bozok, Divriği sancaklarına yigirmi bin üç yüz evrâk cibâyeti cizyenin edâsı için Elhâc Mustafa'nın mübâşir ta'yin edilmesi hakkındaki belge.

Belge No : 203

Tokat, Amasya ve Erzincan gibi yerlerde ikâmet eden ve bu sene-i mübârekeke Edirne sahrâsında ordu-yu hümâyûna dahil olarak sefere iştirak edecek Şirvan muhacirlerinin güzergahlarında mübâşir Elhâc İbrahim ile birlikte geçerlerken her türlü kolaylığın sağlanarak Anadolu'dan Edirne'ye sevkleri husûsundaki 9 Mart 1738 tarihli fermân.

Belge No : 204

Bu sene-i mübârekeke Kırım câniblerine Kırım ve Akkerman muhafazası için görevlendirilen ser ve yeniçeri askerlerinin Anadolu'nun sol kolu kazâlarından bir an evvel tedârik edilerek görev mahallerine sevki husûsundaki Nisan ortaları 1738'de gönderilen fermân.

Belge No : 205

Amasya sancağı'nda Geldiğelen nahiyesine bağlı Orta nâm karye ve gayriden on iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Osman'ın Gence muhafazasında fevt olması ile karında Mustafa'nın fevti ile bu tımarın merkûm Mehmed veled 'Osman'a tevcihi husûsundaki belge.

Belge No : 206

Amasya Sancağı'nda bulunan kazâların üç yüz yetmiş ve bir buçuk rûb' 'avâriz haneleri olub bin yüz elli bir senesine mahsûb olan 'avâriz vergilerinin cem' ve tahsil ettirilerek hazine-i 'amire olunması husûsunda gönderilen 11 Şubat 1738 tarihli fermân.

Belge No : 207

Amasya Sancağı'nda bulunan kazâların üç yüz yetmiş ve bir buçuk nüzûl haneleri olub, bin yüz elli bir senesine mahsûb olan nüzûl bedellerinin cem' ve tahsil olunarak hazine-i 'amireye dâhil olunması husûsunda gönderilen 11 Şubat 1738 tarihli fermân.

Belge No : 208

Anadolu'da meydana gelen eşkiya ve haram-zâde olaylarının ve sefer-i hümâyûna iştirak etmeleri gerekirken gitmeyen ya da firar edenlerin araştırılarak gerekli soruşturmanın yapılması ve cezalarının tertip olunması husûsunda gönderilen 5 Haziran 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 209

Anadolu'nun orta kolu kazâlarından ordu-yu hümâyuna katılmak üzere otuz yedi ser-yeniçeri bayraktarı altında neferât toplanarak görev yerlerine sevki husûsunda gönderilen 1 Ocak 1738 tarihli fermân.

Belge No : 210

Iran şahının elçisi olarak memâlik-i 'Osmaniye topraklarından geçecek olan Mehmed Rahim Han'ın ihtiyaçları ve ta'yi-natlarının tedariki husûsunda gönderilen 13 Ekim 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 211

Hacı Hamza menzilinden Tokad menziline varıncaya değin bulunan menzillerin, menzilcileri görevlerini bırakarak firar ettikleri ve menzillerin düzeninin bozulduğu, ulaşımın aksadığı ve gönderilen mübâşir 'Ömer'in na'zârında bu aksaklıkların giderilmesi husûsunda gönderilen 10 Haziran 1738 tarihli fermân

Belge No : 212

Anadolu'nun sol kolu kazâlarından Kırım ve Akkerman muhafazasına görevlendirilen yeniçeri ve sipah askerlerinin görev mahalline sevk edildiği husûsundaki mektûb.

Belge No : 213

Mosko ve Nemçe kefereleri üzerine düzenlenecek olan sefer için Anadolu'nun sol kolu kazâlarına 'asker tahrîr olunarak emredilen yerde ordu-yu hümâyûna katılmaları husûsundaki Nisan sonları 1738 tarihli fermân.

Belge No : 214

Amasya ve çevresinden toplanacak olan asker için Mehmed Ağâ'nın serdâr olarak ta'yin olunduğu husûsunda gönderilen Haziran başları 1738 tarihli mektûb.

Belge No : 215

Iran şahının elçisi olarak gelen Şâh Mu'allad Hân'ın Osmanlı topraklarından geçerken verilecek ta'yinatlar ve ulaşım kolaylığı sağlanması husûsunda gönderilen 29 Mayıs 1738 tarihli fermân.

Belge No : 216

Iran şahının elçisi olarak Anadolu topraklarından geçerek İstanbul'a gelecek olan elçi ve ma'îyyetindeki adamlarının ta'yinatları husûsunda gönderilen 27 Mayıs 1738 tarihli fermân.

Belge No : 217

Amasya kazâsının fermân ile belirtilen yüz yetmiş sekiz buçuk 'avârız ve nüzûl hânelerinden mâl-ı mirîye bin yedi yüz yetmiş gurûs ve yigirmi akçelik rûsûmlarının 10 Haziran 1738 tarihli müfredât defteri hakkındaki belge.

Belge No : 218

Bin yüz elli rebiü'l-evvelinin gurresinden bin yüz elli bir se-nesi rebiü'l-evveli gurresine gelinceye değin Amasya'dan ve nahiyelerinden alınacak olan üç bin yedi yüz on gurûsluk imdâd-ı seferiyesinin müfredat defteri hakkındaki Haziran ortaları 1738 tarihli belge hakkında.

Belge No : 219

Amasya Sancağı imdâd-ı seferiyesinin ahz ve kabzına mütesellim olarak Mehmed Ağâ'nın atanması hakkındaki 14 Şubat 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 220

Amasya Sancağı mutasarrıfı olan Sivas valisi tarafından kendi yerine Ya'kup Ağâ'yı mütesellim olarak atadığı husûsundaki 8 Temmuz 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 221

Maktûl Manul nâm zımmının mal ve esyası husûsunda ortaya çıkan sorunların çözümü için gönderilen Temmuz başları 1738 tarihli fermân

Belge No : 222

Bin yüz elli bir senesinde Şeyh Seyyid Yahya ve Ehl-i Hatun vakıflarına a'it gelirlerin toplanması için Seyyid Mehmed Celebi'nin atanması hakkındaki nasb.

Belge No : 223

Amasya'da Havandi Hatun vakfına yevmi bir akçe vazifeli

İbrahim Halife'nin fevtinden sonra boş kalan yerine Mehmed Halife'nin atanması husûsundaki Haziran başları 1738 tarihli berât-ı padişahi.

Belge No : 224

Amasya'da Hakala nâm karyede bulunan Seyyid Yahya zaviyesi mütevellilerinden Seyyid İsmâ'il ve Seyyid Mehmed nâm kimesnelerin vakfın malına haram karıştırarak ve vakıf şartlarını ihlal ettikleri husûsundaki dilekçeye bina'en gönderilen Haziran başları 1738 tarihli vakıf cevabnâmesi hakkında.

Belge No : 225

Mevlana Abdurrahman'ın Amasya'dan sebil-i tahliye olunarak Tokad'a gönderilmesinde sakınca olmadığına da'ir Ağustos ortaları 1738'de gönderilen fermân.

Belge No : 226

Amasya Sancağı'nda Arguma nahiyesindeki Deregöz nâm karye toprağından ve gayriden yigirmi beş bin on dört akçe ze'amete Celebi İbrahim oğlu Süleyman Çavuş'un mutasarrıf olarak tevcihi husûsundaki 8 Ağustos 1738 tarihli tımar tevcihi hakkındaki belge.

Belge No : 227

Darphâne-i 'Amire'den Gümüşhâne'ye sermaye olmak üzere gönderilen yedi hazinenin mahalline varıncaya kadar korunması ve sevkinde yardımcı olunması husûsunda gönderilen 16 Eylül 1738 tarihli fermân.

Belge No : 228

Arapgir ve Divriği imdâd-ı seferiyelerinin hazine-i 'amire dahil olmak üzere sevki sırasında korunması ve sevkinde yardımcı olunması husûsundaki 19 Ocak 1739 tarihli fermân.

Belge No : 229

Derviş Seyyid Mehmed, Hakala nâm karyedeki görevini terk ederek tımar-ı tevcihi mahlûl olmuş olup, yerine Ali Halife'nin tevcihi husûsundaki 8 Mayıs 1738 tarihli berât.

Belge No : 230

Amasya'da Tarabus nâm bi-kârın çehkânına Ahmed nâm kimesne yevmi bir akçe ile atanması husûsunda Ağustos ortaları 1738 tarihli berât.

Belge No : 231

Kebân Ma'adeninden Asıtane-i Sa'adete giden mirî-sim hazinesinin kazâlardan geçerken güvenliğinin sağlanması ve korunması husûsunda gönderilen 8 Ağustos 1738 tarihli fermân.

Belge No : 232

Sivas eyâletinde bulunan beytü'l-mâl 'amire, hassa, mevkûfat ve sa'ire mahsûlat-ı ma'beyn muka'atası senevi dokuz yüz elli gurûş mâlî ile Tokad voyvodalığı mülhakatından olmağla, eyâlet-i mezbûrede fevt olan zü'ema ve erbâb-ı timârın ma'beyn mahsulatının Tokad voyvodaları tarafından zabt, ahz ve kabzı hakkındaki 17 Eylül 1736 tarihli fermân.

Belge No : 233

Amasya kazâsında vuku'u bulan beytü'l-mâlin tamamını ma'rifet-i şer'le Hasan Ağa'ya ahz ve kabz itdirilmesi husûsunda gönderilen 8 Mayıs 1738 tarihli buyuruldu.

Belge No : 234

Imraz Gürcü köle ve 'Acem köle Ahmed ahz olunarak beytü'l-mâl emini İbrahim Efendi'ye teslimi husûsundaki 8 Mayıs 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 235

Gürcü kölesi Yusuf ahz olunub beytü'l-mâl emini İbrahim Efendi-ye teslimi hakkındaki 8 Haziran 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 236

Ziyere'den Hacı Halil oğlu Mustafa, Hüseyin Beğ oğlu Hasan, Küffun oğlu İbrahim ve Bekir oğlu 'Ali'nin asıl re'aya olduklarını dile getirdikleri hüccet.

Belge No : 237

Ziyere karyesinden Sefer oğlu Mehmed'in re'aya ta'ifesinden olub, 'askeri dirliği olmayıp tekâlif-i 'örfiyye ve sakaklarını ödediği beyanı hakkındaki 25 Eylül 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 238

Bin yüz elli senesine mahsûb Amasya imdâd-ı seferiyesi olan sekiz bin iki yüz qurûşun çukadara teslim olunduğu hakkındaki 4 Ekim 1738 tarihli hüccet.

Belge No : 239

Ergani Ma'adeninden Süleyman Ağa mübaşeretiyle gelen zirsim'in salimen Amasya'ya 17 Eylül 1738'de dahil olduğu hakkındaki hüccet.

Belge No : 240

İran üzerine giden dergah-ı mu'allam kapucu başılarından İbrahim'in geçişi esnasında her türlü zahirelerin tedariki ve kolaylık sağlanması husûsundaki Mayıs ortaları 1736'da gönderilen fermân.

Belge No : 241

Amasya'da Arasta mescid-i şerifinde yevmi bir akçe ile mû'ezzin olan Mustafa'nın fevt olması ile yerine Hacı Mehmed nâm kimesnenin atandığına da'ir Ağustos ortaları 1737 tarihli berât.

Belge No : 242

Iran Şahı tarafından İstanbul'a elçi olarak gönderilen Abdükbaki Han'a Osmanlı topraklarından geçerken verilmesi gereken zahire ve ta'yinat hakkındaki fermân.

Belge No : 243

Edirne sahrasında mevcut olmak üzere Anadolu'nun sol kolu kazâlarından istenen sipahi fermânı hakkındaki Haziran sonları 1736 tarihinde gönderilen fermân.

Belge No : 244

Anadolu sol kolu kazâlarından tedarik olunacak 'askerin Edirne sahrasında acilen ordu-yu hümâyuna katılmaları husûsunda gönderilen fermân.

III. M E T İ N
(T R A N S K R İ P S İ Y O N)

Sicil Sayfa No : 1

Belge No : 1

Seyh Cuf'den Mehdi Hasan vakfından oğlu Hasan nâm kimesne-
ler bizlerin 'askerlikle alâka ve müdahalelerimiz yokdur ve
ba'de'l-yevm dirlik iddi'asında değiliz ehâli-i karye ile tekâ-
lif-i 'örfiyye ve sakkalarımızı edâ ideriz deyü müddei olan
Abacı-zâde Mehmed Ağâ ma'arifetiyle müdahâleden men' ve mari-
fet-i şer'le ikrârları bu mahale kayd şud. Fî 26 Safer 1150
(27 Haziran 1737).

Belge No : 2

Kürd oğlu Salih kasablara belde başı nasb olmuştur.

Belge No : 3

Mahnîk oğlu Mehmed Beşe kasablara belde başı nasb olunmuş-
dur.

Belge No : 4

Ziyere karyesinden 'Arab oğlu 'Abdullah ve Hasan oğlu
Ahmed ve Hasallu oğlu Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'de
bizlerin dirlik ve 'askerlikde ba'de'l-yevm 'alaka ve müdahale-
miz yokdur Ziyere karyesinden olub ehâli-i karye ile tekâlif-i
'örfiyelerimizi edâ ideriz dedikleri kayd şud. Fî 25 Şa'ban 1150
(19 Kasım 1737).

Suhûdü'l-Hal

Bekir-zâde Ibrahim Ağâ

Hâcî Ibrahim

Mustafa Bekir

Belge No : 5

Mumâri-i Savadiye'den Bedres Serberes veled-i Hanik nâm
kimesne meclis-i şer'e gelüb ba'de'l-islâm olub ba'de'l-yevm
dini islâm'a girüb islâmı kabûl eyleyüb müslüman oldum deyü ka-
miyâb itdirüb ismi Mehmed kimesne oldular bu mahale şerh
virildi. Fî 26 Receb ü'l-ferd sene 1150 (20 Ekim 1737).

Şuhudü'l-Hal

Şehir Kethüdâsı Asul zâde Murtaza Hâcî İbrahim b.Osman

Belge No : 6

İş bu bin yüz elli senesi rûz-ı kasımından bu sene tamamına değin Amasya'nın Kal'a-i Bâlâ ve Kal'a-i Süfla mustahfızlarının hazine-i padişâhi zuhûrundan iki kal'a beş nefer cebelü bedeliyelerini hâlâ menzilci Elhâc 'Ali ve müstereki Hâcî 'Ömer menzil konağına getürmek üzere sene-i sâbık üzere ücretleriyle meclis-i şer'e der'uhde ve iltizâm eyledik dedikleri kayd.Fi't-tarihü'l-mezbûrus sene-i mezbûre

Şuhudü'l-Hal

Şehir Kethidâsı Elhâc Hasan Ağâ İmâm İbrahim Efendi
Muhzır Başî Hâcî Mehmed Hâcî 'Ali Şâban Beşe zâde
Mehmed Efendi Muhzır Ali Bey.

Belge No : 7

Ceribaşı mahallesinden olub Deli Simon nâm kimesnenin sulb-i sagır oğlu Luyon şeref-i islâm ile müşerref olup ismi İbrahim tesmiye olunduğu kayd şud.6 Şevval 1150 (27 Ocak 1738).

Şuhudü'l-Hal

Hâcî Hasan Hâcî İbrahim b.Osman Menzilci Hâcî 'Ali

Sicil Sayfa No : 2

Belge No : 8

Keban Ma'adeni tarafından gelen hazine-i padişâhi 'Abdurrahman Ağâ yediyle sâlimen medine-i Amasya'ya nüzûl ve Merzifon nâm mahale râhi olduğu kayd şud. Fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 1149 (29 Ağustos 1736).

Belge No : 9

Hâlâ Amasya'da hâkimü's-şer'i olan faziletlü semâhetlü efendi hazretlerinin huzurlarına da'vât-ı halâfat ahz' olunduğu

meyânında inhâ-i maslahatınız budur ki Amasya'da bir urum kefe-
resi mürd olub cümle eşyasın ma'rifet-i şer'le mühürlenüb Ter-
sıtane vâz' eyledikleri virân çukadârlarımıza ihbâr itmeleri-
le tarafımızdan teskere-i divân-ı tahrir ile kim çukadâr ta'yin
ve irsâl olunmuş yine fa'ali vusûlünde ma'rifet-i şer'le cümle
eşyası fûrûht ve şöyle tarafımıza irsâl eylemeniz ma'mûldür
ba'dehû der-semisi zuhûr ider ise ma'rifet-i şer'le bu tarafda
der-beşte teslim olunur.

Belge No : 10

Arz-ı Tokad'da Debbaghâne mahallesinden Boğus veled-i
Ermenâ nâm zimmi şeref-i islâm ile müşerref olub ismi Mehmed
tesmiye olunduğu kayd şud. Fî 17 Şevvâl 1150 (11 Şubat 1738).

Belge No : 11

Sinob'da inşâsı fermân buyurulan mirî kalyonlar mesârifi
içün Sivas cebelü bedeliyesü mâlından ta'yin ve havâle olunan
yedi bin bes yüz gurûş çavuş kulları yediyle medine-i Amasya'ya
sâlimen dâhil ve hûb-u me'mûre 'âzim olduğu bu mahale şerh
virildi. Fî 23 Rebî'i'l-âhir 1150 (23 Ağustos 1737).

Belge No : 12

İş bu bin yüz kırk dokuz senesi rûz-ı kasımından bir sene
tamamına değin Amasya kal'ası mustahfızlarının cebeli bedeliye-
sinin Amasya menzilcisi Elhâc Hüseyin hazine zuhûrunda kendi
götürmek üzere ücretiyle der'ûhde ve iltizâm eyledim deyü men-
zilci mezbûr Hâcî Hüseyin'in takrir-i meşrûhu bu mahale kayd
şud. Fî't-tahirü'l-mezbûr seneü'l mezbûre.

Şuhudü'l-Hal

Şehir Kethüdâsı Elhâc Hüseyin Ağâ

Mehmed Efendi

Serdâr Mehmed Ağâ

İsma'il Efendi

Belge No : 13

Mâbeyn ağası Mustafa Ağâ'nın ber-mûceb-i defter makbûzu olan on gurûşu emin-i beytû'l-mâl İbrahim Efendiye teslim olunduğu bu mahale serh virildi.

Şuhudü'l-Hal

İsma'il Efendi İbrâhim Efendi Mehmed Ağâ b. Halil

Belge No : 14

Tokad voyvodası tarafından gelen kısm-ı çukadâriye yigirmi dört buçuk gurûş beytû'l-mâl ve ber i'lâm İbrâhim Efendi'ye kısm-ı çukadâriye teslim olundu ve bu mahale serh virildi.

Sicil Sayfa No : 3

Belge No : 15

İşbu bin yüz kırk dokuz senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hıızırına varıncaya değin Amasya menzili der'uhde ve iltizâm iden Turhallı Hâcî Hüseyin ve müstereki İbrahim Çelebi için ma'rifet-i şer' ve cümle a'yân ve esrâf ma'rifetleriyle verilecek imdâd-ı menzil iki bin beş yüz gurûş olub mezbûrân dahî te'ahhüd ve iltizâm eyledim dedikten sonra mezbûran ehâli-i Amasya zü'emâ ve iş erleri mevâ-muhasarasında ikrâr ve takrir-i kelâm idüb târih-i kitâba gelince ehâli-i Amasya ve kenarında gerek ocaklık ve gerek imdâd-ı menzilden bir akçe ve bir cebe hakkım kalmayıp ibrâ-yı zimmet eyledim dedüğü kayd.

Şuhudü'l-Hal

Nikâh Ağası Mehmed Ağâ

İbrahim Ağâ b. 'Ali Ağâ

Müderris Elhâc 'Osman Efendi

Müderris 'Osman Efendi

Belge No : 16

Amasya'da sâkin müderris Ya'kûb Efendi ve Müderris Seyyid 'Ali Efendi ve 'Osman Efendi ve diğer Hafız 'Osman Efendi ve İbrahim Beğ ve Hâcî İbrahim ve Bekir zâde Elhâc İbrahim Ağâ ve

sâ'ir Ağâ-yı Esrâf ve Nikâh Ağası Mehmed Ağa meclis-i şer' de takrir-i kelâm idüb Sivas tarafında olan levendât tarafı Sivas valisi vezir-i revş Ya'kup Pâşâ hazretlerine i'lâm eyledik ve i'lâmımız zımnında bir aksi olur ise vilâyet içün her ne mikdâr masrûf olur ise cümlemiz müttetikleriz dedikleri bu mahale kayd sud.

Belge No : 17

Keban Ma'adeninden gelüb Asitâne-i Sa'adet'e giden miri simi hazineyi Ruscuklu Mehmed Ağâ yediyle sâlimen Amasya'ya dâhil ve Merzifon nâm mahale râhi olduğu bu mahale şerh verildi. 25 Zi'l-ka'de-i Şerife sene 1149 (27 Mart 1736).

Belge No : 18

'Asâyir-i rûşvân deve bedeliyesi mālına me'mûr gedüklü mu-tasarrıflarından muharrer'ül-akrân Hasan Ağâ yediyle hazine-i padisâhi medine-i Amasya'ya sâlimen nüzûl ve Merzifon nâm mahale râhi olduğu kayd sud.

Fî 6 Rebî'i'l-evvel sene 1150 (4 Temmuz 1737).

Belge No : 19

Keban Ma'deninden gelen miri sim vezir hazinesi kusta emini Mehmed Ağâ yediyle sâlimen Amasya'ya dâhil ve Asitane-i Sa'adete râhi olduğu bu mahale şerh verildi. Fî 17 Rebî'i'l-âhir Sene 1150 (16 Eylül 1737).

Belge No : 20

Ahumeden Ayta nâm zımmi şeref-i islam ile müşerref olub ismi Mehmed kimesne olduğu bu mahale kayd. Fî 18 Şevval'ül-kerem 1150 (8 Şubat 1738).

Belge No : 21

Sarulardan isma'il b.Yatık nâm kimesne meclis-i şer' de Sa-

bıkuddin mahallesinden Mehmed Beşe b.Hasan mahsarına da'va-yı mezbûr mecdehû beşe tarih-i kitabdan on beş sene mukaddem Sekiz gurûş ile bir buçuk Kıyl hinta verdüm sual olunub el virilmesi matlûbumdur dedikde mezbûr Mehmed Beşe cevâbında müdde-i mezbûr Isma'il dört def'a husus-u mezbûru benden ba'de'l-da'va-yı müdde'asını beyâna kâdir olmayub muhareratı temhir itmekle deyü inkâr da'vayı mezbûrdan müddeasına mutâbık yine taleb olundukda izhâr idüb tahlif olundukta ba'de'l-tahlifû's -şer'i husûsu mezbûra mu'arazadan ba'de'l-men kayd şud.

Şuhudü'l-Hal

Molla 'Abdurrahim Isma'il Efendi Şehr Kethûdası Mehmed

Elhâc Hasan Ağa

Sicil Sayfa No : 4

Belge No : 22

Amasya'da vâk'î' ehâli-i Amasya'nın umûr-u kile ve hazine-lerini rûbte cûmle ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer'le hâcılar nasb olunan kimesnelerdir ki ber-vechi atf zîkr olunur.

Fî gurre-i Şa'banü'l-mûkerrem sene 1149 (5 Aralık 1736).

Hâcı İbrahim Kafası Yelli zâde Hâcı Ahmed Hâcı Mustafa

Sağı zâde Mehmed Efendi Boynu İnce İmâm zâde Hafız Elhâc

Mehmed Efendi Hâcı Mehmed Saraç zâde Hâcı Mehmed

Belge No : 23

Ergani Ma'adeninden gelen sim-i vezir-i hazine sâlimen Amasya'ya Hâcı Yusuf Ağa yediyle vürûdu kayd şud.

Fî 23 Recebü'l-fevr 1150 (17 Kasım 1737).

Belge No : 24

Mevlevihânede sâkin Derviş Elhâc İbrahim b.Mehmed medine-i mezbûre esvâfında tellâl olmak üzere mütevellî E's-seyyid Halil

Celebi b. 'Ali Celebi on bin akçeye değin kefil-bi'l-mâl olduğu
bu mahale şevh verildi. Hurrere fi min 16 Zi'l-kâde-i serife
sene 1150 (5 Mart 1738)

Şuhudü'l-Hal

Mehmed Efendi İsmâ'il Efendi Monla Hüseyin b. Sa'ban
Es-seyyid Mustafa Celebi b. 'Ali

Belge No : 25

Amasya'da vâk'î' hâllac tâ'ifesi üzerine ma'rifet-i şer'le
Kal'alı Hâcî Hüseyin b. İsmâ'il belde başı nasb ve ta'yin olun-
duğu kayd şud. Fî 3 Muharrem-ü'l-haram 1151 (23 Nisan 1738).

Belge No : 26

Medine-i Amasya kazâsında zuhûr iden levendat ve eşkiyâdan
ber-mûceb buyuruldu vali-i Sivas Ya'kub Pâşâ hazretleri tara-
fından vürûd iden buyuruldu kurra ve mezbûr ehâlileri re'âyâla-
rı hafz ve haranet içün ma'rifet-i şer' ve cümle a'yân ve esrâf
ma'rifetleriyle Amasya sükkânından kara kolluk zâde 'izzetlü
'Ali Beğ işbu bin yüz elli senesi rûz-ı Kasımından sene-i ayne
rûz-ı Kasımına varıncaya değin altı yüz gurûş ücret-i mu'ayene
ile bölük başı nasb ve ta'yin olduğu ber-vechi muharrer kabul
ve te'ahhüd eylediği bu mahale şerh verildi. Fî 9 Receb ü'l-
fevr sene 1150 (3 Kasım 1737).

Şuhudü'l-Hal

Murcu Zâde Beğ Tellide zâde İbrahim Ağa
Müderriş E's-seyyid Ahmed Efendi Asul zâde Mustafa Beğ
Hâcî İbrahim b. 'Osman Şehir Kethüdâsı Hâcî Hasan
cümle Hâcılar

Sicil Sayfa No : 5

Belge No : 27

Bin yüz elli senesi rûz-ı hıızırından mâh-ı muharremü'l-ha-

70
râmin üçüncü günü (3 Mayıs 1737) vaki' olmağla menzîlci mezbûr
Elhâc Hüseyin menzîl-i mezbûr umûrunu ma'rîfet-i ser' ve ma'rî-
fet-i a'yân ve esrâf ile sene-i mezbûr rûz-ı hîzîrînden rûz-ı
kasımına varıncaya değin altı aylık medîne-i Amasya mahallâtla-
rından ocaklık ta'bir olandan mâ'adâ salefû'z-zîkr altı aylık
imdâd-ı menzîl olmak üzere kendine üç bin gurûş dahî merkûm
Elhâc Hüseyin'e iltizâm eyledim didüğü bu mahale serh verilmiş-
dir. Fi't-tarihü'l-mezbûr sene-i'l-mezbûre

Şuhudü'l-Hal

Elhâc İbrahim Ağa Gürcü zâde Elhâc İbrahim Beğ

Elhâc İbrahim b.'Osman Elhâc Ahmed b.Mustafa Ağa

Hafız 'Osman Efendi Hâcî Mehmed Hâcî 'Osman Efendi.

Belge No : 28

İş bu bin yüz elli senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hîzîrîna
varıncaya değin Amasya menzîlini müceddeden der'uhde ve iltizâm
na'ib zâde Elhâc 'Alî b.Hâcî Mehmed ile Sazlı zâde Hâcî 'Ömer
b.Hasan nâm kimesneler ma'rîfet-i ser' ve a'yân ve esrâf ma'rî-
fetleriyle ocaklık ta'bir olunan mahallâtından kendine veril-
mekden mâ'adâ kendilere altı aylık olmak üzere imdâd-ı menzîl
iki bin beş yüz gurûşa şöyle der'uhde eyledim ki arpa ve saman
bahalıdır deyû ehâli-i beldede vermezde yanına ahvâb getürmeyüb
..... götürmek üzere mezbûrana Oçler mahallesinden kani zâde
Hafız Mehmed külliyesi Hâcî Mustafa kefil oldum deyüb ber-min-
vâl-i muharrer te'ahhüd ve kabûl eyledik dedikleri kayd sud.
Fî 26 Cemâziye'l-ahir sene 1150 (22 Ekim 1737).

Şuhudü'l-Hal

Kürd zâde Hafız 'Osman Efendi Hâcî İbrahim b.'Osman

Karamad 'Osman Efendi Şehir kedhûdası Asul Zâde Mustafa

İmâm İbrahim Efendi Sağî zâde Mehmed Efendi

Sicil Sayfa No : 6

Belge No : 29

Dere karyesinden Hasan b.Mehmed ve Hasan b.Mehmed nâm-ı kimesneler meclis-i şer' de takrir-i kelâm idüb bizler 'avarız ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olduğumuza binâ'en ehâli-i karye ile tekâlif-i 'örfiye ve sakkalarımızı edâ idüb 'askerliklede ve yeniçeriliklede 'alake ve mudahellemiz yokdur didikleri kayd şud. Fî 25 Zi'lkade-i şerife sene 1150(14 Mart 1738).

Belge No : 30

Gökmedreseden E's-seyyid Halil Mehmed nâm-ı kimesneyi heyn-i mutâlebede E's-seyyid Hasan b.Mahmud nâm-ı kimesne ihzarına kefil olduğu kayd şud. Fî 19 Zi'l-hicce-i şerife sene 1150 (10 Mart 1738).

Şuhudü'l-Hal

Hasan Efendi zâde

Hâcî Mehmed

Mehmed b.Ahmed

Belge No : 31

Kocacık Mahallesinden Tokatlı Ahmed Emin nâm kimesne Yeniçeri dirliğine evvelâ 'alâkam yokdur re'ayâyım mahallem ehâli-leriyle tekâlif-i padisâhi edâ iderim dediği kayd şud. Fî 29 Zi'l-hicce-i şerife sene 1150 (20 Nisan 1738).

Şuhudü'l-Hal

Debbağ zâde Elhâc 'Ömer

Kethüdâ-i Şehr Elhâc Hasan Ağâ

Danış zâde Elhâc Halil

Elhâc Mustafa b. Mehmed

Belge No : 32

İş bu bin yüz elli bir senesi rûz-ı hıızırından rûz-ı kasımına varıncaya değin ma'rifeti-i şer' ve ma'rifet-i a'yân ve eşrâf ile Amasya menzili der'uhde ve iltizâma yalnız talep ve rağbet olan nâ'ib zâde Elhâc Ali b.Hâcî Mehmed meclis-i şer' de

menzil-i mezbûru rûz-ı mezbûrdan rûz-ı kasımına varıncaya değin yalnız üç bin gurûş olmak üzere der uhde ve iltizâm eyledim dedikde ehâli-i mezbûr kabul ve tasdik eyledik-leri kayd şud. Fî Salh-ı Zi'l-hicce-i şerife sene 1150 (22 Mart 1738).

Şuhudü'l-Hal

Kürd zâde Osman Efendi

Hâcî Sakin Efendi

Gürcü zâde İbrahim Beğ

Damad Osman Efendi

Müderris Seyyid Ali Efendi

Asûl zâde Mustafa Beğ

Belge No : 33

Dere karyesinden Halil b.Ali vekil-i meclis-i şer'de tahrir-i kelâm idüp el-haletü'l-hazehi ben re'aya zümresinden olup yeniçerilik ve sa'ir 'askerlikde 'alâkam yokdur tekâlif-i 'örfiye ve sakkâmı ehâli-i karye ile ma'en edâ eylerim dedüğü kayd şud.Fî Gurre-i Muharremü'l-haram sene 1151 (21 Nisan 1738)

Belge No : 34

Hızır Paşa'dan Musa meclis-i şer'de el-haletül-hazehi re'ayâ zümresinden olup yeniçerilik vesa'ir 'askerlikde alâkam yokdur dediği kayd şud.Fî 7 Muharrem sene 1151 (28 Nisan 1738).

Belge No : 35

Savadiyeden Karabet veled-i Hemader zîmminin Karabacak zımmiye olan ondokuz gurûş deyni için altmış bir gün ve gurresiyle saray aşası enbağından Kürd oğlu Hüseyin kefil-i bi'l-mâl olmuşdur.Hurrere fî 29 Rebi'i'l-ahir sene 1151(17 Temmuz 1738).

Şuhudü'l-Hal

Menzilci Elhâc 'Ali

İsmâ'il Efendi

Muhzır Bâşı

Belge No : 36

Zikadi Ahmed Ağa'ya havâle olunan Hâcî Hüseyin b.Mustafa ve şehir kethüdâsı ve Hâcî İbrahim ve Hâcî Mehmed mahzarında

ikrâr-ı merkûm E's-seyyid Ahmed Ağâ'dan deve akçesinden
 olunan bin beş yüz elli gurûşu şehir kethûdâsı ve Hâcî İbrahim
 ve Hâcî Mehmedü'l-imam ve Asûl zâde Mustafa Beğ yedinden tama-
 men ahz ve kabz eyledim meblağ-ı mezbûrun bir akçe kalmadı de-
 dikde kayd şud.Fî 24 Rebî'i'l-evvel 1151 (12 Temmuz 1738).

Mirzâ zâde isma'il Celebi Mehmed Efendi Hâcî Ali Sarac
 Hâcî Ahmed b.Hasan

Belge No : 37

Tokadî Kasım Ağâ zâde Ahmed Ağâ takrir-i kelâm idüb Amasya
 kazâsı develeri mekâri akçelerinden bin üç yüz otuz gurûş dahi
 Amasya Şehir kethûdâsı Hâcî Hasan ve Hâcî İbrahim ve Aslk zâde
 Mustafa Beğ ve Hâcî Ahmed yedlerinden bi't-tamam ahz ve kabz
 idüb mekâri deve behâlarından ehâli-i Amasya zimmetlerinde bir
 akçe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdik bu mahale serh
 verildi. 27 Rebî'i'l-evvel sene 1151 (15 Temmuz 1738)

Hâcî Hüseyin'e havâle olunan 1550 gurûş

Kasım zâde Ahmed Ağâ'ya virilen 1330 gurûş

Cem'an : 2880 gurûş

Yalnız iki bin sekiz yüz seksen gurûşdur.

Sicil Sayfa No : 7

Belge No : 38

Medine-i Amasya'da Kocacık Mahallesi sükkânından Ömer b.
 Hasan Efendi meclis-i şer'i şerif-i enverde Bayezid Pâşâ mahal-
 lesi sükkânından atı'z-zikri menzile vaz'-ül-kayd E's-seyyid
 olan iş bâi'sû'l-küttâb 'Osman b.Ebû Bekir mazharında üzerine
 da'va ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezbûre Bayezid Pâşâ'da
 vâk'î bir taraftan Veli oğluna ve bir taraftan Taşra odaya ve
 bir taraftan tarik-i i'âm ile mahdûd ber-mıntıka menzili müte-
 veffâ babam Hasan Efendi'den yüz gurûş tam makbûzuna istirâ ve

mülk-i müsterâm olduktan sonra menzil-i mahdûd-ı mezkûre vech-i ser'i vaz'ıyyed ider suvâl olunub cevâbı tahrîr-i tasridine tenbih olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's suvâl mezbûr 'Osman cevabında bin yüz otuz dokuz senesinde medine-i mezbûrede şer-i'at 'izzâ olan Elhâc Mustafa Efendi huzûrunda müdde'i mezbûr 'Ömer'in lâb-ı karındaşları Hafız Hüseyin ve İbrahim ve Mehmed'den da'va-yı mezbûrdan dahi babamız bin yüz yigirmi yedi senesinde her birimiz ba'de'l-tahmiline eş-şer'iyye cûste cûste hibe eyledi mülk-ü muhidlerimizdir deyü da'va-yı ve müdde'aların ba'de'l-inât ve'l-hûkkam mu'arazağan ba'de'l-men' yedlerine hüccet-i şer'iyye verildikten sonra mezbûr 'Ömer ba'dehu menzil-i mezbûr da'vasından Ask Tarak Sekar nâm mevzi'de vâk'ilede'l-inha ma'lûmü'l-mahdûd kabza yüz gurûş kıymetli bağların mezbûrdan mezbûr 'Ömere virüb mezbûr 'Ömer dahi menzil da'vasından karındaşları mezbûrenin zimmetlerin ibrâ-i i'âm ile ibrâ idüb zehl-i husûmet olunduktan sonra mezbûr 'Ömer tekrar yine menzil-i mahdûd-u mezkûreyi bin yüz kırk tarihinde yine medine-i mezbûrede hâkim-i şeri'at-ı 'izzâ olan na'ibü's-şer'i 'şerif İbrahim Efendi huzurunda da'vayı sâdırında oldukda mezbûrdan müdde-i mezbûr 'Ömer'in bağ-ı mezkûru ba'del-ahz menzil-i mezkûr da'vasından zimmetlerin ibra-yı i'âm ile edâ eylediğine suhûd ve 'udûl ile hevâhezesine ba'de'l-isbat ve'l-hükkâm kaylı şer'den ibrâyı mezkûru müş'ar yedlerine hüccet-i şer'iyye dahi verilmişdir deyü tariheyn-i mezkûreyn ile müverrih kâdı-i müşârileyhumânın hat ve hatimlerini hâvi ber-vechi muharrer iki kıt'a hüccet-i şer'iyeler ibrâz ve bi'l-müvâcehe ba'del-feth ve'l-karaye-i mazmûnları takriblerine mutâbık bulundukda gıbbe'l-istintâk mezbûr salfü'z-zikr hüccet-i mezbûların bi'l-cümle ikrâr ve i'tiraf itdikde 'ale'l-mûceb i'tiraf-ı

mer'i mezbûr menzil-i mahdûd-u mezkûr da'vasından ba'del-men'
ve 'bi'ttaleb ketebe olundu. Fî'l-yevm erba'a ve işrin zi'l-
hicce-i serife sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf
(25 Nisan 1737).

Şuhudü'l-Hal

Mirzâ zâde İsmâ'il Mehmed Efendi b.Musta Efendi

Şehir Kethüdâsı Elhâc Hasan İsmâ'il Efendi

E's-seyyid Halil Çelebi Muhzır Bâsı Hâcî 'Ali b.Hâcî Mehmed

E's-seyyid Ahmed Çelebi Hafız Mustafa Çelebi Halil

Mehmed b.'Osman

Ebu Bekir b.Hafız Hâcî 'Osman

Belge No : 39

Medine-i Amasya'da Samlar Mahallesi sâkinelerinden zât-ı ta'rif-i şer'i ile ma'arruf olan Fatıma binti mûsluhi nâm hatun tarafından salh-ı ati müseccel vekil-i şer'isi olan Elhâc Halil b.'Ali nâm kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde Kışlacık karyesi sükkânından iş bu hâfızü'l-küttâb E's-seyyid 'Ali b. Mustafa mahzarında bi'l-vükelâ ikrâr ve takrir-i kelâm idüb müvekkilem mezbûrenin dâhil-i taht-ı tasarrufunda olup karye-i mezbûre hudûdu dâhilinde Elâk toprağında vaki' bir taraftan İmam oğlu tarlasına ve bir taraftan Nuh tarlasına ve bir taraftan Çile ve bir taraftan Tarık-i 'iâm ile mahdûd tahmiye beskil tahmi 'istab ider tarlayı müvekkilem mezbûrenin zevci Mustafa nâm kimesne hayatında izn-i sâhib-i arzı ile müvekkilem mezbûreye ferâğ ve tefviz oldahi-teffiz ve müvekkilem mezbûrenin zabt ve tasarrufunda iken mezbûr Mustafa tarlayı mahdûd-ı mezkûru müvekkilem mezbûrenin izin ve rızası olmaksızın mezbûr E's-seyyid 'Ali'ye izni sâhib-i arazi ile ferağ idüb bir kaç senedir yanlarına rız'-i külli vaki' olduğuna binâ'en yanla-

rına masçûn tevassutuyle müvekkilem mezbûre tarla-yı mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı rızası ile merkûm E's-seyyid 'Ali ye sahib-i arz ma'rifetiyle ferağ ve tefviz ol-dahi ber-vech-i muharrer tefviz ve kabul idüb ba'de'l-yevm nısf-ı tarla-yı mahdûd-u mezkûr merkûm E's-seyyid 'Ali'nin mülk-ü mevzi'i olub tasrif olsun didükde gıbbet tasdik es-şer'i taleb ketebe olundu. Fi'l-yevm seb'a min Saferü'l-hayr sene hamsin ve mie ve elf (8 Haziran 1737).

Şuhudü'l-Hal

Hatib Ahmed Efendi b. Ibrahim

Isma'il Efendi

Ibrahim Efendi

Hasan zade Mehmed Efendi

Sicil Sayfa No : 8

Belge No : 40

Medine-i Amasya'da Çırakçı Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Cemile binti Mehmed nâm hatûnun verâseti zevc-i metrûku Hasan Efendi bin Hüseyin Efendi nâm kimesne ile karındâsı 'Aliye binti mezbûr Mehmed nâm hatûna mefza olduğu lede'l-şer'i enver a'lanor zâhir olduğdan sonra metrûkâtının müfredât defteridirki ber-vechi atı zıkr olunur. Hurrere fi'l yevmü'l-tis'a ve'l-işrin şehri-i ramazanü'l-mübarek sene tis'a ve erba'in mie ve elf (1 Şubat 1736).

1 Müsta'mel Sincab Kürk

1 Kırmızı Müsta'mel Ferâce

10 gurûs

1/gurûs

1 Müsta'mel Alaca Fistan

1 Müsta'mel Ferace Hilâli

5 gurûs

5 gurûs

1 Müsta'mel Alaca Entâri

1 Entari

3 gurûs

3 gurûs

1 Gözhâre Fistan

12 gurûş

1 Turuncuhâre Fistan

10 gurûş

1 Yeşilhare

8 gurûş

1 Hatay Fistan müsta'mel Sim-i Düğmeli

18 gurûş

1 Incülû Kuşak

15 gurûş

1 Def'a Sim-i Kuşak

15 gurûş

1 Altun Küpe

30 gurûş

1 Telkâri Ocaklık Tevetik

100 gurûş

1 Sim-i Yaldızlı Tob

3 gurûş

1 Hatay Fistan

5 gurûş

1 İpek Sade

3 gurûş

1 Sir Şekerpare

1 gurûş

2 Beyaz Deme

10

1 Sir Şeker Börk

1 gurûş

1 Paça Uçkur Yaşmak

2 gurûş

1 Kabandiz Endâze

15 gurûş

1 Alaca Parçası

1 gurûş

Hırdavat Bezler

2 gurûş

1 Siyahi Velünce

1/gurûş

1 Sagır Minder

1 gurûş

1 Köhne Kilim

2 gurûş

1 Sanduk Sebet

1 gurûş

2 Köhne Yorgan

6 gurûş

1 Müsta'mel Kutnu Yorgan

3 gurûş

1 Köhne Kebe

1,5 gurûş

1 Seccâde

4 gurûş

1 Altun Bogazı

13 gurûş

Menzili Hissesi

150/gurûş

Orman nâm mevzide bir kıt'a bağ 100/gurûş

1 Köhne Keçe

0,5 gurûş

1 İbrik Leğen

1,5 gurûş

Zevci'l mezbûr Hasan Efendi zimmetinde haraba behâsından

50 gurûş

Yekûn Cem'an 566 gurûş

Minhâ alâhrâcât

Rusm-u i'âvi

14 gurûş

Kassâmiye

4 gurûş

Kâtibiye

3 gurûş

Çukadâriye

3 gurûş

Sahihü'l-Bâki

204 gurûş

Ahrâcât

340 gurûş

Yekûn

202 gurûş

Hisse-i'l-ahtü'l-mezbûre

180 gurûş

Hisse-i zevci'l-mezbûr

180 gurûş

Belge No : 41

Lâdik kazâsından Coyneb Mahmud kendü tarafından ihâle ve Çelebi Sagir kızları Emine ve Fatıma tarafından ve Sayne 'Ali Halife ve 'Ömer b.'Osman ve diğer 'Ali Halife b.Mehmed ikrâr bundan akdem mütevefayı mezbûrenin terekesine müte'allik mezbûrundan da'vayı sadırında olub takrir-i meşrûhumu beyâna kâdir olmadığımı binâ'en da'vadan mezbûrenin ve zimmeti ibrayı külli ile ibra eyledim dediği kayd şud. Hurrere fi 6 Rebi'i'l-âhır sene 1151 (27 Temmuz 1738).

Şuhudü'l-Hal

Tursun zâde Seyyid Mustafa b. Mehmed

Celil Ahmed Imam İbrahim Halife

Seyyid Mustafa

İsma'il Efendi

Belge No : 42

Simhâne'den Emin Mehmed Ağa ma'rifetiyle yigirmi yedi yük sim-i mirî hazine medine-i Amasya'ya dahil olduğu kayd şud. Hurrere fî 6 Rebi'i'l-âhir sene 1151 (27 Temmuz 1738).

Belge No : 43

Asıtane-i Sa'adetinden gelüb Ergani Ma'adenine giden hazine-i padişâhi medine-i Amasya'ya vusûl bulduğu kayd şud. Fî 15 Cemâziye'l-evvel sene 1151 (30 Ağustos 1738).

Belge No : 44

Ve yine Asıtane-i Sa'adetinden Keban Ma'adenine giden hazine-i padişâhi kısmı Tatar 'Ali Ağa yediyle sâlimen Amasya'ya vusûl kayd şud. Fî 15 Cemâziye'l-evvel sene 1151 (30 Ağustos 1738).

Belge No : 45

Asıtane-i Sa'adetinden Ergani Ma'adenine gidecek sim-i hazine üzerine Ahmed Ağa mübâşir-i me'mûr medine-i Amasya'ya isâl olduğu kayd şud. Fî 23 Cemâziye'l-ahir 1151 (7 Ekim 1738).

Sicil sayfa No : 9

Belge No : 46

Medine-i Amasya'da Eski Kethüda mahallesi mütemekkinlerinden Ene binti Aslan nâm nasrıyana bey'i ati tarafından bey'i ati el-bâni ikrâra ve ibrâ ve i'ta-i hüccete vekil olub zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile irfân olan 'Abdullah Beşe b. Mustafa ve Yusuf b. Abdullah şehâdetleriyle vekâleti bâ'isle bunun vekâletine hükm-ü şer'ila-hâk olan İsma'il Efendi b. Elhâc Mehmed Meclis-i şer'-i şerif-i Envârde müvekkile-i mezbû-

renin akrabından işbu bâ'isül-ferkûrû Mordoros veled-i Mokomoz nâm-ı zimmi müvahecesine bi'l-vekâlet ikrâr ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâk'î bir taraftan Boyacı Toros zimmi menziline ve üç taraftan tarik-i i'âm ile mahdûd Konak bir 'oda ve bir yazlık ve kitan bir oda ve bir kilâr ve bir mikdâr holü müş'al iş bu mülk-ü menzili tarih-i tahrir den on sene mukaddem üç yüz gurûş tam makbûzumuz bi'kita' ile bey'i ve teslim ve temlik ol-dahi iştira ve teslim temlik olan meblağ-ı mezbûr üç yüz gurûşu mezbûr Mordoros zimmi yedinden tamamen ahz ve kabz idüb menzil-i mezbûr derunuda iken yorgan ve iki yasdık ve bir döşek ve bunlardan ma'adâ menzil-i mezbûr derûnuna ism-i mâl itlak olunur menzil-i mezbûr derûnuna ism-i mâl itlak olunur menzil-i mezbûr zımında bir akçe ve ber vech-i mukem kalmayub menzil-i mahdûd-u mezkûr tahmile al-hamalı müştereki mesfûr Mordoros'un mülki müşterâsı ve hakkı hayrı olub ve cemaniye'l rucûh 'alakam kalmadı imdi didikde gıbbe't-tasdik es-şer'i bi't-taleb ketebe olundu. Fî Gurre-i Zi'l-kâde-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (20 Subat 1738).

Şuhudü'l-Hal

Bulduklu oğlu 'Osman Abdullah b. Mustafa

Yusuf Beg b. Abdullah İbrahim Efendi b. Hasan Efendi

Mehmed Efendi b. Mustafa Hacı İbrahim b. 'Osman

Şehir Kethüdâsı Elhâc Hasan Elhâc 'Osman b. Mehmed

Hamid Beğ zâde Elhâc Salih Hacı Hüseyin b. 'Osman

Belge No : 47

Medine-i Amasya'da Devehâne Mahallesi sükkânından isma'il Efendi b. Elhâc Mehmed meclis-i şer'i-şerif-i enverde iş bu raki'-ü'l-seyf Gürümcü Mardoros veled-i neküfers mahzarında ikrâr ve takrir-i kelâm idüb 'ukûdatı sudûruna değin senin mül-

künde olub medine-i mezbûre i'mâlinde Bulduklu Çay nâm mevzi'de köyü toprağında vâk'î bir taraftan Hâcî Ahmed başına ve bir taraftan Boyacı Toros başına ve bir taraftan Sekbas zim-mî başına ve bir taraftan tarîk-i i'âm ile mahdûd bir kîta başımız işcâr-ı müşhâre ve gayrisiyle tarafinden icâb ve kabû-lû hâvi vr şurût-i maksaddan hâvi se'bât sah-ı şer'î otuz bes gurûşa sem' ve teslim ve temlik ol-dahi iştirâ ve teslim semti olan meblağ-ı mezbûr otuzbes gurûs müsteri Mardoros yedinden ahz ve kabz eyledim marûz-zikr baş-ı mahdûd-u mezkûrde 'alakam kalmayub müsteri mesfûr Mardoros zimminin mülk-i müste-râsı ve hakkı tahrîr-i kifâyet ve tîmar-ı mutasarrîf olsun didikde gıbbe't-tasdik eş-şer'î ma-vakî bi't-taleb ketebe olundu. Fî Gurre-i Zi'l-kâde-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (20 Şubat 1738).

Şuhudü'l-Hal

Bulduklu oğlu 'Osman Celebi Abdullah Beşe b. Mustafa

Yusuf b. 'Abdullah İbrahim Efendi Hasan Efendi

Hâcî İbrahim Mehmed Efendi b. Mustafa Muhzır 'Ali Beğ

Elhâc Salih Hamza Beğ Seyyid Hâcî Hasan b. 'Osman

Belge No : 48

Medîne-i Amasya'da Hoca Süleyman mahallesi mütemekkinle-rinden iken bundan akdem helâk olan Aslan veled-i Koca'nın zâ-hirde zevcesi Saltane binti Harerne nâm nasrayeneden gayri vâ-ris-i ma'arufu olmayub terekesinin rey'î mezbûre Harerne ile selese-i erba'î cânib-i beytû'l-mâle â'id ve rac'î olduğu le-del-şer'î zahir ve muhakkak olduktan sonra muhallelfatın müfre-dât deteridir ki ber-vechi atî zikr olunur. Hurrere fi'l-yevm 13 Zi'l-kâ'de-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (2 Mart 1738).

Şuhudü'l-Hal

Nüzûl-u Mahalle-i Mezbûre Bir Kıt'a Bağ Mevzi'i Kirazlı Dere

80 gurûş

60 gurûş

1 Merkeb 1 Döşek 2 Müsta'mel Kilim

5 gurûş 1,5 gurûş 2 gurûş

1 Yorgan 1 Köhne Kebe

20 pâra 20 pâra

Cem'an 115,5 gurûş

Minha Al-ahrâcât

Hâlek-i Merfûru Hafre-ü'l kâye Deyn-i müsbetü'l-zevci'l-mezbûr

30 gurûş

36

20 gurûş

Rûsm-i 'Avi Katibiye Emuniye Çukadâriye

11,5 gurûş 4 gurûş 3 gurûş 2 gurûş

Muhzırıye Tellâliye Hisse-i rub'i Zevce-i Mezbûre

1 gurûş

25 pare

20 gurûş

Kolcuyan Al-Ahrâcât Cem'an

3 gurûş

110,5 gurûş

Sicil Sayfa No: 10

Sahihü'l-bâki mezbûr yedinde emin-i mazbûta 5 gurûş.

Belge No : 49

Medine-i Amasya'da Devehâne Mahallesi sükkânından İbrahim b.Mehmed nâm kimesne meclis-i şer-i şerif-i enverde yine mahelle-i mezbûre sükkânından iş bu sâhibü'l-küttâb Turhallı Elhâc

Hüseyin ibni Mustafa mahzarında ikrâr ve takrir-i kelâm idûb merkûm Elhâc Hüseyin'e bundam akdem Turhal kazâsında menzîlci olduğu eyyâmda hizmet üzere iken ba'desine Amasya'ya gelüb Amasya menzili ber-vechi istinzâk üzerimize der'uhde ve iltizâm olub ba'dehu bin yüz kırk dokuz senesinde merkûm Elhâc Hüseyin ile mahzar-ı müslimin de hesâb gördürmeniz de yedimimiz zimmetlerimizde olan menzîl-i mezbûr-u umur içün ahz ve i'tâmızdan ve Turhal kazâsında ibtidâ kendüne hizmet eylediğim eyyâmlarım ücreti da'vasından ve devlet-i 'aliyede olan is'ânat ve medine-i mezbûrede vâk'î menzîl-i mezbûr ocaklığı da'vasından ve menzîl-i mezbûr imdâdiyesi akçesinden menzîl-i mezbûre külliden medine-i mezbûrede tarih-i mezbûr sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf tarihinde (1149) na'ib-i şer'î şerif olan E's-seyyid Ahmed Efendi huzurunda tarafeynden her birimiz ahirin zimmetini ibrayı müş'ar-ı merkûm Elhâc Hüseyin yedine hüccet-i şer'iyeye virülüb ba'de senelerimizde menzîl-i mezbûrün tarih-i hüccet-i mezbûrumdan sonra olan altı aylık menzîl-i mezbûr hesâbiyemize âle'l-hale baki olduğu halde merkûm Elhâc Hüseyin kendüsüne i'timat-ı husûs içün Asitane-i Sa'adet'e râhi ve Asitane'de menzîl-i mezbûr umuru içün her birimiz ile müşâhede ve devlet-i 'aliyeye 'arz-ı hâl ve da'va-yı mezkûrele-rimiz içün medine-i mezbûrede ru'yet ve fasl-ı husûmetimiz bâbında divan-ı 'ali çavuşlarından 'Ali Çavuş Ağa mübaşeretıyla bir kîta emr-i 'ali isdâr ve gelüb medine-i mezbûreye dahil ve mûrafa'at eylediğimizde merkûm Elhâc Hasan tarih-i mezbûr ile müverrih-i müşari-leyh E's-seyyid Ahmed Efendi'nin hat ve zimmetini havi hüccet ibrâ-yı ibrâz ve mazmûnu mine'l külli vücûh takrir mesrûhuma muvâffak şuhûd ve 'udûl ile bi'l-iktizâ ve mazmûnunu dahi hüccet-i mezbûrün mazmûnunu biz dahi makrûmundan olduğundan

sonra eminlerimiz olan altı aylık menzil-i mezbûr husus için ba'de'l-nizâ' ve'l-müşahade ve ba'dehu küll-i hesab eylemenizin menzil-i mezbûr eminlerimiz olan Turhallı 'Ömer Ağa'ya bin gurûş ve Hâcî Ahmed Ağa yediyle Monla Süleyman'a yüz elli gurûş ve Elhâc 'Osman Beğ'in Enba'i Hasan'a yüz yigirmi gurûş ve Tokad'i Kasım Ağa zâdeye elli gurûş ve taraf-ı miriye olan üç yüz gurûş ve Hâcî 'Abdu'lkadir oğlu altmış beş gurûş min hay-sü'l-mecmu' bin yedi yüz otuz beş gurûş merkûm Elhâc Hüseyin kendi malından başka eminbere edâ ve teslim ve bizden meblağ-ı mezbûr için bir akçe ve bir cebe mutalebesinden olmamak üzere deyn-i mezkûrları kabûl eylediğine biz dahî merkûm Elhâc Hüseyin'e ibtidâ Turhal'a hizmet eylediğim eyyâmların ücreti da'vasından ve tarih-i mezbûrdan tarih-i kitaba gelince menzil-i mezbûre imdâdiyesinden ve medine-i mezbûrede menzil-i mezbûr ocâklığı da'vasından ve Asitane-i Sa'adetde menzil hânede ve menzil-i mezbûr eşyasından mûtlaka eminlerimizde cereyân iden 'ahz ve i'tadan ve hukûk-u ma'lûme ve memhûreden i'âme ve i'âvi ve mutâliyâdan merkûm Elhâc Hüseyin'in zimmeti ibrâ-yı i'âm ile ibrâ ve iskata hak idüb merkûm Elhâc Hüseyin zimmetinde bir akçe ve bir cebe hakkım kalmadı ba'de'l-yevm benden menzil-i mezbûr umûruna mutlaka da'va ve niza 'zuhûr iderse lede'l-hük-kâmü'l-kirâm mesmu'a ve makbule olsun dedikde mezbûrun ber-vechi muharrer havi ve sâdır olan ikrârını ol-makûle merkûm ve sekâhen tahkik ve tasdik idecek sıhhat-i ibrâ-yı ba'de'l-hükkam ma-vâk'î bi't-taleb ketebe olundu. Fi'l-yevm'ül-'işrin Muharremü'l-haram sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (10 Mayıs 1738).

Şuhudü'l-Hal

Muharrü'l-intibah

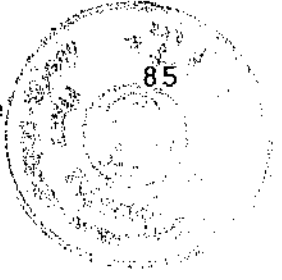
Elhâc İbrahim Ağa

Hüseyiniye Müderrisi

'Osman Efendi

Elhâc İbrahim İbni
Osman

Keçi Bölü Zâde
İbrahim Efendi

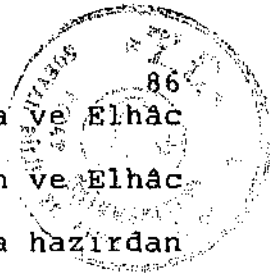
Sağcı zâde	Ziyereli İsmâ'il	Hasan ağa b.
Mehmed Efendi	Efendi	Matrullah Ağâ

Osman Efendi	Şehir Kethüdâsı	Asul zâde
	Elhâc Hasan Ağâ	Müstafa Beğ

Hafız Mehmed	Tursun zâde	İsmail Efendi
Karye-i Ziyere	Mehmed Efendi	Hasan Efendi

Belge No : 50

Medine-i Amasya'da Savâdiye Mahallesi mütemekkinlerinden Murzuç veled-i Toros nâmı meclis-i şer-i şerif-i enverde medine-i mezbûrede Gümüşlü oğlu mahallesi mütemekkinlerinden iş bu bâi'sü'l-fer Metamil veledi Yati mahzarında üzerine da'vâyı ve takrir-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem mefur metami'l zimmiye yüz otuz çadır beherleri yüz on akçeden yüz yigirmi gurûş olmak üzere sem'i ve teslim ol-dahi ber-vechi muharrer istira ve teslim itmekle aynı olan meblağ-ı mezbûru taleb iderim suvâl olunub elverilmesi matlûbumdur dedikte gıbbe's-suval mefur matemil cevâbında tarih-i mezkûrde salefü'z-zikr yüz otuz çadır her biri yüz onar akçeden yüz yigirmi gurûsa olmak üzere istira olmağın müdde'i mefurun babası Gayib Toros veled nâm zimminin bâke vâcibü'l-ali ve lazımu'l-ihhtizâ-i deyni olan iki yüz seksen gurûşdan yüz yigirmi gurûş ve tenbih ben dahi mukaza ve kabul eyledim deyü def'le mukabele idecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mürâfa'a mesfûr Metamil zimmiden def'i mesrûhuna mutâbık yine taleb olundukda mine'l-udûl Üçler

Mahellesi sükkânından Hâfız Mehmed b.EhHâc Mustafa ve Elhâc
İsma'il ve Seyyid Elhâc İbrahim Seyyid Elhâc Hasan ve Elhâc
'Ali b.Elhâc Mehmed nâm kimesneler muhassıl-ı kazâya hazırdan
olub fi'l-hakika tarih-i kitabdan iki sene mukaddem müdde'i
mesfûr müverrih metamil ve yüz otuz çadır her biri yüz onar ak-
ceden yüz yigirmi gurûsa olmak üzere sem' ve teslim ol-dahi
ber-vechi muharrer istira ve teslim idüb benim olan meblağ-ı
mezbûru mezfûr zımmının bâbâsı ırabet Gönül-Toros veledi nâm
zımmının mefûr metemil zımmiye olan iki yüz seksen gurûsdan yüz
yigirmi gurûs ve yine ol-dahî mukasa duhûl eylediğine sa'irle-
rinizi şehâdet ıderiz deyü her biri edâ ve şehâdet-i ser'iyye
eylediklerine şehâtedleri makbûle olmağın mucebiyle müdde'i
mesfûr Murzic mesfûr metamil zımmiye olan meblağ-ı mezbûr yüz
yigirmi gurûs çadır akçesini mutlaka mezbûresinden ba'de'l-men'
mâ-vâk'î bi't-taleb ketebe olundu fi'l-yevmüs-sami 'ışrin mu-
harremü'l-haram ahdi ve hamsin ve mie ve elf (10 Mayıs 1738).

Şuhudü'l-Hal

Tursun zâde Mehmed Hasan Efendi zâde Muhzır 'Ali

Sicil Sayfa No : 11

Belge No : 51

Cümle a'yân ve esrâf ma'arifetleri ve ehâli-i belde ma'a-
rifetleriyle ve ehâli-i Amasya'nın vâk'î olan umûr-u külliye ve
hazinelelerini ru'yete hâcılar nasb olunan kimesnelerin esâmile-
ridir ki bervech-i atı zikr olunur. 23 saferü'l-hayr sene 1151
(11 Haziran 1738).

Hâcî İbrahim b.'Osman Şehir Kethüdâsı Hâcî Hasan Ağa

Hâcî Ahmed b.Hâcî Mustafa 'Ali zâde Elhâc Ahmed

'Ali zâde Mustafa Çelebi Sarâç Hâcî 'Ali

Menzilci Hâcî 'Ali Börkcü zâde Hâcî Mustafa

Sicil Sayfa No : 12

Belge No : 52

Husûs-u ati elbâni mallinde istimâ' ve tahrîri için vârid olan fermân 'alîşân-ı şevket nişânın mazmûn ita'at makrûnuna imtisâlen cânib-i şer'î kapumdan ve mazuna ve yahofer medine-i Amasya mezâfatından Kara Senir nâm karye ile Pehlivân nâm karye meyânında vaki' Sert Çoban nâm mevzi'ide incirlik ve Tulum Dere ve Bernos ve Taş Köprü ve Dökme Depe ve Dikili Taş ve Çekerek nâm nehr-i kebereye varınca hudûd-u mezkûre ile mahdûd ve mûmtâz ve mu'ayyen menazi'î mehyâ olan arâzinin üzerine varûb zeyl ve şakide muharremü'l-esâmi cema'at-i müslîmin ve kuzzât-ü'l-muvahhidin mahzarlarında 'akd meclis-i şer'î hazır olundukda zikr mürûr iden Kara Senir nâm karyeye gedik tımarı karyesinden olmak üzere ber-vech-i iştirâk-ı şerif-i 'alîşân ile mutassarîf olan medine-i mezbûrede Kal'a-i Bâlâ mustah-fızlarından Zurnazen Elhâc 'Ali b.Süleyman ve Kapucu Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'e hazır lazımu'l-tevkirde zikr olunan Pehlivan nâm karyeye ber-vech-i iştirâk berât-ı şerif-i 'alîşân ile mutasar-rîf olan iş bu ashâb-ı kûşike zü'ema dan 'Osman Ağa ibni 'Abdullah ile medine-i mezbûre de Kal'a-i sufla muhafızlarından Ahmed Beğ b.'Ömer ve 'Ali Beğ b.Mustafa nâm kimesneler mahzar-larında üzerlerine da'va-yı ve takrîr-i kelâm idûb işbu mu'a-yene ve müşahede olan hudûd-u mezkûre ile mahdûd arâzi bizim mutasarrîf olduğumuz Kara Senir nâm karye arazisinden olduğunu bundan akdem iki nefer şahidlerin sehâdetleri ile isbât eyledi-ğimizde arâzi-i mezkûre zikr olunan arâzi-i mezkûre Kara senir arâzisinden olmak üzere hükm olunub mezbûrdan 'Osman Ağa ve Ahmed Beğ ve 'Ali Beğ yine arâzi-i mezbûreyi zikr olunan Pehli-vân nâm karye arâzisindendir deyü zabt ve tasarruf idûb bizim

tasarrufumuza mâni' olursa su'âl olunub müceb-i şer'iyyesi icra olunması matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûrân cevâblarında müdde'i yân-ı mezbû-ranın müdde'alarını bi'l-mukâbele ba'de'l-inkâr hudûd-u mezkûre ile mahdûd olan arâzi-i merkûme zikr olunan Pehlivan nâm karye toprağında olub yüz seneden mütecâviz a'sâr-ı şer'iyyesi ve rûsûm-u 'örfiyyesi berât-ı padişâhi ile pehlivan karyesine mutasarruf olanlar ile gelüb bizler dahî yedimizde olan berât-ı şerif-i 'alışân tarihinden bu ane değin arâzi-i mezkûrenin a'sâr-ı şer'iyyesi ve rûsûm-u 'örfiyyesini ala geldiğimizden ma'adâ bundan akdem mezbûrdan Elhâc 'Ali ile Kapucu Mehmed yedlerinde olan hüccet-i mezkûrenin mazmûnunu isbât içün bizim ile arâzi-i mezkûrenin üzerinde şer'le mûrafa'a olduklarında mazmûn hüccet-i mezkûreyi bir tarikle isbâta kadir olmayub eyyâm-ı tenbihden izhâr-ı 'aciz itmelerine biz dahi işbu yedimizde olan fetevâ-yı şerife ve hüccet-i şer'iyye müceble-rince müdde'amızı 'udûl-u müsliminden şöhret ve tevâter ile isbât eylediğimizde meşhûr ve mütevâterin hilâfına mezbûrân Elhâc 'Ali ve Kapucu Mehmed'in yedlerinde olan hüccet-i mezkûre ber-müceb-i fetevâ-yı şerife ma'mil behâ olmamağla arâzi-i mahdûde-i mezkûre bizim mutasarruf olduğumuz Pehlivân karyesi toprağında olduğu vech-i mesrûh üzere şöhret ve tevâter ile mezbûrân Elhâc 'Ali ile Kapucu Mehmed mahzarlarında lede'l-şer'i bâ'is ve zâhir olub olduktan sonra mücebiyle hükm ve hüccet ve fa'l-ı nizâ' ve husûmet olunmuş idi deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr hâlâ devlet-i 'aliyede biz dahi sâdır fetevâ-yı ziyret efzâ-yı mesned olan merred-i 'asr-ı şahid ve her nihcâh-ı günüz-i hakayık mesâc-ı rumüzü'l-dekayık metbu'-u'l-efâzil 'inâyetli mûkerremetlû şeyhü'l-islâm seleme'arzu'l-ilâm hazretlerinin fetevâ-yı şerifelerini ibrâz eylediklerinde

zide sipâhinin tîmâr-ı arâzisinden olmak üzere kadimden zabt ve tasarruf olunub söyle olduğu meşhûr ve mütaveter olan arâzi içün kadiminde tîmarı olan 'Ömer benim tîmarım arâzisindedir' deyü meşhûr ve mütaveterin hilâfına ikâmet eyleye mesmu'at ve makbûle olurmu cevâb olmaz bu sûretinde mûrafa'a oldukları Hâcî 'Ömer'den da'vâyı merkûmesini istimâ' ve meşhûr ve mütaveterin hilâfına ikâmet eylediği kabul ve ol-arâzi-i 'ömredék tîmâr-ı arâzisinden olmak üzere hükm idüb hüccet mu'teber olurmu evcâb olmaz deyü iftâ buyurmağla ber-mûceb-i fetevâ-yı şerife yedlerinde olan hüccet-i şer'iiye'nin mazmûnu mine'l-külî vucûh tasrid meşrûhlarına mutâbık olmağın mezbûrdan 'Osman Ağa ve Ahmed Beğ ve 'Ali Beğ'den def'i meşrûhlarına mutâbık yine taleb olundukda 'udûl ikrâr ile ricâl-i müslûminden arâzi-i mezkûr civârında vâk'î Bulduklu nâm karyeden Mustafa b.Hasan ve 'Ömer Efendi b.'Ali ve Mustafa b.Hüseyin ve Hasan Efendi b. Hasan ve Mehmed b. Mehmed ve 'Ali b.Mustafa ve 'Ali Oruç ve Hüseyin b. 'Ali ve Mehmed b.Mehmed ve Ebubekir b.'Osman ve Mehmed b.Hasan ve Mustafa b.Ebubekir ve Kutu Karyesinden 'Osman b.'Ali ve Hasan b.'Ömer ve Mehmed b.Ahmed ve Mustafa b.Ahmed ve 'Ali b.Hüseyin ve Mehmed b.'Ömer ve Ahmed b.'Ali ve Isma'il b.Hasan ve Hüseyin b.Mehmed ve Karasenir ehâlisinden Musa b.Ahmet ve Hüseyin b.'Ali ve Mustafa b.Hasan ve sa'irlerinden cem' ve cem'i şîr ve mezbûrede hazırda olup istihâd olunduklarında fi'l-hakika iş bu müşâhede olan Sert Çoban nâm mevzi'de Incirlik ve Tulum Dere ve Yerbûs ve Taş Köprü ve Dökme Depe ve Dikili Taş ve Çekerek nâm nehr-i kebire vârinca hudûd-u mezkûre ile mahdûd ve mümtâz ve mu'ayyen olan arâzi ve zikr olunan Pehlivân karyesi toprağından olup yüz seneden mütecâviz a'sâr-ı şer'iiye ve rûsûm-u 'örfiyyesini berât-ı padîşâhiyle Pehlivân

karyesine mutasarruf olanlar ele gelüb ve hâlâ Pehlivân karyesine mutasarruf olan mezbûrdan 'Osman Ağa ve Ahmed Beğ ve 'Ali Beğ yedlerinde olan berât-ı serif-i 'alışân tarihinden bu ane gelinceye arâzi-i mahdûd-u mezkûrenin a'sâr-ı ser'iyyesini ve rûsûm-u 'örfiyyesini ahz ve kabz idüb arâzi-i mezkûre Pehlivân karyesi toprağından olduğı bu husûsa bu vech üzere şahitler şehâdet dâhi ideriz deyü her biri edâ ve şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde mücebiyle ba'de'l-hükm mezbûr 'Osman Ağa yedinde olan mü'ekked fermân-ı 'âli-i ibrâz idüb nazar olundukda mazmûn itâ'at makrûrunda arâzi-i mahdûde-i mezkûre Pehlivân karyesi arâzisinden olduğı ba'de'l sübût

Sicil Sayfa No : 13

ve arâzi-i mezkûre ber-vech-i meşrûh hâli üzere ibkâ olunub mezbûran Elhâc 'Ali ve Kapucu Mehmed'in arâzi-i mezkûreye müdâhale ve mu'arâzaları men' ve def' olunmak üzere mestûr ve mukayyid olmâğıla ber-müceb emr-i 'âli iş bu mer'i müşâhede olan arâzi-i mahdûd-u mezkûreye min-ba'ad mu'arıza ve müdâhele itmemek üzere arâzi-i mahdûd-u mezkûreden tasridlerine mezbûrân Elhâc 'Ali ve Kapucu Mehmed'e cânib-i şer'imden tenbih birle her birinize bi't-taleb ketebe olundu.Fî'l-yevmü'l-işrin Receb-ü'l-fevr sene tis'a ve erba'in ve mie elf (24 Ekim 1736).

Şuhudül-Hal

Karye-i Pehlivân Mehmed b.'Ali

Karye-i Pehlivân İsmâ'il b.İsmâ'il

Karye-i Pehlivân Mehmed b.Hasan

Karye-i Pehlivân Mehmed b.'Ömer

Karye-i Pehlivân 'Ömer b.Hasan

Karye-i mezbûr Hüseyin Kethûda b.Hasan

Karye-i mezbûr 'Ömer b.Musa

Karye-i mezbûr Mehmed b. 'Arâb

Karye-i Pehlivân Halil b. Sadık

Karye-i Mezbûr 'Osmân b. Halil

Belge No : 53

Medine-i Amasya ehâlilerinin umûr-u külliye ve hazinelerini rû'yet-i ahz ve i'tâyâ şehir kethüdâları ve vekil-i şer'îyesi olan Elhâc Hasan Ağâ b. Hüseyin meclis-i şer'î şerif-i enverde medine-i Merzifon kazâsı ehalilerinin hâlâ Şehir kethüdâları ve vâk'î olan umûr-u külliye ve hazinelerini rû'yet-i ahz ve i'tâyâ vekil-i şer'îleri olan işbu bâ'is-ü'l-küttâb 'Osman Ağâ b. 'Abdullah tarafından âti'z-zikri-sulh ve ibrâyâ vekil-i şer'îsi olan Merzifon kazâsı sükânından hâlâ Gümüşhâne Müftüsü olan muharrerü'l-kuzzât Ahmed Efendi b. Mehmed Efendi mahzarında bi'l-vükâle ikrâr ve takrir-i kelâm idüb bundan akdem Şâh-ı İran tarafından devlet-i 'aliyeye gönderilen ilçiler Amasya'ya nüzûl ve Amasya'dan Merzifon kazâsına vârıncaya değin Amasya kazâsı ehâlilerinin bindikleri iki yüz barkir ve katırlarını kazâ-i mezbûr ehâlileri davârların tedârik itmediklerine binâ'en ric'at itdürmeyüb Tosya'ya değin sürdüklerinde ekseri davârlarımız ta'di ve tecâvüzden nâşi helâk olub ve barkirler içün müstakil gönderilen adamların ücretleri makûlatları ve helâk olan barkir ve kâtırların kıymetleri ve bi'l-cümle masrûfât beş bin gurûşa bâliğ olub kazâ-i mezbûr ehâlileri husûs-u mezbûru sulha ta'diler olduklarında seyyidü'l-ahkâm üzere sâlefü'z-zikr zâiyatımız içün üç yüz gurûş üzerine beyinlerimize mesmun-u i'ta tevsikleriyle bizleri nişâ-i 'akd-i sulh eylediklerinde biz dahi bi'l-acêle ve bi'l-vûkelâ sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblâğ tak meblâğ-ı mezbûr altı yüz gurûş vekil-i merkûm Ahmed Efendi yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz ve kabz

idüb müdde'âm olan meblağ-ı bâki mezbûr da'vasından ve husûs-u mezbûre amire vâk'î ve mutâlebâtıdan Merzifon kazâsı ehâliileri- nin ve şehir kethüdâsı 'Osman Ağâ'nın ve vekil-i şer'isi Ahmet Efendi'nin zimmetini ibrâ-yı i'âm ile ibrâd ve iskat-ı tam ile iskat eylerim dedikde merkûm Ahmed Efendi cevâba kasd idüb biz dahî iş bu Amasya şehir kethüdâsı Elhâc Hasan Ağâ'ya def' ve teslim eylediğim altı yüz gurûşdan ehâli-i Amasya'nın ve Hâcı Hasan'ın zimmetini ibrâ i'âm ile ibrâ eyledim dedikde gıbbe't- taşdik eş-şer'-i mâ-vak'î bi't-taleb ketebe olundu. Fi'l-yev- mü'l-hamse ve'l-'işrin Rebi'i'l-âhir sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (13 Ağustos 1738).

Suhudü'l-Hâl

Elhâc 'Osman Beğ Elhâc İbrahim b.Osman

Asûl zâde Mustafa Beğ Sağcı zâde Elhâc Mehmed Efendi

Hâcı Ahmed b. Hüseyin İbrahim Efendi b. Hasan Efendi

Bu Sicilde 14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29'uncu sayfalar sicilın aslında boştur.

Sicil Sayfa No : 30

Belge No : 54

Nişân-ı hümâyûn yazılaki

Amasya'da vâk'î merhûm Şadi Beğ ve Bayrak Beğ vakfının va- zife-i ma'ıyyeti ile evlâd-ı vakıfdan bundan esbak ber-vechi iştirâk mütevellileri olan Ebubekir ve Hafız Süleyman meclis-i şer'e vârub vakf-ı mezbûrun evlâd-ı vakfından batık olanlara şart-ı vakf üzere mutasarrıf iken Tokad sâkinlerinden batık ya- nında olan müşterâ Ebubekir evlâd-ı vakfından batık olmak üzere ber-vechi meşrût üzerinde berât itdürüb ba'dehu mütevelliyet mezbûrun nakz-ı yine Tokad sâkinlerinden evlâd-ı vâkfından

batık oldukda hilâf-ı şart vâkf-ı zahide nâm hatûna tas-
rid idüb gadr-i külli olmaqla husûs-u mezbûr vukuf-u nâmları
olan cema'at-ı müslime ve hazırü'l meclis ve kimesnelerden
istifâr olundukda zikr olunan Bayrak Beğ ve Şâdi Beğ vakfın ev-
lâdiyet mesrûtiyet üzere ibâde olub mütevelliyeti-ni ber-müceb-
i şart-ı vâkf ve ber-vech-i istirâk mezbûrlardan Ebubekir
karındaşı Hâfız Süleyman evladiyet olub müceb-i mezbûre mezbû-
rûndan yoğ iken mezbûr Ebûbekir yanında olub
hilâf-ı şart-ı vâkf olduğu 'alel-tarik ishâde haber vormeleriyle
le merkûm mezbûran Ebubekir ve Zahide Hatun vakflarından
hakk-ı mesrûtesi olan mezbûrân Ebûbekir ve Hafız Süleyman 'izze
evlâdın ibkâ ve yedlerine berât-ı 'Alişân virilmesi bâbında
'inayet ricasına Amasya kâdısı Elhâc Mehmed mücebince ve ibkâ
olunmak bâbında bin yüz kırk dokuz senesi yigirmi ikinci günü
sâdır olan rûş-ı hümâyûn mücebince berât-ı şerif-i 'Alişân
yazılmak için bu teskere virildi. Fi't-tarihü'l-mezbûre.

Fi 20 Cemaziye'l-ahir 1149 (26 Ekim 1736).

Sicil Sayfa No : 31

Belge No : 55

Merzifon'da vâk'i Devlet Hâtun vakfının kurralarının ser-
bestiyet fermânıdır.

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfâhham nizâmu'l-âlem müdebbir-
i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mütemmim-i mehâmu'l-enâm
bi'r-rey'i mümehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meseyyid-i
erkânü's-sa'âdet ve'l-ikbâl ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Mev-
lânâ Amasya Kâdısı zide fazlehu tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl
olacak ma'lûm olaki iftihârü'l-havâs ve'l-murakabbın müteveddül
mülûk bi'l-fi'il dâru'l-sa'âdetim aqâsı olub haremeyn ve şeri-
feyn evkâfı nâzırı olan Elhâc Beşir Ağa dâme 'ulmehû divân-ı

hümâyûnuma ârz gönderub taht-ı nezâretinde olmağla kazasında vâk'î mütevekkekiye Devlet Hatun evkâfı kurrâlarından Amasya kazasına tâb'î Argumâ nahiyesinde Çalsa ve Emir ve ve Corlu Namin ve Kazâ-i kurra re'âyâları üzerine edâsı lâzım gelen âşâr-ı şer'iyeleri ve 'avâriz ve nüzûl ve imdâd-ı hızırıyeleri dahi cem'ine me'mûr olanlara edâ eylediklerinden sonra tekâlif-i sâkka ve 'örfiyeden ve sakkadan mu'af ve mustelsem iken Amasya kazâsında vârid olan tekalifden fermân-ı 'alishânım ile hisselerine düşen ve isâbet ideni minvâl-i muharrer üzere edâ eylediklerinden mâ'adâ cebren ve kahren ziyâde akçe tahsil ve fukaranuz üzeninden tahmilleri nümâyan olduğu mütevellî kâ'imakamı tarafından 'arz ve fukarâ dahi istida'î merhamet itmeleriyle nezâretlerinde olan evkâf mu'af ve qayr-î mu'af dâhil olmak üzere Rumili ve Anadolu eyâletlerinde vâk'î selâtin-î 'azam ve vüzerâniye ve hızırıye ve hane-î 'avâriz ve nüzûl ve fermân ile olan tekliflerinden mâ'ada hatt-ı hümâyûn şevket makrûn ile ma'arz'ü'l-kadim ve maktu'el-kadim min e'l külli vücûh serbest olub 'aşâr-ı şer'iiyelerini ve rûsûm-u 'örfiyelerini ve vakfa ve fermân-ı 'alishân ile vârid olan tekalifi sâbıkları ma'rifetiyle cem'ine me'mur olanlara edâ eylediklerinden sonra vüzerâ ve mir-î mirân ve ümerâ ve mütesellim ve voyvoda ve subâşı ve ümena ve 'ümmel ve nâzır ve katâr ve muhassıl-ı emvâl ve sâ'ir iş erlerini ve gayriden muhassılan cem'ine müsa'ade itdürülmeyub ve kefil behâ ve sâ'ir sehravatın küllisinden ve tekâlif-i 'örfiyye ve sakka talebinden mu'af ve sâlim ve sâlim olub serbestiyet üzere vakfın sâbıkları tarafından müstakilen zabt olunmak üzere virilen serbest-nâme şurûtlarında musarrah olduğu der-kenâr olunmağla zikr olunan dört 'aded ve kazâ-i karyelerde re'âyâ perişân ve bâki kalanlar dahi

akl-ı halil olub nazarları ve mikdâru'l-hayr olmalarıyla bermüceb şurût-u serbestiyet fukarâya merhamet ve karye-i merkûmun ehâlileri üzerlerine edâsı lâzım gelen âşâr-ı ser'ıyyelerin vakfa ve fermân-ı âlişânımla kazâ-i merkûmun ehâlileri üzerlerine edâsı lâzım gelen âşâr-ı ser'ıyyelerin vakfa ve fermân-ı âlişânımla kazâ-i merkûm vârid olan 'avâriz ve nüzûl ve imdâd-ı seferiyelerin hisselerine isâbed iden her ne ise tahsillerine göre salyâne ve ziyâde tahmil ile fukarâ rencide olunmayub hisselerine isâbed iden hıfzıriyelerin ve sâ'ir 'avâriz ve nüzûllerini mütevellî ve kazâ yediyle cem' ve kazâ-i me'mur olanlara teslim olunub ziyâde tahmil ve bilâ-fermân sene-i mutâlebeleleriyle mugâyir serbest-nâme ve nakl-i behâ ve sâ'ir türden beha nakdi ile fukarâ rencide olunmayub hisselerine isâbed iden hisselerini gadirden mücânebet ve himâyet ve siyânet olunmak ve hilâf-ı emr-i 'âlişân bir ferde hareket itdürülmemek bâbında emr-i şerifim virilmek ricâsına i'lâm itmeğin imdi vech-i mesrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi zıkr olunan dört 'aded karye ve re'âyaları üzerlerine edâsı lâzım gelen âşâr-ı ser'ıyyelerin taraf ve kazâ ve fermân-ı 'âlişânımla kazâ-i mezbûrede vârid olan 'avâriz ve nüzûl ve imdâd-ı seferiyeden tahmillerine göre hisselerine isâbed iden mütevellî ve kazâ yediyle cem'ine me'mûra edâ ve teslim eylediklerinden sonra tahmillerinden ziyâde tahmili ile bundan mâ'adâ yedlerinde olan serbest-nâme-i hümâyûnuma nakl-i behâ ve sâ'ir ve nakdi itdürmeyüb nakdileri men' ve def' eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılarsınız. Tahriren fi'l-yevmü'l-işrin şehr-i Rebi'i'l-evvel sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (29 Temmuz 1736).

Sicil Sayfa No : 32

Belge No : 56

Şer'iat şî'âr Sivas'dan Sinob'a vâricaya yol üzerinde vâk'î kuzzât efendiler zîde fazlehum ve bi'l-cümle zâbitan ve a'yân ve kurrâ ihtiyârları inhâ olunur ki hâlâ hutût-u hümâyûn-u şevket-makrûn ile kal'a-i cedid serhaddi muhâfazasına ma'râ 'azim olduğum ecilden merâhil ve kapûmuz halkına ihtizâ iden rûzmere ta'yinâtı zehâyirin irsâl olunan memhûr defter mûcebince bir gün ve bir sa'ad mukaddem cem' ve tedârik ve hâzır ve amâde eylemeniz bâbında iş bu buyuruldu tahrir ve ısdâr ve ağâ-larımızdan kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağâ zîde kûdrehu tarafımızdan zahireci ta'yin ve irsâl kılınmıştır. İnşâllahu te'âlâ her kangınızın taht-ı kazâsına vârûb dâhil olursa yedinde olan defter mûcebince ihtizâ iden zehâyiri bir gün ve bir sa'at mukaddem cem' ve tedârik ve hâzır ve amâde idûb ihmâl ve müsamaha ve mu'avenet ve ihzâr ve ictinâb idûb mûceb-i buyuruldu ile 'âmil olasız deyû buyuruldu. Sene 11 Cemaziye'l-evvel 1149 (17 Eylül 1736)

Ta'yinât-ı Der-Zahire

Nân-ı 'Aziz	Lahm	Pirinç	Bulgur	Revqân-ı Sâde
Kıyye 1200	Kıyye 600	Kıyye 110	Kıyye 500	Kıyye 260

Tavuk	Yumurta	Dakik-ı Hâs	Tuz	Nohud	Soğan
'Aded 15	'Aded 100	Kıyye 15	Kıyye 15	Kıyye 12	Kıyye 15

Sûd ve Yoğurt	'Asel	Nişasda	Kıyâfet Mikdârı	Sebzevât
Kıyye 20	Kıyye 10	Kıyye 6		
Hatab	Şa'ir-i Kile	Saman	Kuzu	
Yük 50	Savas 110	Yük 100	'Aded 2	

Vech-i tahrîr-i meşrûh üzere yol üstünde olan mahal-i menzil ihtiyârları ve ehâlisi inhâ olunur ki 'inayetlü efendimiz seferli olduğu içün bilâde mestûr olan zehâyiri hâzır ve amâde idûb me'mûr olan 'izzetlü zâhireci Ağâ'ya teslim bir dür-lü gard-ı bahâne eylemeyesiz deyü şerh virilmiştir.

Belge No : 57

Şer'iat şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde fazlehü inhâ olunur ki ziri hulûmeniz de serdâr olan def' olunub yerine as-lûb-ı sâbık üzere kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kırk dört bölüğün Mehmed Ağâ zîde kudrehu serdâr nasb ve ta'yin olunmağın iş bu mektûb tarir ve irsâl olunub vusûlüne gerekidir ki mezbûru serdarlık umûrunda istihdâm idûb ahiri müdâhale itdürmeyesiz ve ol-tarafda olan Yeniçeri ve Cebeci ve Tobcu ve Tobarabacı ve Kol oğulları ve Acemi Ocağı mezbûru üzerlerine serdâr ve zâbit bilûb sözünden taşra ve yerinden hârice hareketde bulunmayub itâ'at-i inkıyâd üzere olanlar ve tevâif-i inkıyâd üzere olalar ve tevâif-i mezbûr ve menzil-i biladereâ ma'arûf fevt olanların muhallefât ve mekrûkatları mezbûre ahz ve kabz itdürüb ma'rifet-i şer'le sevk-i sultaniyemde fûrûht ve hâsıl olan nûkûdu müfredât defterleriyle canıb-ı beytû'l-mâle irsâl itdürdesiz ve senki serdârsın mukim ve misâfir zuhûr iden ve arazil ve eşkiyanın zabt ve rabtlarıyla sükkan ve lâyıık ve ihmallerine olub hilâf-ı şer'i vaz' ve hareketden mu'avenet ve mücanebet eyleyesiz. Tahriren fî evâhir-i cemâziye'l-evvel sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (Eylül sonları 1736).

Sicil Sayfa No : 33

Belge No : 58

Şer'iat şî'âr Amasya kadısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdvetü'l-emâsil Amasya mütesellimi ve alâıy Beğisi zîde kudrehu inhâ

olunurki mübâşir ma'arifetiyle mezbûrun yedinde olan mücebince mahallinde emini icrâ olunmaz ise divân-ı rûma ihzâr oluna deyü buyuruldu. 11 Şevvâl 1149 (12 Şubat 1737).

Belge No : 59

Devletlü merhametlü Sultânım hazretleri sağ olsun

Bu kullarının berât-ı padişâhiyle mutasarruf olduğum Amasya Sancâğı'nda Boyas Nâhiyesinde Oğlanlar Obâsı nâm karye ve gayriden defter-i hâkânî mücebince isâbet iden karyelerin arâzisine mahsûlâta Amasya'da sâkin Uygur karyesi sipâhisi Mustafa ve Köprü'de sâkin Moramu karyesi sipâhisi 'Osman nâm kimesne fuzûlî ve hilâf-ı şer' ve kânun-i müdâhale ve mahsûlûmüzü zabta man'î olup icrâsı dâhi ve şevâr olmağla merâhim aliyelerimiz emr-i budurki yedimde olan senedâtıma bade'l-tezhir 'uhdesinde gelür mübâşir ma'arifeti ile mezbûrları ve bu ane ihzâr ve mürâfa'a-i şer' itmedikce hakhak-ı hak mahkeme de değildir bâki emr fermân sultânım hazretlerininindir.

Tımar-ı mezbûr-u mutasarrıf Mehmed

Belge No : 60

Ser'iât şî'âr Amasya kadısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-tü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim-i zîde kûdrehu inhâ olunur ki mübâşir ma'rifetiyle mezbûrun yedinde olan senedâtı mücebince mahallinde hakkı edâ olmazsa hasımlarıyla divân-ı rûma ihzâr olunmak buyuruldu.

Belge No : 61

Devletlü merhâmetlü Sultânım hazretleri sağ olsun

Berât-ı Padişâhi ile mutasarruf olduğum Amasya Sancağı'nda Boyas kazâsında ve gayriden Oğlanlar Obası ve 'ad nâm karyeler üzerimize düşen mahsûlatımız Amasya ehâlileri tımâr-ı mezbûru mutasarrufu olan nâm kimesne zevcesi tarafından vekili

Halime Oğlu Halil Beşe nâm kimesne fuzûlî zabta te'kide gadr-i külli itmişdir merâhim-i mahlûsemden merhûrdur ki mübâşir kulları ma'rifetiyle ihzâr-ı şer'i ve kânun-u tahmîlî tarihinde mahsûlüm elvirilmek bâbında emr ve fermân sultânımındır.

Hâcî Mehmed Mutasarruf

Belge No : 62

Şer'iat şî'âr Amasya Kadısı efendi ve kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân müteselimi inhâ olunur ki mübâşir ve zâbitî ma'rifetiyle mezbûrun yedinde olan senedâtı mücebince iktizâ iden küze-te mahsûlu ma'rifet-i şer'le mahallinde tahsil itdirilmez husûmleriyle divân-ı ruma ihzâr olunmak deyû. Fî 17 cemaziye'l-ahir 1149 (23 Ekim 1736).

Belge No : 63

Devletlü merhametlü Sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu kulları erbâb-ı timârdan berât-ı 'âlişân ile mutasarruf olduğum tımarım aklâmından Amasya sancağı'nda geldi gelen nâhiyesine tâb'î Saray ve Kovâklı ve Söbe nâmân karyelerden bin yüz kırk altı ve kırk yedi ve kırk sekiz senelerinden hâsıl olan 'öşür-ü mahsûlâtından tarafımıza 'â'id olan öşür-ü mahsûlât ve yedimde olan tuğrâlu defter mücebince rûsm-u öküzlük karye-i mezbûre nanlar hâsılı ile mahsûb iken karye mezbûreleri zirâ'at ve harâset iden Amasya sâkinlerinden iken oğlu İbrâhim Ağa kullarından beşde bir 'öşür-ü mahsûlâtın ve kânun-u defter mücebince rûsm-ü öküzlük taleb eyledikde kendüleri tefliyeden olmağla orada talân idüb timârım mahsûlâtına gadr itmekle merâhim-i 'aliyelerinden merhûrdur ki mübâşir kulların ta'yin ve yedimde olan fermân-ı 'âli ve sûret-i defter mücebince devletlü efendimiz huzûrunda mürâfa-i şer'-i şerif olub üç senelik öşür-ü mahsûlât ve rûsûm-u öküzlük tahsili bâbında 'arzu hâl olundu

mava-ki fermân sultânım hazretlerininindir.

Bende Halil

Sicil Sayfa No : 34

Belge No : 64

Seri'at şî'âr Amasya Kadısı efendi ve kıdvetü'l-emâsıl ve'l-akrân mütesellimi inhâ olunur ki mübâşir ma'rifetiyle mezbûrun şer'le mahallinde dahî icrâ olunmaz ise husûmleriyle Divân-ı Rûma ihzar olunmak deyü. Fî 22 Cemâziye'l-ahir 1149 (29 Ekim 1736).

Belge No : 65

Devletlü Merhametlü Sultânım hazretleri sağ olsun

'Arzuhâl kulları budur ki bu kulları Amasya sancağı'ndan erbâb-ı timâr kullarından olub mutasarruf olduğumuz timârımız aklâmından Saray ve Sobe ve Kovaklı nâmun karyelerimizden te'sir olan 'öşürü mahsûlatımızı saray karyesinde sakın Topâl Mehmed oğlu dimekle ma'rûf kimesne karyelerimiz 'öşürlerini zabta man'î ve bu kullarına her vecihle gadr ve hayf itmekle merâhim-i 'aliyelerinden merhûrdur ki mezbûru huzûra ihzar ve bu kullarının hakkını ihkâk-ı hak buyurulmak ricâsına 'arz-ı hâle cesaret olundu fermân sultânımdır.

Bende Halil

Belge No : 66

Deve Fermânı'dır.

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'alem müdeb-bir-i umuru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mütememmi mehâmu'l-enâm ve'l-ikbâl meseyyid-i erkânû's-sa'âdet ve'l-iclâl makfûf bi-sünûf-u 'avâtıfı'l melikû'l-âlâ Sivas valisi vezirim Paşa edam-Allâhu te'alâ iclâlehû ve kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'ade-nû'l-fezâ'il ve'l-kelâm Sivas eyâlinde vâk'î olan kâdı ve kâdı

yeri zîde fazlehûm ve kîdvetü'l emâcid ve'l-a'yân der sa'ade-
timde mübâşir ta'yin olunan zîde mecdehu ve kîdve-tü'l-emâsil
ve'l-akrân kethüdâ Yerleri ve Yeniçeri Serdârlar Ağa ve'l-a'yân
ve iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olacak
ma'lûm olaki iş bu sene-i mübâreke de Mosko keferesi üzerine
vuku'u tahkik iden sefer-i hümâyûn ve benim için müşvek katır
davârları tedârik olduğuna binâ-i rûm ile havâlisinden ihrâc
itdürülen davârlardan tedarik olduğuna vak'i Kütahya ve Niğde
ve Hamideli ve Adana ve sancâklarıyla elviye-i sâ'irden lüzûmu
mertebede deve ihrâc ve tertib ve fermânım olunmağla Sivas eyâ-
letinden dahi sene-i sâbıkâya kupa ile dört yüz mehâd deve ih-
râc tertib olunub ancak sâbık sancâklardan fermânım olan deve-
lerin yerlerine sâbıkıye kıyâs elliser gurûs bedel virmeğe fu-
karâ re'ayâyla ve ahvâli mahallinde rızâlarıyla taleb ve râğeb
olduklarına binâ-i müsâ'ade-i hümâyûnum kılınub birer mehâd
deve yerine elliser gurûs bedel-i tahsil olmak üzere emr-i
'aliyem vusûlünde ve irsâl kılınmak ile eyâletine mezbûreden
tertib olunan dört yüz mehâr deve yerine 'ale'l-tesviye elliser
gurûs bedel-i tahsil olunmak kavı ile müceb-i halde olmağın sen
ki mübâşir-i mûmâileyh zîde mecdehusûn bu husûs için ordu-yu
hümâyûnumdan hisseten ve müstakilen mübâşir ta'yin olunmuş iş
bu emr-i şerifim 'âlişânımla inşallahute a'la ol tarafa vardık-
da kît'a-i tevfiğ ve te'hîr ve cevaz göstermenizi mübaşire ve
ayn-i deve yedine bedel-i tahsil için haklarında zuhûra gelen
hümâyûnuma cümleye ifade ve iş'ade eyleyüb gönderilen memhur
muhasıl sözünde defter mucebince matlup olan dört mehâd devenin
ale'l-tesviye elliser gurûs lâzım gelen iki bin gurûs bedelleri
ma'rifet-i şer' cümle a'yân ve ahalileri ma'rifetleriyle ta'di
ve tesviyesi vatana mûra'at olunarak eyalet-i mezbûrede vâk'i

kasaba ve kurra ve nevâhi ve kazâlarda tahmilllerine göre tevzi' i
eyledikten sonra bu ecilden sonra tahsiline mübâseret eyleyüb
bir ferd 'inâd ve muhalefete der-'aliye itdürmemenizi tevzi' i
defteri mücebince 'ale'l-acele bir gün evvel yerli yerinden
cem'a ve tahsil ve bir akçesin olmamak şartıyla hazineye bağla-
yub 'aceleten ve müsara'aten ordu-yu hümâyunuma nakl ve isâl ve
ordu-yu hümâyunum hazineye teslim eylemekle her birünüz mezid-i
ihtimam eylemeniz söyle ki bu makule tekalif-i seferiye mu'af
ve gayri mu'af ve re'ayâyı evkâf bi'l-cümle dahiller olduğundan
gayri ayni deve yedine bedel-i tahsil olunmak kavlı ile buna
icnâd olunmuş bir halde olmağa ve bunlara bahanelerinden
zenhâr kalmayub muhalefetleri ihkâ olunub

Sicil Sayfa No : 35

meclisinde 'umûm üzere tevzi' ve 'ale'l-âcele tahsil eyleyüb bu
ma'küle mu'âfiyed ve serbestiyet iddi'âsında olan re'ayânın
hisselerine isabet iden veyâhûd onların hissesi re'ayâyı tahmil
eylemekde ibkâ olunub ve muhâtelebede sazancık sâ'ire üzere
olan fukarâyı ra'ıyyet 'ahd ve takri olduğuna kıt'â rızâyı
hümâyûnum olmağa tecessüs itdürülüb bu husûsu eyleyüb
altmış gurûs mirî bedelinden ziyâde mahkeme nâmı ve mübâşiriye
nâmı sâ'ir bahâne ile bir akçe dahî alınmayub ve tahmil eylemek
ihtimâlinüz üzere işbu emr-i şerif-i 'âlişânımla icâb oluna hi-
lâfıyla vaz' ve hareketden kaçınasız söyle bilesiz 'alâmet-i
şerifime i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-ahdi ve işrin
rebi'ü'l-evvel sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf

(30 Temmuz 1736).

Belge No : 67

İş bu sene-i mübarekede Mosko keferesi üzerine vukû'u ta-
hakkuk iden sefer-i hümâyûn için eyâlet-i Sivas'dan matlûb olub

hâlâ Sivas valisi vezir-i revş hamr sa'âdetlû Ya'kûb paşa hazretlerine hitâben taraf-ı sultân-ı 'aliyeden dergâh-ı 'âli gediklülerinden kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Menmed Ağâ yediyle vârid olan bir kît'a emr-i 'âli ve mektûb-u sadr-ı âzime de eyâlet-i mezbûrdan matlûb olan dörtyüz mehâd deveden beher devenin bedeliyesi ellişer gurûşdan cem'ân iki bin altyüz gurûş Sivas da mübâşir-i merkûm Mehmed Ağâ'ya teslim olunmak üzere ve mezkûrdan Amasya Sancağı'na isâbet elli iki mehâr devenin bedeliyesi tahsil için vezir-i müşârileyh hazretleri tarafından Sivas nâ'ibi efendinin pusûlası mücebince tahsiline me'mûr olan Halil Ağâ yedine virilen müfredat defteridirki ber-vechi ati zikr olunur. Fî 15 Cemâziye'l-ahir sene 1149

Şuhudü'l-hâl

Amasya Kazası

Mehâr Deve 11

Gurûş 562 Rûb' 1

Kedegra Kazası

Mehâr Deve 8

Gurûş 437 Rûb' 3

Kaza-i Merzifon

Mehâr Deve 2

Gurûş 325 Rûb' 2

Kaza-i Zünnun

Mehâr Deve 2,5

Bedeliye Gurûş 125

Kaza-i Ladik

Mehâr Deve 4,5

Gurûş 225

Kaza-i Gelgiras

Mehâr Deve 2,5

Gurûş 125

Kaza-i Merzifon Abâd

Mehâr Deve 2,5

Gurûş 125

Kaza-i Havza

Mehâr Deve 5,5

Gurûş 275

Kaza-i Hâcî Köyü

Kaza-i Zeytun

Mehâr Deve 4

Mehâr Deve 2

Gurûş 212 Rûb' 1

Gurûş 187 Rûb' 3

Yekûn Deve 52 'Aded

Bedeliyesi : 2600 Gurûş

Sicil Sayfa No : 36

Belge No : 68

Sarâycık karyesinin serbest emridir.

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-feza'il ve'l-kelâm Kedeğra kâdıları zîde fazlehûm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki 'Osmancık'da vâk'î merhûm Musurlı Mehmed Paşa 'imâretî vakfın evkâfı mütevellisi olan kıdvetü'l-emâsıl ve'l-akrân Hüseyin zîde kudrehu rikâb-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb merhûm müşârileyhin evkâfı karyeleri serbest iken evkâf-ı mezbûr karyelerinden Kedeğra kazâsı mezâfatından Kubakuz nâhiyesine tâb'î Sarâycık nâm karyesinin rûsûm-u serbestiyesine Amasya sancağı mutasarrıfları mütesellimleri ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından müdâhale ve vakf-ı şerif külli gadr-i murad eyledüklerin bildürüb ol-bâbda kânûn üzere emr-i şerifim ricâ itmeğin imdi vezir-i 'azâm evkâfı karyeleri mefruzü'l-kalem ve maktû'u'l-kâdim mine'l-küllî vücûh serbest olmağ-la rûsûm-u serbestiyesine hâricden müdâhale olunmayub kânûn üzere 'amel ve muhakkak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'âmil dahi evkâf-ı mezbûr karyesinin vâk'î olan resm-i cürm ve cinâyet ve resm-i 'arûsâne ve kulu ve Çorba ve sâ'ir miri-miran adamları ve mir-livâ subâşıları ve mütesellim ve voyvodalar ve alâý beyi ve zû'ema ve erbâb-ı timâr ve çeribâşı sürücüler ve ümenâ ve

'emmâl ve nâzır ve muhassıl-ı 'emvâl-i sâ'ire iş erlerinden ve gayriden mahsûlün bağ-ı mezkuru dahl ve talan itdürmeyüb subâsı Hasan zîde kudrehûya ahz ve kabz itdüresiz defterde yazılı re'âyâsının birinden bir cürm dahî sâdır olub e's-ser-i şerif taleb ve siyâset veyâhûd kît'a-i müstehal dahi hükm-ü kâdî lâ-hak olub hüccet-i şer'iyye virildikten sonra sâdır olduğu mahalde şer'le hakkında lâzım gelen siyâsete me'mûr olanlara vakf zâbiti ma'rifetiyle icrâ itdürüb hâric toprağa alub gıtmeğe siyâset deyü bir akçe ve bir cebe aldırma-yub men' ve def' eyleyesiz ve dahil olub vakfa 'â'id olan rûsûm-u serbestiyesinden şimdiye değin kimesnesine hükm idüb gerü vakf içün min ba'de'l-hilâl kânûn ve mugayir emr-i hümâyûn kimeslerine bir dürlü iş üzere olanları ism-i resimleriyle yazûb vuku'u tahkik üzere 'arz ve i'lâm eyleyüb husus-u mezbûr içün bir dahi emr-i şerifim varmağa dikkat eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâsıt sehr-i cemâziye'l-evvel sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf.

(Ekim başı 1736).

Belge No : 69

Medine-i Amasya'da hâkim ü's-ser-'i şerif olan faziletlü mükerremetlü efendi hazretleri kitâb-ı sahib-i inhasından sonra inhâ-i mezbûrdur ki eyâlet-i Sivas'ın kassâb ve kurâsında vak'î beytû'l-mâl-i 'âmire ve merdegâne ve kol ve bi'lâ-vâris ma'rûf fevt olanların metrûkat-ı Tokat âklâmina tab'i mâl-ı miri ile merbût müstakilen başka maktu'a olmağla bin yüz kırk dokuz sene sine mahsûb olmak üzere nefis-i Amasya ve kurâsının beytû'l-mâl emini bundan akdem tarafımızdan mollâ Mehmed nâm kimesneye ber vechi emânet tefviz olunmuşdur merkûmun ba'zı mahzûratı zuhûr itmekle ref' olunub yerine İbrahim Çavuş nasb

ve ta'yin ve zabt için yerine tezkere-i divân virilmiştir. Gerekdir ki nefis-i Amasya ve kurrâsında vâk'î olma'kûle bey-tü'l-mâli ma'rifet-i şer'le çavuş-u merkûma zabt itdürüb mezbûr Molla Mehmed ve ahiri dahl itdürmeyesiz ve külli vâridât bey-tü'l-mal 'âmire hassanın defter kasamıyla miri için Tokat hazinesine irsâl olunmak ma'mûldür.

Kad vasale ileyna fi'l-yevmü'l-hamis ve'l-'işrin min cema-ziye'l-ahir (2 Ekim 1736)

Sicil Sayfa No : 37

Belge No. : 70

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'âlem müdeb-bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâhib mütememm-i mehâmu'l-enâm bir're'y-i sakib mümehhid-i bünyanü'd-devlet ve'l-ikbâl meseyyidü'l-evkânü's-sâ'de ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-u 'avâtıfu'l-melikü'l Anadolu'da vâk'î vüzerâ-yı 'azâm adamu'l-lâhu te'âla iclâlehu ve'l-'azamü'l ümera'il-kirâm kebirül-kûba-ra'il fihâm ashabu'l-fevr ve'l-ihtişamü'l-muhtesûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-a'lâ dame ikbâlehum ve akza-i kuzzâtü'l-müslûmin ev-vel-i vilât e'l-muvahhidin ma'adenu'l-feza'il ve'l-ak'in ba'de'l-i'lâmü's-şer'ife-i ve'd-din ve arşu 'ulûmül-enbi-yâ ve'l-mürselin e'l-muhtezûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'ale-min İstanbul kadıları ve Anadolu'da vâk'î sâ'ir tevâbi zidet fezâ'ileyhim ve mefâhirü'l-ümera ve'l-ikrâm sancak beğleri dâme 'izzehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm kâdılar ve nâ'ibler ve me'fahirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ve voyvâdalar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevki'i refi'i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm olaki ehl-i zimmet erbâb-ı tâ'ifesi sudde-i sa'adetime ârz-ı hâl idüb taht-

ı hükümet-i kazâlarınızda şehir ve kasâba ve kurra'da ve hâri-
cinde feth-i hakâniden berü yedlerinde terk olunmuş kadimi ki-
liselerinde ba'zıları mukaddemâ mürûr-u eyyâm ile haraba şark
olundukda ta'mir ve ta'mirleri iktizâ iden mahalleri verilen
feteva-yı şerif ve sâdır olan evâmir-i 'aliyem mücebberince
ibtidâ taraf-ı şer'iden üzerlerine varılub mahfer-i müsliminde
vaz'-ı kadimleri tül ve 'arz-a ve karar-ı iktizaları bi'l-â-
ziyâde keşf ve mu'âyene ve hüccet-i şer'iyeye olundukdan sonra
mesâ'-i şer'i olan aslûb-u kadimi üzere bi'lâ-tesdî-i bir sene
ziyâde binâ ve ta'mirlerine mübâsır ve ba'de'l-ta'mir dahi ehl-
i 'örf tâ'ifesine ve gayriye celb kaldusuyla olmamak içün ihti-
mam ictinâben ma'rifet-i şer'le keşf itdürdüklerinde keşf oluna
ve heye't-i sâbika-i kadimelerine mutâbık ve muvâffak ba'zı ma-
halleri keşf olandan dahi bir mikdâr noksân ile ta'mir eyledik-
leri tahir ve nümâyân olmağla ol-vecihle dahi canib-i şer'iden
yedlerine hüccet şer'iyeler ve mücebberince fimâb'ad hilâfına
ta'di ve celb-i mâl olunmamak üzere mikdâr-ı evâmir-i şerife
i'tâ olunmuş iken ba'zı a'yân ve mahallât ehâlisinden nice
şerir ve gammaz kimesneler mücerred Ermeni keferesine 'arz
edâvatların izhâr ve bunları tahrim itdürmek içün hükkâm ve mir
mirân ve Ömerâ yanlarına verub sizin ve kasâbatda ve mahallât
ve kurrâda ve hâricinde gelib ta'mir olundu deyü 'ömr ve tecrim
ve takrim ve tahris agrâ etmeleriyle anlar dahi mücerred kilise
ta'mir eylemissiz ve eslâfımıza virmissiz ve bize dahi bir mi-
dâr semî ve terk ve sizin her birinizi girifdar ve kiliseleri-
nizi berbad ile zirdügâh keşf itmek behânesiyle ve bunların em-
sali nice tahvifât ve terhisat ile fukarayı istedikleri gibi
tahrim ve ta'kiya ve tecdidü'l-mâl ve hükkâm sa'ir hesâbat ile
herbâr-ı ma'kûle beyhûde tahrim ve tefrim olunmaktan zâbitlerin

108
kalmayub nice fukârâ re'âyâsı ve rahibleri terk-i ortam ile pe-
rakende ve perişân ve niceleri dahî bundan kesireye giriftâr ve
cümle aşâ'ire muhtac oldukları i'lâm fi'maba'd virilen
evâmir-i şerife ve fetevây-ı mazbataya ve hüccet-i şer'iyeye
mugâyir vechi meşrûh üzere ashabu'l-'arazda ve ehline ömrü son
ve da'vâlarıyla muharrer celb-i mal için tekrâr kiliseleri keşf
behanesiyle ta'di ve tahrim

Sicil Sayfa No : 38

ve tefrim olunmayub men' ve def' olunmak bâbında istida'a-yı'i-
nayet ve hâlâ İstanbul ve tevâbi Ermeni Patriği olan Edvas nâm
râhib vech-i meşrûh üzere 'arz ve istirhâm itmekle vech-i meş-
rûh üzere mukaddemâ bir def'a ma'rifet-i şer'le keşf ve ta'miri
fermân olundukdan sonra ba'de'l-ta'mir yine kemâfi evvel keşf
üzere olunub hüccet virildikten sonra istkâlleri üzere mücerred
celb-i mâl için ehl-'örf taraflarından min ba'de'l-keşf ve va-
rınca haliyle bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur buyur-
dum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân celilü'l-kadi-
rim mücebince 'amel dahî zikr olunan kiliseler vech-i meşrûh
üzere feth-i hakâniden beru ve yedlerine terk olunmuş kadimi
kiliselerden olub mürûr-u eyyâm ile harâba şark olundukda mu-
kaddemâ sâdır olan evâmir-i şerife ve fetevâ-yı şerif müceble-
rince taraf-ı şer'idin ibtidâ üzerlerine vârilub mahfer-i müs-
liminde vaz'-ı kadimleri su'al ve arz ve karar-ı tekâ'üdleri
ile bilâ-ziyâde keşf ve mu'âyene ve ol-vecihle canib-i şer'idin
hüccet-i şer'iyeler olunduktan sonra mücebince mesah-ı şer'i
olunduğu medine-i mezbûrelerde vaz'i kadimi üzere bina ve
ta'mir ve ba'de'l-ta'mir dahî ihtimâmen ve ictinaben tekrâr
ma'rifet-i şer'le keşf olundukda ba'zı mahalleri çift-i kadime-
i salefelerini mutâbık ve ba'zı mahalleri dahî keşf olundukdan

109

berü bir mikdâr noksân ile ta'mir olduğı tâhir ve nümâyân ve
ol-vecihle dahî canib-i şer'iden hüccet-i şer'iyeye ve müceble-
rince fimâba'd hilâfına tasdî ve ta'dî celb-i mâl olmamak için
evâmir-i şerifim dahî verilmekle bundan sonra yine memnu'î itâb
olub vech-i meşrûh üzere celb-i mâl için tekrâr kesf behânesiy-
le neferâta zulm ve ta'dî olunur ise eyyâm-ı sa'adetimde re'âyâ
ve berâyâ ve bir kurrada zulm ve ta'dî olundukda kat'â rıza-yı
hümâyûnum olmağla imdi mukaddemâ fermân virilen evâmir-i şerife
ve fetevayı hakika ve hüccet-i şer'iyeye muğâyir ve muhâlif
fimâ-ba'd vech-i meşrûh üzere ashâb-ı kirâm ve ehl-i 'örf ve
isâllerleriyle mücerred celb-i mâl için min ba'de'l-kesf ve teklif
ve akse vârinca taraflarından ve taraf-ı ahirden bir kimesneye
zûlm ve ta'dî itdürülmeyüb men' ve def' birle birer sûreti ma-
hâlde sicilâta kayd ve icrâ-yı harekete dikkat eyleyesiz söyle
bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız. Tahrîren fi evâ'il-i
recebü'l-fevr ve sene hamsin ve mie ve elf (Ekim sonları 1737).

Kontantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 39

Belge No : 71

Bâ-buyuruldu Ya'kûb Paşa Vali-i Sivas

Ser'iat şî'âr Çorum ve Bozok ve Amasya ve Sivas eyâletinde
vak'î olan sâ'ir elviye ve nevâhi kâdılarî efendiler zîde faz-
lehum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvada-
lar ve sâ'ir zâbitân zîde kudrehum eyâlet-i mezbûrede olan
'aşâir-i fenâ'il kethüdâları ve boy beğleri ve ihtiyârları zîde
fazlehum inhâ olunurki bu sene teftişî kânûn olan yol altı ve
yol üstü ve nakış-ı hilâf rûsûmilerinin vakt ve zamanı hulûl
idüb 'âdet-i kadim üzere rûsûm-u mezbûre cem' ve tahsil ve eyâ-
let-i mezbûre sâ'ir hâramzade ve harsız ma'kûlesinden tethir

eylemek mühim ve muhtezi olmağa buyuruldu ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân baş bölük başımız Elhâc 'Alî Ağa ta'yin ve irsâl olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki mumaillehy ma'rifetiyle mu'tad üzere rûsûm-u mezbûre cem' ve tahsil ve kazâ ve nevâhilerizde kendi hallerinde olmayub harâm-zadelik tarikinde bulunanları haber virüb ve ahz itdürdüb taraf-ı sebili tethir ve fukarâ ve berâyâyı te'min idüb müceb-i buyuruldu ile 'amel idüb hilâfından mücanebet eyleyesiz deyu. Fî 21 Cemaziye'l-evvel sene 1149 (27 Ekim 1736).

Belge No : 72

Düstûrun mükerremun müşirün müfehhemün nizâmu'l-'âlem müdebbi-rü'l-umuru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâbık mütemmin-i mehâmu'l-enâm bi'r re'y-i sa'ib mümeħhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyidü'l erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl ü'l-muhaffefun bi-sünûf-u 'avâtıfu'l-melik ü'l-ala âli Oskûdar'dan Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesariyle nihâyetine vâııncaya yol üzerinde bulunan vüzerâ-yı 'azâm edam-Allâhu te'ala iclâlehum ve 'azam-ü'l-ûmara-i'l kirâm kebirü'l-küberâ-i'l-fî-hâm zulkadir ve'l-ihtirâm ashâb-u'l-fecr ve'l-ihtisâm e'l-mahsûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'âla mir mirân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ-i kuzzâtü'l-müslimin evveli-i vilâtü'l-muvahhidin ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-akin rafiü'l-i'lâmü's-serife ve'd-din ve arşu a'lem ü'l-ebnâ-i mürselin el-mahsun bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-alemin mevâli-i mehâm zidet fezâ'ileyhüm ve mefâhirü'l-ümera-i'l-kirâm meraci'î i'l-kübâra-i fihâm ve'l-ihtirâm ü'l-mahsûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'âlem ümerâ dame 'izzehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm kâdı-lar ve nâ'ibler zide fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Mütesellimler ve yeniçeri ve serdarları ve Ketkûdâ yerleri ve

Voyvodalar ve bi'l-cümle zâbitân ve a'yân-ı vilâyet zîde kudre-hûm tevki'i refi'i hümâyun vâsıl olacak ma'lûm olaki İran ehâ-lisi mukaddemâ saha'ibe-i kıram Rıza Efendi raziullah hazâratı-na ihâle-i ihsân olunduklarına binâ'en bundan akdem üzerlerine varılmasının meşru'iyeti mûbeyyen virilen fûtavâ-yı şerifede ehâli-i merkûminden tesbit ve ref'zi zâhir olan ricâl 'umûmen kat' ve ancak ol ma'kûle sitab-ı raf'zilerin kısa ve sübyanları istirkah ve bulunub ve bulunan ehl-i sünnet ve kezalik ve'rafzi zâhir olmayanlara ve husûsen zâhire-i bütünüyeye intisâh iddia-sında olanlara kat'â tevzi olunmamak içün sâlefüz-zikr fütuvâ-yı şerifede musarrah iken sebâb ma'kûlelerinden başka muhârebe-ye inkitâ'tından sonra itâ'atı kabûl iden re'âyâ makûlesinin dahî istirkâk olunmaları hilâf-ı şer'i şerif olduğundan mâ'adâ ba'zı kendüyü bilmezler bunların bi'y ve şer olunmasını nice mefâsede selimle ittihâz idûb memâlik-i mahrû-sem hudûdlarında

Sicil Sayfa No : 40

vâk'i se'râ ehâlisinden ve kâçeyet ta'ifesinden ellerini ahz ve birbirlerine bey'i ile hilâf-ı şer'i hareket ve bu husûs-u in-sâb-ı müsliminin mahlût olmasına sebep ve 'alet olmak hasebiyle fimab'ad 'umum-u asârâsından müsellimü'l-neseb olanların bey'i ve seralleri men' olunmak re'âyânın siyânlarına ve insâb-ı müsliminin zehâretine bâ'is-i külli olduğundan mâ'adâ keyfiyet-i devlet-i 'aliyem ile hâlâ calış kasuri ve hem fermân-ı ferma-yı memâlik-i 'acem ve penâh nâdir Bahadır şâh tarafında olunan silah ve sa'ir şurûtundan olub bu madde hâlâ diyâr-ı İran'a irsâl olunan müsliminin dahî b'il-cümle sebilleri tahliyesine bâdi ve İran memleketlerinde kalân nice ehl-i islâmın halâs olmalarına vesile ve ez-cümle memleket-i mezkû-rede ehl-i sün-net ve cemâ'at mezhebinı kabûl iden ricâd ve nesânın akrabâ ve

ta'likâtları bu taraftan yanlarına vardıkça bu kadar Ümmet-i Muhammed'in matlûb-u hatırlarına sebep olur hâlet olub ve nice mesâlihe haberiyei dahî müstemel olmağla ber-vech-i muharrer hücum-u asârâsından müselleml-neseb olanların fima 'abâd bey'i ser'âları men' ve def' olunduğu cümleye i'lân ve işâ'at olunmak fermânım ve bundan böyle hilâf-ı ser'î şerif bey' ve şerâye tasaddi iden olur ise o makûlelerin muhakkem haklarından gelineceği dahî efhâm olunmak tenbih-i hümâyûnum olmağın iş bu emri şerifim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde hücum-u asârâsından müselleml-neseb olanların bey'i ve şerâları fima'bâd men' olunmak ber-vech-i muharrer şurût-u mesâliheden olunduğundan m'adâ bu husûs tarafından olan 'ibâdü'l-melikü'l-hâl ve şânlarına evkâf bir emri müstemmis idüğüne 'ulemâ ve ocâklarım ağâları ve bi'l-cümle hayr-ı hevâhân-ı devlet-i 'aliyem müttefikü'l-küllim oldukları nezâret ve vüzerâ-yı müşâr ve mir mirân ve mevâli ve sâ'ir mûmaileyhim müselleml-neseb siz ma'lûmunuz oldukda bundan böyle 'Acem asârâsının müselleml-neseb olanlarından bir ferdinin bey'i ve serâ olunmamaları halâtını cümleye işâ'at ve siz dahî anen kânen idüb bundan sonra hükm-ü hümâyûnuma muğâyir harekete tasaddi iden olur ise o makûlelerin muhakkem haklarından gelinmek için keyfiyetlerini der 'aliyeme 'arz ve i'lâm müşâra'at ve ba'dehu ne güne fermânım olur ise muktezâsız tenkide mübâderet ve lakin husûs celb-i mala vesikasıyla ve ittihâzıyla ibâdu'llah sermu tekdirden dahî gâyetel-gâye hâzır ve mücânebet eylemeniz bâbında şerefyâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl olduktan bu bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûmumla vech-i mesrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâ-

limin mazmûn itâ'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından niyâbet
ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'ti-
mâd kılasız. Tahriren evâsıt-ı cemâziye'l-ahir sene tis'a ve
erba'in ve mie ve elf (Eylül sonları 1736).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mûcebince sâdr-ı 'âli mektûb dahî sâdir olmuştur.

Belge No : 73

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm
Mevlânâ Amasya kâdısı zîde fazlehu ve mefahirü'l-emâsil ve'l-
akrân Kethüdâ Yeri ve Yeniçeri Serdârı ve a'yân-ı vilâyet ve is-
erleri zîde küdrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm
olaki Amasya menziline barkir behâsı için menzilciyân nefsi-i
Amasya 'avâriz ve nüzullu mâlı olan senevi dokuz yüz üç gurûs
bir rub' ocaklık mûsüllü ta'yin ve havâle olunub lâkin suhûr ve
mine suhûr 'arabiyeyi senede on birer gün tecâvûz eylemekden
nâsi otuz üç senede bir def'a tedâhil olaelmekle bin yüz kırk
senesi rûz-ı hızırı dahî sene-i mezbûre zi'l-hicce'sinin yigir-
mi üçüncü gününde vâk'î olub bin yüz elli senesi muharre-minin
üçüncü gününde tamâm olacâğı kâ'ide-i hesâb üzere bafis olmağla
bu sûrette kırk dokuz senesi

Sicil Sayfa No : 41

rûz-ı hızırı vâk'î olmadığından sene-i mezbûre menzilciyân
re'âyâsının 'avâriz ve nüzûl-u mâlı taraf-ı miriden tahsil ve
hazine-i 'amireme teslim itdürülmek lâzım gelmeğın imdi senki
mevlânâ-i mumâileyhsin iş bu emr-i celil-i şân ile ordu-yu
hümâyûnum tarafından mübâsir ta'yin olunan 'Ali zîde kudrehu
vusûlünde irsâl olunan bu Tokat defteri su'reti mûcebince men-
zil-i merkûmun barkir behâsı için kırk dokuz senesine mahsûben
menzilciyân re'âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen dokuz yüz

üç gurûş 'avâriz ve nüzûl mälından tedâhil sene-i mezbûre ile menzilcilere bir akçe virilmek iktizâ eylemeyüb cânib-i miriden tahsil olunmak lâzım geldiğine binâ'en meblâğ-ı mezbûru miricün menzilciyân re'âyâsından tamâmen tahsil eğer menzilciler tarafından ahz olunmuş ise dahî bi'la-tevkif edâ itdürdüb mübâsir-i merkûma teslimi 'aceleten ordu-yu hümayûnuma irsâl eylemeğe ziyâde ihtimâm ve bu bâbda 'inâd ve muhalefet idenleri muhakkem haklarından gelinmek için isim ve rûsamâla-rıyla 'arza ve i'lâma müsarât eyleyesiz deyü fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdumki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu babda vech-i mesrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i celi'l-i şân ve ica-bü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at makrûniyle 'âmel oalsız söyle bilesiz 'alâmet-i serifiye i'timâd kılasız tahiriren fi'l-yevm tis'a ve isrin cemâziye'l-evvel sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf. (5 Ekim 1736).

Sahra-i Asakça

Mücebince sadr-ı 'âli mektûbu dahî sâdır olmuştur.

Menziliciyan menzil-i mezbûr ayn-i cânib-i Anadolu ihâle-i 'avâriz nüzûl

Cânib-i sol kol Anadolu

Menzil-i Amasya

Menzilciyan Nefs-i Amasya

'Avâriz ve nüzûl

Fî sene : 903 Yalnız 903 gurûş'dur.

Belge No : 74

Düstûrun mükerremun müşirun müfahhamun nizâmu'l-âlem müdebbiru umuru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mütememmu mehâm-u'l-enâm bi'r-re'y-i sâ'ib mütememmi mehâm-u'l enâm bi'r-re'y-i

115

sâ'ib mûmehhidü bünyânüd devlet ve'l-ikbâl meşeyyüdü'l-êrkân
ü's-sa'adet ve'l-iclâlü'l-mahfûfün bi-sünûf-u 'evâtıfı'l-meli-
kü'l â'la Osküdâr'dan Anadolu'nun sol koluyla ve yemin ve yesâ-
riyle nihâyetine varınca yol üzerinde bulunan vûzerâyı 'azâm
'edâm-Allâhu te'âla iclâlehum ve â'zamü'l-ümerâ'il-kirâm efahi-
mü'l-kübâra-i'l-fihâm zu'l-kadir ve'l-ihtirâm ashâbu'l-fevrü'l-
ihtişâm ü'l-muhtesun bi-mezid-i 'inayetü'l-melikü'l-âla beğler
beğleri dâme ikbâlehum ve akzâ-i kuzzâtü'l-müslûmin evâ'li-i
vilate'l-muvahhidin ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-akin ref'ü'l-i'lâ-
mü's-şerife ve'd-din ve arşû 'alûm u'l-ebnâ-i ve'l-mürselin
ü'l-muhtesun bi-mezid-i inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevâli-i
'azâm zidet fezâileyhüm ve mefâhîrü'l-ümerâ-i kirâm merâci'i'l-
küberâ-i'l fihâm ü'l zülkadir ve'l- ihtirâmü'l-mahzun bi-mezid-
i 'inayetü'l-melikü'l-'alem ümerâ-yi kirâm dâme 'izzehum ve
mefahîrü'l-ümera ve'l-akrân mütesellimler ve yeniçeri serdârla-
rı ve kethûdâ yerleri ve bi'l-cümle zâbithân ve â'yân-ı vilâyet
zide kudrehum tevki'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki
siz ki vûzerâ-yı müş'âr ve mir mirân ve mevâli ve sâ'ir mûmâi-
leyhimsiz bundan akdem ve mübâşeretin ve cümlenize hitâben
şeref-yafte-i sūdûr olan fermân-ı celil-i şânımın hâvi olduğu
vücûh-u meşru'a ve mesâlih-i müstemineye binâ'en fimâba'd
iktâr-ı memâlik-i mahrûsemde 'Acem asârâsından müsellemlü'l-
neseb olanların bey ve şer' üzere tenbih-i hümayûnumun olmuşdu
bundan mâ'adâ asârâ-yi merkûmundan ve hilâfında ikâmete râğbet
itmeyüb sefaret ile avdet

Sicil Sayfa No : 42

..... olunan cenâb-ı eyâlet-i penâh arumet ve setgâh hâlâ beğ-
lerbeği Kirmân Şah 'Abdu'l-bâki Hân zengene-i dâme 'ulmehu
ma'iiyeti ile ve bundan böyle Asitane-i Sa'âdetimde ikâmet ide-

116
cek İran mu'temedi ma'rifetiyle ve vatanlarına 'azamet-i murad
idenlerin sebilleri tahliye olunub serhâd muhâfızları vilâyet ve
hükkâm taraflarından muhâlefet olunmamak üzere dahî başka emr-i
şerifim ısdâr olunmak husûsu hâlâ çârbâs neşin ürünün kûsûrû ve
cem'i fermân-ı memâlik-i 'Acem 'Ali hazreti sâmi zîde kadır
Bahadır Şâh enem merame ile müretteb 'ahid olunan mesâleme ve
mesâfenin şûrûtundan olub ve bu husûsda el-yevm İran'da esir
olan müslimin dahî bi'l-cümle sebilleri tahliyesiyle şûrût ol-
duğu ecilden mûra'atı muhtezi ve vâcib ve mükeddemâ sâdır olan
emr-i 'âlişânım hâvi olduğu vücûh 'acem asârâsının müsellimü'l-
neseb olub 'acemi sâbit ve zâhir olanlarından memâlik ve vesika
ü'l-memâlik-i Rum'da ikâmete râğbet itmeyüb gerek başlu başla-
rına ve gerek Balcı Han mümaileyh ma'iyeti ile olduğundan böyle
der-'aliyemde ikâmet idecek İran mu'temedi ma'rifetiyle vatan-
larına 'azimet-i murad idenlere muhâlefet olunmayub sebilleri
tahliye olunmamak bâbında dahî tenbih-i hümayûnum olmağın iş bu
emr-i şerifim ısdâr ve husûs-u mezbûre müstakilen mübâşir
ta'yin olunan Salih zîde kudrehu ile irsâl olunmuşdur imdi
vusûlünde 'Acem asârâsından müsellemü'l-neseb olanların bi've-
şerâları fimâba'd men' olunmak husûs-u şûrût-u mesâliheden
olduğu gibi bu ma'külelerin ber-vechî muharrer memâlik-i mahrû-
semde ikâmete râğbet itmeyüb vatanlarına 'azimet-i murad
idenlere muhâlefet olunmayub sebilleri tahliye olunmak husûsu
dahî şûrût-u mesâlime mesâfından olduğundan mâ'adâ kezalik bu
maddenin gerek Asitane-i Sa'adetimde icrâ ve re'âyeti ve gerek
evâmir-i şerifem ile iftâr-ı memâlik-i mahrûsemde i'lân ve
işa'atı tarafında olan 'İbadu'llah'ın hâl ve şânlarına ortak
bir keyfiyet idüleni 'ulema-i i'lâm ve ocaklarım ağâları ve
bi'l-cümle hayr-ı hevâhen devlet-i 'aliyem müttefihü'l-küllî

oldukları siz ki vüzerâ-yı müs'âr ve mir mirân ve mevâlî ve sâ'ir mûmâileyhimsiz ma'lûmunuz olduğda bundan böyle 'Acem asarâsının müsellemlü'l-neseb olub 'acemü'l ba'is zâhir olanlardan minvâli mesrûh üzere kadimi ve hükümetimde ikâmete râğbet itmeyüb fimâ'bâd gerek başlu başlarına ve gerek ilci hân mûmâileyh ma'iyetinde bundan böyle der-sa'adetimde ikâmet eyleyecek İran mu'temedleri ma'rifetiyle vatanlarına 'azimet-i mürûr idenlerine tarafınızdan bir dürlü mûmâna'at olunmayub bu ma'kûlelerin sebilleri tahliye olunmak bâbında fermân-i 'âlişanım sâdir olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i mesrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve icabü'l-intibâ' ve lâzımü'l - imtisâlimin mazmûn ita'at makrûnüyle 'âmil olub bâ'de'l-hilâfına rızâ ve cevâz gösteresiniz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılarsınız. Tahriren fi-evâ'il-i şehri receb ve sene tıs'a ve erba'in ve mie ve elf (Ekim başları 1736)

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 75

Düstûr-u mûkerrem müşir-i mûfahham nizâmu'l-'âlem müdeb- bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütememmi mehâ-mü'l-enâm bi'rrey-i sâ'ib mûmehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-iclâl meşeyyid-i erkânü's-sâ'ade ve'l-iclâl ve'l-mahfûf bi-sünûf-u 'evâtıfû'l-melikü'l 'ala Sivas vâlisi vezirim paşa edâm-Allâhu te'ala iclâlehu ve mefâhirü'l ümerai'l-kirâm merahi'i-medâr-ı fihâm ve zulkadir ve'l-ihtirâm ashâbü'l-fevr ve'l-ihtisâmü'l-mahsûn bi-mezid-i 'inayetü'l-'ali elviye mutasarrıfları dâme ikbâlehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Sivas eyâletinde vâk'î olan kazâların kadıları zide fazlehûm tevki'î refi'î hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm olakı Sivas eyâletinde vâk'î beytü'l-mâl ve l'âme ve hâssa ve kaçkûn ve kol

ve biladaret fevt olanların metrûkâtı müstakilen başka mukâta'a olmağla eyâlet-i mezbûrede Zile ve Samsun ve Hâcıköyü'nden mâ'adâ Ulubat ve Karabeğ ve Balâsı beytû'l-mâl i'âme ve hassa ve gayriden beytû'l-mâle i'âde ve rac'î olan vârid zû'ema ve erbâb-ı timâr ve havâs zâbitânı ve sahihü'l-vücûh emini eylemeyeüb miricün Tokad voyvodaları tarafından ahz ve kabz olunmak üzere evâmir-i şerifem virilmişken Köprü za'imi Salih ve sâ'ir zû'emâ ve erbâb-ı timâr ve havâs zâbitânı bizim yedlerimizle beytû'l-mâl i'âme ve hassa deyü ta'arruz ve müdâheleden hâlyâ olmayub bu vecihle mâl-ı mirîyenin bâdi olmalarıyla fî-ma'bâd Zile ve Samsun ve Hâcıköyü'nden mâ'adâsı eyâlet-i Sivas beytû'l-mâle zû'emâ ve erbâb-ı timâr ve hevâs-ı zâbitândan bir ferdi ahd-ı müdâhele ve ta'arruz itmeyüb benim için Tokad voyvodaları tarafından ahz ve kabz idilmek için emr-i şerifim virilmek bâbında hâlâ Tokad voyvodası siz Ahmed zîde mecdehu 'arz eylemeğin hazine-i 'amiremde mahfûz

Sicil Sayfa No : 43

bâş muhâsebe defterine nazar olundukda Tokad voyvodalığına aklâmından Sivas eyâletinde vâk'î beytû'l-mâl ve i'âme ve hassa ve mâl-ı mefkûr ve tezdegâne kul ve cârîye ve senevi dokuz yüz elli gurûş mâl iken Tokad voyvodâlığının mülhakâtından olduğu der-kenâr olmağla mücebince emr-i şerifim virilmek bâbında if-tihârü'l-ûmerâ'i'l-ekâbir bi'l-fî'il baş defderdârım Elhâc dâme u'lmehuma 'arz itmeğin imdi tahlis mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifim vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb ve vech-i meşrûh üzere Sivas eyâletinde vâk'î beytû'l-mâl-i i'âme ve hâssa ve mâl-ı hâssa ve gâ'ib-i yedimiz kûl ve cârîye ve sâ'ire ve mahlûlât mukâta'ası senevi dokuz yüz elli gurûş mâl

ile Tokât voyvodalıǵı mülhakâtından fimâ'ba'd Zile ve Samsun ve Hâcıköyü'nden mâ'adâ eyâlet-i mezbûrede ol-ma'küle ve beytül-mâl zü'emâ ve erbâb-ı timâr ve hevâs zâbitânı ferd ve ahd-ı müdâhale ve ta'arru'z itdürmeyüb mir içün Tokat voyvoda-ları tarafından zabt ahz ve kabz itdürdölüb hilâf-ı kanûn ve deftere müdâhale idenleri men' ve def' idesiz ve söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Evâ'il-i Cemaziye'l-evvel sene 1150 (Ağustos sonları 1737).

Belge No : 76

'İzzetlü faziletlü efendim hazretlerinin meclis-i şeriflerine ve der-da'vât-ı safiyât inhâfiyle inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükümet-i şî'ârınızda vâk'î Ladik ve ba'zı Geldigelen ve Varây ve Zünnun Abâd ve tevâbi'i nevâhisinde sâkin ve mütemekkin doksân altı bölük yoldâşların üzerine zâbit ve kethüdâ yeri ta'yin olunmak mu'tad-ı kadim olmağla ebnâ-i sipâhiyândan yüz doksân beş bölükde on üç akçe 'ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetül-emâsil ve'l-akrân 'Ömer Mehmed zîde kudrehu ocâğın kadimi emekdârlarından mahal ve müstehaklarından olmağla ibkâ ve mukarrer zâbit ve kethüdâ yeri nasb ve ta'yin olunmağın iş bu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâllahu-teala vusûlünde gerekdir ki mûmaileyhi hizmet-i merkûmede istihdâm idüb kethüdâ yerlik umûrunda mürâca'atı mûmâileyhe itdürdesiz ve siz ki olcânibda sâkin ve mütemekkin doksân altı bölük yoldâşlar siz mûmâileyh üzerlerinize zâbit ve kethüdâ yeri bilüb revsen-i da'va ve niza-i merkûmun ma'rifet-i şer'le görölüb seri'at-ı 'azâba kemâl-i itâ'at ve mûmâileyhe inkiyâd üzere olasız ve sen ki kethüdâ yeri zîde kudrehusun ol-havâlilerde sâkin ve mütemekkin doksân altı yoldâşlar nezd-i sahihü'l-esam olanları ve tekâ'üdleri ve sipâh-zâdeleri gerekdir ki bundan akdem şeref-

sudûr olan fermân-ı celi'l-i şân mücebince hükkâm eline virme-yüb mühim-i ser'îyye ile mühim olanları ser'-i Kırım zabiti ma'rifetiyle cezâ-i ser'ileri tertib olunub sipâh ve sipâhi-zâde olmayub re'âyâ ma'külesi olanlara sâhip çıkmayub sâdir olan fermân-ı 'âlişân mücebince bin yüz kırk dokuz senesi martı ibtidâsından ordu-yu hümayûnunda mevcûd olmağa gereği gibi sem'i ihtimâm eyleyüb müceb-i mektûb ile 'amel oluna ve's-selâm ma fi hamse der 'âli şerifi dâ'im.

Belge No : 77

Devletlü merhametlü efendim sultanım hazretleri sağ olsun 'Arz-ı hâl kulları budurki bu külları Nîksar sakinlerinden erbâb-ı timardan olub Amasya kazâsına tab'i Ağılıçık nâm karye kırk seneden mütecâviz berât-ı 'âlişân ile timârım olub yine Amasya sâkinlerinden Ezine Bazâr Subâşısı Seyyid Hasan nâm kimesne bir sene hâsıl olan 'öşürümü fuzûli zabt idüb ve yine Amasya kal'ası bi'la-sâkinlerinden Zurnâzen Elhâc 'Ali nâm kimesne Karasenir nâm karyenin hâsıl olan 'öşürünü fuzûli zabt idüb bu külları bir def'a dahî mübâsir getirüb mûrafa'â-i ser' olub hakkım hak gurûş ve hüccet virilmeyüb bu def'a yine 'öşürümü fuzûli zabt idüb merâhim-i 'aliyelerinden mübâsir külları ta'yin ve ikzâ eylemek bâbında emr ve fermân merhametlü sultânım hazretlerininindir.

Sicil Sayfa No : 44

Belge No : 78

İzzetlü ref'etlü İbrahim Paşa hazretleri dâme ikbâlehu ve ser'iat şî'âr Amasya kâdısı ve Ezine Bazâr kâdısı zîde 'ilmehu-ya inhâ olunur ki mübâsir ma'rifetiyle ser'le mezbûrların ahvâllerine mahallinde ser'le görölüb icrâyı hak itdürülürse hasımlarıyla Divân-ı Rum'a ihzâr oluna deyü Fî 14 Muharrem sene

1149 (25 Mayıs 1736).

Belge No : 78

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâtü'l-muvahhidin ma'ade-nü'l-fezâ'il ve'l-akın rafi'i'l-'ilâmü's-şerife ve'd-din vâri-sü'l-'ulûmü'l-ebnâ-i ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inayetü'l-melikü'l-'alemin Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesâriyle nihâyetine vârinca vâk'î olan mevâli-i 'azâm-ı zidet fezâ'ileyhim ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm kâdılar ve nâ'ibler zide fazlehüm ve nefâhir'l-emâsil ve'l-akrân serdârlar ve derhâh-ı mu'allâm cebecileri ocâğı ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kûdrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki nakz-ı 'ahal ile memâlik-i islâmiyeye sefer-i katar iden Mosko keferesi üzerine irsâl-i meymenet-i istimâlde sefer-i hümâyûn muhakkak olduğundan nâsi ricâl-i devlet-i 'aliyem ile dergâh-ı mu'allâm ocakları ve sâ'ir piyâde ve süvâri garat-i muvahhidin Baba Dağı ile sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâk'î kazâlarda kışlakda kıyâm üzere olub İnşâllahu te'âla ol-bahâr hüccet-i asârda memleket-i 'Araba varmak üzere sâ'ir senelerden mukaddem hareket olunmak mazhar olduğundan memâlik-i mahrûsede olan asâkir-i nûsret şî'âr sürücü vardığı sâ'at kalkub nevrûz-u firûzdan evvel gelüb Asakca sahrasında 'ulm-u zafer kavam-ı celil-i ekrem Sallallahu te'ala 'Ali ve Selimin zir-i sâ'ire sa'adet ihtivasında cem' olub mevcûd bulunmak üzere hâzır ve amâde olmaları için her kazânın kuzzât ve kurrâsında mücmi' kenâs olan mahallerde münâdiler tedâ ve cümleyi haber ve agâh eylemeniz fermânım olmağın dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve cebeci ocâkları tarafından Mustafa Çavuş zide kudrehu mübâsir ta'yin ve irsâl olunmuşdur vusûlünde sizki mevâli-i 'azâm ve kâdı ve nâ'ibleri ve yeniçeri

serdârları ve cebeci ihtiyârlarısız bu sene-i mübarekede ve
sâ'ir senelerden mukaddem hareket ile memleket-i 'Arâba dühüle
kurûniyet ma'lûmunuz oldukda kazâlarınızda sâkin sahihü'l-esâmi
ve esâmisi çalık cenk ve harbe kadar cebeci kol oğullarından
dahî bir ferd gerüye kalmamak şartıyla sürücü mübâşir vardığı
sâ'at bir tevâ'if-i 'askeriye ile ma'en kalkub nevrûz-u firûz-
dan mukaddem gelüb Asakca sahrasında zir-i sâ'ire livâ-i haz-
ret-i celil-i küberâya Sa'lla'llahu te'ala 'aliye ve 'ale'l-
hevâsü'l-hanetü'l 'alide mevcûd bulunmak üzere hâzır ve amâde
olmaları için kazâ ve levâhisinde mecmû'kenâs olan mahallerde
münâdiler tedâ itdürdüb bu sefer-i nusret-i asârdan cümleyi
haber ve agâh eyleyesiz ve siz ki cebeci ocağı ihtiyârlarısız
bulunduğunuz kuzzât ve kurra'da mevcûd bulunan neferâtı sürücü
mübâşir vardığı sâ'at kalkub ve 'aceleten gelib irişmek üzere
simdiden hâzır ve amâde eylesiz şöyleki sürücü mübâşir vardıkda
bilâ-nâzır taraf-ı ordu-yu hümayûnuma 'azimet ve nevrûz-u
firûzdan mukaddem Asakca sahrasında mevcûd bulunmaları husûsun-
da kemâl-i dikkat idüb vakt ve zamaniyle erişilmeyecek olurlar
iseler mün'akit olacakların muhakkak bilüb anâ göre basiret
üzere 'amel ve hareket eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-
ekârim bi'l-fî'il cebeci başı olan Seyyid Mehmed dâme mecdehu
tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i mesrûh üzere 'amel
olunmak bâbında fermân-ı 'âlişanım sâdir olmuşdur buyurdum ki
vusûl buldukda bu bâbdâ vech-i mesrûh üzere şeref yâfte-i sudûr
olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn
i'tâ'at makrûniyle 'âmil ve cebeci başı mûmâileyh tarafından
virilen mühürlü mektûb mücebince dahî 'amel idüb hilâfından
mu'avenet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmeti
şerife i'timâd kılasız. Tahriren fî-evâsıt-ı receb sene tıs'a

ve erba'in ve mie ve elf (Kasım sonları 1736).

Aksâm-ı Baba Dağı

Sicil Sayfa No : 45

Belge No : 80

'Uhdetü'l-sâdâtü'l-kirâm kâ'imâkam sâbık E's-seyyid Elhâc 'Alî Celebi dâme şeref-sâ'adet ba'de'l tahmiye levâhiye inhâ olunur ki Amasya ve Zünnûn Abâd kazâlarında olan sâdat-ı kirâm üzerlerine bizi kâ'imakâm nasb ve ta'yın itmişdir gerekdir ki olanlara i'râz ve ihtirâm idüb Seydi Tahir ve kâdılar ve kâ'imakâm temessükâtları ile 'alâmet-i hıızıran ve isti'mâl idenlerin bir kimesneye 'alâmet-i izin virmeyüb iddi'ayı hüccetleriyle bi-tarafımıza havâle ve ihzâr ve te'dib ve sa'ir husûsları şer'le tahsil-i iktizâ itdikde sâ'ir hükkâma müdâhele ve te'ciz itdirmeyesiz ve bir akçelerin dahî almayub sâ'ib-i 'arz ve mallarında akdâm-ı tâm ve hizmet-i 'aliyelerinde marû'z-zikr bedel külliye mazher-i sefâ'ide tahmiye oluna ve's-selâm. Hurrere fî'l-yevmü'l-hamse ve 'isrin min sehr-i ramazanü'l mübârek sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (27 Ocak 1737).

Mine'l-fakr E's-seyyid 'Ömer

Kad vasala ileyna fî'l-yevm'ül-hamis ve'l-'isrin min sehr-i ramazanü'l-mübârek.

Sicil Sayfa No : 46

Belge No : 81

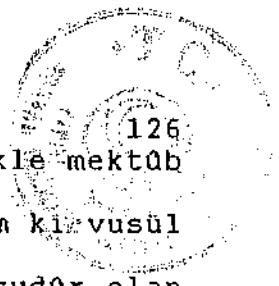
Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde fazlehu ba'de'l-islâm inhâ olunur ki zir-i hükümetinizde serdâr olan ref'olunub yerine üslûb-u sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân altmış yedi cemâ'atin Mehmed Ağâ zîde kudrehu serdâr nasb ve ta'yın olmağın iş bu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mezbûre serdârlık umûrunda istihdâm idüb icrâ-yı

müdâhele itdürmeyesiz ve ol-tarafda olan yeniçeri ve cebeci ve topcu ve top arabacıları ve kul oğulları ve 'ulemâsı 'ümmeti mezbûre üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşrâ ve râyenden hâriç vaz' ve hareketinde bulunmayub i'tâ'at-ı inkıyâd üzere olan ve tevâ'if-i mezbûrundan bi'la-varis ma'rûf-fevt olanların muhallefât firûgânları mezbûra ahz ve kabz itdürdüb ma'rifet-i şer'le sevk-i sultâniyemde fûrûht hasıl olan nûkûdu muhassı ve muhdem müfredât defterleriyle taraf-ı beytû'l-mâle irsâl ve isâl itdürdesiz ve senki serdârsın mukim ve misâfir zühûr iden arâzıl ve eşkiyânın zabt ve rabtlarında sùkkân ve zabitin emn ve rahâatlarına müceddet ve sâmi olub hilâf-ı şer' olunub vaz' ve hareketden ni'abet ve mücânebed eylesesiz. Tahriren evâhir-i min şa'ban-ı şerif sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (Ocak başları 1737).

Belge No : 82

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin mâ'de-nû'l-fezâ'il ve'l-akin ref'i u'lûm ü's-şerife ve'd-din ve arşu 'alem ü'l-ebna-i ve'l-mürseline'l-muhakkakin bi-mezid-i 'inayetü'l-melikü'l-'alemin Kayseriye ve Bursa ve bu kâdılar zidet fazlehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu ve Gerede ve Bolu ve Tosya ve 'Osmâncık ve Merzifon ve Tokat ve Ankara ve Kankırı ve Kayseriye ve Kastamonu ve Inebolu ve Kütahya ve Bursa ve ol-havâlîlerin yemin ve yesârinde kurrâ ve kuzzât ve vârıncaya yol üzerlerinde vâk'i olan kâdılar ve nâ'ibler zide fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân serdârlar ve dergâh-ı 'âli topçuları ocâğı ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve is erleri zide kudrehûm tevki'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki nakz-ı 'ahd ile memâlik-i islâmiye'ye şer'le kast iden Mosko kefer-

si üzerinde yine bu sal-ı meymenet istimâlde sefer-i humâyûn-
 muhakkak olduğumdan nâsi ricâl-i devlet-i 'aliyem ile dergâh-ı
 mu'allâm ocâkları ve sâ'ir piyâde ve süvâri-i gazât muvahhidin
 Baba Dağı ile sevâhil-i nehr-i Tuna'da vak'î kazâların kışlâğı-
 na hüccet-i asârda memleket-i 'Arab'da olmak üzere sâ'ir sene-
 lerden mukaddem hareket olunmak muktezi olunduğundan memâlik-i
 mahrûsemde olan 'asker-i tasrid-i şî'ârı sürücü mübâsir vardı-
 şâ'at kalkub nevrûz-u firûz'da evvel gelüb Asakca sahrâsında
 'ulm-ü zafer zir-i sâ'ir ihtivâsında cem' olub mevcûd bulunmak
 üzere hâzır ve amâde olmaları için her kazânın kuzzât ve kurrâ-
 sında mecmu' kenâs olan mahallerde münâdiler tedâ ve cümleyi
 haber ve agâh eylemeniz fermânım olmağın mübâsir ta'yin olun-
 mağla siz ki mümaileyhimsiz bu sene-i mübâreke de sa'ir senele-
 reden mukaddem hareket ile memleket-i duhûle tasdiniyed ma'lû-
 munuz oldukda kazâlarınızda sâkin sahihü'l-esâmı ve esâmisi
 câlık cenk ve harbe kadar topçu kul oğullarından dahî bir ferd
 gerüye kalmamak üzere sürücü mübâsir vardı- şâ'at sâ'ir
 tevâ'if-i 'askeriye ma'en kalkub nevrûz-u firûzdan mukaddem
 gelüb Asakca sahrâsında zir-i sa'ye liva-i hazret-i yaslı
 efendi kulu 'aliye ve 'ale'l-ashâbü'l 'alide mevcûd bulunmak
 üzere hâzır ve amâde olmaları için kazâ ve nevâhide mecmû' kinas
 olan mahallerde münâdiler tedâ itdürölüp bu sefer-i nusret-i
 asrdan cümleyi haber ve agâh eyleyesiz topçu ve cebeci ocağı
 ihtiyârları siz bulunduğunuz kuzzât ve kurrâda mevcûd bulunan
 neferâtı sürücü mübâsir vârdığı sa'at kalkûb ve 'aceleten gelüb
 sefer için hâzır ve amâde eylesiz söyleki vakt ve zamanı ile
 erişmek üzerler ise ve müdâhele olacakları muhakkak bilüb anâ
 göre basiret ve intibâh üzere 'amel eylemeniz için kıdvetü'l-
 emâcid ve'l-a'yân hâlâ dergâh-ı mu'allâm topçu bâşısı olan

İsmail zîde mecdehu tarafından mûhürlü mektûb virilmekle mektûb mûcebince fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân ve icâb'ü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn i'tâ'at nakrûniyle 'amel oluna

Sicil Sayfa No : 47

hilâfından ihzâr idesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılâsîz. Tahriren fî-evâhir-i recebû'l-fevr sene tis'a erba'in ve mie ve elf (Aralık başları 1736).

Aksâmı Baba Dağı

Belge No : 83

Deve Fermanı'dır.

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-ke'lâm Sivas eyaletinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehum ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân der-sa'adetimden mübâsir ta'yin Mehmed zîde mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l akrân kethûda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudre-hum tevki'î refi'î hümâyûn vasil olıcak ma'lûm olaki düstûr-u mükerrem ve mu'azzam-ı müşir-i fihâm ve muhterem nizâmu'l-'âlem muntazamü'l-enâm hâlâ vüzerâ-yı 'azâm sadâkat-ı serdar-ı ifham olan Seyyid Mehmed Pâşâ edam-Allâhu te'ala iclâlehu sabık eyle-meğin ve iktidâra ve ikbâlehunun livâ-i nusret ahven hazret-i resûl kübra ezeli iltimayâ 'umûmen ehâli-i divân ve dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top 'arabacısı ve sipâh ve silahdâr neferâtı miri levendât eyâlât ve elviye 'askeriyle İnşallahu te'ala mart duhûlünde Baba Dağı mesnâsında hareket ve hûb-u mefsûde tevcih ve 'azimet idecekleri mukarrer ve muhakkak olduğuna binâ'en ordu-yu hümâyûnumda mevcûd bulunub iktizâ iden hizmât-ı fehamide i'mâl ve istihdâm olunmak içün mekâri develope-

ri ihrâcına muhtâc olmağla sâbıkı mûcebince yüke qırdıkları
günden hizmetinde olduklarıncâ lâzım gelen ücret-i ser'î sarbân
başı tarafından virilmek şartıyla Sivas eyâletinde vâk'î kazâ-
lardan dört yüz mehâr deve ihrâcı tertib ve fermânım olmağın
imdi sizki mûmâileyhimsiz der-sa'âdetimde mübâsir ta'yin
buyurulan zîde mecdehu ile iş bu emr-i serif-i 'âlişânım vusû-
lünde kî'tâ-i te'hîr ve tevîk itdürülmeyüb gönderilen menhûr
kat'î sûret-i defter mûcebince ol-mikdâr mekâri develeri ihrâc
yüke tevânâ ve havîr ve çuval ve urgan ve salim alet ve sebât-
ları mükemmel ve tam olmak şartıyla ittihâb eyleyerek ber-vechi
tekmil tedârik ve ihrâc ve sarbânları ile mâ'en mübâsir mûmâ-
ileyh ma'rîfetiyle 'aceleten irsâl ve mart duhûlünden mukaddem
Bâbâ Dağı mestâsın-da i'sâl ve sarbân bâşıya teslim itdürülmek-
le ziyâde bezd ve sem' ve kudret eyleyesiz Ma'âzallahu te'ala
rehâvet ve tekâsü'l ile hareket olunmaktan nâsi zikr olunan
develer mart duhûlüne dek irişmeyüb ordû-yu hümâyûnumum hareke-
tin te'hîrine bâ'is olmak ihtimâliniz olur ise sonra bir dürlü
cevâba kâdir olmayub muhkem haklarından gelineceğini emr-i
muhakkak bilüb bu vakt-i evkât-ı sâ'ireye kıyâs itmeyüb size
tarik ile olur ise olsun 'alî 'eyyû-hâl tedârik ve bu mahalde
meknet ve tevkîf itdürmek-sizin kemâl sür'at ve sitâb-ı hümâyû-
numa isâl ve teslim itdürmekle kâdir-i sem'i ve dikkat ve ihmâl
ve müsâmaha müsüllü bâbında fermân-ı 'âlişânım ve icâbü'l-imti-
sâl ve lâzımü'l-intibâ'mın mazmûn-u itâ'at-makrûniyle 'âmel
olub hilâfıyla vaz' ve hareketden ihzâr ve ictâb eyleyesiz
'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevm gurre-i
sa'ban sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (5 Aralık 1737).

Aksam-ı Baba Dağı

Mûcebince Sivas Vâlisi tarafından buyuruldu-i serif ile

mektûb-u sadr-ı 'ali dahî sâdir olmuştur.

Sicil Sayfa No : 48

Belge No : 84

Defter-i ihrâc-ı bayrak-ı mekkare 'an cânib-i eyâlet-i mezbûre seferi hümâyûn cânib-i Moskov ve Nemçe defteri cedîd-i kayd. Cânib-i Eyâlet-i Sivas

Minha Bayrak

Tahrîren fî 9 aşere 1149

400

Kema fî asluhu reme kahul fakir Allahu subhanehu'l te'ala Şeyh Mustafa enna'ib be-medinei Sivas gafere lehu liva-i Amasya Deve yalnız elli iki rûb'u devedir.

Ahracat ani'l-sicil-i mahfuz remekahü'l-fakir Allahu azze sanehu eş-seyh Mustafa 'en-na'ib be medine-i Sivas gafere lehu Amasya

52 'aded revş deve yalnız elli iki revş devedir eş-seyh Mustafa be-medine-i Sivas

İş bu sene-i mübârekeke vâk'î olan sefer-i hümâyûn hizmetinde icmâl olunmak içün ziyâde mekâri develerine muhtâc olub yola batduğu gündün ihtizâ iden ücretleri ordu sârbânları yedinden virilmek üzere tekmili mahalleriyle ve sarbâniyle eyâlet-i Sivas'dan ihrâc-ı fermân-ı matlûb buyûrulan dört yüz mehâr mekâri develeri mart duhûlünden evvel getürüb ordû-yu hümâyûnumda sarban bâşı yanında teslim olunmak bâbında dergâh-ı 'âli gediklülerinden müteferrikalarından 'İzzetlû Ahmet Ağa yediyle sâdir olan bir kît'a sûret-i emr-i 'âli ve defter-i mevkufât hâlâ Sivas vâlisi vezir-i revş-i samr sa'âdetlû merhametlû Ya'kub Pâşâ Hazretleri taraf-ı 'alilerinden husûs-u mir-lüye mübâşir nasb buyurulân kulları yediyle Sivas na'ibi Şeyh Musta Efendi'nin dahî nazarları mücebince sâlefü'z-zikr mehâd

develerden Amasya Sancağına vâk'î kazâlara isabet iden elli iki mehâd mekârî develerin mübâşir-i merkûm yedine verilen müfredât defteridirki ber vech-i ati zikr olunur. Fî'l-yevmü'l-bâki işrin min şevvâlü'l-mükerrem sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (21 Şubat 1737).

Kazâ-i Amasya

Kazâ-i Kedeğra

11 'Aded Mehâr Deve

8 Mehâr Deve

Rub' 1

Rub' 3

Kazâ-i Merzifon

Kazâ-i Zünnûn Abâd

4 'Aded Mehâr Deve

2,5 'Aded Mehâr Deve

Rub' 2

Kazâ-i Ladik

Kazâ-i Kelkiress

Kazâ-i Zünnun Abâd

Mehâr Deve

Mehâr Deve

Mehâr Deve

4,5 'Aded

2,5 'Aded

2,5 'Aded

Kazâ-i Havza

Kazâ-i Gümüşlü Hacı Köyü

Kazâ-i Zeytun

Mehâr Deve

Mehâr Deve

Mehâr Deve

5,5 'Aded

4,5 'Aded

3,5 'Aded

Rub' 3

Rub' 3

Cem'an Mehâr Deve 'Aded 52

Yalnız elli iki revş devedir.

Sicil Sayfa No : 49

Belge No : 85

Akza-i kuzzâtü'l-müslûmin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'â-denü'l-fezâ'il ve'l-akin râfi'î ilâ mü's-serife ve'd-din ve

arsu a'lemü'l-ebna-i ve'l-mürselin el-mahzûn bi-mezid-i 'inâye-
 tû'l-melikû'l-'alemin Anadolu'nun sol kolu ve yemin ve yesâriy-
 le nihâyetine vârub gelince vâk'î olan mevâli-i zidet fezâ'i-
 leyhim ve mefâhirül-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-
 kelâm kuzzât ve nüvvâb zide fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-
 akrân yeniçeri serdârları ve ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâ-
 yet ve iş erleri zide kudrehûm tevki'î refi'îi hûmayûn vâsil
 olıcak ma'lûm olaki Mosko keferesi Devlet-i 'Aliyem ile feth-i
 'ahd idûb ve hilesiyle bundan akdem sedd-i serir-i islâmiye'den
 olan Azâk Kâl'asını istilâ ve 'isânı zâhir ve 'avn-ı 'inâyet
 ile kal'a-i merkûmenin tez'î ve tahlisine tâife-i merkûmenin
 kahr kılınmalarında tesmir-i sâk ve ihtimâm olunmak üzere bu
 sene-i mübâreke de berren ve kamiyen tedârikât-ı mezkûreye ve sâ
 'ir senelerden mûkaddem hareket ve 'azimet olunmak için bu sâl-
 ı sayede ve simâl-i şitasında ordû-yu hûmayûnuma me'mûr derqâh-
 ı mu'allâm ocaklarıyla devlet-i 'aliyem Baba Dağı'nda meknet ve
 kışlâk idûb ve bu sefer-i tasrit-i makrûn için bundan akdem
 Anadolu'nun üç kolundan nihayetlerine vârinca bi'l-cümle kazâ-
 ların yeniçeri serdârları mukim ve misâfir ve esâmileri çalık
 yeniçerileri ve sâ'ir kol oğulları nefârtıyla bir ferd gerüye
 kalmamak ve sürücü mübâşirler vardıkda cümlesi hâzır ve amâde
 olub bi'lâ-te'hîr 'ale'l-'umûm yerlerinden hareket ve 'azimet
 ile bu sene-i mübâreke de vâk'î nevrûz-u firûzunda Asakça sahrâ-
 sında 'ulm-u zafer tevâm zir-i sa'âdet ihzâsına cem' ve hâzır
 olunmaları için evâmîr-i 'aliye ile ocak tarafından haberci
 çavuş irsâl olunub ve bu vech üzere cümlelerin ma'lûm ve mesmu'a-
 ları olmakla hâla vakt-i nevrûz-u martda zikr olunan mahallerde
 mesâi'me olub ve bi'l-cümlelerin vakt-i mezbûrede 'ali-eyyü-hâl
 mevcûd bulunmaları ehm-i mehâm-ı lâzımü'l-ihtimâm idûğüne bi-

nâ'en sürücü mübâsirler dahî ta'yin ve irsâl kılunub ancak Anadolu'nun sağ orta kollarından sefer-i me'mûr serdârları vech-i meşrûh üzere 'ale'l-'umûm kazâları yeniçerileri ve kûl oğullarından neferâtı ile sürücü mübâsirler vürûduyle kalkûb ve doğru Çardak'dan Gelibolu yakasına mürûr ile cümlesinin mahal-i mezbûrdan geçûb ordu-yu hümâyûnuna gelmeleri ve Anadolu'nun iş bu sol kolu yemin ve yesariyle nihayetine vârinca vâk'î olan serdârlar dahi 'umûmen kazâları yeniçerilerini ve kûl oğulları neferâtını bayrâkları altına alub ve kendüleri önlerine düşûb bundan böyle sürücü mübâsir vürûduyle bi'lâ-te'hir yerlerinden hareket eylediklerinde sevâhi'l-bahr-i siyâhda vâk'î Onye ve Giresun ve Trabzon ve Aralık ve Samsun ve Sinob iskelelerine vârub taraf-ı 'aliyemden ta'yin olunan sefireleriyle Abdu'l melikû'l-makâl Kırım cânibine 'atf ve 'azimet ile bir gün evvel ve bir sa'at akdem hâlâ ocâğın kol kethüdâsı olan iftiyhârû'l-emâcid ve'l-a'yân ibrahim Ağâ dâme mecdehunun bulunduğu mahalde yanına varûb mevcûd bulunmaları fermânım olmâğın irsâl olunmuşdur vusûlünde sizler ki mevâlî-i 'azâm zidet fezâ'ileyhim ve kuzzât ve nûvvâb zidet fazlehum ve yeniçeri serdârları ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri siz gerekdir ki iş bu emr-i hatr-ı lâzımû't-tevkirde her birileriniz kemâl-i mertebe sem'î ve ihtimâm ile kazâlarınız yeniçerilerini ve sâ'ir kol oğulları neferâtını bir ferd gerüye kalmamak şartıyla ihrâclarına ve sedrârları bayrâlarıyla mahal-i me'mûrelerine irsâllerinde her birileriniz dikkat ve nefis eyleyûb bir ferd gerü kalmasına kat'a cevâz gösterilmeyûb ve himâye olunmayub 'ale-eyyû-hâl me'mûr oldukları mahele âzim ve râm'î olmaları meham ve mukayyed olasız ve siz ki serdârlarsız sâdır olan emr-i celil-i kadirim ile ta'yin olunan mümaileyhi kazâsına dâhil

olunub yedinde olan evâmir-i şerifeyi feth ve kırât itdürülüb
mazmûnu cümlelerin ma'lûmları olduğda her biriniz bayraklarınızı
küşâde ve bi'l-cümle kazâlarınız yeniçerileri ve kol oğulları
neferâtıyla bilâ-te'hîr kalkub ve esnâ-yı râmında meknet ve
arâm itmeyüb iskelelere varub hazır ve amâde olunan sefâyın ile
bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem

Sicil Sayfa No : 50

Kırım cânibine mürûr ve kol kethüdâsı bulunduğ mahalde varub
mevcûd bulunmanız içün ve hamîyyed eyleyüb ve binâ ve ahrad
sa'adet olan isticlât ve i'ma-yı hayrınız padişâhaneme min
isticla sem'i ve dikkat ve zaman vaktiyle herbirleriniz nâ'il-i
merâm olub şâd ve nesrûr olmalarınız içün meham ve mukayyed ve
hilâfımdan dahî ziyâde hazır ve mücânebed eyleyesiz ve sen ki
..... el-melik 'umûruna me'mûr Ebû Bekir zîde mecdehusun sen
dahî bu husûsa gayreti der-meyân ve kemâl-i sem'i ve intimâm
ile me'mûr olduğun sol kolun ta-nihâyetine varüb gelince vâk'i
olan kazâların serdârların 'ale'l-'umûm yeniçerileri ve kol
oğulları neferâtıyla bir sa'at mukaddem ihrâc ile cümlesinin
bir gün evvel sâlık olduğunuz iskelelere varub hâzır ve mehyâ
olan sefineler ile Kırım cânibine mürûrları kaddesinde Azul Han
kemâl-i dikkat ve ihtimâm üzere olub gerû kalanların sürüb ve
bir ferdin kalmasına dahî rızâ ve cevâz göstermeyüb 'ale'eyyü-
hâl irsâlleri bâbında dikaat-i tâm eylemeleriyle bu sefer-i
nusret makrûnundan mücerred ider varulsa serdâr olsun ve nefe-
râtından kim olur ise olsun ol-ma'küleleri ahz ve muhakkem
olmalarıyla ve keyfiyet-i ahvâlleri 'arz ve i'lâm itdürüb bu
vech üzere edâ-yı hizmet etmeğe mücced-i sem'i eyleyesiz deyü
iftihârü'l-ümera-i'l-ekâbir bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeni-
çeri ağâsı olan 'Abdullah dâme 'ulmehu tafaından mühürlü mektûb

virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve ağâyı mûmâileyhin tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb hilâfına cevâz göstermiye-siz söyle bile-siz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâsıt-ı sa'bânü'l-mu'azam sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (Ocak başları 1737).

Aksam-ı Baba Dağı

Mûcebince yenîçeri Ağası tarafından dahî mektûb sadır olmuştur.

Belge No : 86

Düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizâmu'l 'âlem müdeb-bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrüs-sâkib mûmehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyidü'l-erkânü's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf ma'adenü'l faza'il ve'l-kelâm eyâlet-i Sivas'da vâk'î olan kâdılar zîde fazlehûm ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden olup Sivas eyâleti'nde mekâri deve bedeliyesi tahliyesine me'mûr Mehmed zîde mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Sivas eyâletinde mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle bundan akdem tah-sili fermânım olan dört yüz mehâr mekâri develeri bedeliyesin-den eyâlet-i mezbûrede vâk'î Bozok Sancâğı'nın hissesine otuz dokuz mehâr deve bedeliyesi isâbed itmîşken livâ-i mezbûr ehâlileri kendülerinden başka matlûb olan deve bedeliyesinden mâ'adâ tekrâr Sivas tarafından hisse tarhı tahmil olunmamak üzere bir kît'a emr-i 'âlişânım ibrâz eyledülkerinde tahsili kâbil olmayûb 'alî hâle terk olunmuştur deyû sen ki vezir-i müşârileyhsin memhûr mektûbunla dergâh-ı mu'allâma i'lâm eyle-

missin ve ika'i livâ-i mezbûrede ahr mübâşir ma'rifetiyle başka
 deve bedeliyesi matlûb olunduğundan Sivas tarafından tekrâr
 hisse tarhı tahmil olunmamak için bundan akdem emr-i 'âlişânım
 ısdâr ve irsâl kılındığına binâ'en zikr olunan otuz dokuz mehâr
 deve bedeliyesi eyâlet-i merkûmede vâk'î sâ'ir kazâlardan
 tahsil olunmak iktizâ itmekle senki vezir-i müşârileyhsin ve
 siz ki kâdılar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri siz iş bu emr-i
 şerif-i 'âlişânım vusûlünde mâru'z-zikr otuz dokuz mehâr deve
 bedeliyesi siz livâ-i mezbûreden taleb itmeyüb eyâlet-i
 Sivas'da vâk'î sâ'ir elviye ve kazâlara tevzi'i ve'ale-eyyü-hâl
 tahsil ve mübâşir mûmâileyhe teslim eylemede mezid-i ihtimâm ve
 dikkat eylesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâileyhsin vech-i meşrûh
 üzere ol-mikdâr deve bedeliyesini eyâlet-i merkûmede vâk'î
 sâ'ir elviye ve kazâlardan vezir-i müşârileyh ma'rifetiyle
 tamâmen tahsil ve ahz ve kabz idüb 'aceleten dergâh-ı mu'allâma
 getürmekde bezl-i ihtimâm ve ihtimâl-i müsâmahadan mücanebet-i
 tam olunmak bâbindan fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum
 ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda şeref-yafte-i sudûr
 olan fermân-ı 'âlişân-ı celil kuşâde ve icabü'l-intiba' ve
 lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrûnüyle 'âmel olub hila-
 fından mücanebet ihzâr eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife
 i'timâd kılasız.

Sicil Sayfa No : 51

Tahriren fi'l-yevmü'l-semaniye şehr-i şa'bânü'l-mu'azzam
 sene tis'a ve erba'ın ve mie ve elf (15 Aralık 1736).

Aksam-ı Baba Dağı

Tabaka aslehu'l-hayr

Şeyh Mustafa en-na'ib medine-i Sivas

Mücebince Sivas tarafından buyûruldu dahî vârid olmuştur.

Belge No : 87

Budur ki eyâlet-i Sivas'dan bâ-fermân-ı 'âli bundan akdem matlûb olan dört yüz mehâr deve bedeliyesi Sivas eyâletine tevzi'i ve taksim olundukda Bozok Sancâğı'na otuz dokuz mehâr deve bedeliyesi livâ-i mezbûr Bozok'dan bâ-emr-i 'âli başka dört yüz mehâr deve bedeliyesi matlûb olunduğuna binâ'en Sivas tarafından hisselerine isâbet iden sâlefü'z-zikr otuz dokuz deve bedeli bin dokuz yüz elli gurûş dahî Sivas eyâletine hatm ve tevzi'i olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı 'âlişân mûcebince Sivas nâ'ibi Meşayih Mustafa Efendi'nin defteri olduğu üzere iki yüz seksen iki gurûş Amasya Sancâğı kazâlarına isâbet iden ber-mûceb-i emr-i 'âli ve buyûruldu-i şerif ve taksim ve tahsiline me'mûr olan 'izzetlû Mehmed Ağâ yedine virilen müfredât defteridir ki vech-i ati zikr olunur.Fî 9 Zilkade-i şerife 1149 (11 Mart 1738).

Kazâ-i Amasya
Bedeliye-i Deve
41 Gurûş

Kazâ-i Kedeğra
Bedeliye-i Deve
40 Gurûş

Kazâ-i Zünnun Abad
Bedeliye-i Deve
14 Gurûş

Kazâ-i Merzifon
Bedeliye-i Deve
14 Gurûş

Kazâ-i Ladik
Bedeliye-i Deve
25 Gurûş

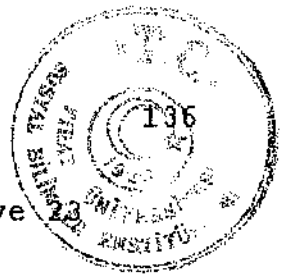
Kazâ-i Kelkiras
Bedeliye-i Deve 35
14 Gurûş

Kazâ-i Merzifon Abad
Bedeliye-i Deve
14 Gurûş

Kazâ-i Havza
Bedeliye-i Deve
30 Gurûş

Kazâ-i Gümüş ma'i Hacıköyü
Bedeliye-i Deve
23 Gurûs

Kazâ-i Zeytun
Bedeliye-i Deve
20 Gurûs

Cem'an Yekûn Bedeliye-i Deve 282 gurûs

Yeniçeri serdârı bayrâğın küşâde bir ân evvel mahal me'-mûr-larına 'âzim olmaları bâbında isticâl-i emri-sâdır olmuştur ve mûcebince Yeniçeri ağâsı mektûb dahî sâdır olmuştur.

Fî 12 Zilkade-i şerife min erba'in ü's-şerife sene 1149 (14 Mart 1737).

Belge No : 88

Akz-ı kuzzâtü'l-müslûmin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ak'in râf'ul-i'lâm ü's-şerife ve'd-din ve arşû 'alemü'l-ebnâ-i ve'l-mürseline'l-muhtesûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-a'lemin Üsküdâr'dan Anadolu'nun solu kolu ve yemin ve yesâriyle nihâyetine vârinca vâk'î olan mevâli-i 'azâm zidet fezâileyhim ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm kâdılar zide fazlehum ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sürücü ta'yin olunan turnacı başı Ebubekir zide mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-âkran yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehûm tevki'i refi'i hümâyûnum vâsıl olıcak ma'lûm olaki Mosko keferesinin devlet-i 'aliye ile olan 'ahdini nakz ve feth idûb bundan akdem istilâ ve ihlâs eyledüğü Azâk kal'asının Abdu'l-melikûs müstebân nez'i ve küffâr kahr-ı yedimi tahlis olmağla bu sâli-i istimâlde tedârikât tesyis olunub bundan akdem Anadolu'nun sağ ve orta kollarında vâk'î kazaları yeniçeri serdârları nefe-râtlarıyla ordu-yu hümâyûnuma me'mûr

Sicil Sayfa No : 52

ve iş bu kolda vâk'î kazâların yeniçeri serdârları dahî bi'l-
cümle kazâlarında mukim ve misâfir ve sâmilere çalık yeniçeri-
leri ve kol oğulları neferâtından bir ferd gerü kalmamak şar-
tıyla Kırım cânibini mahal-i me'mûrlarında mevcûd bulunmaları
içün sevâhil-i bahr-i siyahımda vâk'î Ünye ve Giresun ve
Trabzon ve Sinop ve Araklı iskelelerinde hâzır ve amâde olan
sefâyine sevâr ve bilâ-te'hîr hûb-u me'mûrelerine 'âzım olma-
rı bâbında sâdır olan emr-i şerif ve ocâkdan mektûb ile senki
turnacı bâşı mûmâileyhsin bundan akdem irsâl olunmakla keyfiyet
cümlelerin gereği gibi ma'lûmu olmuşdu el-haletü'l-hazehi vakt-i
merkûmede karib olub zikr olunan tevâ' if-i 'askeriyenin yerle-
rinden hareket ve vech-i meşrûh üzere hareketi zuhûr itmemeyle
evâmîr-i lâzımü'l-ihdimâmında her biriniz nakid ve ihtimâm idûb
'asâkir-i merkûmenin serdârları bayrâklarıyla 'ale-eyyü-hâl
ihrâc ve bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem irsâl olunmaları
bâbında müstakilen sâdır olan fermân-ı 'âlişânım mûcebince
irsâl olunmaları İnşallahu te'âla her birinizin taht-ı kazâsına
dâhil olur ise kadr ve isa'a olunmayub i'tâb ve ikâbe müstehak
olanlarda istibâh itmeyesiz ve siz ki serdârlar ve neferâtısız
dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri devlet-i 'aliyenin mu'tedir ve
mu'temed-i 'aliye 'askerinden olub zuhûra gelen hizmetin sâmi'i
olmayub dünya ve ahiretlerinde nâ'il-i sa'âdet olacağınız
mukarrer olmağla bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem cümleleriniz
Kırım cânibi ser 'askeri ve hâlâ kol kethûdası İbrâhim zîde
mecdehu ma'iyetlerinde mevcûd ve iktizâ iden hizmet-i 'aliyede
üzere hareket ve mikdâr yollarda beyhûde ayak sürdürüb
rehâvet ve te'hirden nâsi vakt-i merkûmede mahal-i me'mûrunuz

dahî mevcûd bulunub tekâsül ve kusûr zâhir olmak lâzım gelür
ise fermân-ı 'âlişânım muğayir hareket idenlerin serdârlarına
ve diğêr sâ'irlerine her kim olursa haklarında lâzım gelen
te'dir ve tehdidde icrâsına mübaderet olunacağı zâhir olmağın
ona göre nusret ve intibah üzere 'amel ve hareket eylesiz ve
sen ki sefer 'umûrunda me'mûr olan Turnacı başı mûmâileyhsin
sen dahî hevâb ve rahat-ı terk ve gayreti der-meyân idüb me'mûr
olduğum Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesariyle nihâyetine
varınca vâk'î olan yeniçeri serdârları bi'l-cümle kazâları
yeniçerileri ve kol oğulları neferâtı bir ferd gerüye kalmamak
sartıyla bilâ-te'hîr yerlerinden ihrâc ve bir sa'at mukaddem
kazâlarına münâsib olan sâlefü'z-zikr iskelelerde olan sefâyin
ile Kırım cânibine seyri bir gün evvel cümlesinin varub mevcûd
bulunmalarına dikkat ve geri kalmışlarını sürüb kat'a kimesneye
himâye ve bir tarafıyla kalmalarına müsâmaha itmeyüb ve te'kûl
idenleri bulundukları mahalde ahz ve kal'a bend ve ism-i rûsûm-
larıyla i'lâmların der-sa'âdetime irsâl ve keyfiyet-i ahvâl-
rin inhâ idüb ve'l-hâsıl me'mûr olan 'askerin bir ferdi gerü
kalmamak üzere irsâl ve isâl bulunmalarına ziyâde dikkat ve
ihtimâm idüb bu vecih üzere edâ-yı hizmet itmeğe bezl-i makdûr
itmeyüb sürücülük 'umûruna ve tekâsülün nâ-marâzî hareketin
mesmu'u olmak lâzım gelürse müstehak i'tâb ve i'kâb olacağınız
mukarrer bilüb ana göre hilâfından niyâbet ihzâr ve ictinâb
eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekâbir bi'l-fi'il dergâh-
ı mu'allâm yeniçerileri ağâsı olan Abdullah Ağa dâme mecdehû
tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel
olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki
vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sûdur
olan fermân ve icâb ü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn

ita'at makrûmuyla 'âmil olub hilâfından ihzar eyleyesi ve söy-
le bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren evâ'il-i
sevval tis'a ve erbâ'in ve mie ve elf (Subat başları 1737).

Aksamı-ı Baba Dağı

Sicil Sayfa No : 53

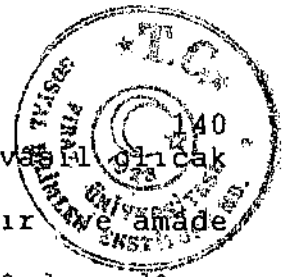
Belge No : 89

Hâlâ mutasarruf olduğumuz Amasya Sancâğı'nda vâk'î kazâ-
larda hâkimü's-şer'î faziletli efendiler hazerâtları zîde faz-
lehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeni-
ceri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehüm
bâde'l-tahmiye inhâ olunur ki bin yüz kırk dokuz senesi mâh-ı
zi'l-hiccesin ibtidâsından bin yüz elli senesi rebi'i'l evveli-
nin gâyetine varınca dört aylık sancâğ-ı mezbûrdan tarafımıza
a'id ve râc'î olan cûrm-ü cinâyet ve subâşılar ve salb-i siyâ-
set ve rûsum-ı 'öşür ve sâ'ir bi'l-hevâcezatı ve külli ne ise
tarafımızdan mütesellim nasb ve ta'yin eylediğim kıdvetü'l-emâ-
sil ve'l-akrân Torun Ya'kûb Ağâ'ya ahz ve kabz itdürülüb ağâ-yı
mümâileyhi mütesellim bilmeleriniz içün iş bu buyuruldu tahrir
ve ısdâr ile irsâl kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki zıkr olu-
nan dört mâh derûnunda sancâğ-ı mezbûrdan tarafımıza a'id ve
râci'î olan cûrm ve cinâyet ve salb-i siyâset ve rûsum-u öşür
ve suvâr ise mûmaileyhe ahz ve kabz itdürülüb mûceb-i buyûruldu
ile 'âmil olasız deyü. Fî Gurre-i Zilhicce Sene 1149.

(2 Nisan 1737).

Belge No : 90

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Osküdâr'dan Anadolu'nun sol
kolu ve yemin ve yesâriyle nihâyetine vârinca vâk'î olan kazâ-
ların serdârları ve kethüdâ yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş
erleri ve dergâh-ı mu'allâm cebeci ser ve yeniçeri ağâları ve

'alemdârları zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak
ma'lum olaki bundan akdem tevâ'if-i 'askeriye hâzır
olub sürücü mübâşir ta'yin olundukda nevrûz-u firûzda ordû-yu
hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere bu tarafa 'azimetleri bâbında
fermân-ı 'âli sâdır olmağla siz ki mûmâileyhimsiz taht-ı kazâ-
lârinızda ve etrâf-ı havâlilerinde sâkin dergâh-ı mu'allâm
cebecilerinden gerek sahibü'l-esâmi ve gerek birer takrib ile
esâmileri çalık kol oğulları sürücü mübâşirler varıncaya dek
hâzır ve amâde olmaları içün emr-i şerifim ısdâr ve ocâk tarafın-
dan mübâşir ile irsâl olunmuşdu el-haletü'l- hazehi vakt-i mer-
kûm hulûli karib olmağla neferât-ı merkûme oldukları mahaller-
den ihrâc ve 'asâkir-i sâ'ire ile irsâl olunmaları bâbında bu
def'â fermân-ı 'âli sâdır olmağın irsâl olunmuşdur vusûlünde
siz ki mûmâileyhimsiz gerekdir ki ber-mûceb-i emr-i 'âli bulun-
duğumuz mahallerde olan sâhibü'l esâmi ve esâmileri çalık kol
oğulları sefere kadar ibrâd ve tevânâ olunmaları müsellağ ve
müretteb olmak üzere sâ'ir 'azimet-i nusret ile mâ'en oldukları
mahallerden ihrâc ve İnşallahu te'ala nevrûz-u firûzda Asakça
sahrâsında mevcûd bulunmak üzere seyir ve irsâle ihtimâm ve
dikkat ve sâdır olan fermân ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-
imtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından
niyâbet ihzâr ve ictinâb eylesiz deyü bi'l-fi'il Seyyid Mehmed
dâme mecdehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh
üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olunmuşdur
buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celi-
lû'l-kâdirim ve cebeci başı mûmâileyh tarafından virilen mühür-
lû mektûb mûcebince 'amel idüb min ba'de'l-hilâfına rızâ ve
cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd
kılasız.Tahrîren fi'l-ahir şehri ramazânü'l-mübârek sene tis'a

ve erba'in ve mie ve elf(Ocak sonları 1737).

Baba Dağı

Elhâc Halil El-mevâli-i Hilâfe Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 54

Belge No : 91

Akzı kuzzâtü'l-müslümin evveli vilate'l-muvahhidin ma'âde-nül-fezâ'il ve'l-akin rafi'u'l-i'lâmü's-serife ve'd-din ve 'arşü'ulümü'l-enbâ-i ve'l-mürseline'l-muhtesün bi-mezid-i 'inâ-yetü'l-melikü'l-'alemin Osküdâr'dan Anadolu'nun sol kolu ve yemin ve yesâriyle nihâyetine varınca vâk'î olan mevâli-i 'azâm zidet fezâ'ileyhüm ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm nâ'ibler ve kâdılar zide fazlehum ve kîdve-tü'l-emâcid ve'l-'ayân sürücü ta'yin olunan turnâcı bâsı Ebubekir zide mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniceri serdârları ve ocâk ihtiyârları a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevk'î ref'î hümâyun vâsıl olacak ma'lûm olaki Mosko keferesinin devlet-i 'aliyem ile nakz 'ahdına binâ'en vâk'î olan isyânından nâsi bundan akdem istilâ ve ihtilâs eyledüğü Azak kal'asının ba'den abdu'l-melikü'l-müstebân nez-i ve tahlisi ile küffâr kahr ve semirleri bâbında bu sâl-ı meymenet-i istimalde tedârikât-ı kupe ile sâ'ir senelerden mukaddem hareket ve 'azimet olunmak için mukaddemâ Anadolu'nun sol kolu kazâlarında vâk'î mükim ve misâfir ve esâmi ve esâmisi çalık ve cenk ve harbe kadar tevânâ tamü'l-islâh kol oğulları serdârları bayrâklarıyla me'mûr ve İnşallahu te'ala Kırım cânibi ser 'askeri olan düstûr-u mükerrrem müşir-i müfehham nizâmu'l 'âlem vezirim 'Abdullah Pâşâ adem-Allahu te'alâ iclâlehu ma'yetine ta'yin ve nevrûz-u firûzda 'ali-eyyi-hâl cümlesinin mahal-i me'mûrlarında mevcûd bulunmaları için sevâhil-i bahr-i siyâhda

vâk'î Onye ve Giresun ve Trabzon ve Sinob ve Araklı iskelele-
rinde ta'yin ve amâde olunan sefâne süvvâr ve bilâ-te'hîr hûb-u
me'mûrlarına âzim olmaları bâbında ocâk tarafından memhûr ve
mektûb ve mûcebince sen ki turnâcı başı mûmâileysin mûbâşirlik-
le bundan akdem sâdır olan emr-i şerif-i irsâl ve cümlelerin
gereği gibi ma'lûmları olmuşdu el-hâletü'l-hazehi vakt-i merkûm
karib olmağla zikr olunan tevâ'if-i 'askeriyenin yerlerinden
hareketi ve vech-i mesrûh üzere 'azimetlerinden haberleri zühûr
itmemekle bu emr-i lâzimü'l-ihtimamda her birileriniz kemâl-i
tekayyüd ve ihtimam ve izzet ve himmet eyleyüb 'asâkir-i mansû-
re sol kol kazâları serdârları bayrâkları ile 'ale-eyyi-hâl
ihrâç ve bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem hûb-u me'mûre
irsâl ve isâl olunmaları bâbında isti'callerini mesmu' ve
tenbih ve te'kid ve mûcebince 'amel ve hareket ve hilâfından
haz ve mûcânebet olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı 'âli mûce-
bince iş bu emr-i şerif ve icâbü'l-intiba' şeref-sudûr ve irsâl
olunmağla İnşallahu te'ala her kadıların kazâlarına dâhil ve
vâsıl olur ise siz ki mevâl-i 'azâm ve kuzzât ve nüvvâb ve ocâk
ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz sâdır olan emr-i
şerif vürûdunda kazâlarınızda bulunub henüz yerlerine hareket
eylemeyen sâlefü'z-zikr tevâ'if-i 'askeriyenin ihrâçlarıyla
irsâlleri husûsunda mikdâr-ı zerre tekâsüller zuhûr edecek olur
ise gard ve cevâbınız is'â olunmayüb i'nâd ve 'ikâme müstehak
olmakda istibâh etmeyesiz ve siz ki serdârlar ve neferât-ı yol-
dâslarınız gerekdir ki öteden berû dergâh-ı 'âli yeniçeri kûl-
ları me'mûr oldukları sefer-i hümâyûn içün kemâl-i şeri'at
sitâb iderek mahâl me'mûrlarında mevcûd bulunub düşman hareket
ve ihrâ-yı Rasim Hân sipâhde kusûrlanmayub sefer içün bu vecih-
le sebebiyle nice husûm memâlik feth ve tesmirlerine

muvaffak ola geldikleri ve bu tefdirce devlet-i 'aliyenin
'askerlerinden olduğu ma'lûm ve zuhûra gelen hizmetleriniz
zây'î olmayub ve dünya ve ahiret sa'adeti olan i'a-yi hayz-ı
mülûkâneye mazhar ve muvaffak olub nâ'il-i merâm ve mazhar ola-
cak harekât-ı merziye ile bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem
cûmleniz Kırım cânibi ser 'askeri vezir-i müsârileyh ma'iyetiyle
iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ kol kethüdâsı ibrâhim
dâme mecdehûnun yanında mevcûd ve iktizâ iden hizmât-ı 'aliyede
râyi üzere hareket ve Azul Hân mahdûsa'ı ihtimâm idüb mikdâr-ı
zerre kalmadan ve yollarda ayak sürdürüb mez'at üzere hareket-
den niyâbet ve ihzar idüb şöyle te'hîr ve tevkîf ile vakt-ı
mezûrede mahal-i me'mûrda mevcûd bulunmayub tekâsül ve kusûrla-
rınız zâhîr olmak lâzım gelür ise fermân-ı 'âlisâna muğâyir
harekete bâ'is ve bâdi olan gerek serdâr ve gerek sâ'ir her kim
ise haklarında lâzım gelen te'dîb ve tehdidleri icrâsına mübâ-
deret olunacağı aşikâr olmağın ona göre tasrit ve intibâh üzere
'amel ve hareket eyleyesiz ve senki ser 'askerlik 'umûriyetine
me'mûriyetine turnâcı bâsı mûmâileyhsin sen dahi hevâb ve raha-
tı terk ve ona gayret-i der-meyân idüb me'mûr olduğun Anadolu'-
nun sol kolu yemin ve yesariyle nihâyetine varınca vâk'î olan
yeniçeri serdârlarını bi'l-cümle kazâları yeniçeri ve kol oğul-
ları neferâtıyla bir ferd gerüye kalmamak şartıyla bilâ-te'hîr
yerlerinden ihrâc ve bir sa'at mukaddem kazâlara müretteb ve
müsellah olan salefû'z-zikr iskelelerden ta'yin olunan sefâyın
ile Kırım cânibine mürûrlarına bir gün evvel cûmlenin vârub
mevcûd bulunmalarına dikkat ve gerü kalmışlarını sürüb kat'â
kimesneye himâye ve bir tarafıyla kalmalarına müsâ'ade eyleme-
yüb ve bulundukları mahalde ahz ve kal'a bend ism ve rûsûmla-
rıyla i'lamların dersa'adetime irsâl ve keyfiyet-i ahvâllerin

ifâde idüb ve me'mûr olan 'askeriyenin bir ferdi gerüye kalma-
mak üzere irsâl ve isâl olunmalarına mühim ve ziyâde nakid idüb
bu vecih üzere edâ'yı hizmet eylemekle bezl'i makdûr eyleyüb
senin dahi mikdar-ı zerre umûriyetine tekâsül ve na-marazi
harekatın mesmu' olumak lâzım gelür ise müstehak i'tab ve i'kâb
evvela cümle muhakkak bilüb hilâfından ihzâr ve ictinâb eyleye-
siz deyü iftihârül-emâcid ve'l ekârim halâ Asitane-i Sa'ade-
tim'de sekbân bâşı olan Mehmed dâme mecdehu tarafından dahi
vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı 'âli mücebince tekrâr
te'kiden ve isticâ'en memhûr mektûb virilmekle mücebince 'amel
ve hareket idüb bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem zikr olunan
tevâ'if-i 'askeriyenin bir ferdi gerü kalmamak üzere cümlesinin
yerlerinden ihrâc ve hûb-u me'mûrlarına tesyir ve irsâllerine
gereği gibi ihtimâm ve dikkat ve sermu hilâfından ve iş bu emr-
i şerif-i 'alışânıma ısdarında nihâden

Sicil Sayfa No : 55

her birileriniz gâyete'l-gâye hâzır ve ictinab eylemeniz bâbın-
da fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur buyurdum ki husûs-u mezbur
içün der-devlet medârı 'aliyemde müstakilen mübâsir ta'yin
olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu bâşılarından iftihârü'l-emâcid
ve'l-ekârim Halil Pâşâ zâde ve Silahşör Hâssa Mehmed dâme mec-
dehu ile vusûl buldukda bu bâbda sekbân bâşı mûmâileyhin mektû-
bu mücebince vech-i meşrûh üzere iş bu şeref-yâfte-i sudûr olan
fermân ve icâbü'l-intiba 've lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'-
at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından ni'abet ihzâr ve ictinâb
eylesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.Tahriren
gurre-i zilkâde-i şerife sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf
(3 Mart 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mûcebince sekbân bâsı tarafından ve sadr-ı 'alî mektûbları dahi sâdır olmuştur.

Belge No : 92

Amasya Sancağı kâdısı faziletlü semâhetlü ve dirâyetlü efendi 'ulu şân hazretleri sancâğ-ı mezbûr kazâlarında Kedeğra kâdısı ve Merzifon ve Havza kâdıları semâhetlü 'atıfetlü efendi hazretleri huzûr-u 'âlîlerine ba'de'l-islâm hulûsâne inhâ olunur ki hâlâ bu sene-i mübâreke de sefer-i hümayûn vuku'û ile bâfermân-ı 'âlî hûb-u me'mûremize 'azimet olunub ancak neferât ve subâsılar ve sâ'ir alây beğinin umû'runa müte'allik husûslar için yerinde bir münâsib vekil nasb ve ta'yin olunmak öteden berû kanûn-u kadim ve lâyed ve lâzime-i hâlden olduğu ecilden hâlâ yine sancâğımız ve zü'emasından 'izzetlü Mustafa Ağa neferât i'mâline kâdar her vecihle şayete umûrunda olduğundan vücû-huyla kendüyü vekil matlûb idûb alây beğlik umûruna müte'allik husûsları ru'yete iş bu tezkere tahrir ve mûmâileyhe virilmiştir inşallahu te'ala vusûlünde gerekdir ki sizler ki tımâr karyeleri subâsılarınsız ve mukâ'id yoldâşlarınız vekilimiz 'izzetlü Mustafa Ağayı üzerlerinizde zâbit bilüb revsem-i umûr ve husûsunuz kendüye mürâca'at eyleyüb hilâf-ı şer' ve kânûn-u iş eylesiniz ve senki vekilimiz Mustafa Ağâsın yoldâşlar ile bu vecihle hüsn ve sülûk idûb hilâf-ı şer'i ve kânûn ve bir ferdi rencide itmeyesiz ve's selam. Tahriren fi 10 zilka'de sene 1149 (12 Mart 1737).

Elhâc Mehmed Mir-i Alây Amasya.

Belge No : 93

Sâdatü'l-kirâm kâ'imakâm sâbık Zanalı zâde E's-seyyid Mehmed Çelebi dâme şerif sa'adete ba'de'l-tahmiye inhâ olunur ki Amasya ve Zünnun Abâd kazâlarında olan sâdat-ı kirâm zuy-i'l

ihtirâm üzerlerinize tarafımızda sizi ka'immakâm nasb ve ta'yin
 itmişizdir gerekidir ki 'Ark Tâhir intisâbı meshûr ve ma'rûf
 olanlara izâr-ı ihtirâm idûb Seydi Tâhir ve kâdılar ve kâ'ima-
 kâm temessükleriyle 'alâmet-i hıızra idenlerin zecr ve mün'âdi-
 lerinde ihtimâm ve kat'a bir kimesneye 'alâmet izin vir-
 meyüb iddi'a-yı himmete sebep idenleri tarafımıza havâle ve
 ihsâr ve te'dib ve sâ'ir husûs-ı şer'îyye bâbında tahsil-i ik-
 tizâ itdikde sâ'ir hükkâma müdâhele ve temhir itdirmeyesiz ve
 sadâmdan nâmiyla veyâ bir'az daha bahâne ile bir akçe almayub
 sô'ret-i 'arz ve mahallerinde ikdâm-ı tâm ve hizmet-i 'aliyele-
 rinde bir bedel ile mazhâr ve bâ'de'l-enâm 'aliye asl olunmaya.
 Hurrere fî gurre-i muharremü'l-harâm hamsin ve mie ve elf (21
 Nisan 1737).

En-na'ib Mine'l fakr E's-seyyid 'Ömer

Sicil Sayfa No : 56

Belge No : 94

Düstûrun mükerremun müşirun müfehhamun nizâm-ül 'âlem mü-
 debbir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mûmehhid-i bünyânüd-
 devlet ve'l-ikbâl meşeyyüdü erkânû'sa'adet ve'l-iclâle'l-mah-
 fûfun bi-sünûf-u 'avâtıfû'l-melikû'l 'âli Oskûdar'dan Anadolu'-
 nun yemin ve yesariyle sol kolu nihâyetine vârinca vâk'î olan
 vûzerâ-yı 'azâm adem-Allâhu te'alâ iclâlehum ve a'zâmül-ümera-
 i'l-kirâm merâci'i'l-küberâ-i fihâm ve'l-ihtirâm ashâbü'l-fevr
 ve'l-ihtişam ü'l-muhtezûn bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikû'l-'ali
 beğler beğleri dâme ikbâlehum ve akzâ-i kuzzâtü'l müslimin
 evvel-i vilâte'l-muvahhidin ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-akin
 rafi'ü'l-i'lâmü's-şerife ve'd-din ve arşü 'ulûmü'l-ebnâ-i ve'l-
 mürselinü'l-muhtesun bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikû'l-'alemin
 mevâli-i kirâm zidet fezâileyhûm ve mefâhirül-ümera merâci-

'i'l-küberâ-i'l-fihâm ve zu'lkadir ve'l-ihtirâmü'l-muhtezûn bi-
mezîd-i 'inayetü'l-melikü'l-ali sancâk beğleri dâme 'izzehûm ve
mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'ademü'l-fezâ'il ve'l-kelâm
kâdılar zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesel-
limler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve ber-vech-i
mâlikâne ve mukata'a mutasarrıfları ve voyvodalar ve havâs ve
evkâf zâbitleri ve darb ve harbe kadar il erleri ve a'yân-ı
vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm olaki hâlâ mevsim bahâr olmak hasebiyle ağaçlar
yapraklanub dağlarda eşkiya yasdânacak zamanlar gelmekle 'aşa'-
ir-i şer'iyye ve yerlûden kıt'â-i târik eşkiyası vesâ'ir zuhûr
ve husûsen böyle vakitlerde başı boş gezenler ma'kûlesi dahî
vilâyet vakt olsun deyü fırsat bulub ebnâ-i sebil ve sükkân-ı
memlekete irsâl kastına cesâret eyledikleri haber olmağın ol-
makûle eşkiyanın ve tefehhusunda ihtimâm ve dikkat ve hudûd-u
sünûrunuz dâhilinde her ne mahalde birden iki eşkiyâ zuhûr ider
ise kat'ân amân ve zâman virilmeyub 'ale-eyyi hâl ahz ve ele
getirülüb şer'en müstehak oldukları cezaları tertibiyle taht-ı
hükûmetiniz dâhilinde olan taraf-ı salları te'min ve bilâd-ı
mübaderet tethir ve tanzimi ehem ve mehâm elzem lâzımül-ihti-
mâmdan olduğı ecilden eşkiyâ tâ'ifesi kesret ve cem'iyet halde
bulunur ise üzerlerine varılmak münâsib görölmediğı sûrette
herkese simmet ve münâsib olan zâbitân ile haberleşüb ittifâk
üzere ahz ve ele getürölmelerine herbirilerize imdâd ve ittifak
olmak üzere cümleye bu emr-i şer'ifimle tenbih olunmağın siz ki
vüzerâ-yı müşârileyhim ve mir mirân ve emr ve sâ'ir mûmâiley-
himsiz iş bu emr-i şerifim sâdrı 'azamın ağâlarından kıdvetü'l-
emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kurdehu ile vusûlünde bu husûsda
cümleiniz ittifak ve ittihâd üzere hareket ve taht-ı hükûmet ve

kazânız dâhilinde eşkiyâ olan mahalleri ve tefehhusdan olmayub
hudûd-u sünûrunuz dâhilinde birden ikiden veyâhûd dahî ziyâde
ol-ma'kûle eşkiyâ olduğu haber olunur ise ez-diyâr olmalarına
ruhsat gösterilmeyüb kat'ân amân ve zamân virilmeyüb cümleiniz
ittifâk ve ittihât darp ve harbe kadar il erleri ile üzerlerine
varulub 'ale-eyyi hâl ahz ve eğer cem'iyetleri zuhûr ider ise
bi'lâde zikr olunduğu vecihle ve münâsib olanlar ile hazırlanıb
'ale'l-ittifâk üzerlerine varub bay-ı hâl ahz ve şer'an lâzım
gelen cezâları tertib ve izâle-i vücûd sâbit olurlarıyla def'
ve taraf ve mesâlli ve ebnâ-i sebili ve sâ'ir 'ibadullahu
te'min ve sükkân ve ehâliyi arâsa ve terfiyeye nezl-i kudret ve
sem-i dikkat ve lakin bu bahâne ile fesâd ve şekâvete 'alâkası
olmayanlara bulunduğu ve fukarâ-yı ra'yyet tekâlif-i beyhûde
tahsili ve sâ'ir vücûh ile bir ferde vuku'u ve hilaf-ı şer'i
tarafınızdan istihdad olunan imdâd ve i'anet ideni ve tekâsül
ve ehâliniz zuhûru istima' olunmak lâzım gelür ise siz ki
vüzerâ-yı müşârileyhimsiz mes'ûl ve siz ki müş'rileyhimsiz
kat'â gadr olduğu halde vâk'î olan zâ'iyat sizlerden kat'ân ve
siz ki mâlikâne mutasarruflarısız mukat'alarınız üzerlerinizden
def' olmağla iktizâ olunmayub bi'l-tevfik cümleiniz ve sâ'ir be-
mücâzât olunacağınız ve sizlerki müteselimler ve voyvodalar ve
sâ'ir zâbitânsız bi'l-tereddüd-ü hâl olacağını muhakkak bilüb
ana göre her halde tasret ve intibâh üzere hareket ve ferman-ı
hümâyûnuma mugâyir hallerinden mucânebet eylemeniz bâbında fer-
mân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu
bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve
icâb ü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrû-
niyle 'âmel olub hilâfından ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle
bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâ'il-i

zi'lhicce sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (Nisan başları
1737).

Baba Dağı

Mûcebince sadr-ı 'âli mektûb dahî sâdır olmuşdur.

Hüseyin Şakir en-na'ib-i be-mahkeme Mahmut Pâsâ

Be-Medine-i Konstantiniye Gaferelehûm.

Sicil Sayfa No : 57

Belge No : 95

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya Sancâğı'nda vâk'î olan kâdılar zîde fazlehûm tevki'i
refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki hazine-i 'amireden
defteri mûcebince Amasya Sancâğı'nda vâk'î kazâların üç yüz bes
ve bir buçuk rûb' bedel-i nüzûl hâneleri olub bin yüz elli
senesine mahsûb olmak üzere cem'i ve tahsili lâzım gelmekle
der'uhde olunub yedine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûkât
defteri sûreti virilmekle mûcebince cem' ve tahsil itdirûlmak
fermânım olmuşdur buyurum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda
sâdır olan emrin üzere 'âmel idüb dahî sene-i merkûma mahsûb
olmak üzere livâ-i mezbûrda vak'î kazâların ol-mikdâr bedel-i
nüzûl hâneleri ve her bir hânelerinden ikişer yüz akçe nüzûl-
leri irsâl olundukda mühürlü ve nişanlı mevkûkât defteri mûce-
bince cem' ve tahsil itdürdüb hilâf-ı emr-i defteri kimesneye
niz'a ve 'inâd itdürmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâsirim cihet-i
mu'ayenesi için her bir nüzulhânelerinden otuzar akçe aldurdub
ve bedel-i nüzûl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir
esedi gurûş aldurdub ve miri için alınan akçeyi hazine-i 'ami-
reme alındığı üzere tahsil itdürdüb bundan ziyâde ve noksan
akçe alınmaya aldirmayasız ve defterden ve noksan hânedan ve
fihâmdan ziyâde talebiyle zulm ve ta'di olundukdan ihzâr ve

icab eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.
Tahriren isneyn ve 'ışrin şehr-i ramazanü'l-mübârek sene tis'a
ve erba'in ve mie ve elf (27 Ocak 1737).

Baba Dâğı

Belge No : 96

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya Sancağı'nda vâk'î kazâların kâdılarî zîde fazlehûm
tevki'î refi'î hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazine-i
'amirem defterleri mûcebince Amasya Sancağı'nda vâk'î kazâların
üç yüz beş ve bir buçuk rûb' 'avâriz ve nüzûl hâneleri olub bin
yüz elli senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsil olmak lazım
gelmeğın der' uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûkât
defteri sûreti virilmeğın mûcebince cem' ve tahsil itdürülmek
fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle mübâsir-i mezbûr
vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî sene-i
mezbûre mahsûb olmak üzere livâ-i mezbûrda vâk'î kazâların ol-
mikdâr 'avâriz hânelerinin her bir hânelerinden dörder yüz akçe
'avârizların irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mefkûkât defteri
sûreti mûcebince cem' ve tahsil ve dâhîl-i hazine-i 'amirem
itdürdüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye ta'li ve neza' ve 'inâd
itdürmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâsirin muayenesi içün her bir
hânelerinden elli şer akçe dahî aldurub ve 'avâriz içün alınan
akçenin bir akçesinden bir esedi gurûş aldurdub cem' ve tahsi-
liyle miri içün alınan akçeyi hazine-i 'amirem alındığı üzere
tahsil itdürdüb bundan ziyâde ve noksân akçe aldirmayasız deyü
defterden ve noksân hânedan ziyâde talebiyle hükm ve ta'di
olunmakdan ihzâr eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife
i'timâd kılasız. Tahriren fî'l-yevmü'l seb'a ve ışrin şehr-i
ramazanü'l-mübârek tis'a ve erba'in ve mie ve elf 29 Ocak 1737.

Sicil Sayfa No : 58

Belge No : 97

Defter-i 'avâriz ma'rûz-zikr Amasya 115 defter-i hazine-i
'amire

Kazâ-i Amasya

Kaza-i Varây nâm-ı diğer

178 Hâne

Geldiklen hâne-i 'avâriz

29,5

Defter-i hâne bedel-i nüzûl kazâ-i mezbûrda der-livâ-i
Amasya

Kazâ-i Amasya

Kazâ-i Varây nâm-ı diğer

178 hâne

ba'zı hâne-i nüzûl

29,5

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân silahşör hâssa-i 'Abdurrahman
Pâşâ zâde Mustafa zide mecdehu tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm olaki iş bu sene-i mübarekede Anâdolu'nun sol
kolundan sefer-i hümâyûn sa'adet makrûnuma me'mûr olan tevâ'if-
i 'askeriyenin seri'an ve i'acelen bir gün evvel hûb-u me'mûr-
larına varub sâbık ve mülaki olmaları ehem ve umûriyetine ve
tenbih ve elzem levâzım saltanat-ı seniyemde iken henüz mahal-i
me'mûrlarına varmayub ba'zıları yerlerinden mukim ve ba'zıları
dahî tarik-i hâvide vâk-i kuzzât ve kurrâda meknet eyledükleri
sem-i hümâyûna la-hâk olmağın ol-ma'küleleri bulundukları ma-
hallerde bila-te'hir kaldurtulub me'mûr oldukları sefer-i hümâ-
yûnuma tesyir ve seri'an ve 'âcilen hûb-u me'mûre revâna olun-
maları fermânım olub ve sen ki hâssa-i silahşör mûmâileyhsin bu
husûs için rikâb-ı hümâyûnuma makrûn tarafından boş me'mûr ve
ta'yin olunmuş imdi iş bu emr-i şerif ve icâbü'l-ımtisâlim vu-
sûlünde kat'â ve tevkif eyleyüb insallahu te'alâ me'mûr olduğun

üzere seri'an ve 'acelen vech-i meşrûh üzere Anadolu'nun sol kolundan sefer-i hümâyûnuma me'mûr olup yerlerine mukim ve yollarda kuzzât ve kurrada ve arâm iden ve elviye ve zü'ema ve erbâb-ı timârdan tâ'ifesini aslâ ve kat'a bir an ve bir sa'at eylendürmeyüb sür'at ve sitab ile me'mûr oldukları mahale bir gün evvel revâne olmalarına cedd-i tâm ve dikkat-i ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz bu vakt-i sâ'ir olunmayub ve himmet vakti olup ve zikr olunan tevâ'if-i 'askeriyenin eline bir an evvel hûb-u me'mûrlarına revâne olmaları akzâ-yı kurra hümâyûnum olmağın teva'if-i 'askeriyeye ifhâm ve sen dahî hevvâb ve arâzi ale-eyyi-hâl bu emr-i lâzımü'l-ihtimâmda tekid-i tâm ve cümlesinin bir gün evvel hûb-u me'mûrlarına duhûlleri husûsunda ziyâdesiyle ikdâm ve mehâden ve ihzâr ve mücânebed eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda sadır olan fermân ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmel olup hilâfıyla vaz' ve ictinâb ve ihzâr eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılınız. Hurrere fi ahr-i muharremü'l-haram sene hamsin ve mie ve elf (Mayıs ortaları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 98

Akza-i kuzzâtü'l-müslimin evvel-i vilâte'l muvahhidin ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-akin rafi'ü'l-i'lâmü's-şerife ve'd-din bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevlânâ arz-ı rum kâdısı zide fazlehûm ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm arz-ı rum'dan asitâne-i sa'adetime gelinceye yol üzerinde vâk'î olan kazâların kâdıları zide fazlehûm ve mefâhirü'l-emasil ol-taraf kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve kurra ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide

kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olâkı hâlâ
fermân-ı 'âlişânım tarafından sitâb-ı hümâyûn-u sevk-et-makrûnu-
ma 'arz olunacak her eyyamları bundan akdem şâh-ı olacah tara-
fından sitab-ı hümâyûnum gelen cenâb-ı i'mâret mâb sa'a-
detü'l-nisâb Abdülkerim hân ile gönderdilen haraba defteri
huzur üzere 'arz olunmuşdu lakin vakf-ı sitâba mesârif
Sicil Sayfa No : 59

ve arz-ı rum'da meknet olunmağın vakt-i bahâr erişüb ha-
vâlara keşâyış ve i'tidâl gelince maru'z-zıkr hüdâya vaktin
asıtâne-yi sa'adetime gelmemesi irâde-i 'aliye-i hümâyûnum ol-
mağla asırâne-i irsâl ve tesyiri için şâh-ı müşarileyh tarafın-
dan ta'yin olunan 'Abdülkerim han zîde mecdehû zıkr olunan kal
ve sâ'ir hüdâyâ ve ma'iyetinde olan hidmetin arz-ı rum'dan Ası-
tâne-i Sa'adetime gelince ebnâ-i tarikde nüzûl eyledikleri me
nâzillere kifâyet-i mikdârı ta'yinât ve kal-ı mezkûrun levâzım
beher menzilde tedârik ve ebnâ-i tarikde olan mahallerden
yanlarına kifâyet-i mikdârı müsellaah adamları kosulub ta'yin ve
sâlim isâlleri fermanım olunmağın imdi siz ki kâdılar ve
yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri ve kurrâ
ihtiyârlarısız iş bu emr-i şerif-i 'âlişânım vusûlünde şâh-ı
müşarileyh tarafından rikâb-ı hümâyûn sevk et makrûnuma 'arz
olunmak için irsâl eyledükleri hüdâya ile ma'iyetinde olan
adamları arz-ı rum'dan Asıtâne-i Sa'adetime gelince nüzûl
eyledikleri bütün adamlarının iktizâ iden ta'yinâtı hal-i
merkûmun dahi me'kûlâtı ve levâzım-ı sâ'iresi her ne ise
tedarik olunması düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizamü'l
'âlem vezirim pâşâ edam-Allâhu te'ala iclâlehuunun verdiği
memhûr defter mücebince kazâ ehâlileri kâdılarından akdem
memhûr 'asker aldirdub bir dürlü geldürülmeyüb ve mahfûf ve

olan mahallerde yanlarında kifâyet mikdârı adamlar bulunub ve sâlim tesyir ve irsâllerinde ziyâde ile ma'iyetinde olan adamlarının ta'yinâtları ve merkûm sudde-i sa'adetime gelince mahsûben ba-selâm vusûlünde gereği gibi dikkat ve ihtimâm eylesiz şöyleki adamlarının ta'yinâtı husûsunda ve gerek ve sâ'ir esyânın mürûr ve 'ubûr eylediği menâzil ve hisarlarda olan mahallerde muhâfız ve muhâreset olunub haraba-i mezkûr rikâb-ı hümâyûnuma mülûkâneme 'arz ve defter-i ma'lûm-u hümâyûnum olmuş husûs olmağla bir helâli zây'i ve telef ve yâhûd mezkûre bir ihmâli olur ise siz ki kâdılar zîde fazlehûmsuz ve mütesellim ve voyvoda ve kethûdâ yerleri ve iş erleri zîde kudrehumsuz bu husûs-u mezkûrda qadr ve cevabınız ve makbûl hümâyûnum olunmayub zây'i olan esyâlardan tahsil ile iktizâ olunmayub envâ-i i'tâbe müstehâk ve hüsrevânıma 'askeri mukarrer ve muhakkak bilüb anâ göre 'amel ve hareket ve hilâf-ı fermân re'âyâ fukarâsına zulm ve bundan ihzâr ve ictinâb eylemeleri bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celil-i şân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâli-min mazmûn ita'at makrûnuyle 'amel olub hilâfından bu vakit ihzâr ve ictinâb eyelyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l 'isrin min şehr-i zi'l-hicce sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (21 Nisan 1737).

Konstantmiye-i Mahrûse

Mûcebince sekbân başı Ağânın mektûbu dahî sâdır olmuştur.

Sicil Sayfa No : 60

Belge No : 99

Defter oldur ki 'Abdulkerim Hân hazretlerinin yevmiye iktizâ iden ecnas-a ahâri beyân ider.

Nân-ı 'Aziz	Lahm-ı Ganem	Kuzu	Tavuk
500 Kıyye	100 Kıyye	2 'Aded	30 'Aded

Pirinç	Revğan	'Asel	Yoğurt	Süd
100 Kıyye	35 Kıyye	15 Kıyye	50 Kıyye	20 Kıyye

Tuz	Soğan	Nohud	Şi'ar-ı Yem	Saman
15 Kıyye	17 Kıyye	15 Kıyye	500 'Aded	30 Yük

Yumurta	Sirke	Bağ Mumu	Nişasta
40 'Aded	15 Kıyye	10 Kıyye	8 Kıyye

Dakik-i Hâs	Zeyt Yağı	Keşnes	Kayısı
15 Kıyye	1,5 Kıyye	3 Kıyye	3 Kıyye

Al Necârâ	Badem	İncir
5 Kıyye	5 Kıyye	5 Kıyye

Kurrâlarda iktizâ iden nesneler şeker ve kahve ve baharât ve ze'ferât ve kırmızı biber ve tanyâhûd hânesi ve darçın ve kıyâk ve sarmasâk ve sâ'ir ecnâs zehâyir defterde tahrirdir bulunanı virsünler bulunmayanlar vekil-i haricte mevcuttur alsunlar İrân Şahı tarafından devlet-i 'aliyeye irsâl olunan velik ile ta'yin olunan adamlarının Kars'dan Üsküdar'a varınca yol üzerinde vâk'î olan kurrâ ve kuzzât'dan yevmiye verilecek ta'î-nâtıdır ki ber-vechî atı zikr olunur. Hurrere fi'-yevm-ü'l-hamse ve 'işrin şehr-i ramazân tis'a ve erba'in ve mie ve elf.

Nân-ı Aziz	Revğan-ı Sâde	Pirinç	Lahm-ı Ganem
60 Kıyye	7,5 Kıyye	30 Kıyye	25 Kıyye
300 Pâra	165 Pâra	30 Pâra	100 Pâra

Yoğurt	Peynir	Tane Özüm	Asel
20 Kıyye	6 Kıyye	15 Kıyye	6 Kıyye
40 Pâra	60 Pâra	60 Pâra	150 Pâra

Şeker	Nişasta	Tere Yağı	Süd	Mefrûn
7 Kıyye	2 Kıyye	2 Kıyye	5 Kıyye	1,5 Kıyye
233 Pâra	20 Pâra	10 Pâra	20 Pâra	30 Pâra

Bâlık	Reyhan-ı Temiz	Elma	Bâdem	Nohud
1 Kıyye	1 Kıyye	2 Kıyye	1 Kıyye	4 Kıyye
40 Pâra	20 Pâra	20 Pâra	20 Pâra	10 Pâra

Zersek	Tâkul-e	Darçın	Kimyon	Biber
0,5 Kıyye	20 Dirhem	100 Dirhem	30 Dirhem	20 Dirhem
20 Pâra	75 Pâra	235 Pâra	30 Pâra	10 Pâra

Kırmızı	Soğan	Tuz	Yumurta	Si'ar
8 Dirhem	6 Kıyye	5 Kıyye	100 'Aded	100 Kıyye
15 Pâra	16 Pâra	60 Pâra	33 Pâra	160 Pâra

Kahve	Duhân	Kayısı	Üzüm	Zencebil
3 Kıyye	4 Kıyye	3 Kıyye	2 Kıyye	200 Dirhem
360 Pâra	240 Pâra	20 Pâra	40 Pâra	24 Pâra

Tavuk	Sarmısâk	Sirke	Havuç	Lahana
10'Aded	200 Dirhem	4 Kıyye	2 Kıyye	2 Kıyye
60 Pâre	5 Pâra	32 Pâra	24 Pâra	2 Pâra

Râk Sâbunu	Dakik-i Hâs	Bal Mumu
3 Kıyye	6 Kıyye	3 Kıyye
65 Pâra	20 Pâra	130 Pâra

Bağ Mumu	Kavûn-karpuz	Odun	Saman Yük
4 Kıyye	70 Kıyye	Kıyye	1
80 Pâra	70 Pâra	240 Pâra	60 Pâra

Kömür Yük	Öcret-i mübâşiriye ve sa'ir mesârif
1	2000 Pâra
60 Pâra	
60	

Yekûn cem'an 6164 Pâra 104 gurûş

..... virilen ta'yinâtlarıdır ki ber-vech-i ati zîkr olunur
hurrere fi'l-tarihü'l-mezbûr

Nân-ı aziz	Şeker	Revân-ı Sâde
34 Kıyye	4,5 Kıyye	40 Kıyye
133 Pâra	130 Pâra	100 Pâra

Sicil Sayfa No : 61

Zeytun	Kimyon Kermanı	Suf	Eğer Kökü
150 Dirhem	15 Dirhem	30 Dirhem	15 Dirhem
8 Pâra	60 Pâra	8 Pâra	20 Pâra

Boz Boya	Kunduzkâr	Çinkar	Çur
3 Dirhem	3 Dirhem	15 Dirhem	4 Dirhem
20 Pâra	14 Pâra	20 Pâra	4 Pâra

Bal Mumu	Bâl Mumu	Barut-ı Siyah	Ak Zencil
200 Sirhem	300 Dirhem	15 Dirhem	400 Dirhem
25 Pâra	50 Pâra	15 Pâra	60 Pâra

Kavun ve Karpuz	Havuç	Sarmısak	Hatab
120 Kıyye	4 Kıyye	3 Kıyye	1
100 Pâra	4 Pâra	10 Pâra	120 Pâra

Kömür yük	Bâğ Mumu	Yekûn Cem'an 2671 Pâra
1	1 Kıyye	Katibiye 66 Gurûs
61 Pâra	20 Pâra	Ez-defter 21 Pâra

Defter oldur ki Kara Hisâr-i Şarkî'den çıkınca esnâ-i ra'hde sa'adetlû faziletlû 'Abdu'lkerim Hân hazretlerinin nüzûl eyledikleri menâzillerde rûzme ta'iyinatlarıdır ki bir yevm virildiği üzere beyân olunur fî 17 muharrem sene 1150 (17 Mayıs 1737).

Nân-ı 'Aziz	Lahm-ı Ganem	Piring	Revgan-ı Sâde
150 Kıyye	60 Kıyye	8 Kıyye	20 Kıyye
30 Pâra	300 Pâra	427 Pâra	400 Pâra

Yoğurt	Peynir	Tane Üzüm	'Asel	Şeker
40 Kıyye	10 Kıyye	30 Kıyye	15 Kıyye	12 Kıyye
53 Pâra	67 Pâra	120 Pâra	200 Pâra	600 Pâra

Tere yağı	Süd	Balık	Reyhan-ı Temiz	Elma
3 Kıyye	10 Kıyye	2 Kıyye	1,5 Kıyye	10 Kıyye
40 Pâra	10 Pâra	8 Pâra	30 Pâra	30 Pâra

Bâdem	Şam Fıstığı	Nohud	Takule	Darçın
3 Kıyye	2 Kıyye	10 Kıyye	100 Dirhem	150 Dirhem
30 Pâra	20 Pâra	19 Pâra	200 Pâra	30 Pâra

Kimyon Kermani	Kırmızı Biber	Soğan	Tuz
100 Dirhem	15 Dirhem	10 Kıyye	8 Kıyye
100 Pâra	30 Pâra	10 Pâra	8 Pâra

Yumurta	Kahve	Sâde Kahve	Havuç	Lahana
150 'Aded	6 Kıyye	10 Kıyye	10 Kıyye	8 Kıyye
19 Pâra	46 Pâra	40 Pâra	40 Pâra	16 Pâra

Turb	Kavun Karpuz	Odun Behası	Saman Yük
5 Kıyye	100 Kıyye	1	20
2 Pâra	100 Pâra	400 Pâra	60 Pâra

Ücret-i Mübâşiriye 2000 Pâra

Katıbiye 230 Gurûs 37 Pâra

Cem'an Yekûn dokuz bin iki yüz otuz yedi Pâra

Belge No : 100

Serâ'i-i şî'âr Erzurum'dan Osküdar'a varınca yol üzerinde vâk'î olan kuzzât efendiler zîde fazlehu'm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvada ve kethüdâ yerleri ve serdârlar ve sâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki hâlâ fermâm-ı sâh mu'allâm tarafından devlet-i 'aliye ebed tarafına 'arz olunacak her ve irsâl olunan hayli ma'iiyyetinde olan adamlar esnâ-i rahde muhâfız ve erzah ve zahireleri gördürerek emin ve sâlim hûb-u me'mûresine sevk ve seyir itdürölmek için ve tarafımızdan

bir taraftan dahî mu'tedarım kusluk icün sâdır olan evâmir-i 'aliyeler mücebince kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Selâm ağamız Hasan Ağamız zîde mecdehû ta'yin ve ma'a irsâl olunmağla iş bu buyuruldu tahrir ve ihzâr ve irsâl kılınmışdır inşallahu te'ala

Sicil Sayfa No : 62

vusûlünde gerekdir ki sâdır olan evâmir-i 'aliyeler mücebince hüdaya-i mezbûr ile kayl ve ma'iyetinde olan adamlar ile her kangınızın taht-ı kazâ ve kurrâsına dâhil olur ise konaklarını amâde ve yedlerine virilen defter mücebince beher yevm iktizâ iden Ağâyı mûmaileyh ma'rifetiyle taraflarına teslim ve bir dürlü huzuret ve mûtabıka çekdürmeyüb gece ve gündüzlerde gereği gibi muhâfaza ve hayli hareketlerinden kıyâfet mikdârı tüfenk endâz müsella adamlar koşub ve mürûr idecekleri yollarını tathir icün konâkdan konâğa kifâyet mikdârı beldar-ı re'â-yâ ta'yin ve yolları tathir itdürerek ve selâmet ile ve kazâdan bir kazâya ulaştırmanızda kazâ kadılarından yedlerinize i'lâm olarak emin ve sâlim hub-u me'mûresine irsâl idüb mazmûn emr-i 'âli ve müceb-i buyuruldu 'amel idesiz deyü. Fî 15 Zilka'de 1149 (16 Nisan 1737).

Belge No : 101

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Sivas eyâletinde vâk'î kâdılar zîde fazlehûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mübâşir ta'yin buyurulan hassa silahşörlerinden Ahmed zîde mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm olaki iş bu sene-i mübarekede vuk'û olan sefer-i hümâyûnumda asâkir-i islâmın kesret ve layed ve lâzım ve Anadolu ve Rum ilinde olan eyâlet ve elviye mutasarrıfların ma'en bulunma-

ları muktezi ve mütememmim olub lakin memâlik-i Anadolu ol-dahi vilâtdan hâli kaldığı suretde eskiyâ zuhûr eylemesi ve bilâd be'abâde zarar ve hasârat erişmesi ihtimalden olmak hasebiyle eskiya zuhûruna mümkün mertebe hafz ve harâset ve sefer-i hümâyûnuma gelecek 'askerin te'adilerin-den fukârâyı himâyet ve ziyâret için vilâten ekserisi yerlerine takrîr ve temkin olunub onların yerlerine canib-i mirîden levend tahrir ve sefer-i hümâyûnuma sevk ve tesyir olunmasını münâsib görülmekle her bir eyâletden vâlilerin seferiyeleri tahsil olunub hızırıyelerinden ziyâdesi mirî levend tahrir olunmak üzere hazineyi 'amirime irsâl ve isâl olunması fermanım olmağın siz ki mûmâileyhimsiz eyâlet-i Sivas'dan mu'ayyen olan altmış altı kise akçe imdâd-ı seferiye bin yüz elli senesine mahsûben bir an evvel ve bir sa'at mukaddem tevzi'i ve tahsil tamamen ve kâmilen hâlâ Sivas vâlisi olan düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizamı'l'alem vezirim Ya'kûb Pâsâ adem-Allahu te'alâ iclâlehûya edâ ve teslim eylemeniz fermânım olmağın iş bu emr-i şerifim ve mübâşir ta'yin olunan Hassa Silahşörlerin-den kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân 'Ali Paşa zâde Ahmed dâme mecdehu ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki mûmâilehim-siz ber-vech-i muharrer vezir-i müşârileyhin eyâlet-i mezbûreden ma'ayyen olan ol-mikdâr kise akçe imdâd-ı seferiye-sini sene-i mezkûreye mahsûben surût-u seferiye üzere bir an akdem ve bir sa'at mukaddem 'aceleten tevzi'i ve tahsil ve mübâşir-i mûmâileyhim ma'rifetiyle vezir-i müşârileyhe tamamen kâmilan edâ ve teslim eyleyüb sâ'ireye kıyâsen ve te'hirden gâyete'l-gâye ihzâr ve mücânebed eyleyesiz sefer-i merkûmenin hızırıyeden fazlası için gelecek ve tahrir olunan 'ulûfe ve bahşişleri tamamen virilecek akçeden olmağla şöyle ki te'hir ve te'dib olunmak lâzım gelürse sonra bir dürlü

gard ve cevâba kâdir olmayacağını muhakkak bilüb ana göre biran evvel tamamen ve kâmilten tevzi'i ve tahsil ve edâ ve teslime ihtimâm ve mübâsir-i mûmâileyh ve vali-i vilâyet tarafına seferiye nâmiyle meblağ-ı merkûmundan ziyâde bir akçe ve bir cebe virdirmeyüb ve senki mübâsir-i mûmâileyhsin senden sadâkat ve istikâmet-i mâ'kul olmakdan nâsî bu husûsa mübâsir ta'yin olmağla eğer sen dâhî mübâsiriye nâmiyla hâric meblağ-ı mezbûreden ziyâde fukâradan bir akçe aldırдыңın veyâhûd vâli-i vilâyet tarafından mutâlebe ve ahzına ruhsat gösterilmek mesmu'u olur ise bi'la-eman hakkından gelineceği mukarrerdir ona göre cümledeniz kemâl-ı ihtimâm ve intibâh üzere hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l imtisalimin mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmel olub hilâfından ihzâr ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren evâ'il-i zi'l-hicce sene tis'a ve erbâ'in ve mie ve elf (Nisan başları 1737).

Baba Dağı

Sicil Sayfa No : 63

Belge No : 102

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim zîde kudrehu inhâ olunur ki eyâlet-i Sivas'da vâk'î mu'âf ve gayr-i mu'af elviye ve nevâhi dâhil olmak vechi üzere iş bu bin yüz elli senesine mahsûb olmak üzere imdâd-ı hîzîriyemize mahsûb ve on altı bin besyüz gurûşu dâhi tahrir olunmak içün ordu-yu hûmâyûna gönderilmek bâbında emr-i şerif-i 'âlişân sâdir olmağla mûcebince Sivas mahkemesine tevzi'i ve sâlyâne itdürdükde taraf-ı şer'iden

virilen memhûr-yâfte mûcebince livâ-yı mezbûre dört bin dört yüz on beş gurûş üç rûb' imdâd-ı seferiyenizi bir gün evvel cem' ve tahsil ve kendi adamlarınız ile getürüb tarafımıza edâ ve teslim idüb mûceb-i emr-i 'âli ile 'amel ve te'hirden ihzar olunmak deyü. Fî 15 Muharrem Sene 1150 (15 Nisan 1737).

Amasya imdâd-ı seferiye gurre-i muharrem sene 1150

4415 buçuk gurûş

Yalnız dört bin dört yüz on beş buçuk gurûş on üç akçedir.

Ahracat 'ayne'l sicil-i mahfûz hurrere hızırû'l-aşariye

E's-seyh Mustafa el mevâli Be-medine-i Sivas

Gafere lehûm.

Belge No : 103

İş bu bin yüz elli senesine mahsûb olmak üzere hâlâ eyâlet-i Sivas vâlisî vezir-i revş hamr sa'adetlû Ya'kub Paşâ hazretlerinin eyâlet-i mezbûrende ma'ayyen olan imdâd-ı seferiyelerinden tahsili bâbında taraf-ı şehriyâriden eyâlet-i mezbûr kâdılarına hitâben silaḥşörlerden şehriyârî 'Alî Paşâ zâde muharrerû'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed Beğ böyle vârid olan bir kıt'a sûret-i emr-i 'âli ve Sivas mirû'l-şeyh Mustafa Efendinin pusulası mûcebince Amasya Sancağı'nda vâk'î kazâların imdâd-ı seferiyesine mezkûrdan isâbed idüb sicil-i mahfuzda olan defter-i mazbata olduğı üzere imdâd-ı seferiye-i mezkûru vezir-i müşârileyh tarafına ber-mûceb-i emr-i 'âli ve buyûruldu-i şerif ile edâ ve teslimi bâbında defter olunub mübâşir-i mûmâileyh Ahmed Beğ yedine virilen müfredat defteridir ki ber-vech-i atı zikr olunur. Fî 15 saferû'l-hayr sene 1150 (15 Haziran 1737).

Kazâ-i Amasya

Kazâ-i Kedegra

Kazâ-i Merzifon

933,5 Gurûş Meblağ 20 693 Gurûş Meblağ 90 506 Gurûş

Kazâ-i Zünnûn Abad

207 Gurûş

Kazâ-i Lâdik

362 Gurûş Meblağ

164

Kazâ-i Kelkiras

186 Gurûş Meblağ 36

Kazâ-i Merzifon Abâd

186 Gurûş Meblağ 55

Kazâ-i Havza

496 Gurûş Meblağ 15

Kazâ-i Gümüş Ma'a Hacı köyü

346 gurûş Meblağ 55

Kazâ-i Zeytun

292 gurûş

Yekûn Cem'an 4210 Gurûş Meblağ 75

Sicil Sayfa No : 64

Belge No : 104

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi ve mütesellimi inha olunur ki mübâşir ma'rifetiyle mezbûrun husumları divân-ı Rum'a ihzâr ve der-aliye götürülüb icrayı hâk itdürüle deyü buyuruldu

Devletlü merhametlü Sultânım hazretleri sağ olsun.

Bu kulları Amasya Sancağı'ndan olub on beş seneden mütecâviz deb-bâr hizmetine girüb cümle içün varub menahil olub bir sarf-ı meknet 'alî külli hâl geçinürken ekârim yoğ iken Amasya'yı Keşlikli oğlu Bekir nâm ma'iiyyetinde bu kulları tahrîm ve mâl-i emlâkim alub bu hasde eyyamım ile Keşlik'e gelür iken esna-yı tarıkde enba-i ile üzerinden yetüb beni darb sedid ile harab ve ihmâl dâhî elimden alub kendi kahve odasında haps idüb karındaşı 'Ömer ve Ahmed ve oğlu Halil Nâmân ve Hasan ve köle 'Ali kimesneler dâhî darb ve ihmâl ve esâmi ve düşürüb kardi külli itmişdir merâhim 'aliyeden merhurdur ki mübâşir kulları ma'rifetiyle mezbûrları husûle ihzâr ve bir taraftan şer ve icra-yı hâk olunmak bâbında emr-i fermân sultânım hazretlerininindir.

Bende 'Ömer

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nîzâmu'l 'âlem müdebbi-
rû'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütemmem-i mehâmu'l-enâm
bi'r-re-yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyanü'd-devlet ve'l-ikbâl
meseyyidü'l-erkânü's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-u
'evâtıfı'l-melikü'l 'alî Sivas vâlisi vezirim Ya'kub Pâşâ edam-
Allâhu te'ala iclâlehû tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak
ma'lûm olaki iş bu sene-i mübarekede sol koldan sefer-i hümâyûn
nûsret makrûnuma me'mûr olan piyâde 'askeri ve elviye ve zü'emâ
ve erbâb-ı timârının seri'en ve 'acilen bir gün evvel hub-u
me'murlarına vârub mülhak ve mülaki olmaları umuru diniyeden ve
elzem ve levâzım-ı saltanat-ı seniyyemden iken henüz mahal
me'murlarına vârmayub ba'zıları yedlerinde mukim ve ba'zıları
dâhî yollarda kasabat ve kurrâda meknet ve arân eyledikleri
sem'i hümâyûn-u pâdisâhâneme la-hâk olub ve ol-ma'külelerin
bulundukları mahallerden bila-te'hîr kaldırulub me'mûr oldukla-
rı sefer-i hümâyûnuma seri'en ve 'acilen tesyir ve hûb-u me'mû-
ra revâne olmaları ziyâdesiyle mühim ve muktezi olub husûs-u
mezbûr için hassa silahşörlerinden kıdvetü'l-emâcid vel-a'yân
'Abdurrahman Pâşâ zâde Mustafa zîde mecdehû başka emr-i şeri-
fimle mübâşir ta'yin ve irsâl olunub ve sen ki vezirim müşâri-
leyhsin bu husûsa tarafından dâhî tenbih ve ihtimâm ve vech-i
meşrûh üzere sefer-i hümâyûnuma me'mûr olanlardan henüz mahal-i
me'mûre gitmeyüb evlerinde ve yerlerinde bulunanları mübâşir
mümâileyh ma'rifetiyle bi'la tevkif ihrâc idüb gerek inden
gerek yollarda vâk'î kasabat ve kurrâda meknet ve arâm idenleri
dâhî bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem seri'an ve 'acilen
hûb-u me'mûre tesyir olunmaları senden matlûb-u pâdisâhanem
olub bu husûs-u mezbûr için düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham

nizâmü'l-âlem Arz-ı Rum vâlisi vezirim 'Ali Pâşâ edam-Allahü
te'ala iclâlehuye dâhî emr-i şerifimle şeref-yâfte-i sudûr
olmağla imdi iş bu emr-i şerifim ve icabü'l-intibâ'm dâhî şana
varûb vasıl olduğu gibi aslâ ve kat'a te'hîr ve tevkîf eyleyüb
sol kolunda vech-i meşrûh üzere sefer-i hümâyûnuma me'mur olub
henüz evlerinde ve yedlerinde mukim ve yollarda vâki'i kasabât
ve kurrâda meknet ve arâm iden piyâde 'askeri ve elviye-i
zü'emâ ve erbâb-ı timâr ta'ifesi asla ve kat'a bir an evvel bir
sa'at eylendürmeyüb mübaşir-i mûmaileyh ma'rifetiyle seri'at ve
sitâb ile bir gün evvel me'mûr oldukları mahale gitmeleri ve
ihraç ve tesyiri husûsuna sen dâhî ceddî tâm ve ziyâdesiyle
akdâm ve ihtimâm eylesesin bu vakt-i sâ'ire kıyas olunmayub ve
bu emr-i mühim ziyâde te'kid ve ihtimâm lâzım olan hizmed-i'din
mübeyyinden olub zikr olunan tevâ'if-i 'askeriyenin bir sa'at
evvel hûb-u me'mûrlarına irsâl ve tesyir olunmaları ziyâdesiyle
mühim ve mülaki olmağla bir dürlü nehâdan ve tekasülle cevâz
gösterilmeyüb senden matlûb ve mâ'mulü emrim olduğu üzere
mezkûrların cümlesini bir an mukaddem mübaşir-i mûmâileyh
ma'rifetiyle irsâl ve mahal-i me'mûre duhûlleri husûsuna ziyâde
akdâm ve ihdimâm ve nihâdan gayete'l-gâye ihzâr ve ictinab
eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki
vusûl buldukda bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr
olan fermân ve vâcibü'l-intibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn
ita'at makrûnumla 'âmel olub hilâfından gayete'l-gâye ihzâr ve
ictinab eylesesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd
kılasız. Tahriren evâhir-i muharrem sene hamsin ve mi'e ve elf
(Mayıs başları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mücebince Ya'kûb Pâşâ hazretleri tarafından buyuruldu dahi
sâdır olmuşdur

Sicil Sayfa No : 65

Belge No : 106

Nişân-ı şerif-i 'âlişân-ı sultân hükmüdür ki memâlik-i mahrûsemde vâk'î ehl-i zimmiden Yehud ve Nasaran'ın ser'en ru'slarına mazrûye olan hazineleri beytû'l-mâl-i müslimin usûl emvâli meşru'asından olmağla mezheb müdde'at-ı üzere müstehak hazine olanlardan 'alâ ve evâsıt ve ednâ ve i'tibâriyla cibâyet olunmak lâzım gelüb ve el-haletü'l-hâzehi sefer-i hümâyûnum takribi ile hazine-i 'âmiremin mesârif-i kesiresi olub beher hâl evkât-ı sâ'ireden ziyâde akçe tedâriki ehem ve elzem olduğuna binâ'en bin yüz elli bir senesinin hazinesi cibâyeti geçen seneden bir ay mukaddem mübâşeret olunmak münâsib ve müstehak olmağla inşallahu te'alâ bin yüz elli senesi rebi'ü'l-evveli gurresinden mübâderet olunmak üzere hatt-ı hümâyûn sevk-et-mak-rûnum sâdır olmağın bin yüz elli bir senesine mahsûb olmak üzere Sivas ve Amasya ve Canik ve Çorum ve Bozok ve Divriği ve 'Arabgir sancaklarında vâk'î kazâ ve tevâbi kurralarında sâkin ve Yehud ve Ermeniya tâ'ifelerinin ser'en üzerlerine edâsı lâzım gelen bin yüz elli senesi hazineleri cibâyeti bin yüz elli senesi rebi'ü'l-evveli gurresinden cibâyet olunmak üzere iki bin a'lâ ve on altı bin iki yüz evsât ve iki bin yüz ednâ ve esnâfı i'tibariyle cem'ân yigirmi bin üç yüz evrâk ile hâlâ rikâb-ı hümâyûnum defter-i ordu iftiharü'l-emâci'd ve'l-ekârim Elhâc Sadullah Efendi dâme mecdehûye der'uhde ve tefviz olunub iş bu berât-ı şerif ma'adelet gâyâtı ve buyurdum ki defterdâr mûmâileyh tarafından ta'yin olunan hazinedâr mûmâileyh varub bin yüz elli senesi rebi'ü'l-evveli gurresinden hâkim ve

mevâcehesinde miri mirânla hazine evrâkı boğçasının mühürleri kat'î ve evrakına olan mühürleriyle tatyif olundukdan bir kimesneye vaz' ve vilâyet kadısı mühürleyüb dergâh-ı mu'allama irsâl ve kalem-i mezbûreye tabi' her belde ve karyede sâkin mevcûd mürûr ve ubûr iden ehl-i zimmet kefer ve Yehud ve Ermeni ve 'Acem ta'ifeleri ve hâkimine dâhil olub ser'en hazineye müstehak olan gulâmları ve gereği gibi te'kid ve ihtimâm ile tefhis olunub hâric ve kağıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer'i üzere ehâlisi esnâf-ı selâsenin i'tibâr olunur ise ednâ i'tibariyle birer altun ve vastu'l-hal olanlarından evsat i'tibariyle ikişer altun ve zâhir ilga olunandan a'lâ i'tibariyle dörder altun talep olunmak şart kılınub lâkin altunun tekâveti olduğundan içün elli altun talebiyle re'âyâyâ cebr eyledikleri melûz olmağla fi-ma'bad re'âyâdan aynı altun talep olunmayub beher gurûş kırk pâra hesâbiyle a'lâsından on gurûş evsâtından beş ve ednâsından iki buçuk gurûş olmak üzere ecnâs-ı nûkuddan ne güne akçe getürürler ise hâlis olanlarını raic olduğu vech üzere mürûr-u Islambul altunu dörder yüz akçeye vezir-i mahbub ve zincirliği Mısır altunu üç yüz otuzar akçeye ve tuğralu Mısır altunu üç yüz on beş akçeye ve tuğralu Sağ pâranın her kırk 'adedi bir gurûş hesâbiyle ceziyeleri bir vecihle cibâyet ve tahsil ve şurût mezkûreye kemâl-i ihtimam ve i'tidâl üzere mûra'at olunub sarı ve tecavûz ve ta'di ile sadâkat ve tarik-i müstefakdan 'uhûlû idenlere ser'en müstehak oldukları 'adedleri 'amelleri tertib oluna ve ehl-i zimmet keferenin her birine mühür ile memhûr eşkâliyle birer kağıd virilüb ve i'mâli-i hazineye tevzi'-i eylediği evrâkın a'lâsından on iki evsâtından dokuz ve ednâsından altı para aluna ve bundan mâ'adâ her birer para dâhi cizyeye muhasebe ücret-i ki-

tâbet ta'yin olmağla tecmi' olan asl-ı mal hazineden muhâsebede ve yanlarından mahsûb olunub ve memâlik-i mahrûsemde evkâf-ı karyelerinde sâkin ehl-i zimmetden selâtin-i 'azâm ve vüzerâ-yı kirâm ve mir-i mirân ve sâ'irlerinin hâsıl ve ocaklarına dâhil ve ba'zı esbâba defterden ikrâr ve maktû'u olanlar gerek patrik ve ile ellerinde berâtlar olub

Sicil Sayfa No : 66

cizyedârlar dâhî dikkat ve zamaniyle hazine-i 'amireme teslim eyleyeler ve mâl-i cizye ve ictihâden ve icâb iden vâridât-ı ser'ıyyeden olub ehl-i zimmet ve nûkût-u cizyeyi ve müstelzim olub gardden sâlim iken müstehak oldukları sâlim iken ile müstehak oldukları cizyeleri virmemek içün icrâ veyâhûd bir tarik ile abâd bir yerde veyâhûd a'lâya müstehak iken evsâta müstehak iken ednâ cizyesin virmeğe teşebbüs olur ise cizye-i ser'ıyyelerinden imtiha' eyledikleri içün ol-ma'külelerin raki-besi üzerine makrube olan cizyeleri alındıktan sonra ser'en iş bu emr ile icâb iden cezâları tertib oluna ve ehâli-i vilâyetden ba'zıları kudret kimesnelerin bağ ve bağçe ve çiftlik ve çoban ve ter oğlanı nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile ehl-i zimmeti ve cizyelerini virdirmeyüb bu güne harekete cesâret idenler bâ'is olur ise 'ukubât ser'ıyye ile 'asâb ola hakları muhakkak bilüb selâmet-i halleri içün kemâl-i intibâh üzere hareket eyleyeler ve cizyedârlar birbirlerinin dâhil olunan re'âyâya hile ile evrâk gönderüb tevzi'i olunduğu ser'en bâ'is oldukda virdiği kağıtlar gerü kendüye bir akçesi bi't-tamam tahsil ve asl-ı cizyadârıne teslim ve tahmilllerine göre evrâkları mukâyesesine dâhil olan cizyedâr tarafından virdürülüb bir vecihle muhalefet itdürülmeye ve ba'zı re'âyâ sâkin olduğu kasabâ ve kurrâsında ve a'lâ ve evsata müstehak iken a'lâ evsât cizyetinin içün ci-

vârlarında ahr-i kazâ cizyedârlarından hile ile evsât veyâhûd ednâ kağıdı alub mirîye kard itmek veyâhûd ihmalleri olur ise ol-taraf ehalisi beyninde mülk ve emlakine nazar olunub esnâf-ı selâsenin kangı sınıfından 'ad ve i'tibâr olunur ise vech-i şer'i üzere istihkaklarına göre evrâkları virilüb lâkin bu bahane ile re'âyâya fukarâsına gadr ve tecâvüz olunmaya her bir ehl-i zimmetin tahmilllerine göre cizyeleri hibâyet olunmak lazım iken ba'zı mahallât ve kurrâ'nın koca başları kendü cizyeleri tahkik için topdan evrâk alub re'âyâya istihkaklarına göre tevzi'i olunmayub malı her ne ise yanlarında ve hilâf-ı şer'i 'ale'l-vücûh tahsil olunduğu sem'i hümâyûma ilga olunmağla sen dâhî men' olunub her bir ehl-i zimmetin istihkaklarına göre cizyedâr yedinden intikâliyle evrâkları virilüb cizyeleri cibâyet oluna hâsıl-ı kelâm hilâf-ı şurût-u berât bir ferdi hâric ve kağıdsız kalmamak üzere her birine 'ale'l-vechü'l-ser'i tahammül ve istihkaklarına göre evrâklarını virilüb cizye-i şer'iiyeleri cibâyet eyledikten sonra kasaba ve kurrâ üzerine topdan evrâk tarh ve tevzi'i eylemekten gâyetel-gâye ihzâr olunan hulâsa-i kelâm şurût-u berâtdan ziyâde bir akçe alındığı veyahud topdan evrâk tarh ve tahmil olunduğu haberi alınur ise bila-imhâl bu güne harekete cesâret idenlerin cezâları tertib olunacağını mukarrer ve muhakkak bilüb me'mûr 'âmiller dâhî hakdan 'udûl eylemeyüb kemâl-i istikâmed ile hareket ve hilâf-ı şurût-u berât-ı 'âlişân re'âyâ fukârasından başka ve tarafına ve kolcu akçesi nâmiyla bir cebe taleb eylemeyeler ve keزالık kuzzât ve nüvvâb dâhî hâric-i mahkeme nâmiyla re'âyâdan ve 'âmel-i cizyeden fi-ma'bad birisine mutâlebe eylemeyeler söyle ki kâdılar ve cizyedârlar celb-i mâl sevdâsıyla re'âyâya zulm ve ta'di iderler ise men' olunub ezde-yâ oldukları zâhir olur

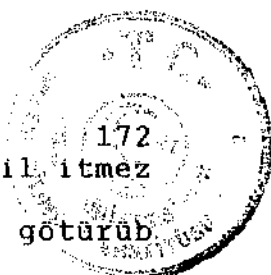
ise kânûn ile der-devlet medârima ihzâr ve şer'en muhakkem hak-
 larından gelünür ana göre is bu berât-ı 'âlişânının şurût-u
 ferağâd olunub ve voyvadalar ve kurrâ zâbitleri ve sâ'ir sük-
 kân-ı vilâyet bi'lâ-ittifâk cizye cibâyeti husûsunda her cizye-
 dâra ve muhalefet ider olur ise haklarından gelinmek üzere isim
 ve resimleriyle dergâh-ı mu'allama 'arz ve i'lâm eyleyeler ve
 cizye mâlını edâ eylediği ma'lûm olmak için cizyedârlar başka
 defter tutub kazâda olanları mahallesiyile ve karyede olanları
 karyesiyle ve mürûr ve 'ubûr idenleri ism ve resimleriyle
 'ale'l-esâmi defter ve cizye muhâsebesi kalemine teslim eylemek
 üzere der-devletmedârim kütübeler ve cizyedârlar me'mûr olduk-
 ları kazâ ve nevâhiye tevzi'i eylediği evrâkı fi-ma'bâd kolcu-
 lara mühürlenmeyüb ve kağıt vormeyüb hayrı iktizâda def' ve
 istibâh için tatbik olundukda mutâbık olmak üzere cizye muhâse-
 besinde hafz olunan mühürlere ile mühürleneler ve is bu berât-ı
 'âlişânıma ta'yin ve tasrih olunan şurût ve kuyûtdan ve icrâsı-
 na her birileri gereği gibi ihtimâm-ı tam eyleyüb hilâfıyyla bir
 dürlü vaz' ve hareketden kaçınan ve ihzâr ve ictinâb eyleyeler
 söyle bileler 'alamet-i şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi'l-
 yevm selâse muharremü'l-haram sene tis'a ve' erba'in ve mie ve
 elf (14 Mayıs 1736).

Baba Dağı

Sicil Sayfa No : 67

Belge No : 107

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-
 tû'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kudrehu inhâ olunur ki
 livâ-i mezbûr şâri'i 'azime bulunub kangî tarafa gider olur ise
 eline Amasya hudûdundan mürûr idüb kapulu ve kapusuz akçe mutâ-
 lebesi ve ta'didden olmadıkları tarafımızdan buyuruldu ile dâhî

me'mûr olanlar Amasya mahkemesine buyurulduğunu tescil itmêz
sizin kasâbada müddehâli olmayanlarını dâhi ahz ve götürüb
murâd itdükleri kadar akçelerini alub tecavüz itdükleri iş bu
i'lâmdan ma'lumumuz olmağla imdi bu mâkule kapulu ve kapusuz
kim ise olsun konâk virmeyüb kapulu olanlar dâhi vaktiyle kon-
dukça kurban va bayrak akçesi nâmıyla bir akçe ve bir cebe
virmeyüb ve buyuruldu tescil itdürmez sizin adam ahz idüb
murâd idenlere virmeyüb buyuruldularında tahrir olunduğu vech
üzere icrâ itdürüb olmayanlarını kapusuz ise ahz ve habs idüb
i'lâm itdüresiz kapulu ise her kim ise ism ve resmi alub ismiy-
le tarafımıza i'lâm idüb fukarayı kimesneye rencide itdürmeme-
niz mucib-i buyuruldu ile 'amel olunmak deyü.

Fi 2 Rebiü'l-evvel 1150 (30 Haziran 1737).

Belge No : 108

Sa'adetlü 'inâyetlü merhametlü mükerrermetlü Sultânım haz-
retlerinin hakbây-ı şeriflerine ma'ruz-u da'ileri budur ki
Amasya'da sâkin 'ulema ve sulehâ ve fukarâ ve zü'efâ ve du'a
meclis-i şer'e gelüb böyle takrir-i kelâm eylediler ki 'inâyet-
lü efendim sultânım hazretlerinin taraf-ı 'aliyelerinden ba'zı
mevâd için ta'yin buyurulan mübâsirleri yedlerinde olan buyu-
ruldu-i 'âlilerinde şer'le görölmek emirleri olmuşken bi'la-
mûrafa'a cebren müvâheze ve kayd bend ile ahr-i kazâya götürüb
hudûn-ı efzûn tecrim ile zulm ve ta'di itdüklerinden mâ'adâ
esnâ-i tarikde olan karyelerden beş yüz on bir gurûs alarak
gidüb fukarâya zulm ve ta'di itdükleri devletlü sa'adetlü efen-
dim sultanım hazretlerinin ma'lûm-u devletleri oldukda fukarâya
zulm ve ta'di olunduğuna rızâ-yı şerifleri olmadığı cümleinin
ma'lumu olub bir kaç seneden berü tekâlif-i şakkâ ile re'âyânın
ahvâlleri diger gün bu sene-i mübârekeke dâhi muhit ve qalâbe-

siyle ekseri kurrâ ehâlileri perâkende ve perişân olub bir
vecihle yerlerinde sâkin olmağa 'udum iktidârlarına binâ'en
ahvâl-i diğêr günümüze zahm-i sinemize merhem ile merhametlû
efendim sultanım hazretlerinin 'udul ve keremlerine binâ'en
ahvâl-i perişanlarına merhamet buyurulmak ricâsıyla hak-pây-ı
sa'âdetlerine 'arzuhal i'lâma cesâret olundu mücebince siz dâhi
merhamet ricâsına merhametlû inâyetlû sultânım hazretlerine
i'lâm idiyor deyü cümle iltimâs itdüklerinde fi'l-hakika hâli
olunan minvâl-i muharrer üzere olduğı ma'lûm ve mülâki olmağı
cümle ehâli mükerremetlû sultânım hazretlerinin eyyalinde oldu-
ğına binâ'en merhamet buyurmalarına nâ'il-i itâf olmaları emr-i
mukarrerdir ma-fi kerem ve ihsân ve mürüvvet merhametlû sultâ-
nım hazretlerininindir. Hurrere fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-isrin min
saferü'l-hayr sene hamsin ve mie ve elf (25 Haziran 1737).

Belge No : 109

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ulmehu ve kîdve-
tü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kudrehu inhâ olunur ki
bundan bir kaç gün evvel kasaba-i mezbûre menzilcisi Hâcî
Hüseyn ve şeriki İbrahim divân-ı ruma gelüb Amasya nâ'ibinden
ve kâdî efendinin kethüdâsından şikâyet idüb da'vâları şer'le
Amasya müftüsü ma'rifetiyle görölmek içün buyuruldu tahrîr ve
ağâlarımızdan Halil Ağâ mübâşir ta'yin olunub irsâl olunmuşdur
imdi hâlâ na'ib-i mezbûr bu tarafa gelüb şakileriyle huzûrda
mûrafa'a olunmak iltimas itmekle buyuruldu ısdâr ve irsâl
olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mukaddemâ irsâl olunan mübâşir
Halil Ağâ ma'rifetiyle merkûm menzilci Hâcî Hüseyn ve Şeriki
İbrâhim bu tarafa ihzâr idesiz ki hâk üzere huzurumuzda mûra-
fa'a itdürölüb icrâ-i hak oluna deyü. Fî 9 rebiü'l-evvel sene
1150 (7 Temmuz 1737).

Belge No : 110

Serif-i 'âlişânımdır ki

Medine-i Amasya'da vâk'î merhûme medfun Kâmer Hâtun vakfı-
nın senevi bir buçuk bed-vazife ile nâzırı olan İbrâhim fevt
olub yeri hâli ve mahlûl olmağla yerine iş bu rafi'î tevki'î
refi'î 'âlişân-ı hakâni İsmâ'il Halife her vecihle layık ve
mahal ve müstehak olmağın tevcih olunub yedine berât-ı serifim
virilmek bâbında kâdı mevlânâ Elhâc Mustafa zîde fazlehû 'arz
itmeğın vech-i meşrûh üzere sadâka idüb bu berât-ı hümâyûnu
virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm İsmâ'il Halife vârub
zıkr olunan evkâfın mütevefâ-i mezbûrun yerine nâzır olub
hizmet-i lâzimesin mer'î kıldıkdan sonra senevi bir buçuk bed-
vâzife ile mutasarrıf olub vakfın 'ömr-ü devlet için taraf-ı
ahirden merâhim olub şöyle bilüb alamet-i şerife i'timad kıla.
Tahriren fi evâhir-i zi'l-hicce sene tis'a erba'in ve mie ve
elf (Nisan sonları 1737).

Sicil Sayfa No : 68

Belge No : 111

'İzzetlü faziletlü Efendim hazretlerinin Meclis-i şerifle-
rine ve der-da'vât safiyât inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükümet-i
si'ârinızda vâk'î Amasya ve Lâdik ve ba'zı Geldigelen ve Varây
ve Zünnun Abâd ve tevabi'î nevâhilerinde sâkin ve mütemekkin
olan altı bölük yoldâşlarının üzerlerine zâbit ve kethüdâ yeri
nasb ve ta'yin olunmak mu'tad ve kadim olmağla sipâhilerinden
yüz ellinci bölükde yevmi kırk bir akçe 'ulûfeye mutasarrıf
kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Hızır Tas Abâd ve mahal ve
müstehak olmağla kendü zâbit ve kethüdâ yeri nasb ve ta'yin
olmağın iş bu mektûb tahrir ve irsâl olunmuştur İnşallahu

te'ala vusûlünde gerekdir ki mûmâileyhi hizmet-i mevkûmede istihdâm idüb kethûdâ yerlik umûruna mûracâ'atı mûmâileyhe itdirdesiz ve siz ki ol-havâililerde sâkin ve mütemekkin altı bölük yoldâslarsız mûmâileyh üzerlerinde zâbit ve kethûdâ yeri nasb ve ta'yin bilüb merkûmun ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'le görüb şer'iat-ı 'izâta kemâ'l-i itâ'at ve ihtimâm üzere olasız ve siz ki kethûda yeri zîde kudrehusun ol-cânibde sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldâşlarından sahihü'l-esâmi olanları sipâh ve sipâhi zâde ve teka'üdleri bundam akdem şeref sūdûr iden fermân-ı celil-i şan mücebince hûkkama eline virme-yüb şer'iiye ile mehâm olanları ve muktezâ-yı şer'i kadim-i zâbit-i ma'rifetiyle cezâ-i şer'iiyeleri tertib olunub sipâh ve sipâhi zâdeler olmayub re'âyâ fukârâsı olanlara sâhib çıkmayub mukâddemâ sâdır fermân-ı 'âlisânın mazmûn-ita'at makrûniyle üzere'amel ve kanûn-u kadime mûra'at eyleyüb müceb-i mektûb ile 'âmil olasız mâ-fi Tahriren fi evâ'il-i rebi-ü'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (Haziran sonları 1737).

Belge No : 112

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde fazlehu ve mefâhî-rü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum ba'de'l-i'lâm inhâ olunur ki hâlâ me'mûr olduğum tesyir-i 'asker husûs için bir kaç gün nefis-i Amasya'da hükm-ü mukteza olmağla iktizâ iden zâd ve zehâyir yevmiyemiz şimdiden tedârik ve hâzır ve amâde olunmak bâbında buyuruldu ısdâr ile irsâl kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki İnşallahu te'ala kendimiz vârinçayadek iktizâ iden râd ve zehâyir yevmiyemiz hâzır ve mehyâ itdürülüb müceb-i buyuruldu ile 'âmel ve hilâfından ihzâr ve mucânebet eyleyesiz deyü buyuruldu. 17 Rebiü'l-ahir sene 1150 (16 Ağustos 1737).

Belge No : 113

Devletlû merhametlû sultânım hazretleri sağ olsun bu kulları Amasya sancağı'nda ve nâhiyesinde Suluova'ya tabi-i Dereköy nâm kârîye sâkinlerinden olup yine kârîye-i mezbûre sâkinlerinden Sucu Mehmed dimekle 'Arif nâm kimesne bundan bir buçuk sene mukaddem kayın pederim sucu kullarını hilâf-ı inhâ edâ Amasya paşâsına teski idûb mübâşir ta'yin idûb kayın pederim firâr idûb mezbûr Sucu Mehmed mübâşirin önüne düşüb gece evimi basdurub iklâm-ı çarelerinin elli gurûş nûkûd akçe ve yüz gurûşluk dâhî esyâmı yağma idûb gadr-i hayf itmekle merâhim-i 'aliyelerinden mevcuddur ki mübâşir kûlları tâ'yin ve huzûra ihzâr ve efendimiz huzûrunda mûraffa'-i şer'i ve icrâ-yı hak olunmak bâbında 'arzihâle taki fermân sultânım hazretlerininindir

Bende Seyyid Süleyman

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdvetü'l-akrân mütesellimi zîde kudrehu inhâ olunur ki mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le da'vâları görölüb icrâ-yı hâk itdürmeniz ve hasımları divân-ı ruma ihzâr itdürülmek deyü.

Fi 1 Rebiü'l-ahir sene 1150 (28 Temmuz 1737).

Belge No : 114

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'âlem müdeb- bir-i 'umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sakib mütememmi mehânu'l-enâm bi'r-rey'i's sâ'ib mümehhid-i bünyanü'd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyüdü erkânü's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-u 'avâtîfû'l-melikül-'ali Sivas vâlisi vezirim paşâ edam-Allâhu te'ala iclalehû tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Amasya Sancâğı Alay Beğisi Fethullah zîde kudrehu ordu-yu hümâyûnuma mektûb gönderub livâ-i mezbûrede Yavas nâhiyesinde Umûk nâm kârîye ve gayriden on

sekiz bin akçe timara mutasavvıf olan Halil hâla karz-ı cânî-
binde ölmekle bayrağı altında nâ-mevcûd olub timârı ol-vecihle
mahlûl olmakla sancâğ-ı mülâzimlerinden orta boylu ela gözlü
açık kaslı varanda fermân-ı hümâyûn veliye virilmek bâbında
inâyet ricâsına 'arz itmeğin mücebince tevcih olunmak emrim
olunmuşdur buyurdum ki göresin timar-ı mezbûr vech-i meşrûh
üzere mahlûl ise sancağı'nda sâkin olub Alay Beğisi bayrağı
altında sefer itmek ve berât itmek şartıyla tevcih idüb tezkere
viresiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.Tahriren
fi'l-yevmü'l selâse ve'ışrin ve saferü'l-hayr sene hamsen ve
mie ve elf (22 Haziran 1737).

Yurdu Sahra-i Asakca

Sicil Sayfa No : 69

Belge No : 115

Eyâlet-i Sivas'da vâk'î olan seri'at şî'âr kuzzat efendi-
ler zîde 'ilmehu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler
ve voyvodâlar ve nevâhi ihtiyârları ve kurra kethüdaları zîde
kudrehum inhâ olunur ki eyâlet-i Sivas'ın 'âdet-i ağnam muka-
ta'ası Emin Ağa zâde Sâdık Ağa'nın 'uhde-i malikânesinde olub
iş bu sene-i mübârekede mukata'a-i mezbûru hâlâ Tokat voyvodâsı
olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan Ağa zîde mecdehûye ilti-
zâm idüb iş bu sene-i mübârekede dâhî ağnâm-ı semayenin üzerine
edâsı lâzım gelen rûsûm-u ağnâmların mu'tâd-ı kâdim üzere mûmâ-
ileyh Hasan Ağa tarafından me'mûr olanlara edâ ve teslim eyle-
meleri lâzım gelmekle buyuruldu isdâr ve yedlerine vaz'olunmuş-
dur vusûlünde gerekdir ki mukata'-i mezbûrun şurût-u berâtı ve
kâdimden ola geldiği üzere eyâlet-i mezbûrun 'âdet-i ağnamını
cem' ve tahsil idüb cem'ine me'mûr olan adamlarına teslûm idüb

kimesneye nakl itdürüb 'âmel olasız deyü buyuruldu.

Fî 22 zilhicce sene 1149 (23 Nisan 1737)

Belge No : 116

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki bin yüz kırk dokuz senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Sivas'ın Rum ili şurûtu mücebince 'âdet-i aġnâm mukata'ası 'uhde-i iltizâmımızda olmaġla eyâlet-i mezbûrede vâk'î livâ'î Amasya 'âdet-i aġnâmı tahsildârlığı tarafımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'izzetlü Ali Beġ zîde kudrehuya ber-vech-i maktu' tefviz ve ihâle olmaġla iş bu memhûr temessük virildi gerekdir ki livâ-i mezbûr kazâlarında bulunan aġnâmı ber-müceb-i fermân-ı 'âlişân ferden ferd ve mikdâr ve emr-i defder ola geldüġi üzere rûsûmât-ı mâl mirîlerini cem' ve tahsil ve ahz ve kabz idüb tarafımızdan ve taraf-ı ahirden ferd ve ahd-i müdâhele ve muaraza eyleyeler. Tahrîren fî 29 Zilhicce sene 1150 (30 Nisan 1737).

Hâlâ voyvodaġan Hasan Aġâ

Belge No : 117

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim-i ve kethûda yeri ve yeniçer serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehûma inhâ olunur ki kasâba-i mezbûre kâdısı İbrâhim Efendi'ninsebebiyle sâkat olub ve torunu Seyyid Ahmed kasâba-i merkûme mahkemesinde nâ'ib-i umûr-u kazâda müstakil olmaġla mezbûr Seyyid Ahmed yigirmi yaşında hizmet-i iş ve nüvvâb tâ'yifesinin vazifeleri fakat icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye itmek olub zincir ve tomruk ve habs ve itlâk hükkâm-ı 'arif zâbitanı mahsûs olub nâ'iblerin üzerinde lâzım deġil iken mezbûr Seyyid Ahmed tam'ı kamından nâşi mücerred celb-i mâl-ı fukârâ itmek içün hukûk-u İbadullahı ibtâl ve üzere zincir ve tomruk ve habs ve

itlâk ve 'abâd elinin bir dürlü hile ve tesni' ile emvâllerini alub gadr-i külli ve zulm-ü sarîh ile ihzâr-ı fukarâ olduğu tarafımıza olmağın mezbûr Seyyid Ahmed on iki madde üzerine huzûrumuzda Sivas kâdısı ma'rifetiyle başka başka mûrafa'a oldukda ve zâlim olduğu her halinden mûmâyân olmağla livâ-i mezbûr fukarâ-i ehâlîlerinin üzerlerinden mezbûrun her türlü gadr ve def' ve ref' eylemek şer'en ve 'örfen mühim ve muhakkak olmağın şer'i kâdim ve fukarâ-i müslimin için mezbûr Seyyid Ahmed olmağın buyuruldu ısdâr ile irsâl olmuştur vusûlünde gerekdir ki mezbûrun hizmetinde 'ulemâ 'âmilinden bir dizdar mesâ'il-i şer'iyyeden haberdâr ve bir kimesne istihdâm idüb hilâf-ı şer'i şerif bir fukarâ-i rencide itdirmeyesiz ve sen ki kâdî-i mûmâileyh İbrâhim Efendisın merkûm nâ'ib ve kethüdânın bu müsüllü hareketleri ma'lûmunuz oldukda mesmu'olur ise senin dâhî keyfiyet-i hâlin der-devletmedâra 'arz olunub ismin cezi-re-i kazâ itdürüleceğinz muhakkak bilüb ana göre mucib buyuruldu ile 'amel olunmak deyü. Fî 20 Rebiü'l-evvelsene 1150 (18 Temmuz 1737).

Sicil Sayfa No : 70

Belge No : 118

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Amasya Sancağı'nda vâk'î olan kâdılar zîde fâzlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm olaki emirü'l-ümerâ-i'l-kirâm kebirü'l-küberâ-i'l fihâm hâlâ ber-vech-i arpalık Amasya ve Çorum Sancaklarına mutasarrıf olan İbrahim dâme ikbâ-lehu ordu-yu hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Amasya Sancağı'na müte-sellimi olan nâm kimesnenin müteselimlikden 'azlı icâb ve yeri-ne re'âyâyı zabt ve rabta kadar kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân

Mustafa zîde kudrehu livâ-i mezbûra mütesellim nasb ve tâ-yin
itmekle müteselimlik merkûm mûmâileyhe zabt ve rabt ve mir-i
mirân mûmâileyh içün yüz elli senesine mahsûben tahsili fermâ-
nım olan imdâd-ı seferiyye ile sâ'ir tarafına 'â'id olan kânun-
u kâdim üzere ahz ve kabz itdürölmek bâbında hükm-ü hümayûnu
ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı
'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl
buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı
'âlişânım mücebince 'amel dâhî vech-i meşrûh üzere mütesellimin
merkûm mûmâileyhe zabt ve rabt ve mir-i mirân mûmâileyh tarafı-
na 'â'id ve râc' olanı kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz
itdirdüb mütesellimin umûruna ref' olunan merkûm ve bir ferdi
itdirdüb mazmûn emr-i şerifimle 'âmil olub söyle bilesiz 'alâ-
met-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâsıt-ı rebi'ü'l-
evvel sene hamsen ve mie ve elf(Ağustos başları 1737).

Yurdu Sahra-i Baba Dağı

Belge No : 119

Şerâ'î şî'âr-î fezâ'il diyâr-ı Amasya kâdısı faziletli se-
mahetli efendi hazretleri zîde fazlehû ve kîdvetü'l-emaâsil
ve'l-akrân yeniçeri serdârları vekilleri kethüdâyerleri ve
a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde kûdrehum huzûrlarına ba'de'l
tahmiye ve't-teslim inhâ olunur ki bu sene-i mübâreke de mâh-ı
reb'ü'l-ahire gurrelerinden bâ-fermân-ı 'âli zabt eylemek üzere
Amasya Sancâğı'nın mütesellimliği ve elli senesine mahsûb olmak
üzere imdâd-ı seferiyesi tahsili tarafımıza tefviz ve sipâris
olmağla kendimiz husûs-u ahire me'mûren bir kaç gün ikti-
zâ itmekle tarafımızdan kîdvetü'l-emaâsil ve'l-akrân zîde
kudrehû vekil nasb ve ta'yin olmağla buyuruldu tahrir olunub
irsâl olmuştur İnşallahu te'ala vusûlünde gerekdirki ber-mûceb-

i emr-i 'âli ve buyuruldu ile 'ameleyleyüb mûmâileyhîn rây-i üzere nia'bed ve livâ-i mezbûrdan tarafımızdan ber-mu'tâd-ı kadim 'â'id ve râc'î olan mevâd ve külli her beki zuhûr ider ise zabt ve rabt vaz' itdirülüb mûmâileyh zâbit bilüb zâyinden hariç vaz' hareketden olunmayub ber-mûceb emr-i şerif-i 'âlişânım ve buyuruldu ile 'amel idüb hilâfından mûcânebet eyleyesiz

Belge No : 120

Hâlâ İstanbul ve tevâbi'î Ermeni-a Patriği olan Evanis nâm patrik ordu-yu hümâyûnuma mehmûr 'arz-ı hâl gönderüb patrik liğine dâhil Amasya mes' Merzifon ve Hâcıköyü Ermeni murahhasası olan Ohan nâm râhib murahhaslık mezbûru rağbet itmeyüb ol-ve-cihle mehlûl ve ahire virilmek lâzım gelmekle mesfûr Ohan râhibin ref'inden sâhib Yanas nâm râhibine tevcih olunub yedine şûrûtuyla berât-ı şerifim virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmekle hazine-i 'âmirende mehfûz olan piskopos mukâta'ası defterlerine nazar olundukda murahhaslık-ı mezbûr bin sekiz yüz akçe berât le mesfûr Ohan râhibin üzerinde olduğu der-kenâr olundukda mûcebince tevcih olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olub 'âdet-i müşkir için lâzım gelen meblâğ-ı mezbûr bin sekiz yüz akçeyi ber-vechi nakd teslim hazine-i 'amirem eylemek bin yüz kırk dokuz senesi saferü'l-hayrının yigirmi sekizinci gününden berat-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki mesfûr Yanas nâm râhib varub ref' olunan mesfûr Ohan râhib yerine kadimden ola geldiği 'âdet ve kânûn üzere murahhasa olub murahhasalığına tab'î yerlerde tâ'ife-i mezbûrenin mesfûr üzerlerine murahhasa bilüb müta'allık umûrlarında tefri sözünden tecâvüz eylemeleri ve murahhasalığına tâb'î yerlerde 'azl ve murahhasa müstehak olan râhib mesfûr üzere 'azl ve kiliseleri gayr-i babası virdikde ahirden muhalefet olunmayub râhib-i mesfurun ma'rifeti ve

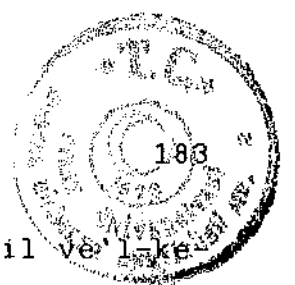
ünü yoğ iken ba'zı kurra papazları işlerine muhalefet iderler
 ise hâ'iz olunan veyâhûd aralarına râhib-i mesfûrdan gayri
 kimesne girmeye ve karışmaya ve 'akd-i nikâh ve fesh-i nikâh
 olan iki zimmi yanlarında rızâ üzere kiliselerinde 'aynı
 virdikde hilâf-ı mu'tâd-ı kadim kuzzât ve nüvvâb tecrim eyleme-
 yeler ve nurahhasalığına tâb'i yerlerde mürd olan kurra başla-
 rının ve patriğe râhib-i mesfûr miri içün ahz ve kabz eyledikde
 adamların ve sâ'irleri tarafından müdâhele olunub ve mürd olan
 Ermeni kurra başları ve papazlar ve 'avdetleri kendü
 iken üzere kiliseleri fukarâsına ve patriğe ve murahhasa
 her ne ider ise matlûb olub Ermeni şahidleriyle ser'le
 istima'a oluna ve Ermeni kurra başlarında

Sicil Sayfa No : 71

ba'zılar kilisa ve manâstırları mahalleye mahalle gezüb boş
 olanları râhib-i mesfûr ma'rifetiyle te'dib ve men' olunub ve
 kilisa ve manastırlarına sahip olub rûsûmu ahz iden mesfûrların
 muhâsebelerin gördükde hilâf-ı mu'tâd-ı kadim-i ahirden muhâle-
 fet olunmayub ve kadimden kendi ayinleri üzere kiliselerine
 müte'allik bağ ve bağçe ve çiftlik ve diğer çayır ve tarlaları-
 na ve manâstırlarına bundan evvel murahhasa olanlar ne vecihle
 mutasarrıf ola gelmişler ise mesfur Yanas nâm râhib dahî bağ ve
 bağçe ve sâ'ir emsâli kiliseye vakf olan esyâ ve davalarına ol-
 minvâl üzere mutasarrıf olub ref' olunan Ohân nâm râhib ve
 taraf-ı ahirden ve merâhim olmayub söyle bileler 'alâmet-i
 serife i'timâd kılalar. Tahriren fî gurre şehr-i rebi'ü'l-evvel
 tis'a ve erba'in mie ve elf (10 Temmuz 1736).

Sahra-i Edirne

Mücebince fermân-ı 'âlî dahî sâdir olmuştur.

Belge No : 121

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm 'Osmançık ve Merzifon ve Lâdik ve Niksâr ve Koyulhisâr ve
Karahisâr-ı Şarkî ve Kastamonu ve yemin ve yesarinde vâk'î olan
kâdılar zîde fazlehûm ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân yeniçeri
serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve is erleri
zîde kudrehum tevi'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki
..... nâm mahalde kıyâm ve Kırım cânibi ser 'askeri olan düs-
tûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâm vezirim Mehmed Pâşâ edam-
Allâhu te'alâ iclâlehûnun ma'iiyyetinde bulunub ve iktizâ iden
hizmât-ı lâzımede mevcûd ve istihdâm olunmalarını cenâb-ı âru-
met me'ab eyâlet-i nisâb-ı sa'atetü'l-kitâb bi'l-fi'il Kırım
cânibi hânı Fetih Girây Han ve ümmet-i mu'aliye 'arz ve i'lâm
itmeleriyle kazâlarınızda sâkin 'atik-ser ve yeniçeri ağıâların-
dan kânûn üzere esâmilerine terk-i sem' olunmak şartıyla bes
'aded ser ve yeniçeri bayrâkları kûsâde ve yâhûd sefer görmüş
neferât i'mâline kadar fevt-i sahibi emekdârlardan bes 'aded
emekdârlara müceddeden bayrâk virüb zikr olunan kazâlarda
esâmileri çalık yeniçerilerden ve cenk ve harbe kadar kol oğul-
larından her bayrağa yüzer nefer tahrîr ve tashîh olunub
tekmil-i neferâtları mevcûd olmak üzere Sinob iskelesinde hâzır
ve amâde olan sefinelere bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem
zikr-i mürûr iden nâm mahalde irsâl ve isâlleri ve ser 'asker
müşârileyhin ma'iiyyetinde bulunmaları fermânım olmağın kîdve-
tü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ocağı
haslılarından haslı Hacı Veli zîde mecdehû mübâşir ta'yin ve
irsâl olmağla vusûlünde gerekdir ki sen ki haslı mürinda vâk'î
olan kazâlarda sâkin 'atik ser-yeniçeri ağıâlarından kânûn-u
esâmileri yine terk hem olunmak şartıyla bes 'aded ser' yeniçe-

ri bayrağı küşâde veyahud sefer görmüş ve neferât i'mâline kadar emekdârlarından beş 'aded emekdârlara müceddeden bayrak virüb salefû'z-zıkr kazâlarda sâkin esâmileri çalık yeniçerilerden ve cenk ve harbe kadar kûl oğullardan her bayrağa yüzer nefer tahrîr olunub tekmîl-i neferâtları mevcûd olmak üzere zıkr olunan beş 'aded bayrağın neferâtlarını Sinob iskelesinde hâzır amâde kılınan sefinelere teslim bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem Kırım cânibinde mâ'ru'z-zıkr nâm mahale götürmeğe dikkat-i tam ve sem'î ihtimâm eyleyesiz ve sizki bayrakları küşâde olunan ser yeniçer ağâlarısız bayraklarınız neferâtları tekmil ve neferâtlarınız mevcûd olmak üzere bir yerde meknet ve arâm iderek bir sa'at evvel nâm mahale varub hizmet-i lâzımede kıyâm idüb ve esnâ-i tarikde dahî bir ferde zulm ve ta'dî eylemeyüb hilâfına vaz' ve hareketden ihzâr ve ictinâb eyleyesiz deyû iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ Asıttâne-i Sa'adetimde sekbân başı olan Mehmed dâme mecdehu tarafından memhûr mektûb virilmekle mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i celîl üzere ve sekbân başı mûmâileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mucebince 'amel idüb hilâfından her biriniz ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılınız. Tahriren fi evâsıt-ı şehr-i rebi'ü'l-evvel hamsin mie ve elf (Temmuz ortaları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 122

Mefâhîrû'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Osküdâr'dan Anadolu'nun sol kolu ve yemin ve yesariyle nihâyetine varınca vâk'î olan kuzzât ve nüvvâb zîde fazlehûm ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları vekilleri ve

ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve is erleri zîde kudrehum
tevkî'î refî'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki bundan akdem
Anadolu'nun sol kolu kazâlarında vâk'î mukim ve misâfir sahi-
hü'l-esâmi ve esamisi çalık ve cenk ve harbe kadar yeniceri
neferâtı ve kûl oğulları serdârları bayrâklarıyla Kırım Cânibi
ser 'askerleri düstûr-u mûkerrem müsîr-i müfehham nizâmu'l-
â'lem vezirim pâşâ edam-Allâhu te'âlâ iclâlehunun ma'iyetinde
me'mûr ve ta'yin ve 'ali-eyyü-hâl cümlesinin mahal-i me'mûr-
larında nevcûd bulunmaları bâbında bundan akdem ordu-yu hümâyû-
num tarafından şeref sudûr olan emr-i şerifim mücebince dergâh-
ı mu'allâm yeniçerileri ocağında turnâcı bâsı olan kıdvetü'l-
emâcîd ve'l-a'yân Ebu Bekir zîde mecdehu sürücü ta'yin olunub
ihtimâm-ı hizmet ile emr-i ordu-yu hümâyûnum

Sicil Sayfa No : 72

vârub lâkin neferât-ı mezbûrenin bazıları hûb-u me'mûrlarına
gitmeyüb bila-ezin gerü vilâyetlerine 'avdet ve yine ol-havâli-
lerde ve kazâlarında ikâmet eyledikleri mesmu' hümâyûnum olma-
ğın bu gûne lâzımü'l-hayr olan umûr-u sefer-i nihâdan ve tekâ-
sülleri eşkâr olmağla müstehak 'atâb olmuşdur bu husûs-u din-i
mabeyn hizmeti ve gayret ve himmet vakti olub sâ'ir erkâna
kıyâs olunmayub 'ale'l-hareket neferât-ı mezbûreden mahal-i
me'mûrelerine gitmeyüb bilâ'-ezin gerü vilâyetlerine 'avdet ve
ol-havâlilerde ve kazâlarında ikâmet iden merkûme bulundukları
mahallerden 'ali-eyyü-hâl bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem
me'mûr oldukları Kırım cânibi ser 'akeri vezirim müşârileyhin
ma'iyyetine tesyir ve isâlleri ehem mehâm devlet-i 'aliyemden
olmağla te'kid ve isticâl için emr-i şerif sâdır olmağla
İnşallahu te'ala her birimizin kazâsına dâhîl ve vâsıl oldukda
sizki mûmâileyhimsiz sâdır olan emr-i şerif mücebince zîkr

olunan kazâlarda bulunub bi'lâ ezin gerüye vilâyetlerime 'avdet
ve ikâmet üzere olanların ihrâçlarına sefer-i hümayûnuma gönder-
rildi husûsuna mikdâr-ı zerre zuhûr iderlerde olur ise gard ve
cevâbınız ve i'tibâr olunmayub ziyâde i'tab ve 'akâbe müstehak
olmanız istihâb eylemeyesiz ve sen ki hâlâ bu husûsa mübâşir
ta'yin olunan zide mecdehûsun sen dahî hevâb ve rahatı terk ve
gayreti der-meyân idüb Anadolu'nun sol kolu ve yemin ve yesâ-
riyle nihâyetine vârinca vâk'î olan kazâlarda yeniçerileri ve
neferâtından ve kol oğullarından bi'lâ-ezin gerüye 'avdet ve
maru'z-zikr kazâlarda ikâmet üzere olanları bi'lâ-te'hir bulun-
dukları mahalden ihrâç ve bir sa'at mukaddem Kırım cânibi ser
'askeri vezir-i müşârileyhin ma'iyetinde mevcûd bulunmalarına
ziyâde dikkat ve kat'â ihtimam ve bir tarikle kalmalarına
müsâ'ade eyleyüb ne kasdıyla zâhir olanları bulundukları
mahalde ahz ve kal'a bend ve ism ve resmiyle der-sa'adetime
i'lâmları getürüb ve cümlelerin irsâl ve isâl olunmalarına ziyâde
mehâm ve mukayyed olub edâ-yı hizmet eylemekde dikkat eyleyüb
sen dahî bu husûsda tekâsülleri zuhûr idecek olur ise muhakkem
hakkından gelineceğini muhakkak bilüb hilâfından ihzâr ve
ictinâb eyleyesiz deyü Asitâne-i Sa'adetimde sekbân bâsı olan
iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed dâme mecdehu tarafından
mühürlü mektub virilmekle mücebince 'amel olunmak bâbında
fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle
vusûl buldukda bu bâbda vech-i mesrûh üzere şeref yâfte-i sudûr
olan fermân-ı celilü'l-kadirim ve sekbân bâsı mûmâileyhin
tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel idüb hilâfın-
dan ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifime

i'timâd kılâsız. Tahriren fî-evâsıt-ı rebi'ü'l-evvel sene 187
hamsin ve mie ve elf
(Temmuz ortaları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 123

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-tü'l-emâsıl ve'l-akrân mütesellimi zîde kudrehu inhâ olunur ki iş bu bin yüz elli senesine mahsûb olmak üzere eyâlet-i Sivas'-ın imdâd-ı seferiyesi mu'tâd-ı kadim üzere Sivas mahkemesinde tevzi'î ve sâlyâne itdirdikde sene-i sâbık üzere livâ-i mezbûrun hissesine dört bin dört yüz on beş gurûş yetmiş üç akçe isâbet itmiş iken meblağ-ı mezbûrdan Amasya kazâsına kırk yedi gurûş ve Lâdik kazâsına on altı gurûş fermân-ı ibrâz itdikleri yüz gurûş Merzifon ve Merzifon Abâd kazâlarına otuz beş gurûş min haysü'l-mecmû'u yüz doksan sekiz gurûş bâkî kalub tahsîl ve irsâl-i iktizâ itmeğın buyuruldu ısdâr ve irsâl olnumuşdur vusûlünde gerekdir ki meblağ-ı mezbûr yüz doksan sekiz gurûş mübâşir-i merkûm ma'arifetiyle bir gün evvel cem' ve tahsîl ve gönderib tarafımıza edâ ve teslim itdürdüb bir dürlü i'mâl ve müsâmâha olunmayub müceb-i buyuruldu ile 'amel ve hilâfından hazır olunmak deyü. Fî 7 Rebiü'l-evvel 1150 (5 Temmuz 1737).

Nefs-i Amasya : 47 Gurûş

Lâdik kazâsından : 16 Gurûş

Vak'a Lâdik Kazâsına Fermân ibrâz itdikleri : 100 Gurûş

Merzifon ve Merzifon Abâd Kazâlarına : 35 Gurûş

Gümüş Kazâsına : 90 Gurûş Yekûn : 288 Gurûş

Sicil Sayfa No : 73

Belge No : 124

Mefâhiü'l-kuzzât ve ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Amasya

ve Sinob kâdıları zîde fazlehûm tevki'î refi'î humâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm olaki İstanbul ve tevâbî'î Rumıyân patriği olan
Yunukonos nâm râhib rikâb-ı humâyûnuma 'arz hâl idûb ma-kadim-
den berû memâlik-i mahrûsede vâk'î medropolid Piskos ve keşis
ve biri mürd oldukda gerek nûkûd ve gerek esyâ ve pârgir ve
sâ'ir kiliselerine müte'allik her nesi var ise patrik olanlar
tarafından miri içün ahz ve kabz oldukda hilâf-ı mu'tâd-ı kadim
beytû'l-mâl ve kassam adamları ve mütevelliler ve voyvodalar ve
subâşılar ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından su'ce muhale-
fet dahî itdirilmeye deyû berâtları şürûtunda müsarrih iken
hâlâ patrikliğine dâhil Amasya ve Sinob ve tevabî'î metropolidi
olan Diyonsiyos nâm râhib mürd olmağla ol-tarafda mesfûrun
gerek nûkûd ve gerek esya ve parkir ve sâ'ir kiliselerine
müte'allik her neleri vâir ise tarafından metrûkâtına ehl-i 'örf
tâ'ifesi taraflarından hilâf-ı şürût-u berat-ı 'âlişân müdâhele
ve vaz' yed-murâd eyledikleri bildürüb yedinde olan berat-ı
'âlişânım şürûtu mücebince mürd-ü mesfûrun gerek nûkûd ve gerek
esyâ ve parkir ve sâ'ir kiliselerine müte'allik her nesi var
ise tarafından hâlâ medrepolidleri olub vekili İstinasyos nâm
kimesne ile ta'yin eyledüğü evâmisine miri içün ahz ve kabz
itdirülüb mugâyir berat-ı şürût-u 'âlişân ahiri fuzûli müdâhele
itdirilmek bâbında emr-i şerifim ricâ eyledikleri ecilden
piskos mukata'asının ahkâm-ı kuyudât defterlerine müraca'at
olundukda patriklerin yedlerinde olan berat-ı şerifde mürd olan
medrepolid ve keşis gerek mu'tâd-ı kadim üzere patrik'e 'â'id
olan metrûkâtına hilâf-ı mu'tâd-ı kadim ve kessâm adamları ve
voyvodalar ve subâşılar ve evkâf mütevelliler ve sâ'ir ehl-i
'örf tâ'ifesi taraflarından su'ce müdâhele eyleyeler deyû o
emr-i şerifim virildiği der-kenâr olub i'lâm olundukda imdi

der-kenârı mücebince 'amel olunmak bâbında fer-mân-ı 'âlişânım
sâdır olmuşdur buyurdum ki hük-m-ü şerifim vardıkda bu bâbda
sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî ol-makûle mürd olan
mesfûrun kiliseye müte'allik olan metrûkatına müdâhele olunmak
icâb itmez iken hilâf-ı şûrût-u berat-ı 'âlişân müdâhele itmiş-
ler ise men' def' idüb hilâf-ı şûrût-u berât-ı 'âlişân ve
mu'tâd-ı kadim ahiri su'ce müdâhele itdirmeyesiz söyle bilesiz
'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız. Tahriren fi'l-yevmü'l hâmis
'işrin min şevvâlü'l-mükerrem sene tis'a ve erba'in ve mie ve
elf (26 Şubat 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-
tû'l-emâsîl mütesellîmî zîde kudrehu inhâ olur ki mübâsîr
ma'rîfetiyle mezbûrların şer'le da'vâları görûlûb icrâ-yı hâk
ve üzere i'lâm olunmak deyû. Fî 8 Zilkâde 1150 (10 Mart 1737).

Belge No : 125

Devletlü merhametlü Sultanım hazretleri sağ olsun 'arz-ı hâl külları budur ki bu fukâra külları Amasya kazâsında sâkin olub evlendikden sonra Asitâne-i Sa'âdetde ve 'aynı yanına vardıkda sonra berû tarafda beni aldı deyü iki hilâf-ı şahidi peyda idüb havâlisine tab-î kâdı bulub kethüdâ yeri Çavuş Kara Mustafa ve Çay Köylü İbrâhim nâm kimesneler hilâf-ı şehâdetle-riyle beni aldı deyü Dadı nâm çiftlik kethüdâsı Hüseyin nâm kimesneye benim ehl-i fuzûli nikâh itdürülüb mâl ve erzâkımı mine'l-cümle zabt itdikden sonra dönüb geldikden gelüb ahvâle vukûf oldukdan sonra mâlî qart itdikden sonra ehlimi hâlâ sağ iken kocaya virdikden sonra da'vâya kulunuzu kaldurub Timur'a virüb ve yigirmi gurûş akçemi alub koyu verdiler mâl ve erzâkı- nı qart eyledikden sonra bu fukarâ küllarına külli gard eyle-

dikden sonra bu fukarâ küllarına külli gadr olmağla efendimiz-
den merâhim-i 'âliyelerinden merhûrdur ki mübâsir külları
ta'yin buyurulub huzûr-u ihsâna hakkı hak itmek bâbında mâ-fi
fermân efendimiz sultanım hazretlerininindir.

Bende Mehmed Beğ oğlu Ahmed

Sicil Sayfa No : 74

Belge No : 126

İmdâd-ı Seferiye Emridir.

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm mâ'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya sancağı'nda vâk'î olan kâdılar zîde fazlehûm ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet iş erleri zîde
kudrehûm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki
emirü'l-ümerâ-i'l-kirâm kebirü'l-kübera'i'l-fihâm zu'l-kâdir
ve'l-ihtirâm Çorum ve Amasya sancâkları mutasarrıfı İbrâhim
dâme ikbâlehu bu sene-i mübâreke sefer-i hümâyûnumda olmak
takribi ile mesârif-i kesiresi olmağla mesârif-i seferiyesine
'avl ve murâd olmak icûn bin yüz elli senesine mahsûben Amasya
sancâğı'ndan mu'ay-yen olan imdâd-ı seferiyesinin cem' ve
tahsîl ve mir-i mirân mûmâileyh tarafına edâ ve teslimi fermâ-
nım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi
vusûlünde siz ki mûmâileyhim livâ-i mezbûrun mu'ayyen olan
imdâd-ı seferiyesinin sene-i mezbûre mahsûben şûrût-u seferiye
üzere bir an akdem tahsîl ve mir-i mirân mûmâileyh tarafına edâ
ve teslim eyleyüb vakt'î sâ'ireye kıyas ve ne mikdâr ve zerre
ne te'hîr ve tevkife rızâ ve cevâz göstermekden gâyete'l-gâye
hâzır ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlisânım sâdır
olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh
üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı celil-i şân ve icâbü'l-
intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'âmil

191
olub hilâfına rızâ ve cevâz i'timâd göstermeyesiz. Tahrîren fi
evâ'il-i rebi'ü'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (Nisân orta-
ları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 127

Nisân-ı şerif-i âlişân hükmü

Amasya'da vâk'î Bayezid Pâşâ Mahallesinde mescid-i şe-
rif'de yevmi bir akçe vazife ile mü'ezzin olan iş bu raf'î
tevkî'î refî'î Hafız İbrahim halife berât-ı şerifimle üzerinde
iken taht-ı 'Alî-i taht-ı 'Osmanî üzere cünûs-u hümâyûnum
sa'adet makrunum vâk'î olup der-sa'adetimden tahrîrin ricâ
itmeğin yedine berât-ı şerifim virilmek bâbında yedinde olan
'atık berâtı mücebince bir aylık resm-u mirisi mütevellî
yediyle teslim-i hazineye olunmak üzere sadaka idûb bu berât-ı
hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Hâfız İbrâhîm vârub
mescid-i mezkûrede kemâfi ol-evvel müezzin olup hizmet-i
lâzîmesini mer'î kıldıkdan sonra ta'yin olunan yevmi bir akçe
vazifesine mutasarrîf olup vakfın ruhu ve devam-ı 'ömrü için
müdâvemet göstere söyle bilüb 'alâmet-i şerifi i'timâd kılalar.
Tahrîren fi evâsıt-ı zi'l-kade sene tis'a ve erba'in ve mie ve
elf (Mart ortaları 1737).

Konstatiniye-i Mahrûse

Belge No : 128

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-müstahfızın Amasya'nın Kal'a-i Bâlâ
dizdârı Ahmet zîde hafza-i rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüb
Amasya'da vâk'î kal'a-i Bâlâ karbında kırklar dimekle marûf
Cilink Asmârı kadimden korunub kal'a-i mezkûre fehmanına sarf
olunmak üzere zîkr olunan asmârın korucusu olan Mehmed terk-i
hizmet idûb biri hâli ve hizmeti mu'assıl kalmaqla raki'î

192
tevki'î refi'î 'alışan-ı hâkânı Hasan için her vecihle lâvık ve
mahal müstehakdır deyü tevcih olunub berât-ı şerifim verilmek
bâbında 'inâyet behâsına 'arz itmeğin vâk'î ise terk-i hizme-
tinden tevcih idüb iş bu berât-ı sa'adet temâyatı verdüm ve
buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Hasan vârub terk-i hizmet iden
mezkûr Mehmed ve taraf-ı ahirden merâhim olmayub zeyl kılmaya-
lar söyle bileler 'alâmet-i serife i'timâd kılalar. Tahriren
fi'l-yevmü'l-hadi 'ışrin ve şehr-i rebi'ü'l-ahir sene tis'a ve
erba'in ve mie ve elf (3 Eylül 1736).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 75

Belge No : 129

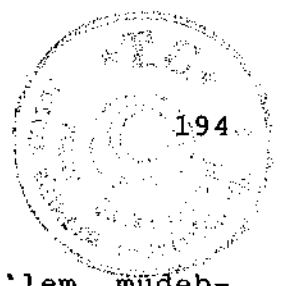
Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-
tü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve a'yân-ı vilâyet ve iş
erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki kaza-i mezbûrda nâ'ib olan
E's-seyyid Ahmed'in haranet-i sen'i sebebiyle huru ve kitab-ı
..... tecâvüz ve celb-i mâl-ı fukarâ sevdâsıyla zincir ve
tomruk ve habs ve zehir ile zulm ve ta'disi hudûn ve kurun
olmağla mezbûrdan tarafımıza iskân olunub envâ'i tâ'disi
hümâyân olmağla bu mâkule garâz ve zulmkâr kimesnenin sa'adet-i
şer'î mûhürde nasb ve ikâmeti bir vecihle hâ'iz olmayub naki ve
iclâsıyla fukarâ ve re'âyâyı tahlîs ve şer'î şerif i'lâ ehem-i
umûr-u diniyeden olmağla naki olunmak mufehham ve kâğıtları
dahî tahrir olunmuşken Sivas'ın 'uleması mezbûru şeka'at ve sen
ki kasaba-i mezbûr kadısı İbrahim Efendi zîde 'ilmehusun ihti-
yârlığa merhamet mezbûr itlâk olmağla buyuruldu ısdâr ile irsâl
olunmuşdur vusulünde gerekdir ki mezbûrun yerine 'ulemadan bir
dindâr ve bir hayır kâr kimesne nasb idüb tekmil idüb
ba'de'l-yevm bir dâhi mezbûru hizmet-i merkume istihdâm eyle-

yesin ve alâsının bu keyfiyet-i ahvâlin 'arz ve i'lâm olunacağını muhakkak bilüb ve buna göre müceb-i buyuruldu ile 'amel olunmak deyü buyuruldu. Fî 4 Rebiü'l-evvel sene 1150 (2 Temmuz 1737).

Belge No : 130

Şerâ'i-i şî'âr Darende'den Asitâne-i Sa'adete varınca yol üzerinde vâk'î olan kuzzât efendiler zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsîl ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve mütesellimler ve voyvodâlar ve a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum ve menzilcilerisiz inhâ olunur ki hâlâ bâ-fermân-ı 'âlî Sofya muhâfazasına me'mûrriyetimiz hasebiyle Asitane-i Sa'adete vârub inde hûb-u me'mûre 'azimetimiz bâbında emr-i şerif-i celîl-i şân vârid olub şerî'at ve şitâb ile 'acâleten Asitâne-i Sa'adete varmamızda te'kid olmağla sizler ki mûmâileyhimsiz yalnız yüz yigirmi hâzır ve amâde idüb berâd ve tevânâ olmak üzere bir sa'at mukaddem cem' ve tedârik ve mehyâ olunmak bâbında buyuruldu tahrir ve ısdâr ile ve irsâl olunmuşdur vusûlüne gerekidir ki vech-i mesruh üzere sudûr iden emr-i şerif-i celîl-i şân mücebince Asitâne-i Sa'adete varmânız için menzil emirleri müceblerince yalnız yüz yigirmi berâd ve tevânâ barkir tedârik ve mehyâ ve hâzır amâde idüb şöyle ki devâb-ı mezbûreyi noksân tedârik ve yâhud 'amel bâbında ise biraz bârkir mu'tad ile te'hire ba'di olmak ihtimâli olur ise ittihâmı bir dürlü cevâba kâdir olamayub muavenet olunacağınız muhakkak bilüb müceb-i buyuruldu ile 'amel ve hilâfından ni'abet hazır ve mûmana'at olunmak deyü. Fî 8 Cemâziye'l-ahir sene 1150 (3 Ekim 1737).

Bâ-buyuruldu Hasan Pâşâ

Sicil Sayfa No : 76

Belge No : 131

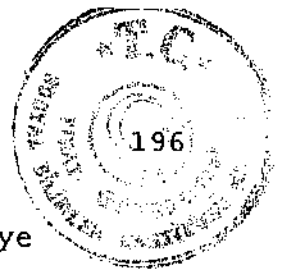
Düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-â'lem müdeb-
bir-i umuru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mütemmemi mehâmu'l-enâm
bi'r-rey'i sâ'ib mûmehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meşey-
yüdü erkânüs-sa'adet ve'l-iclâl Oskûdâr'dan Diyarbakır üzerin-
den Bağdad ve hudûd-u İran'a vârinca vâk'î olan vilâyet sancâk
mutasarrıfları vûzerâyı 'azâm edam-Allâhu te'alâ iclâlehûm ve
mefâhirü'l-ümerâ'il-kirâm merâce-i'l-küberâ-i'l-fihâm zu'lkâdir
ve'l-ihtirâm ashabü'l-fevr ve'l-ihtisâmü'l-muhtesun bi-mezîd-i
'inâyetü'l-melikü'l-'âli beğler begleri ve sancak begleri dâme
ikbâlehûm ve akza-i kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhi-
din rafi'ü'l 'alâmü's-şerife ve'd-din ve arşu 'ulûmü'l-ebnâi-
mürseline'l-mahsûn bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikül mevlâna
kâdılar zîde fazlehu ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'de-
nü'l-fezâi'l ve'l-keâm Oskûdar'dan diyar üzerinden Bağdad ve
hudûd-u İran'a vârinca yol üzerinde vâk'î olan hanların
kâdıları zîde fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ
yeri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri
zîde kudrehûm tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki
bundan akdem Irân Şâhı tarafından ve sâ'ir hüdâyâ ile
devlet-i 'âliyeme gelen 'Abdu'l-kerim dâme 'izze ve ma'yyetin-
de olan vilâyetine 'avdet için izin ve hümâyunum olmağla
Oskûdâr'dan hudûd-u İran'a varınca nüzûl eyledikleri menâzilde
iktizâ iden ta'yinâtları verilmek muktezi olmağla mûmâileyhe ve
mih-mândar ta'yin olunan Salih zîde mecdehû Oskûdar'dan hudûd'a
varınca nüzûl eyledikleri menâzilde virilen sûret-i
defteri mücebince lâzım gelen behâsı mihmandariyeden alacakları
'asker mücebince ehâli tekâliflerine tevcih ve mahsûb olunmak

şartıyla defter olunduğu üzere ta'yinât-ı merkûm ehâli-i kazâ taraflarından tedârik ve hassa-i me'mûre teslim itdürmeniz fermânım olmağla imdi iş bu emr-i şerîf-i celi'l-i'l-kadirim esnâ-i tarikde nüzul eyledikleri menâzilde virilen memhûr ve muktezi sûret-i defter mücebince ta'yinât-ı merkûme bay-ı hâl tedârik ve habzâ-i me'mûre teslim itdürdüb emr-i 'âlişân-ın hilâf-ı sûret ve mesâ'ika bâ'is hâvi olmak ihmâliniz olur ise bir vecihle emr-i mukarrer bilüb ana göre şeref-sudûr buyurulan iş bu emr-i 'âlişânım mücebince 'amel idüb hilâfıyla vaz' ve hareketden mücânebet ve ihzâr eylemeniz bâbında ba-emr-i 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sûdur buyurulan iş bu emr-i şerif-i 'âlişânımın ita'at-makrûniyle 'amil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden mücânebet ve ihzâr ve ictinab eyledikleri şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-ahir ve işrin ve şehr-i rebi'ül-ahir sene hamsin ve mie ve elf (12 Ağustos 1737).

Fî 17 Cemâziye'l-evvel sene 1150

Sûret-i defter-i mevkûfat-ı ta'yinât-ı 'Abdu'l-kerim Beğ ilçi-i İran sene 1150

Nân	Hışt	Pirinc	Revgan-ı Sade	'Asel
290 Kıyye	9 Kıyye	80 Kıyye	3 Kıyye	18 Kıyye
Sâ'ir	Duhân	Şeker	Kahve	Tavuk
7 Kıyye	4 Kıyye	3 Kıyye	3 Kıyye	4 'Aded
Yumurta	tuz	Nohud	Soğan	Sirke
30 'Aded	10 Kıyye	2,5 Kıyye	10 Kıyye	5 Kıyye

Sebze	Yoğurt	Zencebil	Badem	Süd
10 Kıyye	15 Kıyye	10 Dirhem	1 Kıyye	5 Kıyye

Dakik-i Hâs	Nışasta	Revğan	Sem-i Asel
5 Kıyye	2 Kıyye	2 Kıyye	3 Kıyye

Berâ-i ta'yinât Salih Ağa mihmandâr ilçî-i İran

Nân	Araz	Revğan-ı Sâde	'Asel	Kahve
20 Kıyye	7 Kıyye	2 Kıyye	2 Kıyye	0,5 Kıyye

Sem-i Revğan	Lahm-ı Ganem	Haft
0,5 Kıyye	10 Kıyye	1 Kıyye

Sicil Sayfa No : 77

Belge No : 132

Düstûrunun-u mükerremun müşirun-u müfehhamun nizâmu'l-â'lem müdebbir-i'l-umuru'l-u cumhûrun bi'l-fikrû's-sâkib mehmû-û mehâmu'l-enâm bi'r-rey'i's-sâ'ib mûmehhidü bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyidü erkânü's-sa'adet ve'l-iclâlü'l-mahfûf bi-sünûf-u 'avâtifî'l-melikü'l-'âli eyâlet ve sancak mutasarrıfları dâme ikbâlehûm ve mafâhirü'l-ümera-i'l-kirâm merahi'i'l-kübera'il-fihâm zu'l-kadir ve'l-ihtirâm sahibü'l-emr ve'l-ihtisâm sancak beğleri dâme'izzehûm ve akza-i kuzzâtü'l-müslimin evâli-i vilate'l-muvahhidin ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-akin rafi'ü'l-'ilamü's-şerife ve'd-din ve arşû 'ulûmü'l-ebnâ'i ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'âlemin Mevlânâ kâdısı zîdet fezâ'ilehim ve mefâhirü'l kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ-il ve'l- kelâm hudûd-u İran'a vârinca yol üzerinde vâk'î olan

kādılar zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsîl ve'l-akrân mütesellimler ve vayvodâlar ve yeniçeri serdârları vilâyet iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi-i, raki'i hümayun vâsıl olıcak mâ'lûm olaki bundan akdem rikâb-ı şitâb-ı mülükâneme Irân şâhı tarafından kayı ve sâ'ir hedâya ile gelen 'Abdulkerim dâme 'izzü ma'îyyetinde olan ta'ife-i 'acem vilâyetlerine 'avdet için izin ve 'ruhsat hümayûnum errâni kalmağla İnşallahu te'ala Üsküdâr'-dan hudûd-u İran'a vârinca nüzûl eyledikleri menâzilde kıyâfet mikdârı iktizâ iden ta'yinâtları virilmek lâzım gelmeğın taraf-ı devlet-i 'âliyemden üzerlerine mihmândâr ta'yin olunan kıdve-tü'l-emâcîd ve'l-a'yân Salih zîde mecdehu mûmâileyh ve ma'îyyet olanlar ile hudûd-u İran'a varınca hez kazânızın taht-ı hükûmetine dâhil olur ise lâzım gelen behâ-i mihmândâriyenden alınan temessûk mücebince ehâli-i kazânın tekâliflerine nekâs olunmak şartıyla mahtun defterde tasrih olunduğu üzere ta'yinât-ı mezbûr ehâli-i kazâ tarafından tedârik ve kabza-i me'mûre virdirilüb bir dürlü zarûret ve mezâbıka çekdirmeyesiz şöyle ki 'İbadu'llahu te'ala iş bu emr-i şerifimin hilâf-ı mûmâileyhin ma'îyyetinde olanların zaruret ve mezâbıklarına bâ'is olmak ihtimâliniz olur ise bir vecihle gadr ve cevâblarınız mesmu' ve makbûl hümayûnum olmayub 'itâb ve ikâbe müstehak olacağınızı emr-i muhakkak bilüb ana göre masarraf ve intibâh üzere vaz' ve hareket eyleyesiz ve sen ki mihmândâr mûmâileyhsin sen dahi bir vecihle mütefeyyiz olub ve ray'i hâlik ibrâyâ olan re'âyâya çur ve ta'di ve şehir kasâbatdan gayri meknet ve iktiza eylemeyen yerlerde celb-i mâl ve münâsib olmayan mahallerde oturak eylemek veyâhûd kadr-i kifâyeden ezdiyâ ve nüzûl talebiyle fukarâyâ gadr ve kasd olunmak ihtimaliniz olur ise seren ve 'alenen tehis olundukdan sonra senin dahi hakkından gelünür ana

göre sen dahi terâfını râzı ve hoşnûd iderek hûb-u mevkûde vusûl ve bu emr-i mühimi istihâl vecihle kemâle erişdürüb rızâ-i hümâyûnumun muğâyiri vaz' ve hareketden ziyâde icâb ve ihzâr eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve icabü'l-intiba' ve lazımu'l-ımtisalimin mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmil olub eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'l-ısrin rebi'ü'l-ahir sene hamsin ve mie ve elf.

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 133

Nişân-ı şerifi 'âlişân hükmüdür ki

Kıdvetül-kuzzât ve'l-mustahfızın Amasya'nın Kal'a-i Bâlâ dizdârı Ahmed zîde hafza-i rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüb Amasya'da vâk'î Kal'a-i Bâlâ karbında Kırklar dimekle ma'rûf Cilik Asmârı kadimden korunub Kal'a-i mezbûre mihmânına sarf olunmak üzere zıkr olunan esmârın korucusu olan Mehmed fevt olub terk-i hizmet idüb yeri hâli ve hizmeti olmağla rafi'i tevki'i alişân-ı hâkânî Hasan içün her vecihle lâyük ve mahal ve müstehakdır deyü tevcih olunub berât-ı şerifim virilmek bâbında 'inâyet ricâsına 'arz itmeğın vâk'î ise terk-i hizmetinden tevcih idüb iş bu berât-ı sa'âdet eyyat-ı gayâtı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Hasan vârûb terk-i hizmet iden mezkûr Mehmed'in yerine zıkr olunan esmârın korucusu olub hizmet-i lâzimesini mer'i ve mûdi kaldıktan sonra ol-bâbda terk-i hizmet iden mezbûr Mehmed ve taraf-ı ahîrden ahd-ı manî' ve raf'i olmayub söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hadi ve 'ısrin şehr-i rebi'ü'l-

ahir sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf (2 Eylül 1736)

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 78

Belge No : 134

Emr-i serif-i 'Alisânım budur ki

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-mustahfızın Amasya'nın Kal'a-i Bâlâ dizdârı Ahmed zîde hafza rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüb Amasya Sancağı'nda Akdağ nâhiyesinde Ebemi nâm karye ve gayri-den bin altı yüz akçe gedik timâr ile Amasya Kal'ası mustahfızlığı berât ile Elhâc Hasan'ın üzerinde iken 'arz-ı hâli mûcebince yüz kırk dokuz recebinin on altıncı gününden 'Ali ser' çavuşân kîdâm-ı kâ'i mākām rikâb-ı hümâyûna tevcih ve berât lakin fevt-i gayr vāk'î olduğundan dizdârı 'arzıyla sene-i merkûme ibkâ ve berât eyledikten sonra berâtın virüb rızâsıyla tasribinden yine mäh-ı merkûma varânda tevki'î refi'î hümâyûn Mustafa'ya yine dizdârı Ahmed 'arzıyla tevcih ve berât oldukdan sonra mezbûr Hâcî Hasan sene-i merkûme Ramazanının yigirmi dördüncü günü fevt olmağla merkûm 'Ali hileye sülûk ve peydâ eylediği şahid ile merkûm Hâcî Hasan'ın fevt-i gayri vāk'idir deyü İstanbul kâdisından itdürdiği i'lâm mûcebince timârı mezbûru mezbûr Hâcî Hasan'ın emrinden ve Mustafa'nın ref'inden olmak üzere sene-i merkûm sevvâlinde olub berât itdürdikden sonra ahirden 'ömür ve kasrîd ve ol-dahî berât ve dizdârı ve kâdî 'arzlarını zuhûr ider ise şak olunub der-kenâr olunmamak üzere kaydına şerh virdirmeyüb gâdr itmekle ref'inden merkûm Mustafa'ya ibkâ olunmak bâbında 'inâyet ricâsına 'arz ve Amasya'nın kal'a zir-i dizdârı 'Ali ve Amasya kâdisi Mevlânâ Elhâc İbrâhim zîde fazlehu dahî vech-i meşrûh üzere başka başka 'arz ve ber-minvâl-i şerh kal'a-i merkûmenin

200
kethüdâsı ve sâ'ir neferâtı mahzarâtılarıyla hizmet-i lâzimesini
edâ eylemek şartıyla tevcih olunmak içün sene hamsin ve mie ve
elf cemâziye'l-evvelin altıncı gününden hükm-ü şerifim kılın-
dikden sonra tezkeresi ihrâç olunmağla zıkr olunan bin altı yüz
akçe gedik timâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığı vech-i
meşrûh üzere merkûm Mustafa'ya tevcih olunub virdüm ki zıkr
olunub ve şerh kılınur Ebemi tab'i Akdâğ ve buyurdum ki
ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf-ı mektûb söyleki ve
ta-hizmât-ı mirûye mustahfızlığındır mer'i ve mud'i kılalar ol-
bâbda azâd-ı 'ömrüye katiyen mine'l-esbâb vechen
mine'l-vücûh mâf'i ve vâk'i olmiya söyle bileler 'alâmet-i
şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi'l-yevmü'l-seb'a min cemazi-
ye'l-evvel sene hamsin ve mie ve efl (3 Ekim 1737).

Kontantiniye-i Mahrûse

Belge No : 135

Düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizâm-ı 'âlem müdebbir-
i umûru'l-cumhûr bi'r-rey'i's-sâib mûmehhid-i bünyânü'd-devlet
ve'l-ikbâl meşeyyüd-ü erkânü's-sa'ade ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-
sünûf-u 'avatıfu'l-melike'l-âli Sivas vâlisi vezirim Ya'kûb
pâşâ edam-Allâhu te'ala iclâlehu tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm olaki hâlâ Sivas eyâletinde ba'zı mahallerde
kıt'a-i tarik eşkiyası zuhûr idüb katl-i nüfus ve garb-ı emvâl
ve gâret-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ebnâ-i sebile isâl üzere
oldukları taht-ı eyâlet-i hükümetinde ol-makûle sek'âvet üzere
olan eşkiyânın şer ve mazarratlarının indüğü üzerine lâzım
gelen umûrdan olmağla sen ki vezir-i müşârileyhsin iş bu emr-i
şerif ve icabü'l-imtisâli vusûlüne ol-makûle kıt'a-i tarik ve
katl-i nüfus ve gasb ve gâret-i emvâle tasaddi iden eşkiyayı
her ne tarikte olursa 'ale-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb şer'le

haklarında lâzım gelen cezaların tertip ve ser mazarratlarından ebnâ-i sebil ve sâ'ir 'ibadullahı te'min ve tahsile dikkat ve ba'de'l-yevm ol-seminleri bu müsüllü eşkiyâ zuhûr eylemek üzere bezl ve sem'i ve kudret eyleyesiz ve lakin bu takrib ile kendü hâlinde olub şekâvete 'alâkası olmayanların hilâf-ı şer'i şerif nefesine ve malına bir vecihle nakz ve ta'di ve ahz ve celb olmamak üzere def'i mazarrat-ı eşkiyâda sarf-ı sem'i ve meknet ve ziyâde ihtimâm ve dikkât eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sūdûr olan fermân-ı celi'l-i şân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'âmil olub hilâfından ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi-evahir-i rebi'ü'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (Temmuz sonları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 79

Belge No : 136

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Sivas ve eyâlet-i Sivas'da vâk'î olan kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Asakçı tarafına ser 'asker ta'yin olunan düstûr-u mükerrerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-âlem vezirim paşâ edam-Allâhu te'alâ iclâlehûnun ma'iyyetinde mevcûd tecmi' ve ihtisâd idecek tevâ'if-'askeriyenin tevkir ve teksiri mühim ve muktezi olub ebnâ-i sipâhiyân öteden berü vâk'î olan esfâr-ı sâlefe ve garâdat-ı sâbıkada izhâr-ı salıdiyet ile henüz muhidine bâ'is nukûbet olageldiği meshû ve tevâter vücuhiyle zâhır olduğuna binâ'en Sivas eyâletinden beş yüz nefer sipâhser yeniçerileri

tahrir ve rûz-u kasım duhûlünde mukaddem ser 'asker müşârileyhin ma'iiyyetinde mevcûd itdirilmek ehem mehâm lâzımû'l-ihtimâm-dan olub ve i'mâl-i halinde olmağla neferâta kadar mücerreb ve mu'temed bahâdır ser ve yeniçeri ağâsı ve kethüdâsı nasb olunmak lâzıme-i halinde olmağla neferât-ı mezkûrdan üzerlerine 'Abdullah Ağa zîde kudrehu ser yeniçeri ağâsı nasb ve ta'yin ve rûz-u kâsım duhûlünde mukaddem ser 'asker müşârileyhin ma'iiyyetine erişmek ve muhâfaza ve muhârebe ve her ne hizmete ta'yin ider ise bilâ-tard kıyâm ve bir sene tamâmına değin iktizâ iden hizmât'ı 'aliyemde mevcûd bulunub vezir-i müşârileyhin rây-i zirinde isâbet karını ile 'amel ve hareket eylemek ve senesi tamâmında tezkeresi virilmek ve tezkereleri târihinden işleyecek 'ulûfeye müstehak olmak şartıyla eyâlet-i mezbûreden elli-ser akçe ibtidâ dörder akçe terki yevmi onar akçe ile beşyüz nefer sipâh ser yeniçerileri tarîr olunmak fermânım olmağın ocâk çavûşlarından mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Çavûş ve Mustafa halife zîde kudrehüm mübâsir nasb ve ta'yin olunmuşdur İnşallahu te'ala vusûlünde gerekdir ki vech-i mesrûh üzere Sivas ve eyâlet-i Sivas'da cenk ve harbe kadar tamû'l-ıslâh olan mekinlerden beş yüz nefer sipâh ser yeniçeri neferâtı bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem tahrir ve tekmiline i'ânet ve mübâderet eyleyesiz ve sizler ki ocâk tarafından ta'yin olunan mübâsirler zided kudrehûmasız bu emr ve icâbü'l-ihtimâmın husûle gelmesi terk-i 'uhde-i ihtimâmları-nıza ihâle olunmuşdur imdi rûz-ı hevâb ve râhatı terk ve kimesne gayreti bend ve berk idüb isti'câl menzîl ve bezl-i vâsıl ser-menzil olub şurût-u merkûme mürâ'ât iderek neferât-ı mezkûreyi bir gün evvel tahrîr ve hûb-u me'mûrlarına sevk ve tesyire kemâl-i ihtimâm ve dikkât-i tâm eyleyesiz ve sen ki ser yeniçeri ağâsı 'Abdullah zîde

kudrehusun bir sa'at akdem mahal-i mezkûre vâsıl olub tamu'l-
silâh cenk ve harbe kadar tevânâ bes yüz nefer ser-yeniceri
neferatını tahrîr ve teknilde birazda dikkat ve ihtimâm olub
'acaleten teknil-i neferât ile rûz-u kâsımdan mukaddem vezir-i
müşârileyhin emrinde mevcûd bulunmağa ced ve sâ'i ve bi'lâ-tard
vâk'î olan hizmât-ı 'aliyemde bezl-i makrûr ve sem'i ma'iyet
ve ma'iyetine me'mûr olduğun vezir-i müşârileyhin rây-i hizme-
ti üzere 'amel ve hareket idüb sâdır olan fermân-ı 'âlisânımın
mazmûnu ile icrâ ve hilâfından ihzar ve mücânebet eyleyüb bu
hususda i'bâr İbadullahı te'alâ ve tekâsülünüz zuhûr idecek
olur ise hakkınızdan gelineceğini muhakkak bilüb mine'l-vücûh
cevâba kâdir olmayub neferât-ı mezkûreyi bir gün evvel tahrîr
ve teknil ve rûz-u kâsımdan mukaddem ma'iyetine me'mûr olduğun
vezir-i müşârileyhin emrine irişmeğe dikkat-i tâm ve sem'i
ihtimâm eyleyüb hilâfından gâyetel-gâye ihzâr ve ictinâb eyle-
yesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ sipâhiler ağâsı
olan Mustafa dâme mecdehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle
vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlisânım
sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan
fermân-ı celil'il-kadirim ve sipâhiler ağâsı mûmâileyh tarafın-
dan virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel ve hareket idüb
hilâfından iktizâ ve mücânebet eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-
i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâ'il-i cemaziye'l-
evvel sene hamsin mie ve elf (Eylül başları 1737).

Yurdu Sahrayı Kartal

Mûcebince sipâhiler ağâsı tarafından mektûb dahî sadır
olmuştur.

Sicil Sayfa No : 80

Belge No : 137

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'â'lem müdeb-
bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkib mütemmem-i mehâmu'l-
enâm bi'r-rey'i sâ'ib mümeħhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl
meşeyyüdü erkânü's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-u
'avâtıfı'l-melikü'l-âli Sivas vâlisi vezirim Paşa edam-
Allâhu te'alâ iclâlehü tevki'i refi'i hümâyun vâsıl olıcak
ma'lûm olaki orta boylu elâ gözlü açık kaşlu varanda fermân ve
..... kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Osman zîde kudrehu ordu-yu
hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Sivas ve Amasya sancaklarında meseh-
hid abâd ve gayr-i nâhiyelerde Sâhur nâm kârîye ve gayriden otuz
beş bin akçe rayetine ber-vech-i tekâ'üd mutasarruf olan
İbrâhim Kuşcu hassa fevt olub ze'âmeti mahlûl olmağla kendüne
virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın mücebince tevcih olunmak
emrim olmuşdur buyurdum ki göresin mezkûr fevt olub râ'yeti
mehlûl ise sancâğı'nda sâkin olub Alay beğisi bayrağı altında
sefer itmek şartıyla tevcih idüb tezkeresin viresin söyle
bilesin 'alâmeti şerife i'timâd kılasın. Tahriren fi'l-yevmü's-
sâdis ve 'işrin min şehr-i rebî'ü'l-evvel sene hamsin ve mie ve
elf (20 Temmuz 1737).

Yurdu Sahrayı Asakçı

Fi 9 Cemaziye'l-evvel sene 1150

Belge No : 138

Şera'i şî'âr Sivas ve eyâlet-i Sivas'da vâk'î kuzzât ve
nüvvâb efendiler zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân
kethüdâ yerleri zîde kudrehûm ba'de'l-islâm inhâ olunur ki
Asâkçı tarafına ser 'asker ta'yin olunan vezir-i mükerrem
'izzetlû Paşa hazretlerinin mabeyninde mevcûd bulunmak üzere

205

Sivas eyâletinden beşyüz nefer sipâhser yeniçerisi tahrîr ve rûz-u kâsım duhûlünde mukaddem müsârileyhin yanında mevcûd itdirilmek fermân olmağın imdi eyâlet-i merkûmdan bes yüz nefer sipâhser yeniçeri neferâtını bir gün evvel tahrîr ve tekmiline siz dahî ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında sâdır olan fermân-ı 'âlişân mücebince mektûb tahrîr ve ile irsâl olunmuşdur inşallahu te'alâ vusûlünde müceb-i emr-i 'âli üzere 'amel ve hareket eyleyesiz.

Belge No : 139

Binâ'en 'âli zelk-i Amasya sancâğı'nda vâk'î Akdağ nâhiyesine tâb'î Ebemi nâm karyenin nasb-ı niyabeti maktû'anın mâlikâne mutasarrıfı Tekeniş oğlu Elhâc Hüseyin bin Hüseyin mehmed-i İstanbul'da meclis-i ser'ı envârde ikrâr ve takrir kelâm idûb maktû'u mezbûr hüsn-ü rızâ ve ihtariyle ve ferâğ-ı mugâyir maktû'u ile bedel-i ma'lûm ve makbûz-u mukâbelesinde iş bu râf'î tevki'î alişân-ı hakâni kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kudrehu yine Ferâğ ve tefviz ve ol-dahî tefviz ve kabûl eyledüğünü şu yüz kırk dokuz senesi Ramazan'ı şerifinin on üçüncü günü tarihiyle müverrih ser'iyâtı Derviş Mustafa zîde 'ilmehûnun verdiği hüccet-i şeriye i'lâmü'l-mehma-i bi'l-fi'il Rumeli kâdı 'askeri Mevlânâ Seyid Zeynel 'Abidin ve Anadolu Kadı 'askeri mevlânâ mirzâ zâde yenli Ahmed Efendi edam-Allâhu te'alâ kazâ-i selimenin manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazine-i 'amiremde mahfûz bâş muhâsebe defterlerine nazâr olundukda Amasya sancağı'nda Akdağ nâhiyesine tâb'î nisf-i niabed karye-i Ebemi maktû'atının senevi on gurûş mal'ı olub beher sene mâlın Amasya sancağı mutasarrıflarına virmek üzere elli gurûş mu'acele ile merkûmun ber-vech-i mâlikâne üzerinde olub her on gurusda bir gurûş mesâince beş rûsm tasridi olan

meblağ-ı mezbûru teslim hazine-i 'amirem eylediğine sûret-i rûzname-i hümâyûn virilmeğin ferağat ve tasridinden virdüğü hüccet-i ser'iiye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mücebince mâlikâne 'uhdesine ment ve şürûtuyla berât-ı celil-ü'l-'ünvânım virilmek bâbında telhis mücebince fermân-ı 'âlişânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhanem zuhûra getürüb yüz elli senesi rebi'ü'l-evvelinin gurrelerinden bu berâtı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde kud-rehû zîkr olunan nisf-ı niyabet maktu'u merkûmun ferâgat ve tasridinden oldukça te'biden mâlikâne zabt ve vâk'î olan mahsûlat ve rûsûmatı kanûn-i kadim ve olageldüğü üzere ahz ve kabz ve her sene on gurûş mâlın Amasya sancâğı mutasarrıflarına edâ ve teslim eyleyüb yedine me'mûl niyabet oldukça zabt ve rabt'a taraf-ı ahirden firû tevz ve te'di eylemeye ve hilâf-ı inhâ kâdı ve voyvada 'arziyle mâlikânesi ref' olunmaya ve fermânım olan tasrib-i şürûtu mer'î kılına şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi'l-yevmü'l-sâdis rebi'ü'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (7 Temmuz 1737)

Yurdu Sahra-i Asakçı

Belge No : 140

Medine-i Amasya'da Bayezid Paşâ mahallesinde vâk'î merhûm Koca Mehmed Ağâ mescidinde yevmi bir akçe vazife ile bundan akdem mü'ezzin olan Mustafa nâm kimesne hayatta olup hizmet-i mezbûrede müceddet-i mesâ-i iken Hâfız İbrâhim nâm kimesne merkûm Mustafa fevt oldu deyû hilâf-ı vâk'î kendi üzerine bin yüz otuz beş senesi rebi'ü'l-evvelinde berât itdirdüb kezibi zâhir olur deyû berâtını ibrâz idemeyüb ihtifâ üzere iken mezbûr Mustafa henüz fevt olup ve merkûm İbrâhim dahî râğbet itmeyüb ol-vecihle mahlûl cihet-i mezbûre hâli mufassal kalmağ-

la ref' olunub yerine her vecihle lâıık ve mahal olan iş bu rāk'ı tevki'ı refi'ı alıřān-ı hākānı diğēr İbrāhim nām kimesneye mezkūr Mustafa'nın mahlūllerinden ve merkūm İbrāhim'in ref'inden tevcih olunub yedine berāt şerifin virilmek bābında kādıyı Elhācı İbrāhim zıde Fazlehu 'arz itmeğın idüb bu berāt-ı hümāyūnu virdüm ve buyurdüm ki ba'de'l-ıyevm mezbūr diğēr İbrāhim vārūb zıkr olunan mescidde İbrāhimin ref'inden mütevefa-yı mezbūrun yerine mü'ezzin olub ve hizmet-i lâzımesin mer'ı ve mūdı kıldukdan sonra

Sicil Sayfa No : 81

yevmi bir akçe vazifesiyle mutsarrıf olub evkafın ruhu ve devām-ı 'ōmr olunmak içün müdāvemet göstere söyle bileler 'alāmet-i şerife i'timād kılalar. Tahriren fi evāhir-i rebı'ı'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf(Ağustos sonları 1737).

Konstantiniye-i Mahrūse

Belge No : 141

Nışān-ı şerif-i 'Alıřān hükmü

İş bu rafi'ı tevki'ı raki'ı 'alıřān-ı hākānı Abdullah halife-i meknet rikāb-ı hümāyūnuma 'arz-ı hāl idüb Amasya'da vāk'ı Hācı Hamza bin Hācı 'Osman medresesi vakfının Ezine Bāzārı nāhiyesinde vāk'ı Karataş nām karyenin mālİKānesi māhsūlünden ile şerif-i bilādet eylemek üzere mutasarrıf olduğı ahirā havālısı ashāb-ı ü'merāsından Hafız 'Abdulkerim 'izzehū evlād-ı vakf hilāf-ı inha fevt oldu deyü bir takrib ile mahlūlden üzerine berāt itdirdüb gadr-i külli itmekle gayr-i vāk'ı olduğı sefer Amasya kādısı Mevlānā Elhāc Mehmed zıde kudrehu fazlehu 'arz idüb berātı dāhı yedinde mevcūd olmağla mezbūra mezkūr 'Abdulkerim'in ref'inden kemāfi ol-evvel tevcih ve ibkā ve yedinde berāt-ı 'alıřānım virilmek bābında

i'nâyet ve vech-i meşrûh üzere mevlânâ-i mûmâileyh dahi 'arz
itmekle mir-i mutabık 'arz olmağla mûcebince olunmak fermânım
olmağın hakkında mezid-i 'inâyet-i pâdisâhânem zuhûra getürüb
bin yüz elli senesi rebi'ü'l-ahirinin gurresi günü müverrih
virilen rûs-u hümâyûnum mûcebince bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve
buyurdum ki mezbûr 'Abdullah halife meknet ve aram ve ref' olu-
nan merhûm yedine kemâkân ahir-i ahvan mutasarrıf olub edâ-yı
hizmet eyledikde ba'de'l-hams karye-i mezbûr mâlikânesi
mahsûlünden alub mutasarrıf ola ol-bâbda ref' olunan Hafız
'Abdulkerim ve taraf-ı ahirden bir ferd dahi muaraza kılmayalar
söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi'l-
yevm 'işrin rebi'ü'l-ahir sene hamsin ve mie ve elf (28 Temmuz
1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 142

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya kâdısı ve civârında olan kâdıları zîde fazlehûm
tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki kıdvetü'l-kuz-
zât ve'l-hükkâm sâbıkân Amasya kâdısı Mevlânâ Elhâc İbrahim
zîde falehü rikâb-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Mevlânâ-i mûmâi-
leyh Amasya kâdısı iken nâ'ib olan oğlum E's-seyyid Ahmed bir
husûs için Sivas'a vârdıkda hâlâ Sivas vâlisi vezîr Ya'kûb pâşâ
ahr ve siz benim Amasya'ya giden mübâşirimın hükûmet itmeyüb
şermu-i hizmet aldırmadım deyü oğlum merkûmu bir ay mikdârı
kal'a bend ve der-zindân ve ayâğına buğacı vurub envâ'î eziyet
ile edâ-i ve zulm-ü kat'î ve ikrâ akçe taleb ve bunun oğlum
mezbûr 'ulemâ ve selfa ve kuzzât'dan olub mahal-i merhamet iken
itmeyüb muharrir celb-i mâl sevdâsıyla katl iderim veyâhûd tefr
iderim deyü tahvif birle bir gün tas'î ile buyuruldu tahrir ve

oğlum merkûm habs ibra'i itdirdüb nâcâr beş kise akçe cürûme virmeğe rızâ idüb malınız fûrûht ve matlûb olunan ol-mikdâr gurûş tedârik ve oğlum merkûmu tahlis eyledikden mâ'adâ kendiye dahî eylediği kazânın nihâye-ti olmaduğunu bildürüb ol-bâbda emr-i şerifim behâ eylediği ecilden husûs-u mezbûra mübâşir ta'yin buyurulân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Bayındırlı Mehmed Çavuş zîde kudrehû ma'rifet ve ma'rifet şer'le medine-i Amasya'ya ve civârında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve a'yân ve fukarâdan 'alî vechü'l-ihtimâm tefahhûs ve iktizâ olmayub veziri müşârileyhin nâ'ib-i mezbûrdan hilâf-ı şer'î şerif cürmüye nâmiyla ol-mikdâr akçe aldıği vâk'î değıldir ve ruhsatı üzere 'arz ve mazhar birle i'lâm olmak emrim olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahî husûs-u mezbûre tayin olunan mübâşir ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le medine-i Amasya ve civârında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve a'yân ve fukarâdan 'alî vechü'l-ihtimâm olunub vech-i meşrûh üzere vezir-i müşârileyhin nâ'ib-i mezbûrdan hilâf-ı şer'î şerif cürmüye nâmiyla ol-mikdâr akçe aldıği vâk'î sıhhati ve hakikatı üzere 'arz ve mazhar birle i'lâm olmayub mazmûn emr-i şerifimle 'âmîl olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fî-evâsıt-ı cemâziye'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (Ağustos ortaları 1737).

Sicil Sayfa No : 82

Belge No : 143

Şeri'at şî'âr eyâlet-i Sivas hudûdunda vâk'î kuzzât efendiler zîde 'ulmehum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ve voyvada ve mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki eyâlet-i Sivas dâhilinde ba'zı mahallerde Ekrâd ve Türkmen

eskiyası kendi hallerinde olmayub kıt'a-i tarik ve katl-i nüfus ve gasb-ı emvâl ile sökkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebile isâl-i mazarrat itdıkları mesmu'u hümâyûn olmağla bu ma'kûle eskiyanın şer ve mazaratlarını ref' ve def' eylemeniz 'uhde-i hümâyûnumda ihâle ve tarafımıza hütâba-i emr-i şerîf'i 'âlisân sâdır olmağın mücebince iş bu buyuruldu ısdâr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki bu ma'kûle harsız ve haram zâde kıt'a-i tarik ile 'âdet idinüb Sivas hudûdu dâhilinde gezegenleri her kangınızın taht-ı kazâsına ve hükûmetine dâhil bulunur ise mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle emr-i 'âli mücebince 'âli-eyyi-hâl ahz ve şer'le icâb iden cezâsı tertib olunub şer mazaratlarını fukarâ ve re'âyâ ve ebnâ-i sebil üzerin-den def' eyleyüb husûsu mezbûrda bir dürlü ihmâl ve müsamâha ve iktizânız mesmu' olur ise keyfiyet-i haliniz der-devlet medâra 'avz ve i'lâm olunacağını muhakkak bilüb müceb-i emr-i 'âli ve buyuruldu ile 'amel ve hilâfından hazır olunmak deyü.

Belge No : 144

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-akin râfi'i'l-ılamü's şerife ve'd-din ve arşu 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürseline'l-mahfûf bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevlâna kâdısı zîdet fezâ'ilehü ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Oskûdar'dan Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vâk'i kazâların kâdıları zîde fazlehum ve ıftihârü'l-emâcid vel-ekârim bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l dâ'im dergâh-ı mu'allâm Kapucu bâşılarından olub bu husûsa müstakilen mübâşir ta'yin olunan 'Ali dâme mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'i ref'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki

mukaddemâ İran seferine me'mûr tevâ'if-i 'askeriye ta'yinâtla-
 rına virilmek için Oskûdâr'dan Diyarbekir'e vârinca yol üzerin-
 de tertib olunan menzillere yüz otuz dokuz ve kırk beş ve kırk
 altı senelerinde ba'zı kazâlardan mu'ayika ve nakli ferman
 olunan zehâyirden senîn-ı mezbûrede me'mûr olan mübâşiri cûste
 cûste der-sa'adetime vürûd iden ve makbûz tenessükleri mücebin-
 ce menâzil-i mezbureye nakl ve cânib-i mirîden behâları virilen
 zehâyirin ba'zıları fûrûht ba'zıları ehâliye ve menzillere
 tevzi'î ve ba'zıları hâlâ menzillerde mevcûd-u anbâr olub lakın
 İran ber-taraf olmakdan nâsi ba'de'l-yevm menâzil-i mez-
 bûrede zahirenin iktizâsı ve lüzûmu olmaduğuna binâ'en ehâliye
 tevzi'î olunanların mirî fiyatı üzere behâları tahsîl ve henüz
 mevcûd-u anbâr olan zahireler dahî fûrûht ve yâhûd
 ehâliye tevzi'î olunub kıymetlerinden hâsıl olan akçe der-
 sa'adetime nakl ve tesyir-i hazine-i 'amirem itdirilmesi
 fermânım olmağla imdi sen ki kapucu başı mûmâileyhsin iş bu
 emr-i şerif-i 'alışânım ile Oskûdar'dan Diyarbekir'e varıncaya
 dek esnâ-i rabte zahire tertib olunan menzillere vârub yedine
 virilen memhûr sûret-i defterde zikr ve tasrih olunduğuna fi'l-
 hâsıl zahire mübaya'asına me'mûr olan mübâşirlerin der-sa'ade-
 time vürûd ve hazine-i 'amirem defterlerine kayd olunan memhûr
 temessükleri mücebince her bir menzilde makbûzları alub taraf-ı
 mirîden behâları virilen zahâyirden o emr-i şerifimle fûrûht
 itdirilenden mâ'adâ menzillerde mevcûd iktizâ iden zahireleri
 ehâliden taleb idüb eğer sûret-i defterde tashîh olan mikdâr-ı
 mevcûd bulur ise ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetleriyle
 eyleyerek ahz ve kabz üzere peşin akçe ile taleblerine
 bey'î ve fûrûht ve eğer üzere fûrûht mümkün olmaz ise
 ehâliye tevzi'î mirî fiyatı üzere lâzım gelen behâları ve

gezenlerin mukaddemâ ehâliye tevzi'î olunmuş zahirelerin dahî miri hâzine üzere iktizâ iden behâların yerlû yerinden cem' ve tahsil ve sûret-i defter mücebince menzillerde mevcûd iktizâ iden zehâyirden nâ-mevcûdları zuhûr ider ise anların dahî iktizâ iden behâların ehâlidenden temâmen tahsil ve ahz ve kabz idûb memhûr defterleriyle der-sa'adetime nakl ve hazine-i 'âmireme teslim eylemede ihtimâm ve dikkat eyleyesiz ve bu husûsda kâmile virilmekle gerek mukaddemâ ehâliye tevzi'î olunmuş zahirelerin behâlarını irâde-i muhâlefet ve gerek ma'rifetinle tevzi'î iktizâ iden zahirenin tevzi'î ve fûrûht ve behâları tahsilinde muhâlefet ider kimesneler olur ise o makûleleri eyyama gelen ma'rifet-i ser'le zâbitleri ma'rifetiyle ahz ve habs iderek muhâlefet ve muhâliflerin men' ve def' idûb bir ceb'e zahire ibrâz olmamak ve menzillerde dahî kalmamak şartıyla bay-ı hâl cûmlesinin behâlarını tahsil eylemekde bezl ve sem'î ve kudret eyleyesiz ve siz ki kâdılar ve sâ'ir mûmâileyhimsiz vech-i meşrûh üzere menzillerinizde mevcûd olan zahirenin fûrûht ve tevzi'inde ve gerek mukaddemâ ehâliye tevzi'î olmuş olan zahirelerin behâları tahsilde her biriniz mezid-i sem'î ve dikkat ve kapucu mûmâileyhin râyi ve ma'rifet üzere 'amel ve hareket idûb ihmal ve mûsâmâhadan kaçınan ve 'inâyet ihzâr ve mûcânebet eyleyesiz şöyle ki bu bâbda

Sicil Sayfa No : 83

hilâf-ı emr-i hûmâyûnuma vaz' ve hareketden nâşi cânib-i miriye zerre kadar ve hasâratınız zâhir olmak ihtimaliniz olur ise bir dürlü gadr ve cevâbınız imzâ olunmayub zuhûr iden hasâratınız iki üç katı mallarınızdan tahsil ve tazmin itdirildikten sonra haklarınızdan 'ukûbat-ı ser'îyye-i pâdisâhânem zuhûra geleceği mukarrerdur keyfiyet-i ma'lûmlarınız mukarrer olub ana göre

bezl üzere hareket olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânın sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerif-i celi'l-i'l-şân mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketden ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız. Tahriren fi'l-yevü'l-selâse ve 'işrin muharrem sene hamsin ve mâ'e ve elf (23 Mayıs 1737).

Yurdu Sahra-i Asakca

Belge No : 145

Bâ-buyûruldu vali-i Sivas Ya'kûb Pâşâ

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde i'lmehu ve kîdve-tü'l-emâsil ve'l-ekrân mütesellimi ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki Amasya kazâsı Sivas'dan mu'ayyed bulunub gerek kapu halkından ve gerek başı boş levendat ve hasarât makûleleri kazâ-i mezbûre me'mûriyet ile vârdıkda yahûd 'Osmancık ve İskilib ve Köprü ve ol-havâlilerde mürûr itdiklerinde başlarına otuz kırk nefer hasarât cem' idüb karyeye karye gezüb konâkçı ve kurban ve bayrâk akçesi alub re'âyâ fukârâsına cur ve tâ'di itdikleri bundan akdem tarafımıza ihbâr olunmağın re'âyâ fukârâsının bu makûle rencide ve tâ'di olunduğuna kat'an bir dürlü rızâmız olmadığına binâ'en bu makûle kimesneler mürûr ve 'ubur itdiklerinde bir akçe virmeyüb ve vakitsiz kondurulmayub hallerini tecâvüz ider ise ve malları harer urub katl idüb tarafımıza i'lâm eyleyesiz deyü mu'tad buyuruldular virilmişken buyuruldularımızın icrâsında müsâmâha ve ihfâ olunub yine bu makûle hasarâtın tesallatundan şikâyet olunmağın iş bu buyuruldu ısdâr ve irsâl olunmuşdur re'âyâ fukârâsının bağırcık bir pareleri alındığına ve bir dürlü cebr ve çur olunduklarına

vechen mine'l-vücuḥ rızâmız olmamağla buyuruldu vusulünde
mefhûmunu cümleye işâ'at ve i'lân idüb ma'lûmları oldukda
sizler dahî tekid idüb ol-taraflara merâdan levendat ve hasarat
makulesini kazâ-i mezbûrda gezdûrmeyüb kat'iyen ahz ve emvâl ve
eşyâsını alub kendileri tahliye idüb şer'en cezâların tertib
eyleyesiz cem'iyetlüce alub muhârebe kasdında olur ise ve
malları hederdar urub katl eyleyesiz ve kapu halkından ve
kapulu levendatından ol-tarafa mürûr idenlere ba'de'l-'asr
konâk virüb kurban akçesi ve bayrak akçesi ve konâkçı akçesi
değil geç akçesi nâmıyle bir pâre virdirmeyüb kana'ât itmez
olur ise buyuruldu mefhumunu tefhim itdüresiz yine ma'iiyyetine
olmayub haddini tecâvüz idenler ise emrinizün yerün halkından
zulm olur ise olsun anların dahî ve urub katl eyleyesiz
ve tarafımıza i'lâm eyleyesiz bir dürlü olmaz heman
olan fukarâyı bu müsüllü melanet çur ve ta'dilerinden tahlis
idüb kurtarasız bu husûsda tarafımızdan murahhassız gadır
itmeyesiz ba'de'l-yevm fukaradan bir cebe aldığı mesmu'umuz
olur ise sizler tecrim itmiş olursuz sonra cevâba kâdir olmayüb
sizler ki mûmâileyhimsiz mevâheze ve mu'avenet olunacakları
muhakkak bilüb ana göre müceb-i buyuruldu ile 'amel ve hilâfın-
dan hazır eyleyesiz. Fî 26 Cemaziye'l-evvel 1150 (2 Ekim 1737).

Sicil Sayfa No : 84

Belge No : 146

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm mâ'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm vilâyet-i Anadolu'da vâk'î Akhisar ve Amasya ve Hark ve
Istekân ve Kazova ve Koç Hisâr ve Duruca ve Fenaris ve Torgân
ve Akçay ve Taraklı ve Borlu nâm-ı diğeri zafrân Borlu ve Bafra
ve kâdıları zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsıl ve'l-akrân zîkr
olunan kazâların ocâk ihtiyafları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri

ve ol-havâlilerde vâk'î kal'a dizdârları zîde kudrehûm tevk'î ref'î hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm olaki sâlefü'z-zıkr kazâların yeniçeri serdârları kazâları yeniçerileri ve kul oğulları ve neferâtıyla bâ-fermân-ı 'âlî Kırım cânibi ser 'askeri ma'îye-tiyle ocâğ'ın hâlâ kûl kethüdâsı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-a'yân İbrahim dâme mecdehu yanına me'mûr ve mübâşirler ma'rifetiyle gönderilüb vâruûb dâhil olduklarında sonra neferâtları tashîh ve be-dergâh ve odalara taksim ve küffâr hâk sâriyle muhârebe esnasında iken zıkr olunan kazâların serdârlarından Akhisâr Serdârı yigirmi beş sekbânlarından Ahmed ve Amasya Serdârlar altmış yedi cem'atin Mehmed ve Hark Serdârı yetmiş altı cem'atin Mehmed ve İstefan serdârı altmış bir bölük diğer Mehmed ve Kazova serdârı otuz altı bölük 'Ömer ve Koçhisar serdârı seksen iki cem'atin 'Ali ve Fenâris Serdârı otuz dokuz bölük 'Ali ve Turgân serdârı otuzyedi bölük Hasan ve serdârı Derviş Mehmed ve serdârı kırk dokuz bölük Mustafa ve Zafran Borlu on sekiz cem'atin Mehmed ve Bafra serdârı ikinci bölük Mustafa nâm serdârlar ve muhafazalarına me'mûrlar iken neferâtlarını perişân ve firâr itdiklerinden mâ'adâ kendüleri dahî firâr ve gasb itdikleri hâlâ kûl kethüdâsı mûmâileyh İbrahim dâme mecdehu tarafından ha'îye ile i'lâm ve sâ'ire müceb-iazimet haklarından gelinmesini iltimâs idüb fi'l-hakika bu müsüllü na-marazi hareketlerinden sâ'irlerine dahî müceb-i ihtilâl olmağla te'dib ve tehdidleri icrâ-yı emr-i sevâb olmağın siz ki kâdılar ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine gerekdir ki bâlâ-da isimleri mestûr olan serdârlar ma'rifet-i şer' ve ocâkdan tayin olunan mübâşir ma'rifeti ve cümle ma'rifetleri ihtimamınız ile bulundukları mahallerde 'ali-eyyi-hâl ahz ve ele getürülüb mahsûben karv ve civârların-

da olan kal'alara irsâl ve dizdârlarına teslim ve kal'a bend ve keyfiyetlerin 'arz ve i'lâm itdirmeniz fermânım olmağın mübâşir ta'yin ve irsâl olundu vusûlünde vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket bir ferdine kat'an himâye ve sıyânet olunmayub firâr ve gasb itdirilmeksizin mübâşir yediyle ve cümle ittifâklarıyla kal'alara irsâl ve kal'a bend eylemek için kemâl-i tekayyüd tam ve mübâşire her vecihle mu'âvenet ve muzâheret olunarak bir gün evvel edâ-yı hizmet birle i'lâmların alub 'avdet eylemesine bezl-i makdûr ve sarf-ı meknet nâmakdûr eyleyesiz ve sizler ki kal'a dizdârlarınımsız vech-i meşrûh üzere olanlardan her kangınızın dizdârı olduğu kal'aya mahsûb vardıkda sizler dahî muhkem habs ve kal'a bend idüb tekrâr itlâlar için ocâk tarafından mühürlü mektûb ile emr-i şerifim vârid olmadıkça bir ferdini itlâk etmekden ihzâr ve mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağâsı olan düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'âlem vezirim 'Abdullah pâsâ edam-Allâhu te'alâ iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı celil'i'l-kâdirim ve yeniçeri ağâsı vezir-i müşârileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel ve hareket idüb hilâfından ihzâr ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren evâhir-i cemaziye'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (Eylül sonları 1737).

Mücebince Yeniçeri Ağâsı tarafından mektûb sâdır olmuştur.

Yurdu Sahra-i Kartal

Belge No : 147

Sivas eyâleti'nde vâk'î seri'at şî'âr kuzzât efendiler zîde fazlehûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvada ve müteselimler ve Yeniçeri serdârları ve kethüdâ yerleri ve a'yân-ı

vilâyet ve iş erleri ve nevâhi ve kurrâ ihtiyârları ve kethüdâ yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve nevâhi ve kurrâ ihtiyârları ve kethüdâ yerleri ve 'asa'ir beğleri ve ihtiyârları zîde kudrehûm inhâ olunur ki mu'tâd üzere eyâlet-i Sivas'dan sevkü'l-tarik tahtü'l-tarik mahallerin ele geldiği vech üzere teftiş ve kânûn-u kadim üzere rûsûmlarının cem' ve tahsil olunacak ve vakt ve zamânı hulûl idüb husûs-u mezbûrun ru'yet için varanda buyuruldu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran bâş bölük başımız Elhâc 'Ali Ağâ ta'yin olunmağın buyuruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde her kangınızın taht-ı kazâsına vusûl bulursa her birinin harsız ve harzâde makûleleri teftiş ve beklediğiniz vech üzere haber virüb ma'rifet-i şer'le ahz ve ele götürülüb nevâhi ve kurrâlarınızı mazhâr itdürdüb kadimden mu'tad olan rûsûmlarını artırub ve ra'ye-i ita'atdan hâric eşkiya ve harsız ve harzâde mekûlelerini kim ve ihtifâ eylemeyesiz ve sen ki bâş bölük başı mûmâileyhsin Edirne'den berû mu'tad üzere mahalleri teftiş ve eşkiyâ ve haram-zade mekûlelerini bulunduğı mahallerde ahz ve habs ve ele gelen rûsûmlarını cem' ve tahsil idüb mu'tad kimesneyi rencide eylemeyüb mûceb-i buyuruldu ile 'amel ve hilâfından hazır olunmak deyü. Fî 12 Receb 1150 (6 Ekim 1737).

Belge No : 148

Eskici vakfından olmak üzere senevi benim vazife ile her hevân Hasan Halife'yi Ebubekir hilâf-ı inhâ ref' ve ba'dehu Ebubekir ref' buyurulub bin yüz elli senesi rebi'ü'l-ahiresinin sekizinci günü mezbûr Hasan Halife'ye berât virülüb bin yüz seksen mezbûr Hasan Halifenin berâtı bu mahale kayd olundu.

Şa'ban-ı şerif gurresinden berât virildiğı kayd şud.

Fî Gurre-i Şa'banu'l-muazzam 1150 (24 Kasım 1737).

Sicil Sayfa No : 85

Belge No : 149

Hocâ Sultân vafkının mesayihî bed-vazife ile Ahmed b. Mustafa ref'lerinden 'İsma'il Halifeye tevcih bin yüz elli sene-si mâh-ı receb-i şerefînin on ikinci günü berât virilüb mâh-ı şa'bân-ı şerîfinin onuncu günü kayd-ı sicil olundu kayd şud.

Belge No : 150

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Sivas ve kâdıları zîde fazlehûm ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Sivas mütesellimi zîde mecdehû tevk'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki iftihârü'l-hevâs ve'l-mukarribin ve'l-mülûk ve'l-selatin muhtaru'l-fevr bi'l-fi'il darü'l-sa'adetim ağası olup harameyn muhtareyn nâzırı olan Elhâc Besîr Ağâ dâme 'ilmehu der-sa'adetime 'arz gönderüb taht-ı hümâyûn nazârında olmağla Amasya'da vâk'î merhûm Sulta Bayezid Hân evkâfından Boğa nâm karye re'ayası fukaraları hatt-ı hümâyûn şevket-makrûniyle serbest olup üzerlerine edâsı lâzım gelen rûsûm-ura'iyetlerin edâda kusûrları olmayub zâbit ve ma'rifetiyle mahalline teslim eylediklerinde ne ahirden müdâhele ve muğâyir hatt-ı hümâyûn rencide ve remide olunmaları icâb itmez iken Sivas mütesellimleri tarafından on beş yigirmi beş neferâtlu levendât tâ'ifesi vakf-ı re'âyânın karyelerine nüzûl ve bağır-câk fukarâyı tecrim ve erbâb-ı zü'emadan ba'zıları dahî sâlyâ-nede neferâtın tahmilllerinden ziyâde ikişer üçer yüz gurûş tahmil ve ahz ve kabz idüb serbest re'âyâ fukarâsına gadr-i külli vakıflarının 'udm-u nizâmına ve re'âyâsının perâkende ve perişân olmalarına mû'di oldukları fukarâ-i re'âyâya karye-i mezbûre mahzar birle i'lâm ve istida'ıyı merhamet itmeleriyle fî-mâbâ'd re'âyâ fukarâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen

rûsûm-u ra'îyyet ve emr-i 'âlişân ile vârid olan tekâliflerine ma'rifet-i ser' ve vakf-ı mezbûr zâbiti ve voyvadaları ma'rifetiyle cem'ine me'mûr olanlara edâ ve teslim eylediklerinde sonra ziyâde sâlyâne tahmili ve ahır bahâne ile valiler ve mir mirân ve mütesellimler ve voyvadalar ve a'yân-ı vilâyet tarafından vechü'l-ferû'l-vücûh re'âyâ-i fukarâ ve hilâf-ı ser'î şerif ve mugâyir hatt-ı hümâyûn tahrir eylemekde mücânebet ve karye-i mezbûre re'âyası serbest olmağla yine serbest üzere vakıf zâbitleri umûrlarını rû'yet ve zulm'den himâyet ve sıyânet olunub ve hilâfına hareket olunmayub ehl-i 'örf tâ'ifesine ve a'yân-ı vilâyetden bir ferdi dahî ve tevz itdirilmek bâbında emr-i şerifim ricâsına i'lâm itmeğın imdi mûcebince 'amel olunmak bâbında fermânım 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî vakf-ı mezbûr re'âyâları lâzım gelen rûsûm-u ra'îyyetlerin ve emr-i şerifimle vârid olan tekâliflerine kânûn ve defter mûcebince ma'rifet-i ser'le ve vakf-ı mezbûr zâbiti olan voyvadalar ma'rifetiyle cem'ine me'mûr olanlara edâ ve teslim eylediklerinde sonra ziyâde sâlyâne tahmili ile ahr bahâne ile ve sâ'ir rusûm-u örf-i taraflarından vechen mine'l-vücûh re'âyâ-yı vakfa müdâhele ve atlu ta'yin olunub fukarâ-yı ra'iyete ve hilâf-ı hatt-ı hümâyûn tahrir olmak ve serbest üzere vakf-ı mezbûr tahrir eylemek serbest üzere vakf-ı mezbûr zâbiti ma'rifetiyle umurların rûyet ve zulmden himâyet ve sıyânet itdürdüb mûcebince emr-i 'âlişânımla 'âmil olasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-'âşer min cemaziye'l-evvel sene hamsin ve mie ve elf (6 Eylül 1737).

Belge No : 151

Düstûrûn-u mûkerremun müşirûn-u müfehhamun nizâmu'l-'âlem

müdebbir-i umuru'l cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütemmin-i mehâ-
mu'l-enâm bi'r-rey'i sâ'ib mûmehhid-i bünyânüd-devlet ve'l-
ikbâl meseyyüdü erkânû's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-
u âvatıfû'l-melikû'l 'âli Anadolu'nun sol kolu nihâyetine
varınca vâk'i olan vüzerâ-yı 'azâm edam-Allâhu te'alâ iclâlehum
ve a'zamu'l-ümerâ-i'l-kirâm efâhim-i'l-küberâ-i'l-fihâmû'l-
zu'l-kâdir ve'l-ihtirâm ashâbu'l-fevrû'l ihtisâmû'l-muhtesûn
bi-mezid-i 'inâyetû'l-melikû'l-â'li mir mirân-ı kirâm dâme
ikbâlehum ve mefâhirû'l-kuzzât ve'l-hükkâm merâci'î'l-küberâ
'il-kirâm dâme 'izzehum ve mefâhirû'l-emâsil ve'l-akrân elviye
mütesellimleri ve kethüdâ yerleri ve yenîçeri serdârları ve
hevâs ve evkâf zâbitleri ve voyvadaları ve a'yân-ı vilâyet ve
iş erleri zîde kudrehûm tevki'î ref'î hümâyûn vâsıl olıcak
ma'lûm olaki taht ve hükümet ve kazâlarınızda vâk'i ba'zı
mahallerde hâlâ kıt'a-i tarık eşkiyası zuhûr ve yollarda ve
yerlerde gezüb ebnâ-i sebilin yollarına inüb katli nüfûs ve
gasb emvâl itmeleriyle sükkân-ı vilâyet ve ehâli-i memleket ve
ebnâ-i sebil ve ehl-i ticâret şerlerinden emin olamayub mukte-
zar oldukları sem'î hümâyûnuma ilgâ olunmağla ol-makûle eskiya
her vecihle bulunur ise ahz ve ele getirilüb cezâ-i i'mâlleri
tertib ve şer' mazaratları bilâd ve 'abâd üzerlerinden ref' ve
izâle olunmağla te'min-i bilâd ve terfiye-i ahvâl-i 'abâd elzem
ve ehem mehâmdan olmağla bu husûs için dergâh-ı mu'allâm kapucu
başlılarından Süleyman dâme mecdehû mübâşir ta'yin ve irsâl
olunmağın imdi siz ki vüzerâ-yı 'azâm ve mir mirân ve ümerâ ve
kâdılar ve sâ'irlersiz iş bu emr-i şerifim her kangınızın taht-
ı hükümet ve kazâsına dahîl olur ise

Sicil Sayfa No : 86

Sicilâta test ve kayd ve taht-ı hükümet ve kazâlarınızda ol-

makûle kî't'a-i tarîk eşkiyâsı her parakende zuhûr ve haber olunur ise ma'îyyet ve ittifâk ile bâ-yı hâl ahz ve bir tarîk ile firâr iderler ise ta'kîb olunub ve ilerisünde ve etrafında olan kuzzât ve kurrâ halkı firâr idenleri karşılayub ve her taraftan üzerlerine hücum ve birisi halâs olmayub cümlesini ele getürüb fesât ve tekâvetleri ser'en mübeyyen ve muhakkak olanları bi'lâ-emân katl idüb mer'i müstebe olanların ahvâlleri müslûmanlardan istihkâk-ı vacibü'l-şer'i oldukları harâları meşrû'adan katl-i iktizâ idenleri katl ve habsi lâzım gelenleri habs ve sudûr evâmîr ikâmet idüb hâsıl-ı kelâm her biriniz taht-ı eyâlet duhûlünde hükûmetinizde olan eşkiyânın tamamını vech-i meşrûh üzere ol-havâlıden ref' ve izâleye ni'yabet ve tekayyüd ve ihtimam ve husûs-u mezbûr için bir dahî fermân-ı şerîfim sudûruna ve tekrâr tenbih ve te'kide sâhib mazmûn emr-i şerîfimi virilmek ve icrâda dikkat-i memhûr eyleyesiz ve siz ki vûzerâ-yı 'azâm ve mir mirân ve ümerâ ve mütesellimler ve kâdılar ve kethüdâ yerleri ve yeniceri serdârları ve kurrâ ihtiyarları ve voyvodalar ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ol-makûle kî't'a-i tarîk eşkiyâsını bâ-yı hâl ele getürülmesini murâd-ı hümayûnum olmağla iş bu emr-i şerîf ve icâbü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrûnu üzere 'amel ve bir biriniz ile ma'îyyet ve ittifâk ile taraf taraf üzerlerine hücum ve cümlesini ele getürmekde mu'âyenet-i ihtimâm eyleyesiz bundan sonra tekâsül ve diğer sebebi ile ol-makûle eşkiyâ her kangınızın taht-ı eyâlet ve hafza-i hükûmetde zuhûr ve katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ile 'ibâdullahı ihzâr iderler ise bir dürlü gadr ve cevâbınız makbûl-ü hümayûnum olmayub nehb ve gâret olunan evmâl ve erzâk ve maktûllerin derhal tazmin itdirdikden mâ'adâ her biriniz mevâheze olacağınızı ve mukarrer ve muhakkak bilüb

anâ göre her biriniz taht-ı eyâlet duhûlünde hükümetinizde olan
 eskiyâ ve huzlât ve ittifâk ile ele getürüb bu emr-i mühimmede
 bir dürlü nihâdan ve diğér sebebiyle gasb-ı işbâr-ı mülûkânem
 mazhar olmakdan dahî gereği gibi ihzâr ve ictinâb eyleyüb ile
 fesâd ve şekâvetde 'alâkası olmiyanlara karışmaya ve kendi
 hâlinde mürûr ve 'ubûr iden ebnâ-i sebilin nefesine ve malına
 hiç biriniz irişdirmekden ve bu behâne ile celb-i mâl olunmak-
 dan ve bir ferde zulm ve ta'diden kaçınmaya ittifâ eylemeniz
 bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl
 buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan
 fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmûn ita'at
 makrûniyle 'amil olub hilâfından ni'âbet ihzâr ve ictinâb
 eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.
 Tahriren fî-evâ'il-i şehri receb sene hamsin ve mie ve elf
 (Ekim sonları 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mucebince sadr-ı 'âli mektûb vârid olmuştur.

Belge No : 152

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm
 mevlânâ Merzifon kâdısı zîde fazlehü tevk'î-i refi'î hümâyûn
 vâsıl olıcak ma'lûm olaki iftiharü'l-hevâs ve'l-mukarririn
 mu'temüdül-melik ve'l-selâtin muhtaru'l-fevr bi'l-fî'il dârü'l-
 sa'adetim ağâsı olub haremeyn ve şerefeyn evkâfı nâzırı olan
 Elhâc Beşir Ağâ dâme 'ilmehu divân-ı hümâyûnuma 'arz gönderüb
 taht-ı nezâretinde olmağla Merzifon kazâsında vâk'î merhûm ve
 mesfûr 'Ali Sultan Mehmed Hân cam'î şerif ve medrese ve 'imâ-
 ret-i 'âmireleri evkâfı ve kazâ-i merkûm mine'l-küllî vücûh
 mefruzu'l-kâlim maktu-ü'l-kâdim serbest olmağla ehâli ve
 re'ayâsına mir mirân ve mir livâ ve adamları ve mütesellimleri

ve voyvodalar ve subâşıları ve sâ'ir tekâlif-i 'örfiye ve sâkka tahsiline me'mûr olanlar ve gayr-i ehl-i 'örf tâ'ifesi kat'an bir vecihle dahl eylemeyeler deyü ehâli-i kasabâ-i merkûm yedlerinde mu'arîf nâmeler virilüb yedlerine serifeler var iken Sivas beğlerbeğisi tarafından mugâyir emr-i hümâyûn ordu ve bâzâr ve ba'zı mevâd müfettiş nâmiyle ve beğler gidüb ve gelürse üzerlerine konub ve arpa ve saman ve sâ'ir makûlât ve meşrubât ve sâ'ir behâ ve selâmiye ve konak ve göçmek akçesi ve sâ'ir behâne ile hilâf-ı şer'î şerif ve kânûn-u ta'di ve rencide olduklarından gayri bu livâ-i taraflarından dahî kara arpa nâmiyle ve bunun emsâli nice tekâlif-i sakka ile rencide olmalarıyla ekseri mu'afiyetinden olub ve hakk-ı şerife külli gadr olmağla mu'afiyetinden biri makruzu'l-kâlem maktu'u'l-kadim serbest olmağla

Sicil Sayfa No : 87

minvâl-i meşrûh üzere mir mirân ve mir livâ-i taraflarından ve vechen-vücûh dahîl olunmamak bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mazmûn emr-i 'âli sâdır ve bundan iş bu bin yüz on beş tarihinde tecdid olub hükm-ü hümâyûn sâdır ve def'a vâk'î olan cûlûs-u hümâyûn meymenet-i makrûnumda tecdid olduğundan ba'zı ehl-i örf ve taraflarından fukarâ rencide ve te'ciz olunmaları ile kasaba-i merkûmede olan 'ulemâ ve sûlehâ ve hûtebâ bi'l-cümle istida-yı merhamet ve mukaddemâ hatt-ı şerif-i şevket makrûn ile me'nun yedlerinde olan emr-i 'âlişânım tecdidi iltimâs eylediklerini mütevellî-i vakf inhâ itmekle ber-minvâl-i meşrûh tevâterkâr sâbık zamanında sâdır olan emr-i cihân muta'a tecdid olunmamak behasına i'lâm itmeğin mücebince tecdid olunmamak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh

üzere mukâddema hâlâ sâdır olan hatt-ı iş bu emr-i şerif-i
 'âlişânının mazmûn ita'atı birle 'amel idüb hilâfından mukadde-
 mâ ve hâlâ virilen evâmir-i şerifenin hilâfına rızâ ve cevâz
 göstermeyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.
 Tahriren fî'l-yevmü'l-hadi 'aşere fî-sehr-i cemâziye'l-evvel
 sene hamsin mie ve elf (7 Eylöl 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 153

Buyuruldu-i Sivas

Şeri'at şî'âr Merzifon kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîd-
 vetü'l-emâsil ve'l-akrân mütevellisi zîde kudrehû inhâ olunur
 ki kazâ-i mezbûrede mürûr ve 'ubûr iden kapusuz levendât mâku-
 lesine konâk ve mücâneym ve yemek virmeyüb cevâb viresiz
 kana'at itmeyüb sudûrlarında tecâvûz idüb muhârebe iderler ise
 ve malları her rûz urub katl eyleyesiz ve kapûlu makûlesinden
 me'mûriyet ile mürûr ider olur ise ka'ble'l-'asır konâk virme-
 yüb ve konâkçı ve kurban ve bayrâk akçesi nâmıyla bir akçe
 virmeyüb anlardan dahi kana'at itmezi olur ise cevâb viresiz
 ma'iiyyet itmezler ise anları dahî alâsız ve malları her-rûzu-
 nuz itmeyesiz.

Belge No : 154

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
 lâm Sivas eyâletinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehu ve mefâ-
 hirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum tevki'î
 refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki hâlâ Sivas valisi
 düstûr-u mükerrrem müşir-i müfehham nizâmu'l-a'lem vezirim
 Ya'kub pâşâ edâm-Allâhu te'alâ icâlehu nevrûz-u firûz'da Edirne
 sahrâsında ordu-yu hümâyûna mülhak ve mülâki olmak üzere olub
 mesârif-i kesireye mübtelâ ve eyâletden imdâd-ı seferiyesinin

ahz ve kabzına muhtaç olmağla bin yüz elli bir senesine mahsûben eyâlet-i Sivas'dan mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyesinin 'aceleten ve mûsâre'eten tevzi'i ve taksim ve tahsili ve tarafına edâ ve teslimi fermânım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hassa silahşörlerinden İbrâhim zîde mecdehû ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde vezir-i mûşârileyhin sefer-i hümâyûnuma me'mûr olmak takribiyle mesârif-i kesireye mübtelâ ve 'azim-i ibrâdi dâhî imdâd-ı seferiye mûnhak nâşi sene-i mezbûre seferiyesinin mu'acelen tarafına edâ ve teslimi ehem mehâmdan olmağla bu bâbda cümmeniz mezîd-i ihtimâm ile vezir-i mûşârileyhin eyâlet-i mezbûreden elli bir senesine mahsûben mu'ayyen imdâd-ı seferiyesini 'acâleten ve mûsâra'eten bir an akdem ve bir sa'at mukaddem tevzi'i ve taksim ve tarafına edâ ve teslim idûb o vâkt-i ahireye kıyâs ile âvk ve te'hirden gâyetel-gâye ısdâr ve mûcânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere seref-yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'amil olub hilâfından mu'avenet ve ihzâr ve ictinâb idesiz. Tahriren fî-evâ'il-i receb sene hamsin ve mie ve elf (Eylül sonları 1737).

Yurdu Sahra-i Kartal

Derviş Mehmed El-kâdı-i Be-medine-i Sivas Gafere Lehum.

Sicil Sayfa No : 88

Mücebince buyûruldu dâhî sâdır olmuştur imdâd-ı seferiye nicâbet vâli-i Sivas devletlü i'nâyetlü vezir-i asâf nazır Ya'kûb Pâşâ 'ber mahsûb Sene 1151

Livâ-i Amasya 4415 Gurûş 72 Akçe

Hamr ile 43 Gurûş 970 Gurûş

Yalnız dört bin dört yüz on bes gurûşdur yetmiş üç akcedir

Belge No : 155

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evvel-i vilâtü'l-muvahhidin ma'a-denü'l-fezâ'il ve'l-keâm rafî'ü'l-'ulûmü's-şerife ve'd-din ve arşu 'ulû-mü'l-enbiya ve'l-akin bi-mezid-i 'inâyetü'l-mu'ayyen Osküdar'dan Anadolu'nun sol kolu ve yemin ve yesariyle nihâyetine varınca vâk'î olan mevâli-i 'azâm zidet kudrehum ve mefâ-hirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzzât ve nüvvâb zide fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki bundan akdem mevâd-ı kesire ile nakzı 'ahdi şer'en ba'is olan Mosko ve Nemçe keferelerinin Ba'venü'llahu te'ala gereği gibi kahr ve tevkiri kasdıyla iş bu sene-i mübâreke de tekrâren ve 'ali ol-bahâr asârda 'umûmen 'asker-i islâm ile sefer-i hümâyûn nusret-makrûn muhakkak ve mukarrer olub tedârikât-ı kuye ile taraf taraf kemâl-i teşebbüs olunmak için Anadolu'nun sol kolu nihâyetine vârinca vâk'î olan kazâların yeniçeri serdârları kazâlarında mukim ve misâfir ve sâhibü'l-esâmi ve esâmisine cenk ve harbe kadar tevânâ ve tamü'l-silâh kûl oğulları neferâtıyla kemâfi ol-evvel Kırım adasında hâlâ ser 'asker olan düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham vezirim edam-Allâhu te'alâ iclâlehû ma'iyetleriyle kol kethüdâsı kîdve'tü'l-emâcid ve'l-a'yân ibrahim zide mecdehûnun yanında mevcûd olmaları için me'mûrlarına vârub kıyâm itmeleri fermânım olmağla vakt-i mezbûrdan mukaddem cümlesinin neferâtları tekмили ile kazâlarında hâzır ve amâde ve bundan sonra ocâğın

gedikli zâbitinden sürücü ta'yin olunan kıdvetü'l-emâdî ve 'a'yân zîde mecdehû vârdıkda her kazânın serdârı 'umûmeñ yenice-
rileri ve kol oğlânları neferâtıyla bir ferdi gerü kalmamak
sartıyla yerlerinden hareket ve kazâlarından ihrâc ve birde
meknet-i arâm eylemeksizin nevrûz-u firûzda ser 'asker İbra-
him'in ma'iiyyetine sevk tesyir ve mevcûd bulunmaları içün bu
def'a ocâk tarafından fermânım buyurmağla irsâl olunmuşdur
İnşallahu te'ala her kangınızın kazâlarına dâhil ve yedinde
olan emr-i şerifi ve memhûr mektûb-u 'âli ile vârdıkda ve kırât
ve mazmûn olduğda cümleye iclâfi ve işa'at ve cümlenin hâzır
oldukdan sonra serdârlara bu vecihle dâhil ve bi'l-cümle
kazâlarınızın yenicerileri ve kûl oğullarını bu sefer nusret-
makrûn içün tahlis ve tekmil ve hazır ve amâde itdirilmek nasb
ve nefis ve kemâl-i ihtimâm eyleyüb sermu kusûr ve tekâsülden
kaçına ve ihzâr ve mücânebet eyleyesiz ve sizler ki serdârlar
gerekdir ki bu sefer-i nusret makrûn şimdiden bayraklarınız
küşâde ve kazâlarınızda mükim ve misâfir ve sâhibü'l-esâmi ve
esâmiler çalık yeniceri ve kûl oğulları neferâtını bayrakları-
nız altına cem' ve bundan sonra sürücü ta'yin mûmâileyh zîde
mecdehû vârdıkda her birileriniz minvâl-i muharrer üzere hâzır
ve kazâlarınızdan bulub ve bi'l-cümle neferâtınızın önlerine
düşüb ve bir yerde meknet ve arâm itmeyüb mürûrunuz içün ta'yin
olunan sefâyinler ile bir gün evvel vakt-i nevrûzda 'âli-eyyi-
hâl Kırım Adasında ser 'asker müşârileyhin ma'iiyyetine vâruñ
hâlâ ocâğın kûl kethüdâsı İbrâhim zîde mecdehûnun yanında
mevcûd bulunmağla bezl-i iktidâr ve sarf-ı meknet bismâr eyleye-
siz söyle ki şimdiden hâzır ve amâde olmağla mühüm ve mukayyid
olub dikkad idüb sürücü mübâşir vârdıkda hâzır bulunmadığü
serdârı ve buğrayı ekberden nekûl ve fenûr üzere olanları bilâ-

te'hîr ahz ve kal'a bend ve ba'de ita'at-ı emr-i 'âli itmedik-
leri için haklarında lâzım gelen cezâyı icrâ olunmak üzere ism
ve resimleri ve şehâdetleri ile keyfiyet-i ahvâlleri i'lâm
eylemek için murahhas olunduğu ma'lûm indirmeyüb ve mülâhaza
olundukda gayret-i de-meyan iken birden koşunub cümlenizi emr-i
fermân olunduğu vech üzere 'amel ve hareket ve esnâ-i meknetde
neferâtınızın zabt ve rabtlarıyla mukayyid olub bir ferde
hilâf-ı şer'î şerif itdirmeyüb hilâfından gâyetel-gâye ihzâr
eyleyesiz deyü bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan
düstûr-u mükerrrem müşir-i müfehham nizâmu'l-â'lem vezirim
'Abdullah Pâşâ dame 'izzehu iclâlehû tarafından mühürlü mektûb
virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı
'alışânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda
vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve vasıl
olan intibâ' ve vezir-i müşârileyh tarafından virilen mühürlü
mektûb mücebince 'amel ve hareket hilâfından ihzâr ve ictinâb
idesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız.

Tahriren evâi'l-i şehr-i receb (Ekim sonları 1737).

Yurdu Sahra-i Kartal

Sicil Sayfa No : 89

Belge No : 156

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya Sancâğı'nda vâk'î olan kazâların kadıları zîde
fazlehûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Amasya Sancâğı mütesel-
limi ve mübâşir ta'yin olunan Süleyman dâme mecdehûma ve mefâ-
hirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları
ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri serdârları ve a'yân-ı vilâyet
ve iş erleri zîde kudrehuya tenbih tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm olaki i'dâ-ı din ve devlet-i 'aliyem olan Mosko

kefereleri mukaddemâ devlet-i ebed mü'ebbed yanında maktu olan sulh ve selâhi nakz ve ihzâr 'sinca birbirleriyle ittihâd ve ittifâk idüb taraf taraf bilâd-ı islâm üzerlerine hücum ve istilâ ve icrâ-yı amin gavâyid ve nefzâ eyledikleri ecilden cenâbi 'Abdu'l-melikü'l-kâdir ol-bahâr-ı hamiste asârda küffar cânilerinden asâkir-i kesireyi pâyân tedârikât kuye-i ferâvân ile üzerlerine vârub gereği gibi kahr ve tedbir ve ser ve mazaratlarından edbâr-ı surûr islâmiye ve tethir olunmak mühim ve livâ-i fazl-ı zir-i sâ'ire rahmet obasında sadr-ı 'azâm ve serdâr-ı ekremim bi'l-cümle vüzerâ-yı 'azâm ve mir mirân-ı kirâm ve ümerâ-i fihâm ve ehâli-i divân ve 'umûmen ocâklarım halkı ve eyalât ve elviye 'asâkirleri ve sâ'ire tevâ'ifler asker beşeleriyle mezkûrenin cümleden mühim olan tarafına tevcih ve 'azimet eyleyüb ve sâ'ireye dahî başka başka ser 'askerlerim bi'at ve tesyir olunub 'avn hak ile i'dâ-yı asârımdan ahz-kâr ve hizmetkâr olunmak mukarrer olmağa gerek sadr-ı a'zâm ma'iyetiyle ordu-yu hümâyûnumda gerek ser 'askerlerim ma'iyetleriyle hûb-u me'mûre mevcûd olub sâv ve zehâyir ve mühimmât nakl ve tekmilinde ve sâ'ir iktizâ iden hizmet-i mühimmede i'mâl ve istihdâm olunmak için geçen senelerden ziyâde mekâri develeri tedârik ve ihrâcından lâbed ve lâzım ve hemân şimdiden cem' ve tehirelerinde meşrûh ve mübâşeret olunmak muhakkak olub ve emrim olmağın binâ'en 'aleyh mukaddemâ bin yüz yigirmi yedi senesinde Amasya sancâğı'ndan müstakilen yüz elli mehâr deve ihrâc olunduğu hazine-i 'âmirem defterlerinde mestûr ve mukayyid olduğuna binâ'en Sivas tarafından tekrar hisse tarh ve tekmil olunmak İnşallahu te'ala ordu-yu hümâyûnuma ba'de'l-duhûl yüke girdükleri günden hizmetde olduklarınca ber-vechi mu'tâd lâzım gelen ücretleri sarbân

bâsı yedinden ücret-i nakd virilmek şartıyla sene-i mehkûmeye kıyasen livâ-i mezbûrda ne bu sene-i mübâreke de dahî müstakilen yüz elli mehâd 'aynı mekâri ihrâc ve tertib ve fermânı olmağla iş bu emr-i şerif-i 'âlişânım ısdâr ve mübâşir ta'yin olunan mûmâileyh zîde mecdehu ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki mûmâileyhimsiz a'lâ-kelime-i ebedin olma hazret-i fahrû'l-mürselin ve te'min-i bilâd-ı müslimin ve arazâ-i 'ibâr içün i'dâ-yı din üzerlerine na'ib ta'yin olunan 'asâkir-i islâm nusret makrûne'l-mü'min-i fi'l-mü'min varınca murâd-ı takvî-i halleri olan umûr ve husûsun ru'yet-i ve bu makûle livâ-i nât seferiyyenin tedârik ve ihzâr ve tehânesinde mâlen ve bedenen i'âme-i enâm ve kâfe-i olub ve bu sene-i mübâreke de gerek deve katır ve bârkir ve 'araba ve gerek sâ'ir levâzım-ı seferiye hasbe'l-hayr isfâ-i sâlefededen bir kaç kât ziyâde tertib olunmağla cümlesi beher hâl vakt ve zamaniyle yerlû yerinden temâm tedârik ve ihrâc olunmağa muhtaç olub ve tertib olunan lâzımının bir maddesi te'hire kalmamak ve husûs-u mekâri develerinin bir mehâdi 'afv ve tenzil olunmak ve iki üç seneden berû eline geldiğû üzere ellîşer gurûş bedelleri alınmak bir dürlü 'illet olmamağla Ma'azallahu te'ala ve ricâli evvelki seneler müsüllû yine ellîşer gurûş bedel virilmek sevdâsı ve bir mikdârını 'afv ve tenzil itdirmek ve i'âyesi serbest iddi'ası ve 'udm-u tekmi ile bir kangî kazâdan der 'aliyeme adam gönderilmek ve kazâdan der 'aliyeme adam gönderilmek ve kuzzât ve hükkâm ve a'yân ve ehâli taraflarından dahî 'arz ve mazhar olunmak lâzım gelürse bir vecihle su'âllerine müsâ'ade olunmayacağından başka o makûle dâ'iyeye ve ehiye ile der 'aliyeme gelen vilâyetlüler ahz ve habs ve te'dib ve 'arz-ı mahzârda ve ihzârları bulunan kâdılar bi'lâ-tevkîf kazâdan 'azl ve bir dahî kendülere taklîd-i kazâ

olunmamak üzere isimleri hazine-i hükümetden ve ehl-i i'yâlle-riyle ve sâ'ir hükkâm ve a'yân ve ehâlisinin dahî bilâ emân haklarında cezâ tertib olacağınız emr-i mukarrer olduğun ve sancâklarınızdan matlûb olan yüz elli mehâd develer 'ali-eyyihâl nevrûz-u firûz duhûlünde tamamen ve kâmilten Edirne sahrâsında mevcûd bulunmak mehâm ve ehâm idüken ma'lûm olan meblağ ve keyfiyeti cümle ehâli ve re'âyâya dahî i'lân ve işâ'at eyledikten sonra kat'an tevkif ve te'hire ruhsat ve cevâz göstermeksizin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı defter-i mevkûfât mûcebince mârû'z-zikr yüz elli mehâd mekâri develerini yüke ve tevâna ve hâvit ve cevâl ve urgân ve sâ'ir alât-ı besâtları ile mûkmil ve tâm olmak şartıyla a'yân ve ehâli ve re'âyâ ve deveci tâ'ifesi sem'i yedlerinde ve livâ-i mezbûrda vâk'î kuzgucu ve yerlû cema'at ve 'aşaratlarında

Sicil Sayfa No : 90

ve sâ'ir kimesnelerde bulunan develerden inhinab iderek bervech-i teknil tedârik ve ihrâç ve sarbânlarıyla ma'en mûmâileyhin yanına koşub 'aceleten ve müsâra'eten irsâl ve nevrûz duhûlünde mukaddem Edirne sahrâsında isâl ve sarbân bâsiya teslim itdirmekde ziyâde ihtimâm ve dikkat eyleyesiz şöyle ki bu vakt-i ahir-i sa'ireye kıyâs olunmayub ve livâ-i mezbûrun bu mikdârı deve ihrâcına tahmil olduğu ma'lûm iken ve ibâdullahu te'ala bu hususun hilâfına hareket birle ol-mikdâr develeri nevrûz-u firûz duhûlüne dek Edirne sahrâsına ırışdirmekden nâsi ordu-yu hümâyûnumun hareketi te'hirine ve feth-i 'azimet müsül-lü hâlet-i vuku'a engel olmak ihmâliniz olur ise bir dürlü cevâba kâdir olamayub bi'l-âhare 'ahd olunan mevâharat ve 'ukûbâtın cümlesine mazhar olacağınız mukarrer olmağla eğer 'ukubât-ı mezkûrdan selâmet ve hulûs bulmak matlûbunuz ise

erzâk-ı mezkûreyi bâ-yı hâl tamâmen tedârik ve vakt-i merkûme dek Edirne sahrâsına erisdirmeğe müsârâf ve ikdâm eyleyesiz ve sen ki mübâşir mûmâileyh bu husûsda her kimin hilâf-ı fermân hareketi zuhûr iderse ma'rifet-i şer'le bi'lla-tevkif ahz ve habs ve te'dib iderek matlûb olan ol-mikdâr mehâr deveyi cem'i-si tevânâ ve yüke sâlih olmak şartıyla bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem tamâmen tedârik ve yola ihrâc idüb kat'an bir mahale meknet ve tevkif itdirmeksizin emr-i serife ile tesyir itdirderek nevrûz-u firûz duhûlüne dek Edirne sahrâsına isâl itmeğe sıdk-ı âzim ve takât eyleyesiz lakin sen dahi ihmâl ve yâhûd müsâmaha ve rehavet müsüllü hareketin haber alınmak lâzım gelürse senin dâhi katl ile mücârat olunacağın muhakkaktır ona göre hizmetin meğer mülâhaza ve sera'it sarf ve muhâfaza iderek vakf-ı murad-ı mülûkânem üzere bu emr-i mühimin sâk ve ona gayret ve hilâf-ı fermân vaz' ve hareketden ihzar ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sûdur olan iş bu emr-i celil'i'l-kadimin ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'âmil olub hilâfından ihzâr ve ictinab eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren gurre-i şehri receb sene hamsin ve mie ve elf (25 Ekim 1737).

Yurdu Sahra-yı Kartal

Belge No : 157

Mefâhîrû'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il-ve'l-ke-lâm Amasya Sancâğı'nda vâk'î kâdılar zîde fazlehûm tevki'i ref-i-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki emirü'l-ümerâ-i'l-kirâm Seydi Gâzi dâme ikbâlehû sudde-i sa'adetime 'arz-ı hâl gönderib Amasya Sancâğı iş bu sene-i mübâreke şa'bânının altıncı

gününden 'evâtîf-ı 'aliye-i hüsravânemden mir mirân-ı mûmâiley-
he tevcih ve 'inâyet ve ihsânım olmağın livâ-i mezbûre kîdve
tû'l-emâsil ve'l-akrân 'Osman zîde kudrehû mütesellim nasb ve
ta'yin olmak bâbında emr-i şerifim ricâ eylediği ecilden vech-i
meşrûh üzere 'amel olunmak emrim olmuşdurki buyurdum ki hükm-ü
şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel
dahî siz ki mevlânâ-i mûmâileyhimsiz mütesellimliği nasb olunan
mûmâileyh zabt ve tarafına 'â'id olanı ahz ve kabz itdirdüb
mazmûn emr-i şerifimle 'amel olasız söyle bilesiz 'alâmet-i
serife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâ'il-i sehr-i ramâzan
sene hamsin ve mie ve elf (Aralık sonları 1738).

konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 158

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Amasya Sancağı'nda vâk'i olan kadılar zîde fazlehûm ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum tev-
ki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Amasya Sancağı
mutasarrıfları olub kal'a muhâfazasında olan emirü'l-ümerâ'i'l-
kirâm Seyid Gazi dâme ikbâlehûnün me'mûr olduğu muhâfazada
mesârif-i kesiresi olub bin yüz elli bir senesine mahsûben
livâ-i mezbûrdan imdâd-ı seferiyesinin tahsili ve tarafından
kabzına me'mûre tamâmen teslimi fermânım olmağın iş bu emr-i
şerifim ısdâr ile irsâl olmuşdur vusûlünde siz ki mûmâileyhim-
siz mir mirân mûmâileyhin livâ-i mezbûrdan sene-i mezbûre mah-
sûben mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyesini şimdiden tevzi'i ve
tahsili tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslim eyleyüb 'avk
ve te'hirden gayete'l-gâye harer ve mûcânebet olunmak bâbında
fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda
vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-

intiba' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil
olasız söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren
fi-evâ'il-i şa'bân hamsin ve mâ'e ve elf (Kasım Sonları 1737).

Yurdu Sahra-i Imras

Sicil Sayfa No : 91

Belge No : 159

Seri'at şî'âr Amasya kadısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-
tû'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudre-
hûm huzûrlarına ba'de'l-tahmiye vakiye inhâ olunurki 'evâtîf-ı
'aliye-i cihândârîden Amasya Sancâğı tarafımıza ve 'inâyet ve
tevcih olunmağla bin yüz elli bir senesi mahsûbumuza imdâd-ı
seferiyeye tahsil mu'amelât-ı fermân buyurmağla imdâd-ı mezbû-
reyi bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem tevzi'i ve tahsil ve
sancâğ-ı mezbûre zabt ve rabt itmek içün ağâlarımızdan kîdve-
tû'l-emâsil ve'l-akrân 'Osmân Ağâ zîde kudrehu mütesellim nasb
ve ta'yin ve irsâl olunmuşdur inşallahu te'ala vusûlünde gerek-
dir ki vech-i meşrûh üzere mütesellim mûmâileyhe düşen umûr ve
husûslarına gereği gibi sem'i ve ihtimâm idûb mütesellim mûmâi-
lyeh ile ittîfâk ve ittihâd idûb sükkân-ı memlekete ta'dî ve
rencide itdirmeyûb şer'le zuhûr iden husûslarına ta'kib tam ve
sem'i ihtimâm idûb mûmâileyhe mugâyir hareket itmeyûb mûceb-i
buyuruldu ile 'âmil olasız. Fî 6 Şevval 1150 (27 Ocak 1738).

Belge No : 160

Budur ki iş bu sene-i mübâreke de olan sefer-i hümâyûna
me'mûr-u muhâfazada olub Amasya Sancâğı'na ber-vech-i arpalık
mutasarrıf olan emirü'l-ümera-i'l-kirâm sa'adetlû Seydi Gâzi
Paşâ hazretlerine sancâğ-ı mezbûr kazâlarından mu'ayyen olan on
altı buçuk kese imdâd-ı seferiyelerin iş bu bin yüz elli bir
senesine mahsûb olmak üzere pasâ-i mûşarileyh hazret-lerinin

sancağ-ı mezbûre mütesellim nasb ve ta'yin itdikleri 'izzetlû
 'Osman Ağa yediyle vârid olan imdâd-ı seferiye mezkûr emr-i 'se-
 rif mûcebince müşârileyh tarafından kabzına me'mûr olan müte-
 sellim merkûm 'Osmân yediyle tahsil ahz ve kabzı içün yedine
 virilen müfredât defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur fi'l-
 yevmü's-sâdis min şevvâl-i mûkerrem sene hamsin ve mie ve elf
 (30 Ocak 1738).

Kazâ-i Amasya

Kazâ-i Kedegra

Kazâ-i Merzifon

2054 Gurûş

1338 Gurûş

978 Gurûş

Kazâ-i Kelkiras

Kazâ-i Zünnun Abâd

Kazâ-i Lâdik

359 Gurûş

400 Gurûş

700 Gurûş

Kazâ-i Merzifon Abâd

Kazâ-i Havza

Kazâ-i Gümüş ma'i Hâcıköy

359 Gurûş

731 Gurûş

665 Gurûş

Kazâ-i Zeytun

Yekûn Cem'ân

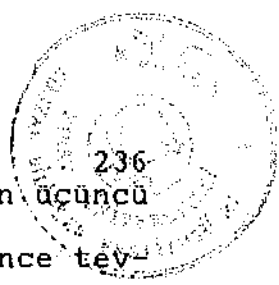
566 Gurûş

8200 Gurûş

Belge No : 161

Emr-i Şerif-i 'Âli hükmüdür ki

Amasya'da vâk'î Kocacık Mahallesi mescid-i şerifinde yevmi
 bir akçe ile imâm olan Hâfız Halil veledes fevt olub mahlûlün-
 den salebi oğlu iş bu varanda fermân-ı nusret makrûn-i hâkânî
 kıdvetü'l-sülehâ iken 'Osman Hâlife veledsiz zîde sülâhaya
 tevcih olunub yedine berât-ı şerifim virilmek ricâsına Amasya
 kâdısı el- hâc 'Osman zîde fazlehü 'arz itmeğin hakkında zir-i
 'nâyet-i padişâhanem zuhûra getürüb mevlânâ-i mûmâileyhin 'arz

ve bin yüz elli senesi cemazi-ye'l-cemaziye'l-ahirinin üçüncü
günü tarihiyle müverrih virilen rûs-u hümâyûnum mücebince tev-
cih idüb bu berât-ı hümâyûnu 'arz-ı makrûnu virdüm ve buyurdum
ki mezbûr 'Osman Halife veledsiz zide sulehâ vâruh mevlânâ-i
mezbûr yerine mescid-i mezbûrda imâm olub edâ-i hizmet eyledik
den sonra ta'yin olunan yevmi bir akçe vazifesi-ni ve evkâf-ı
mezbûre mahsûlünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasar-
rîf ola şöyle bileler 'alâmet-i serife i'timâd kılalar.Tahriren
fi'l-yevmü's-seb'a cemâziye'l-ahirsene hamsin ve mie ve elf (2
Ekim 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 92

Belge No : 162

Lâhak elâ göz açık kaslû râf'i tevki'i 'âlişan hâkânı
Ahmed sarây-ı atik ordu-yu hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Amasya
Sancâğı'nda geldigelen nâhiyesinde Halâk nâm kârye ve gayriden
on iki bin sekiz yüz yigirmi beş akçe timâra mutasarrîf olan
Isma'il veled-i 'Ali serdâr-ı sarây-ı 'atik bila-veled fevt
olub timâr-ı mezbûr mahlûl olmağla atlı mukabelasında timâr-ı
mezkûr kendüye tevcih ve 'inâyet ricâ idmeyin sancâğı olub
alay beğisi bayrâğı altında sefere itmek şartıyla tevcih
olunmak içün sene-i hamsin ve mie ve elf recebinin on beşinci
günü tarihiyle müverrih virilen hükm-ü şerifim virildikten
sonra tezkeresi tarh olunmağla zikr olunan on iki bin sekiz
yüz yigirmi beş akçe timâra vech-i meşrûh üzere merkûm Ahmed
serdâr-ı sarayı âtik itmekle mukâbele tevcih olunub virdim ki
zikr olunur ve serh-i a'yân ve tefsil ve beyân kılınur.

Belge No : 163

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-tû'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve 'Osman Beğ ve Ahmed Beğ ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki livâ-i mezbûrun imdâd-ı seferiyesiçün bundan akdem buyuruldu ve mübâşir ta'yin olunub ba'dehu isti'câllerine dahi buyuruldu tahrir ve derunlarında keyfiyet-i me'mûriyetimiz ve zemân-ı hareketimiz tasrih olunub livâ-i mezbûre isâbet iden hisse-lerini cümle ma'rifetiyle bir mahalden tedârik ve tarafımıza irsâl eylemeniz ehem ve elzem iken husûl-u pedend olmasında müsâmahanız sebebiyle 'avk itdirilüb mübâşirin nâhiye nâhiye gezüb 'ali mehal cem' eylemesine te'allik olunub hareket vaktimiz hulûl itmekle sen ki medine-i mezbûrede a'yanesinden 'Osman Beğ ve Ahmed Beğ senin 'udumu tekayyüdünüzden nâşi te'hiremize bâ'is olduğumuz ecilden müstehak i'tâb olmuştuzdur imdi buyuruldu vusûlünde sen ki mûmâileyh Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehusun ve sizler ki mütesellim ve 'Osmân ve Ahmed Beğ mâl-i imdâdiyenizi bir yerden tedârik ve gönderüb tarafımıza edâ ve teslim itmede müsâra't idüb hareketde mu'avenet ile mahal-i müvâheze itmeyeceğinizi tecviz itmeyüb anâ göre mûceb-i buyuruldu ile 'amel ve hilâfından hazır olunmak deyü. 9 Şevval sene 1150 (30 Ocak 1738).

Sicil Sayfa No : 93

Belge No : 164

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Çorum ve Amasya sancâklarında vâk'î olan kazâların kâdıları zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Çorum sancâğı mütesellimi ve Amasya sancâğı mütesellimi ve elviye-i mezbûrlardan mekâri develeri ihrâcına me'mûr dergâh-ı mu'allâm

gedüklülerinden Süleyman zîde mecdehum ve mefâhirü'l-
ve'l-akrân kethûdâ yerleri ve yenîçeri serdârları ve a'yân-ı
vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hûmayûn vâsıl
olıcak ma'lûm ola ki İnşallahu te'ala ibtidâ-yi bahâr-ı hâmis
asârda vuk'u-u muhakkak olan sefer-i hûmâyûnum içün mart duhû-
lünde vârid Paşa sahrasında mevcûd bulunmak üzere senki mübâ-
şir-i mûmâileyhin ma'rifetinle bundan akdem Çorum sancâğından
ihrâcî fermânım olan yetmiş mehâri ve Amasya sancâğı'ndan yüz
elli mehâri develeri bâ-yi hâl bir gün akdem tamâmen ve kâmil
livâ-i mezbûrlardan ihrâc ve mart duhûlüne dek der-sa'adetime
tesyir ve isâl ile irsâl ve vârid ve Paşa sahrasında mevcûd
itdirilmeğe muhtâc olmağla te'kiden ve ihtimâmen iş bu emr-i
şerif-i 'âlişânım ısdâr ve Tatar Elhâc Hüseyin ile irsâl olun-
muşdur imdi vusûlünde zenhâ ve ihmâl ve rehâvi ve te'hire
ruhsat ve cevâz göstermeyüb mukaddem ve meşrûh şeref-yâfte-i
sudûr olan evâmir-i 'aliyem mücebberince mâru'z-zikr mekâri
develerini 'alî-eyyi-hâl bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem
elviye-i mezbûrlardan tamâmen ve kâmilan ihrâc ve seyriye ile
tesyir itdirmek mart duhûlüne dek der-sa'adetime isâl ve vârid
Paşa Sahrâsında mevcûd itdirilmeğın mezid-i ihtimâm ve dikkat
eyleyesiz ve siz ki kâdılar ve mütesellimler ve sâ'ir mûmâiley-
him bu husûsa gâdr ve ber-taraf olub bu develer bay-i ve ahkân
mart duhûlünde vârid Paşa sahrasında mevcûd bulunmağa muhtâc
olmağla bir dürlü ihmâl ve ihzar kaydında olmayub hemân bir gün
evvel ol-mikdâr ıstirmânı sancâklarınızdan tamâmen tedârik ve
ihrâc vakt-i mezbûre dek vârid Paşa sahrasında isâl eylemeğe
bezl ve sem'i ve mücânebet eyleyesiz söyle ki her kimin bu
mâddede tekâsül der-hâvi ve 'inâd ve muhâlefet üzere hareketi

zâhir olur ise bi'lâ-emân katl ile mücazât olunacağı mukarrer bilüb keyfiyet-i ma'lûmunuz olub anâ göre basiret üzere hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vârdıkda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerif-i celil-i şan ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisalimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü's-seb'a şehr-i ramazanü'l-mübarek sene hamsin ve mie ve elf (1 Ocak 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

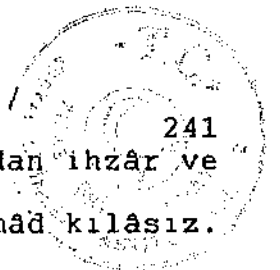
Belge No : 165

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Üsküdâr'dan Gerede ve Bolu ve Tosya-i mahrûse ve 'Osmancık ve Merzifon ve Tokat ve Ankara ve Kangırı ve ol havâililerin yemin ve yesariyle vâk'î kurrâ ve kasabâta vârub gelince yol üzerinde vâk'î olan kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yenîçeri serdârları ve dergâh-ı mu'allâm topçuları ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum ve ser 'asker zafer cem' ve isâline ocâk tarafın-dan mübâşir ta'yin olunan kâdvetü'l-emâsil ve'l-akrân dergâh-ı mu'allâm topçuları ser ve yenîçeri ağâlarından ikinci cema'atı-nin Elhâc Musa zîde kudrehu tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki insallahu te'ala bu sefer-i meymenet isti'maller ol-bahâr-ı hamis asârında muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûn sefer-i makrûnum için 'asâkir zafer 'aceleten ol-vakt cem' ve ihtişâdi mühim ve muktezi olduğuna binâ'en Anadolu câniblerinde meknet üzere olan dergâh-ı mu'allâm topçularından sahihü'l-esâmi ve esâmisi çalık ve cenk ve harbe kâdir kûl oğullarından tevanâ yiğitlerden ferd ve aher gerüye kalmayub

sene-i sâlefedem mukaddem mart duhûlünde gelüb Davud Paşa iskelesinde 'ulm-ü zafer zir-i sa'ire sa'adet ihtivâsında cem' ve tahsil ve mevcûd bulunmaları her kazânın kasabât ve kurrâsında mûcmi'kenâs olan mahallerde münadiler tedarik ve cümleyi hâzır ve aḡah eyleyüb hûb-u me'mûresinde isâl içün fermân-ı 'âlişânım sâdır ve irsâl olundu siz ki kâdılar ve nâ'ibler ve yeniçeri serdârları ve topçu ocaḡı ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehumsuz bu sene-i mübade sâ'ir senelerden mukaddem hareket muhakkak olmaḡla mûmâileyh Elhâc Musa zide kudrehu mübâşeret ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şar'le ve cümle ma'rifetiyle kazâ ve nevâhilerinde mûcem'i kenas mahallerde münadi tedâ itdirdüb canib-i mezbûrda meknet üzere olan dergâh-ı mu'allâm topçularına sahihûl-esâmi ve esamisi çalık ve cenk ve harbe kâdir tevânâ yiḡitlerden ve kûl oḡullarından bir ferd gerû kalmamak şartıyla mart duhûlünde Davud Paşa iskelesinde ketebe livâ-i mezbûrda mevcûd bulunmaları hususunda kemâl-i dikkat idüb vakt ve zamaniyle erişdirmeyecek olur ise mu'averet ve muvâheze olacakları muhakkak bilesiz senki Elhâc Musa zide kudrehusun bilâhere tahrir olunan mahallerden terkîm olunduḡunuz minvâl üzere

Sicil Sayfa No: 94

neferât-ı mezkûrunu mübâşeretin hasebiyle vakt-i ma'lûmede Davut Paşa Sahrâsında isâl ve teslime mücedded sa'i olub hilâfıyla vaz' ve hareketden ihzar ve mûcânebet eyleyesiz deyû kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ dergâh-ı mu'allâm topçu bâsısı olan isma'il zide mecdehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere sâdır olan emrim üzere hareket ve mûmâileyhin tarafından

virilen mûhûrlû mektûb mûcebince 'amel idûb hilâfından ihzâr ve
icnâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız.
Tahriren fî-evâ'il-i ramazanü'l-mübârek sene hamsin ve mie ve
elf (Ocak başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 166

iş bu sene-i mübâreke mukammem olan seferi hümâyûn mü-
himmâtı için nakl için bâ-fermân-ı mekâri develeri ihrâcına
me'mûr olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Süleyman Ağa yediyle
vârid olan fermân-ı âliyeside tasrih buyurulub Amasya Sancâğı'-
nda isâbet iden yüz elli mehâr mekâri daveler ve sancâğı mez-
bûrda vâk'î kazâlara isâbet iden deve-i mezkûrların mûfredât
defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur. Hurrere fî'l-yevmü'l-
işrin min sevvâlû'l-mûkerrem sene hamsin ve mie ve elf (10
Şubat 1738).

Kazâ-i Amasya	Kazâ-i Kedeğra	Kaza-i Merzifon
32 'Aded Mehar Deve	25 'Aded Mehar Deve	19 'Aded Mehâr Deve

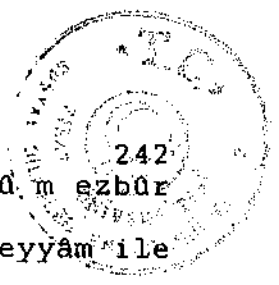
Kazâ-i Zünnûn Abâd	Kazâ-i Kelkiras	Kazâ-i Merzifon
7'Aded Mehâr Deve	7'Aded Mehâr Deve	7 'Aded Mehâr Deve

Kazâ-i Lâdik	Kazâ-i Havza	Kazâ-i Gümüş Ma'i Hâcı köyü
13 'Aded Mehâr Deve	15 'Aded Mehâr Deve	12 'Aded Mehâr Deve

Kazâ-i Zeytun	Yekûn Cem'an 150
11 'Aded Mehâr Deve	Yalnız yüz elli devedir

Belge No : 167

Eyâlet-i Sivas'da evkâf-ı tekyeler vâk'î olan kazâlarının

kâdıları zîde seri'at şî'âr efendiler zîde fazlehd. mezbûr
tekyelerin mütevellileri inhâ olunur ki mûrûr-u eyyâm ile
sahib-i hayrât vakf-ı mezbûrun şûrûtu vakfiyeleri mûra'atından
sakıt ve mezbûr tekyelerin irâdları kasabânızın şart itdikleri
vücûh-u hayrât ve müsâkin ebrâ-i sebile sarf olunmayub evkâf-ı
mezbûreye gadr olmağın buyuruldu ısdâr ile irsâl olmuştur vusû-
lünde gerekdirki ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiy-le mezbûr
tekyelerin ma'mûlbe vakfiyeleri üzere tahrir üzere müteallik ve
şûrût ve kuyudları tahkik ve evkâf-ı mezbûrûn irâdları sarf
olunduğu mahalleri ve mezbûr tekyeler şûrût-u vâkıf üzere
gereği gibi teftiş ve mukahhas ve sizlerki mümâileyh
kâdılar ve mümâileyhim siz üzere i'lâm idûb müceb-i buyurludu
ile 'amel olunmak deyü. Fî 9 Şevval sene 1150

Sicil Sayfa No : 95

Belge No : 168

Devletlü sa'adetlü merhametlü sultânım hazretleri sağ
olsun

Bu kölları Amasya nâhiyesine tâb'i Kolây nâm karye sâkin-
lerinden Mehmed nâm kimesneye misâfir olduğumda mezbûrun
misâfirhânesinde bermek derununda onaltûn ve bir çift pestu ve
bir çift kilim olunub gadr olmağla merâhim-i âliyelerinden
merhuddur ki mübaşir kölları ta'yin ve ihsâr ve icrâ olunmak
bâbında 'arz-ı hâl olundu mafi fermân sultânım hazretlerininindir

Bende Mehmed

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi ve kıdvetü'l- emâsil
ve'l-akrân mütesellimi zîde kudrehum inhâ olunurki mübaşir
ma'rifetiyle mezbûrûn şer'le ba'is olan hakk-ı ihkak itdirilmek
deyü

Fî gurre-i şevvâl sene 1150

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm
Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesariyle nihâyetlerine varınca
yol üzerinde vâk'î olan kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehum ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri zîde kudrehum
tevkî'î refî'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki i'dâ-yı din ve
mübeyyen-i devlet-i 'aliyem olan Mosko ve Nemçe kefereleri bir
birleriyle ittihâd ve ittifâk ve nakz-ı 'ahd ile ahr bilâd-ı
müslimin için taraf taraf memâlik-i islâmiyeye hücûm ve istilâ
idûb nakz-ı 'ahd ve dâvât-ı te'dîb zâhir olduğuna binâ'en meli-
kû'l-'ali ümmet-i Muhammed üzerlerinden bila'eyn mesfûrun ates
ve şer ve senelerine giriftar bilâd-ı islâmiyeyi tahlis ve
istikaniyet hâlisesiyle i'dâ-yı din için ber-muktezâ-yı şer'î
şerif üzerlerine varmak ehl-i islâm ve icâb olmağla Ba'illahi
te'ala bu sene-i mübâreke ol-bahârda sefer-i hümâyûn mukarrer
ve muhakkak olduğundan nâsi beren tahriren ser 'askerler tertib
ve bir cânibinden Mosko keferesinin ve sancağ-ı Resulullah ile
bir taraftan dahî Nemçe mela'ininin üzerlerine gidilmek yine
'asâkir bi-pâyân ve ecnâs tab' ve ferâvan ve tertibine sürûh-u
mûra'at olunub ancak bu sefer-i hümâyûn işâr-ı sâlefeye kıyâs
olunmayub düşmanın kesret ve vafiretine binâ'en bundan iş bu
vâk'î olan sefere ziyâde merkûm tedârik ile gidilmeğe muhtac
olub sizler ki sipâh ve silahdâr neferâtırlarınız siz devlet-i
'aliyemin i'timâd ve i'tidâdsız edâ-i 'asâkir-kar güzârlarından
olduğunuzdan seferlerinden ziyâde müretteb ve mükemmel tedârik-
leriniz ile hâzır ve mehyâ olub vüzerâ ve mir mirân ve ümerâ ve
kapularında levend olmayub zü'emâ erbâb-ı timâr yanlarında
hizmetkâr olmayub ve ber-vech-i muharrer cihâd-ı ekber esfâr-ı
ahire kıyâs olunmağla bu sefer asarda ekseriniz bumlu tüfenkle-

ri ve bir mikdârınız dahî mu'tâdüzere mızrâklarınız ile bulunub
ve sizler ki sipâh ve silâhdâr kethüdâ yerlerisiz bayraklarınızı-
zı açub ve neferât önlerine düşüb nevrûz-u firûzda Edirne Sahrâ-
râsında ordu-yu hümâyûnuma mülhak ve livâ-i Resulullah'a fermân-
ı 'âli sâdır ve mücebince ocâk tarafından mektûb tahrîr ve
ocâğın emekdâr ve kârekdâr çâvuslarından mübâşir ta'yin ve
irsâl olunmuşdu ve sizler ki kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehûm-
sûz mübâşirân-ı merkûmân her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil
olur ise şeref sudûr olan emr-i şerîf-i 'âlişânımın mazmûn
ita'atı ile mecmu-u kenas olan mahallerde münâdilere tedâ
itdûrerek kuzzât-ı müslimine amâde ve i'lân ve ferden ferden
neferat-ı merkûmeyi haber ve agâh idûb emr-i cihâd-ı ekber ile
kazâlarınızda bulunan sipâh silâhdâr neferâtını hâzır ve amâde
ve vaktiyle yerlerinden çıkarûb kethüdâ yerleri ma'iyetiyle
tarik-i i'ama doğru ocâklarına gelmek üzere sevk ve amâde itme-
niz içün bu def'a dahî isti'mal-i emr-i sâdır olan fermân-ı âli
mücebince ocâğın emekdâr çâvuslarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-
akrân Hasan Çâvus ve Halil Çâvus zîde kudrehuma mübâşir ta'yin
ve irsâl olunmuşdur İnşallahu te'ala vusûlünde mübâşirân-ı
mümâileyhuma her kangınızın taht-ı kazasına

Sicil Sayfa No : 96

dâhil olurlar ise bu emir isti'câl üzere neferât-ı merkûmeye
hâzırdan mehya ve nevrûz-u firûzda Edirne Sahrâsında saye-i
Resu'llah'da mevcûd bulunmaları içün tekrâr sedid tenbih ve
te'kid eyleyesiz 'ayâzen bi 'Allahute'ala bu emr ve icâbü'l-
ihtimâmda neferât-ı merkûmundan ferd ve ahir evlerinde ve
yerlerinde kalub me'mûr oldukları sefer-i istimâlde bulunmazlar
ise esâmileri olunacağını mukarrer ve muhakkak idûken kendülere

takhim eyleyesiz ve siz ki ocâk çavûşanı zîde kudrehumasız siz dahi neferât-ı mezkûreyi 'ale'l-'acele agâh idüb bu sefer-i hümâyûnda ekseri boylu tüfenkleri ve ba'zıları mu'tâd üzere mızrâklar ile bulunmak üzere hâzır ve amâde ve vaktiyle kethüdâ yeri bayrâkları altına tecmi ve İnşallahu te'ala vakt-i merkûmede Edirne sahrâsında mevcûd bulunmaları tenbih ve te'kid eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerleri zîde kudrehumsuz siz dahi sebep-i din ve gayret-i der-meyân idüb 'umûmen sipâh ve silâhdâr neferât isfâr-ı sâlefededen ziyâde müretteb ve müstevfi olmak ve boylu tüfenkleri ve bâ'zıları ber-vech-i mu'tâd mızrâklarıyla bulunmak vechiyle hâzır ve amâde itdürdüb vaktiyle mecmu'anı bayrâklarınız altına cem' ve önlerine düşüb esnâ-i tarikde bir mahalde meknet ve arâm itmeyüb re'âyâya ve bir ferde hilâf-ı şer'î şerif çur ve ta'di itmemelerine ve kemâl-i adâb üzere hareket iderek nevrûz-u firûzda Edirne Sahrâsında ordu-yu hümâyûna mülhak ve livâ-i Resûl'allah'da mevcûd bulunub bezl-i makrûr eyleyüb lakin şöyle ki bu bâbda ihmâl ve tekâsülden nâşi mugâyir emr-i 'âli hareket olunmak ve neferinden bir ferd gerüye kalmak lâzım gelürse önüne geçip kat' olunacağını ve siz dahi ahire virileceğinden mâ'adâ haklarınızdan gelineceğini muhakkak olmağla anâ göre hareket eyleyüb hilâfından mu'anebet ihzâr ve mücâdenet eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhiler ağâsı Mustafa ve silahdâr ağâsı Mehmed dâme mecdehumâ taraflarından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel idüb hilâfından gâyetel-gâye hazır ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi-evâsıt-ı şevvâl ü'l-mükerrem sene hamsin ve mie ve elf (Şubat başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mücebince sâdr 'âli mektûb ile mücebince sipâh ve silahdâr ağâları tarafından mektûb dahî sâdır olmuştur.

Belge No : 170

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Anadolu'nun orta kolu ve yemin ve yesâriyle nihâyetine vârinca yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehûm ve mefâ-hirül-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki i'dây-ı din devam-ı devlet-i 'aliyem olan Mosko ve nemçe kefereleri birbirleriyle ittihâd ve ittifâk ve nakz-ı 'ahd ve müşyâk ile ahz ve bilâd-ı müslimin için taraf taraf memâlik-i islâmiye'ye hücûm ve istilâ idüb nakz-ı 'ahdi ve zâhir olduğuna binâ'en melik ü'l-mefurenin ateş şer ve sūrûrları kat'a ve ibâde giriftâr olan bilâd-ı islâmiyeyi tahlis-i halisasıyla i'zâr-ı din için ber-muktezâ-yı şer'î şerif hutube ehl-i islâma farz ve vâcib olmağ-la müstebâ ve seneyi mübâreke de ol-baharında sefer-i hümâyûnum muhakkak ve mukarrer olmakdan nâsi beren ve tahriren ser'asker-ler tertib ve deryâ kapudanı ile bir cânıbdan Mosko keferesinin ve sancâğ-ı Resûlullah ile bir taraftan Nemçe keferesinin üzerlerine gidilmek üzere 'asâkir bi-pâyân ve ecnâs-ı tob ve mühimmat ferâvân techiz ve tertibine şürûh ve mübâseret olunub ancak be sefer-i hümâyûn isfâr-ı sâlefeye kıyâs olunmayub düşmanın ve kesretine binâ'en bundan akdem esbak seferleri takımından ziyâde 'asker kuy-u tedârik ile gidilmeğe muhtâc olub ve siz sipâh ve silahdâr neferâtırlarınız siz devlet-i 'ali-yemin i'timâd ve i'tidâdsız edâ-yı 'asâkir kargizârından olma-nızla islâfda olan seferlerinden ziyâde mükemmel ve müretteb tedârikleriniz ile hâzır ve mehyâ olub ve içlerinizden bir vüzerâ ve mir mirân ve ümerâ kapularında levend ve zü'emâ ve

erbâb-ı timâr yanlarında hizmetkâr olub ber-vech-i muharrer bu cihâd-ı ekber isfâr-ı ahire kıyâs olunmağla bu sefer-i nusret asarda ekseri-nizin boylu tüfenkleri ve bir mikdâr mu'tâd üzere mızrâklarıyla bulunub siz ki sipâh ve silâhdâr kethüdâlarısız bayrâklarınızı açub neferât-ı merkûmenin önüne düşüb İnşallahu te'ala nevrûz-u firûzda Edirne Sahrâsında ordu-yu hümâyûnuma mülhak ve sancâk-ı şerif sâyesinde mevcûd bulunmanız bâbında fermân-ı 'âli sâdir olmağla ocâğın emekdâr ve mûkim çavuşlarından 'Abdurrahman Çavuş ve Mustafa Çavuş zîde kudrehumâ mübâşir ta'yin ve irsâl olmuşlardır imdi siz ki kuzzât ve nüvvâb zîde fazlehumsûz mübâşirân-ı merkûman her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olurlar ise fermân-ı 'âlisânımın mazmûnu cem'i lazım olan mahallerde mûnadiler tedâ itdirerek kuzzât-ı müslimine amâde ve i'lâm ve herkesi haber ve agâh idüb da'imâ fezâil mehâri ile kazâlarınızda bulunan sipâh ve silâhdâr neferâtını hâzır ve amâde ve kapularından çıkarub kethüdâ yerleri ma'iyetiyle tarik-i 'iâviden doğru ocâklarına hareket üzere sevk ve amale eylesesiz ve siz ki ocâk çavuşlarındansız siz dahî ocâk çavuşlarından

Sicil Sayfa No : 97

sizlerki ocâk çavuşlarısız siz dahî neferât-ı mezkûreyi a'le'l-ıfrâd agâh idüb bu sefer-i hümâyûnumda ekseri boylu tüfenkleri ve ba'zıları dahî mu'tâd üzere mızrâklarıyla bulunmak üzere hâzır ve mehyâ olub vaktiyle kethüdâ yerleri bayrâkları altında tecmi' ve İnşallahu te'ala vakt-i merkûmede Edirne Sahrâsında bulunmaları için tenbih ve te'kid eylesesiz ve siz ki kethüdâ yerlerisiz dahî sebil-i din ve gayret-i der-meyân idüb 'umûmen sipâh ve silâhdâr neferâtlarını isfâr-ı sâlefedden ziyâde müretteb ve müşterfi olmak ve ekserisi boylu tüfenkleri bâzıları

dahî ber-vechi mu'tâd mızrâlarıyla bulunmak vechiyle cümle şimdiden cümlesini hâzır ve amâde itdirdüb vaktiyle mecmû'atı bayrâklarınızın altına cem' ve önlerine düşüb ve esnâ-i tarikde bir mahalde arâm itmeyüb re'âyâya ve bir ferde hilâf-ı ser'î serif ta'di eylemelerine ve kemâl-i adâb üzere hareket iderek nefrûz-u firûzda Edirne Sahrâsında ordu-yu hümâyûnuma mülhak ve livâ-i mezbûr sâyesinde mevcûd bulunub edâ-yı hizmet eylemeğe bezl-i makrûr eyleyüb lakin söyle ki bu bâbda ihmâl ve tekâsül-den nâşi muğâyir-i emr-i 'âli hareket olunmak ve neferâtdan bir ferd gerüye kalmamak lâzım gelür ise her neferâtın esâmileri kat' olacağını ve sizin dahi ahire virileceğinden ma'adâ haklarından gelineceğini muhakkak olmağla ana göre hareket ve hilâfından ihzâr ve mücânebet eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim sipâhiler ağâsı Mustafa ve silahdârlar ağâsı Mehmed Emin dâme mecdehumâ tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunub hilâfından hazır olunmak bu bâbda fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn 'ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından ziyâde hâzır eyleyesiz. Tahriren fi-evâ'il-i min receb ü'l-fevr sene hamsin ve mie ve elf (Ekim sonları 1737).

Yurdu Sahrâ-i Kartal

Mûcebince sipâh ve silahdâr ağâsı tarafından mektûb dahî sâdır olmuştur. Sadr-ı 'âli mektûb dahî sâdır olmuştur.

Belge No : 171

Sa'adat-ı kirâm kâ'imakâm sâbık Abdurrahman Efendi dâme serif sâdete ba'de'l-tahmiye inhâ olunur ki Amasya ve zünnûn Abâd kazâlarında olan sadâtu'l-kirâm zû-i'l-ihtirâm üzerlerine

tarafımızdan sizi kâ'imakâm nasb ve ta'yin itmişizdir **gerekdir**
ki 'örf-i zâhir ve ma'rûf olanlara i'zâbe ve ihtirâm idüb kâdî-
lar kâ'imakâm itmeleriyle 'alâmet-i isti'mâl idenlerin ihmâm ve
kendileri kat'an bir seneye 'alâmet izin vermeyüb idenlerin
tarafımıza havâle ve ihsâr ve te'dib ve sâ'ir hukuk-u şer'iyye
yahsil-i iktizâ iden sâ'ir hükkâma müdâhele idemeyesiz sadâtden
tevcih ve nâmıyla gayr-i bahâne ile bir akçelerin almayüb sinâ-
yet-i 'arz mallarında ikdâm-ı tam ve sadâkat 'aliyelerinde bezl
ile mazhar şika'at hazret-i seydü'l-enâm. Hurrere fi gurre-i
şehr-i zi'l-kâde-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (22 Ocak
1738).

Min hayrû'l-E's-seyyid 'Ömer

Sicil Sayfa No : 98

Belge No : 172

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kıdvetü'l-
emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri
ve imdâd-ı seferiye mübâsiri zîde kudrehum inhâ olunur ki livâ-
i mezbûrun imdâd-ı seferiyesicün buyuruldu ve mübâsir gönderi-
lelû üçüncü mâh olub ve şimdiyedek bir iki def'a isti'câl
buyurulduları gönderülüb cümleden evvel levendât-ı mezbûre
serler edâ eylemeniz me'mûr iken husulu 'asr olan mahaller edâ
idüb livâ-i mezbûrun mâl-ı imdâdiyesinden henüz bir pâre tara-
fımıza vâsıl olmayub bir def'a dahî iş bu buyu-ruldu ısdâr ve
ırsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki bir sa'at te'hîr ve
tevkif ile hareketimize mân'î olmağla vardıkda cümle ma'rife-
tiyle livâ-i mezbûre isâbet iden mâl-ı seferiyenizi bir yerden
tedârik ve gönderüb tarafımıza edâ ve teslim eylemede muhâlefet
iderseniz sonra hakkınızdan gelineceğini muhakkak bilüb anâ

göre müceb-i buyuruldu ile 'âmil ve hilâfından hazır olasınız.

22 Rebi'î'l-ahir sene 1150 (20 Ağustos 1737).

Belge No : 173

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evvel-i vilâte'l-muvahhidin ma'a-denü'l-fazl ve'l-akin raf'u'l-'ulûm ü's-serife ve'd-din ve arşu 'ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inayetü'l-melikü'l-'alemin Anadolu'nun sol kolu nihayetine varub ve gelince vâk'î olan mevâli-i 'azâm zide fezâ'ilehüm ve mefâhirü'l-kuzzât ve nüvvâb zide fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ocâk ihtiyârları ve ser yeniçeri ağâları ve ser akdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki i'dâyı din ve devlet-i 'aliye olan Mosko ve Nemçe kefereleri devlet-i ebed müddetim ile cânibinde olan sulh ve selâhi nefis ve ihfâr ve birbirleriyle ittihâd ve istihzâr iderek memâlik-i islâmiyeye istilâ eylediklerine binâ'en celili'l-kâdir üzere ü'l'alâm zeyl-i islâmdan o için ber-mukteza-yı ser'i şerif üzerlerine varılmak kutube-i ehl-i islâm üzerlerine şer'en lâbed ve lâzım olmak mine'l-vücûh olmak nâmûs-u şeri'at-ı Muhammedi olan i'âme-i 'ibâd muhzırına dahî birbirleriyle nefis vacib ve mûtememmim olmakdan nâşi ve çâher veya mülâkim Sebi'l-u'llah emr-i şerifi-ne i'fâ ve ifşâd ve 'arden ile ikâmet farıza-i cihâd ve i'lâ-i Kelimullah ve himâye şeri'at 'izzen için ol-bahâr asârda Mosko keferesinin üzerlerine ba'is olmamak üzere Kırım adasında Kefe canibi ser 'askeri ma'iiyyetinde tahrîr ve ihtisâ idecek ihbâ ve zâfer islâmiye ve çuş ve diya hurûş Tatar ceddi ve sekkâr ve deryâ kapudânı ma'iiyyetiyle tahriren me'mûr kılınan emr-i hümâyûnum ve ince tutma sefineleri 'asâkirinden mâ'adâ tarafına dahî ber'en 'asâkir tertib ve tab ve havan ve sâ'ir mühimmât

ile müstakilen ser 'asker ta'yin olunub ancak Kırım içinde 'asâkir-i nusret şî'âr ve tevkirleriyle Mosko keferesinden gereği gibi ahz ve intikâm için bu sâl istimâlde sefer-i nusret asâra 'izzet muvahhidinin hazır ve amâde olmalarına bundan akdem haber dahî mübâşirler gönderilmişdi ol-bahar kasıb olmakdan nâsi Anadolu'nun sol kolu kazâlarından sâkin 'atik ve cedîd ser yeniçeri ağâlarından kârekdâr ve neferât i'mâline sâhib-i iktidâr yüz 'aded ser yeniçeri ağâlarının bayrâkların kûşâd ve her birilerinin bayrâkları altına tamü'l-silâh yüz yigirmi şer nefer mevcûd yeniçeri ve tevânâ kul oğullarından bir ferdini gerüye komâmak şartıyla cümlesin bayrâkları altına cem' ve nevrûz-u firûzdan evvelce yerlerinden kalkub sevâhil-i bahr-i siyâhda beş 'aded iskelelerde emr-i şerif-i 'âlişânım ile hâzır ve amâde kılınân sefinelere sevâr ve te'ali bir gün evvel Kırım içinde ser 'asker Paşâ ma'iiyyetinde kûl kethûdâsı bulunduğu mahale varûb i'dâ-yı din için bezl-i iktidâr eylemeleri fermânım olmağın husûs-u mezbûre kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Elhâc 'Ali zîde mecdehû sürücü mübâşir ta'yin ve irsâl olunmağla sen ki mübâşir mûmaileyhsin sen emekdâr ve sadâkatkâr olub hizmet-i lâzime 'uhdesinden sâhib-i iktidâr

Sicil Sayfa No : 99

olduğun ecilden umûr-u mühimmeye müstakilen mübâşir ta'yin olunmuşsundur imdi bir gün evvel vârûb fermânım olduğu vech üzere Anadolu sol kolu kazâlarında sâkin 'atik ve cedîd ser ve yeniçeri ağâlarından karekdâr ve mücerrebü'l-tevâr olub neferât i'mâline sâhib-i iktidâr olanlardan cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le yüz 'aded ser ve yeniçeri ağâlarının bayrâkların kûşâd ve her birilerinin bayrâkları altına yüz yigirmişer yeniçeri ve lâverleri tahrîr ve tekml ve serdârlar dahî

kazâlarında bulunan sahihi esâmî ve esâmîsi çâlık yenîçeri ve tevânâ kûl oğullarından bir ferdini gerüye koymayub 'ale'l-'umûm cûmlesin bayrâkları altına cem' ve evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve fermânım olan iskelelere sevk ve tesyir ve hâzır ve amâde olunan sefinelere tekml ve Kırım adasına irsâl ve bir gün evvel mahal me'mûrlarına isâl itmeğe bezl-i kudret eylesin ancak bu vakt-i sâ'ire kıyâs ile mîkdâr ve zerre tekâsülün zuhûr idecek olur ise gadr ve cevâbın is'â olunmayub meşul olacağını mukarrer bilüb ana göre yesret ve intibâh üzere hareket eyleyüb ser ve yenîçeri ağâlarından ve serdârlarından bayrâk kuşâd itmeğe gadr ve 'illet ider bulunur ise ol-makûleleri ahz ve habs ve hakkında lâzım gelen cezâ-i sezâlleri icrâ olunmak üzere isim ve resimiyle 'ale'l-a'de i'lâm eyleyesiz ve siz ki bayrâklar kuşâde olunan ser ve yenîçeri ağâları ve kazâlar serdârisiz vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket birle me'mûr olduğunuz Kırım cânibinde kol kethüdâsı bulunduğu mahale vâru b hizmet lazımede devlet-i 'aliyede her birileriniz mevcûd neferâtınız ile bezl-i kudret ve sarf-ı meknet ve gayret ve Rızaullah ve rızâ-i hümâyûnuna mazhar olmağa dikkat sermu hilâfından dahî temâş ve mücânebet eyleyesiz deyü düstûr-u mükerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-'alem hâlâ dergâh-ı mu'allâm yenîçerileri ağâsı olan vezirim 'Abdullah paşâ edam-Allâhu te'ala iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emrim vezir-i müşârileyhin tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi-

evâ'il-i ramâzanül-mübarek sene hamsin ve mie ve elf (Ocak 253 başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 174

Sera'i-i şî'âr Oskûdar'dan Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varûb gelince vâk'î olan mevâli-i 'azâm ve kuzzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsıl ve'l-akrân yenice-ri serdârları ve ocâk ihtiyârları ve ser yenice-ri ağâları ve bayrâkdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehüm inhâ olunur ki i'dâ-yı din ve devlet-i ebed müddet ile yanında olan sulh ve selâhi nakz ve ahkâr ve birbirleriyle ittihâd istizhâr iderek memâlik-i islâmiyeye istilâ eylediklerine binâ'en üzerine islâmdan kat'î abâde için ber-mukteza-yı ser'î şerif üzerlerine varılmak kutube-i islâm üzerlerine lâzım ve lâbed olmamak dahî birbirleriyle emr-i şerifine emsâl için ol-bahâr asârda Mosko keferesinin üzerine bi'at olunmak üzere Kırım Adâsında Kefe cânibi ser 'askeri ma'iyetinde tahrir ve ihtisâd idecek ecnâs zafer ve islâmiye ve çus ve derya hurûş ve tatar ve derya kapudanı ma'iyyetiyle tahriren ma'mûr kılınan ve hümâyûn kalyonları ve ince ve sefineleri 'asâkirinden ma'adâ tarafına dahî bera-i âsâkir ve tob ve havân ve sâ'ir mühimmat ile müstakilen ser 'asker ta'yin olunub ancak Kırım içinde 'asâkir nusret şî'âr teksir ve tevkirleriyle Mosko keferesinden gereği gibi ahz ve intikâm için bu sâl istimalde sefer-i nusret asâra hâzır ve amâde olmalarına bundan akdem haberci mübâsirler gönderilmişdi ol-bâhar karib olmakla

Sicil Sayfa No : 100

Anadolu sol kolu kazâlarında sâkın 'atik ve cedîd ser yenice-ri ağâlarından karekdâr ve neferât i'mâline sâhib-i iktidâr yüz

'aded ser yeniçeri ağâlarının bayrâkların kûşâd ve her birleri-
nin bayrâkları altına tamü'l-silâh yüz yigirmi şer nefer mevcûd
yeniçeri ve lâverleriyle serdârlar dahi kazâlarından bulunan
sahihü'l-esâmi ve esâmisi câlık yeniçeri ve tevânâ kûl oğulla-
rından bir ferdini gerüye komamak şartıyla cümlesin bayrâkları
altına cem' ve nevrûz-u firûzdan evvelce yerlerinden kalkub
Sevâhil-i Bahr-i Siyâh'da beş 'aded iskelelerde emr-i serif-i
'âlişân hazır ve amâde kılınan sefinelere bir gün evvel Kırım
içinde ser 'asker pâşâ ma'iyetleriyle kol kethüdâsı bulunduğu
mahale vârub i'dâ-yı din için bezl-i iktidâr eylemeleri fermâ-
nım olmağın husûs-u mezbûra kîdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Elhâc
'Ali ağa zîde mecdehû sürücü mübâşir ta'yin ve irsâl olundu sen
ki mübâşir mûmâileyhsin emekdâr ve sadakâtkâr olub hizmât-ı
lâzıme 'uhdesinden sâhib-i iktidâr olduğun ve umûr-u mühimmeye
müstakilen mübâşir ta'yin olunmuştur imdi bir gün evvel
varûb fermân buyuruldu vech üzere Anadolu sol kolu kazâlarında
sâkin 'atik ve cedid ser ve yeniçeri ağâlarından kârekdâr ve
hayrû'l-etvâr olub neferât i'mâline sâhib-i iktidâr olanlardan
cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le yüz 'aded ser ve yeri-
nin bayrâkları altına yüz yigirmi şer nefer yeniçeri ve lâver-
leri tahrîr ve tekmil ve serdârlar dahi kazâlarında bulunan
sahihü'l-esâmi ve esâmisi câlık tevânâ yeniçeri ve kûl oğulla-
rından bir ferdini gerüye komayub 'ale'l-'umûm cümlesin bayrâk-
ları altına cem' ve evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve fermân
olunan iskelelere sevk ve tesyir ve hâzır ve amâde sefinelere
tahmil ve Kırım adâsına irsâl ve bir gün evvel mahal me'mûrla-
rına isâl eylemekle bezl-i kudret eyleyesiz ancak bu vakt-i
sâ'ir o vakte kıyâs ile mikdâr-ı zerre tekâsülün zuhûr idilmek
olur ise gadr ve cevâbın olunmayub mesvel ve mu'âmenet olaca-

gını mukarrer bilüb anâ göre ve intibah üzere hareket
eyleyüb ser ve yeniçeri ağâlarından ve serdâr-lardan bayrâklar
kuşâd itmekle gadr ider bulunur ise ol-makûleleri habs ve
hakkında lâzım gelen cezâ-i icrâ olunmak üzere isim ve resimle-
riyle 'ale'l-'acele i'lâm eyleyesiz ve sen ki bayrâkların
küşâde olunan ser yeniçeri ağâları ve kazâlar serdârlarısız
vech-i mesrûh üzere 'amel ve hareket birle me'mûr olduğunuz
Kırım canibinde kûl kethüdâsı bulunduğu mahale vârub hizmet-i
din ve devlet-i 'aliyede her biriniz mevcûd neferâtınız ile
bezl-i kudret sarf-ı meknet ve rızâ-i ullah ve rızâ-i hümâyûna
mazhar olmağa dikkat ve sermu hilâfından dahî temâşi eyleyesiz
tahriren fi-evâ'il-i şehri-i ramazan sene hamsin ve mie ve elf
(Ocak başları 1738).

Mûcebince husûs-u mezbûr içün şevked isti'câl emri dahî
sâdır olmuştur.

Belge No : 175

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Anadolu'nun sol kolundan der-
gâh-ı mu'allâm yeniçerileri ser ve yeniçerileri bayrâkları
küşâdesiyle serdârlar ihrâcına me'mûr turnacı bâşı sâbık Elhâc
'Ali zîde mecdehü tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm
olaki sen ki mûmâileyhsin hâlâ Kırım cânibi ser 'askeri ma'ie-
ti içün Anadolu'nun sol kolu kazâlarından bâ-femân-ı 'âli ve
ber-mûceb-i defter bayrâkların ve dahî neferât i'mâline kâdir
ve karekdâr ve kudret mahal ve müstehak olanlara cümle yüz
bayrâk tekmil olunca bayrâk virilmek içün ve yeniçeri serdâr-
ları dahî kazâlarında sâkin sahihü'l-esâmi ve esâmileri çalık
yeniçerileri ve sahih ve tamü'l-silâh kûl oğulları neferâtıyla
bir ferdi gerü kalmamak şartıyla ihrâclarıyla ol-bahar-ı asâr
ve nevrûz-u firûzda ser'asker müşârileyhin ma'iiyyetinde mevcûd

bulunmalar için mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuş idi zikr olunan yüz 'aded ser ve yeniçeri bayrâkları şimdiye değin kûsâd ve neferâtların tekmil ve serdârlar dahî kezâlik kazâları yeniçerileri ve kûl oğulları neferâtıyla hâzır ve amâde oldukları melhûz olmağla hâlâ tekmlen mevcûd olanlar ve henüz tâmâm olanları dahî 'aceleten cümle ma'rifet ve marifet-i ser'le bir gün akdem tekml-i neferât itdirdüb intimâm oldukda elli 'aded ser ve yeniçeri bayrâkları Kırım cânibi ser 'askeri ma'iyetine ve elli adedin Akkerman kal'ası muhâfazasına yeniçerileri ve serdârları Kırım canibine ve Akkerman'a me'mûr olmalarıyla ihrâç mukaddemâ fermân olunan beş 'aded iskelelerde hâzır olan sefineler ile hûb-u me'mûrlarına irsâl ve isâl olundu fermânım olmağın

Sicil Sayfa No : 101

irsâl olundu İnşallahu te'âla vusûlünde gerekdir ki zikr ve tasrih olunduğu vech üzere tarik ve cümlesine tenbih ağâh eyledükden sonra bir ferdine gadr ve 'illet ve bahâne itdirilmeyüb ve bir neferi gerüye kalmayüb kazâlarında te'hîr ve tevkif itdirilmeyüb 'ale-eyyi-hâl cümlesinin ber-mûceb-i emr-i 'âli hûb-u me'mûrlarına vâruv vakt-i nevrûzda tamâmen mevcûd bulunmaları için kemâl-i ihtimâm eyleyüb sermu hilâfından ihzâr ve icnâb eyleyesiz deyü vezâret ile bi'l-fi'il dergâh-ı mu'alâm yeniçerileri ağâsı olan düstûr-u mükerrem müşir-i müfahham nizâmu'l-'âlem vezirim 'Abdullah Pâşâ edam-Allâhu iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermânı celili'l-kadirim ve ağâ-yı müşârileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel idüb hilâfından ve ihzâr ve icnâb eyleyesiz söyle bilesiz

'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız. Tahrîren fi-evâsıt-ı sevvâ-lü'l-mûkerrem sene hamsin ve mie ve elf (Ocak başları 1738).

Kontantiniye-i Mahrûse

Mûcebince yenîçeri ağâsı tarafından mektûb dahî sâdır olmuştur.

Belge No : 176

Emr-i şerif-i 'âlişânım o

Elâ gözlü açık kaşlu tahmiya bir buçuk yâşında rafi'i tevki'i raki'i alîşân-ı hâkânî Mehmed ordu-yu hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Amasya sancâğı'nda Yuvas nâhiyesinde Umûk nâm karye ve gayriden on sekiz bin akçe timâra mutasarrıf olan diğêr Mehmed ser ceddi fevt olub timâr mahlûl oldukda oğlu yok mûlâhazasıyla bilâ veled-i hak olmak üzere ahirden halisiyle tevcih ve berât ve Halîl'in dahî bayrağı altında nâ-mevcûdundan Veli'ye tevcih ve tezkere olunub buna gadr olunmağla timâr-ı mezbûre bâbâsı fevtinden ve mezbûratın ref'lerinden merhûma kanunlarından ziyâdesiyle kendüne virilmek bâbında 'inâyet behâ ve sâdır olan fermânım mûcebince suvâl olundukda timâr-ı mezbûra mutasarrıf olan mezkûr diğêr Mehmed ser cedid fevt oldukda evlâd-ı yok bilâ-hatasıyla livâ-i mezbûr alay beğisi ahire 'arz ve tevcih olunub lakin mezkûr Mehmed ser-ceddi Sivas'da sâkin buçuk yâşında olub Çelebi sağır oğlu olduğunu eyâlet-i Sivas'ın defter kethüdâsı Elhâc Musa ile çâvuşlar kethüdâsı Elhâc İsmâ'il zîde mecdehumâ dahî i'lâm itmeğîn sancâğında sâkin olub alay beğlik bayrağı altında sefer itmek şartıyla timâr-ı mezbûru bâbâsı diğêr Mehmed'in mahlûlünden ve mezbûratın ref'lerinden oğlu mezbûr Mehmed'e kanunlarından ziyâdesiyle merhamete tevcih olmak içün sene-i hamsin ve mie ve elf reb'iü'l-evvelinin on birinci gününden (9 Temmuz 1737) tevcih olunub hükm-ü

şerifim virildikden sonra tezkeresi ihrâc olunmağla zıkr olunan on sekiz bin akçe timâr vech-i meşrûh üzere bâbâsı fevtinden ve mezkûrâtın ref'lerinden oğlu mezkura tevcih olunub virdim ki zıkr olunur ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki ve zâif-i hizmât-ı mirûden 'asâkir-i mansûreden ber-mûceb defter-i hâkânî ol-bâbda ikrâr ve takriri mâf'î ve merâhim olunmayub izhâr kılmayalar şöyle bileler 'alâ-met-i şerife i'timâd kılalar.

Kontantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 102

Belge No : 177

İş bu ref'î-i tevki'î raki'î alîşân-ı hâkânî Salih bin Mustafa rikâb-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb Amasya'da vâk'î mütevefa Ya'kûb Paşa vakfından olmak üzere Seyyid Mehmed ve Hüseyin fevt-i mahlûlünden kendüye tevcih olunmak bâbında Amasya kâdısı yedine 'arz virdükden sonra sermuen bâbâsı olunmağla cihet-i mezbûre mütevefâ-i mezbûrun mahlulünden kendüye tevcih olunub yedine berât-ı 'âlişânım virilmek bâbında 'inâyet ricâ ve vech-i meşrûh üzere Amasya kâdısı Mevlânâ İbrâhim zîde fazlehü 'arz itmekle bilâ-veled fevt olduğu vâk'î ise mûcebince tevcih olunmak merâhim olunmağın hakkında mezid-i 'inâyet-i pâdisâhanem zuhûra getirüb bin yüz elli senesi cemâ-ziye'l-evvelinin beşinci günü tarihiyle müverrih virilen rûs-u hümâyûnum mucebince bu berât-ı hümâyûnu 'arz makrûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Salih bin Mustafa varûb mütevefâ-i yedine dahil olub edâ-i hidmet eyledikden sonra bir sehm-i vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasarrıf ola ol-bâbda bir ferd dahil bu husûs-u şöyle bileler

'alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren fi'l-yevmüs seb'a ve
'aşere cemâziye'l evvel sene hamsin mie ve elf (13 Eylül 1737).

Belge No : 178

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Sivas ve Sivas eyâleti ve havâlilerinde ve yemin ve yesâri-
lerinde olan kuzzât ve nüvvâb zîde fazlehum ve mefâhi-rü'l-emâ-
sil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve a'yân ve a'yân-ı vilâyet ve
iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak
ma'lûm olaki sipâh ve silahdâr ocağı neferâtı devlet-i 'aliye
mu'temed ve mu'tenâ 'askerlerinden olub öteden berû vâk'î olan
esfâr-ı salefe kemâl-i mu'temet ile yararlıkları ve mütevâter
ve istikâmetleri zâhir olmağla nakz-ı 'ahd ve bi'meyân ile ve
emin-i hudûd-u islâmiyeye kasdetde olan Mosko ve Nemçe kefare-
lerinin ba'vene te'âli kahr ve tedmiye ve müda'afaları içün
bundan sonra cenk ve harb ve muhâfaza-i memleketden her ne ile
ta'yin olunur ise ta'yin olunacakları mahalde vüzerâ-i 'azâmın
ser 'asker veya muhâfızın râ-yi üzere 'amel ve hareket eylemek
şartıyla Anadolu cânibinden bin nefer sipâh ve bin nefer silah-
dâr tarafluları tahriri ehem olmağla ebnâ-i sipâhiyandan i'mâl-
i neferâta kâdir secâ'at ile meshûr ve mücerrebü'l-etvâr ağa
nasb ve ta'yin olunmak üzere fermân-ı 'âli sâdir olmağın kîdve-
tü'l-emâsil ve'l-akrân Kara Mehmed zîde kudrehu mehel ve müste-
hak ve emekdâr ve karekdâr olmağla ve bin nefer sipâh taraflusu
üzerlerine ağa nasb ve ta'yin olunub İnşallahu te'âla her
kangınızın taht-ı kazânıza varûb dâhil olur ise cenk ve harbe
kâdir ve bahâdır ve neferâtdan bin nefer taraflu tahrir olunmak
içün şeref sudûr olan fermân-ı celil-i şân mücebince ocâğın
emekdâr ve mukrim ve çavuşanından olan mefâhirü'l-emâsil ve'l-
akrân Seyyid Hasan çavuş ve Çavuş Halife mübâsir ta'yin

olunmağla bundan sonra her ne mahale ta'yin olur ise ~~bilâ-te-~~
reddüd vârûb kıyâm eylemek üzere ve bir sene tamamına ~~dek' hîz-~~
mât-ı hümâyûnunda istihdâm ve senesi tamâmından tezkereleri
yollarına virilmek şartıyla yevmi beş akçe ile bin nefer sipâh
tarafıyan neferâtı tahrir ve bir gün evvel tekmil ve ber-vech-
i meşrûh bundan sonra her ne mahale me'mûr kılınur ise 'acele-
ten sevk ve tesyir olunmak için neferât-ı mezkûrundan cenk ve
harbe kâdir tekmillerden boylu tüfenklü olmak üzere bin nefer
tarafıusu tahrir eyleyesiz ve senki tarafıu ağâ nasb ve ta'yin
olunan Kara Mehmed zîde kudrehusun ocağın karekdâr olduğun
ecilden neferâtı merkûm üzerlerine ağâ nasb ve ta'yin olunmuş-
sundur İnşallahu te'âla Sivas'a varûb dâhil olunduğunda bayrâ-
ğın kûsâde ve neferât-ı mezkûrundan cenk ve harbe kâdir tekmi-
lerden bin nefer tarafıu tahrir eyleyüb bu vakt-i o vakt sâ'i-
reye kıyâs olunmayub boylu tüfenklü olmak üzere tevânâ neferât-
dan tahrir ve bayrâğın altına cem 've ittihâd idüb bundan sonra
her ne mahale me'mûr olursanız 'acaleten gelmekle mûsâra'at
eyleysiz ve sizki ocâk tarafından ta'yin mûbâşir-i çavuşan ve
halife zîde kudrehumsuz husûs-u mezbûrda ve emn-i gayreti der-
meyân ve hevâb râhatı terk ve eyleyüb şûrût-u merkûmeye mûrâ'at
iderek neferât-ı mezkûreyi bir gün evvel tahrir ve tekmil
Sivas'da ağâları bayrâğı altına cem've ihtisâd itmeğe vakt-i
tam ve sem'i ihtimam eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerleri ve
ağâyân zîde kudrehumsuz bu emr-i mühimin tekmihi sizin 'uhde-i
ihtimâmınıza ihâle olunmuşdur bu emr ve icâbü'l-ihtimâmında sermu
mehâdan ve tekâsülünüz zuhûr idecek olur ise ve neferâta sâhib
cıkûb ta'tiline ba'is olacak olursanız ve heha mine'l-vücûh
cevâb-kâdir olmayub i'tâb ile mu'âteb ve muhâkem haklarından
gelineceğini muhakkak bilüb ana göre ve intibâh üzere hareket

ve hilafından ihzâr ve ictinâb eyleyüb neferât-ı mezkûreyi bir
gün evvel tahrir ve tekmil ve bundan sonra her ne mahale me mürs
kılınır ise mûsara'ate gelince dikkat ve ihtimâm eyleyesiz deyû
iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhiler ağası
Mustafa dâme mecdehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-
i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır
olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vechi meşrûh üzere
Sicil Sayfa No : 103

şeref yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımû'l-
imtisâlimin mazmûn ita'at makrûnuy-le 'âmil olub hilâfından
hazır ve mûcânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife
i'timâd kılâsîz tahriren fi evâhir-i şevvâl sene hamsin ve mie
ve elf (Şubat ortaları 1738).

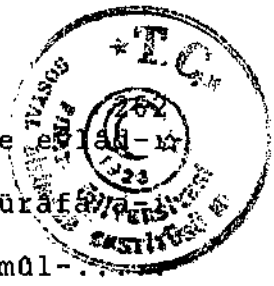
Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 179

Orta bolu elâ gözlü açık kaşlu rafi'i tevki'i raki'i ali-
şân-ı hâkânî 'Osman divân-ı hümâyûnûma 'arz-ı hâl idüb Amasya
Sancağı'nda Geldigelen nâhiyesinde malikâne-i karye ve gayriden
beş bin akçe timara ber-vechi mutasarrıf olan Halil fevt olub
timârı mahlûl olmağla kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ
itmeğın sancağı'nda sâkin olub alay beğisi bayrağı altında
sefere itmek şartıyla tevcih olmak içün sene hamsin ve mie ve
elf muharreminin yigirmi üçüncü günü (23 Mayıs 1737) her mahale
müverrih hükm-ü şerifim virdikden sonra ihrâc olmak fermânım
zıkr olunan beş bin akçe timâra vech-i meşrûh üzere taht-ı
yedinde olub tasarruf kılub hidmât mirûye meşkûre

Belge No : 180

Emr-i sultan-ı oldurki Amasya'da vâk'î müteveff Hızır Pâşâ
ve yine Amasya'da ve Tosya'da vâk'î Mehmed Pâşâ vakıflarının

mahsûl-u nisfı için mutasarrıf 'Ali veledis ile yine vakfından Mehmed bin Hüseyin meclis-i şer'e varub mürâfâ ser'i şerif olduklarında yedlerinde olan vakfiye me'mûl- ve hüccet-i şer'iyye nazar olundukda iş bu rak'i tevki'i refi'i alîşân-ı hakâni kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mezbûr Ali veledis ile merkûm Mehmed bin Hüseyin zîde kudrehûma beraber ve bir derecede mesâvi oldukları lede'l-şer'i zâhir ve mütehakkik olub merkûm Mehmed Paşâ evlâd-ı vakfından emânet ile ma'rûf ve diyânet ile evveli olduğunu dahî müslimine haber virmeleriyle merkûm Ali Veledis mutasarrıf olduğu vakfın mezkûrinin nisf mütevellîlerinin mezbûr 'Ali veledis vakfından merkûm Mehmed bin Hüseyin'e tevcih olmak üzere tevcih ve yedine berât-ı 'âlişânım virilmek bâbında 'inâyet ricâsına Amasya kâdısı Mevlânâ Elhâc İbrahim zîde fazlehû 'arz itmekle zikr olunan Mehmed Pâşâ vakıflarının mahsûl ile 'Ali veledis üzerinde olduğu hülâsa olunmağla mûcebince şart vakf-ı üzere tevcih olunmak fermânım olmağın haklarında mezîd-i 'inâyet-i pâdisâha-nem zuhûra getürüb bin yüz elli senesi cemâziye'l-ahirinin on üçüncü günü tarihiyle müverrih virilen rûs-u hümâyûnunu verdüm ve buyurdum ki mezbû-rân 'Ali Veledis ile merkûm Mehmed bin Hüseyin zîde kudrehuma varûb şart-ı vakf üzere vakf-ı mezbûrların mütevellîlerine 'ale'l-iştirâk mutasarruf olub edâ-yı hizmet eylediklerinden sonra mahsûl ile vakf mütevellîlerine ne vecihle mutasarrıf olunmuşlar ise yine ol-vecihle mutasarrıf olaki şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevmü's şa'bân min cemâziye'l-ahir sene hamsin ve mie ve elf

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 104

Belge No : 181

Mefâhirü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Amasya Sancâğı'nda vâk'î olan kâdılar zîde fazlehüm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki emirü'l-ümerâ-i'l-kirâm ber-vech-i arpalık Amasya sancâğı'nda mutassarrif olan Seyid Gâzi dâme ikbâlehü sudde-i sa'adete 'arz-ı hâl gönderüb livâ-i mezbûrun zabt ve rat içün bundan akdem tarafından mütesellim nasb eylediği 'Osman nâm kimesne mütesellimlik umûrunu rû'yete 'udm-u iktidârından nâşi 'azli iktizâ eyledük de mezbûr 'Osman 'azli ve bin yüz elli senesi zi'l-hiccesinin gurreinden (22 Mart 1738) zabt itmek üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zîde kudrehu mütesellim nasb olunmağla livâ-i mezbûrun mütesellimliği mûmâileyhe zabt ve mir-i mirân-ı mûmâileyhe 'â'id olan mahsûl ve 'â'idât kânûn ve defter mûcebince ahz ve kabz idilmek bâbında emr-i şerifim rica itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel ve hareket dahî vech-i meşrûh üzere livâ-i mezbûrun mütesellimliğini tarih-i merkûmeden mûmaileyh Mehmed zîde kudrehuye zabt ve mir-i mirân mûmâileyhe 'â'id olan mahsûl ve her ne ise kânûn ve defter mûcebince ahz ve kabz itdürüb mazmûn emr-i şerifim ile 'âmil olasız söyle bilesiz 'alâmet-i i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt zi'l-kade-i şerife sene 1150

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 182

Sivas tarafından üç günlük zahire içün gelen buyuruldu sûretidir. Şeri'at şî'ar Amasya kâdısı efendi zîde fazlehü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ve a'yân-ı vilâyet ve iş

erleri zîde kudrehum inha olunurki iş bu sene-i mübârekede me'mûr olduğumuz sefer-i hümâyûna 'azimet olunub Sivas'dan hareket iş bu mâh-ı zi'l-hicce gurrelerinden (22 Mart 1738) kasabâ ve kazâsına nüzûl olunub İnşallahu te'ala merhale merhale Amasya nüzûl olunmak müfehhem olmağın buyuruldu irdâr irsâl olunmuşdur İnşallahu te'alâ duhûlümüzde bir kaç olunmak dahî muhakkak olmağın üç günlük zahire müstevfi defter mûcebince tedârik ve ihzâr ve sudûret çekdirmemek üzere mehyâ ve amâde idûb mûceb-i buyuruldu ile 'amel olacağından ihzâr oluna deyü.

Fî-gurre-i zi'l-hicce sene 1150 (22 Mart 1738).

Belge No : 183

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Üsküdâr'dan Arz-ı Rum'a varınca Anadolu'nun sol nihâyetine vârinca vâk'î şehri-i kasabâtta vâk'î olan dergâh-ı 'Âli cebecileri Kırım cânibine tesyir ve isâle me'mûr zîde kûdrehu tevki-i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Üsküdâr'dan ve Arza varınca sol kolda esna-yı rahde ve havalisinde vâk'î şehri-i kasabât ve kurrâda olan dergâh-ı 'Âli Cebecileri neferâtının Kırım cânibine nakl ve tesyir eylemek fermânım olmağın irsâl olunmuşdur İnşallahu te'ala vusûlünde zikr olunan şehri-i kasabât ve kurrâda olan dergâh-ı 'Âli cebecileri bir an akdem bir sa'at mukâddem me'mûr oldukları Kırım cânibine tesyir ve isâl eyleyüb ihmâl ve müsamaha birle umûr-u mühimmenin bâ'is harekâtdan ve mucânebet ve ictinâb ve ihzâr ve hilâfından ihzâr eyleyesiz deyü iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Elhâc Mehmed dâme mecdehû tarafından mühürlü mektûb virilmek vech-i mesrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlisânım sâdir olmuşdur vusûl buldukda sâdir olan fermân-ı celilü'l-kadirim ve mûmâileyh tarafından virilen

mühürlü mektûb mûcebince 'amel idûb hilâfına rızâ ve cevâz göstermiyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi-evâsıt-ı zi'l-ka'de sene hamsin mie ve elf (Şubat sonları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 105

Belge No : 184

Seri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde 'ilmehu ve kîdve-tû'l-emâcid ve'l-a'yân 'Osman Beğ ve Ahmet Beğ ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde mecdelum ba'de'l-islâm inhâ olunurki hâlâ sûrücü yediyle irsâl olunan i'lâmınız vusûl bulub mefhûmu ma'lûmunuz olmuştur mukaddemâ Turhal'da tarafımıza gönderdiği-niz adamlar ile sizlere söz virüb Çalak köprüsünde mürûr idûb hûb-u mahsûde gidilmeği kavî olunmuşdu iş bu günü Vadi Karyesine nüzûl olunub insallahu te'ala yarın ki pençsenbe günü mezbûr köprüden 'ubur olunub bir dürlü halef ve gadr olunmaz hak te'ali vilâyetinizde berekat ihsân idûb salefler ihsan eyleye eyyâb ve zeyyâb iden haşerât ve mübâşirlerin tecâvûzleri bundan akdem mesmu'umuz oldukda cedidi tecâvûz idenin ve malla-rı dahî deyü sizlere buyruldu virilmişken yine sizler nakit itmeyüb Sivas'a yedi sekiz merhale yerde olan tâ'di akdi çendan mesmu'umuz olmayub her ne ise eğerçi matlu' oldularımı-zın haklarından gelindi lakin kâ'idenelerin halimi yurdu cümle-nizden ihâle cümlenize râyi resûllullah tarafımızdan bir dürlü fikir üzere olmayub müsterih olmamız içün buyruldu tahrîr ve irsâl olunmuştur ziyâde ikrâmınız gördük hemân siz dahî bizden haberdar olasız deyü buyruldu. Fî Zi'l-ka'de sene 1150 (23 Mart 1738).

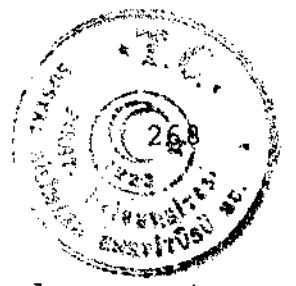
Belge No : 185

Iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-Muhammed ve'l-mekâ-
rim bi-mezid 'inâyetü'l melikü'l-dâ'im Anadolu'nun sol kolundan
Kırım adasına ve Akkermâna me'mûr esnâf-ı 'askeriyenin ihrâc ve
tahriren hûb-u me'mûrlarına irsalleri içün bu def'a der-âliyem-
den mahsûsen sürücü ta'yin olunan mu'temed medân ricâl-i dev-
let-i 'aliyemden rikâb-ı hümâyûnumda bi'l-fi'il kapucular
kethüdâsı olan 'Abdullah dâme mecdehû ve mefâhirü'l-kuzzât
ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm canib-i mezbûrda
vak'î Koca ili ve Bolu ve Ankara ve Kangırı ve Kastomonu ve
Canik ve Trabzon ve Sivas ve Bozok ve Çorum ve Amasya sancâkla-
rında ve sâ'ir elviyelerde vak'î kâdılar ve nâ'ibler zîde
fazlehûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Canik Muhassılı Oçüncü
zâde ve Tokađ ve Bolu ve Kastamonu voyvodoları zîde mecdehûm ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan sancâkların mütesel-
limleri ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı
vilâyet zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsil olıcak
ma'lûm olaki sen ki sürücü mûmâileyhsin cânib-i merkûmdan sürüb
getürüb tahriren hûb-u me'mûrlarına tesyir ve isâllerine me'mûr
olduğun esnâf-ı 'askeriyenin muktezi me'mûrun üzere bir kadim
akdem yerlerinden ihrâc ve isâlleri devlet-i 'aliyenin umûrun-
dan olub bu bâbda mezîd-i dikkat ve ihtimâm vâcib olmağla sanâ
istisaller tam virülüb zuhûr iden olmakdan nâsi umûr-u
me'mûr behanıza muhâlefet ve bâdi hareket idenleri ahz ve kal'a
bend ve keyfiyeti i'lâm ve işâret itmek fermânım olmağın imdi
muktezi me'mûriyetin üzere cânib-i mezbûrda olan vüzerâ-yi
'azâma ulaştırmak ve hareket ve 'azimetlerini ifâde ve ifhâm ve
anlardan başka mir mirân-ı kirâm ve sâ'ir esnâf-ı 'askeriyeyi
ve husûsen bülük sipâhilerini yerlerinden ihrâc ve ordu-yu

hümâyûna irsâl iderek kendinin umûr-u me'mûr beyânı kıyâm ve
Kırım ve Akkerman me'mûr piyâde 'askerinden bir neferi gerüye
komayub ve civârlarında ve yol üzerinde olanları bizzât ve
ba'dehu mesâfesi olanlarını adamların ve yerlerinden tahririnin
ve cümlesinin ordan alub sürüb getürerek iskelelere indürüb
sefâyene tahmil ve me'mûriyetin emr-i şerifte tasrih buyuruldu-
ğu üzere hûb-u me'mûrlarına ba'de'l-tesyir i'lâmlarıyla 'avdet
ve bu umûr-u sanâ muhalefet ve müceb hareketi zuhûr idenler
zâbitân ve a'yân ve sâ'ir her kim olursa olsun zâbitleri
ma'rifetleriyle ahz ve kal'a bend ve keyfiyeti i'lâm ve işaret
eyleyesiz ve sen ki mûmâileyhimsiz hakkınızda sürücü mûmâiley-
him olub icrâsına bilâ-tereddüd ihtimâm olunacağını müfehham
olmağla 'askeri tâ'ifesinden bir ferdi himâye itmeyüb cümlesini
ihrâc ve tesyire dikkat eyleyüb şöyle bu mukarrer ve tekâsülû-
nüz i'lâm olunmak lâzım gelürse bilâ-emân cezânız tertib oluna-
cağını muhakkak bilüb anâ göre hareket ve hilâfından gâyetel-
gâye ihzâr ve mucânebet ve senki Canik muhassılı üçüncü zâde ve
Tokad ve yöresi mûmâileyhimasın sürücü mûmâileyh her husûsda
mu'âvenet ve emr-i şerifin icrâsına ve bir an akdem ihtimâm ve
mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlisânım sâdır olmuştur
buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i mesrûh üzere şeref-
yâfte-i lâzımû'l-imtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'âmil olub
hilâfından gâyetel-
gâye ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bile-
siz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâ'il-i
zi'l-ka'de sene hamsin ve mâ'e ve elf (Şubat sonları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 106

Belge No : 186

Hatt-ı hümâyûn-u sevket-makrûn ile mü'ezzin olan emr-i serif 'âlişânın 'aynı ile sûretidir iftihârü'l-emacid ve'l-ekârim cami'ü'l-muhâmmad ve'l-makârim bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-dâ'im ricâl-i devlet-i 'aliyenin mu'temed ve istikamet şî'ârlarından olub Anadolu'nun sol koluna ve yemin ve yesarında sürücü ta'yin olunan hâlâ rikâb-ı mestab-ı pâdişâhanemde kapucular kethüdâsı 'Abdullah dâme mecdehû ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehûm ve mafâhirü'l-emâsil ve'l akrân kethüdâ yerleri ve yenîçeri serdârları ve sâ'ir zabitân ve a'yân-ı vilâyet zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki iş bu sene-i mübâreke ol-bahârında Mosko ve Nemçe kefereleri üzerlerine bir kaç koldan mühim ve muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûnum esfâr-ı sâlefeye kıyâs olunma-ğın her kolundan ecnâd-ı islâmiyenin kesret ve vafiret olunmasın ve yerlerinden mukad-demce hareket birle vaktiyle hûb-u maksûde te'mi eylemeleri vâcib ve mübâşeret olınacak vaktin hulûlü gâyet gârib olmağla cümleden ziyâde mühim olan Kırım ve Akker-man taraflar cûn Anadolu'nun sol kolundan tertib olunan 'asker ibtidâ-i nevrûz-u firûzda ve yâhûd beş altı gün sonra her canib-i mezbûrlara irişmek üzere yerlerinden ihrâç ve sürûb getürerek Kırım ve Akkerman taraf-larına isâli için ricâl-i saltanat-ı seniyyemden bir tek bu hilâlde sürücü nasb ve ta'yin olunmasından labed olub sen ki mûmâileyh 'Abdullah dâme mecdehûsun senin ve sadakât ve me'mûr olduğun rû'yet-i hizmât ve mezid-i 'ihtimâm ve dikkatin ma'lûm olduğuna binâ'en Anadolu'nun sol koluna siz mahsûsen sürücü ta'yin olunmağla emr ve zâylik ile 'amel ve

hareket itmek üzere ocâklar tarafından dahi birer mübâsire me'mûr olmuştur imdi mu'acelen hareket ve umûr-u me'mûr re mübâşeret zımnında siz varıncaya dek tevâ'if-i 'askeriyeyi yerlerinden ihrâc itmek üzere me'mûr ocâk mübâsirlerini iktizâsına göre ilerüye ve sâğa ve sola irsâl ve kendün dahi sol kolda ve yemin ve yesarında me'mûr bi'l-cümle esnâf-ı 'askeriyeyi yerlerinden çıkarub ordu-yu hümâyûnuna gelecek tevâ'if-i 'askeriyeyi orduya irsâl ve bahr-i siyâh sevâhilinde olan iskelerden sefâyin ile Akkerman'a ve Kırım adasına gideceklerini dahi yanına alub sürüb ve getürerek iskelelere indürüb cümlesini sefâyine sevâr ve hûb-u maksûde irsâl eyledikten sonra her bir iskelelerden ne mikdâr 'asker sefâyine sevâr olmuşlar ise ve zâbitânından ba'de'l-mikdâr defterin alub ihtimâm-ı hizmet ve i'lâmlarıyla der-'aliyeme ric'at eyleyesiz me'mûr ve devlet-i 'aliyemin celâil-i umurûnda olmakdan nâsi mahsûsen sürücû nasb ve ta'yin olunmuşken kusûr ve cehâvenin sebebiyle ahâr-ı 'askeriyeden bir ferdi yerinde kalmamak veyahûd esnâ-yı rahde zabt ve rabtlarına 'udum nakid ile fukarâdan bir nesne alınmak lâzım gelürse suâl ve cevâbı tarafına tevcih itmekle müstehak i'tâb olacağın muhakkak bilüb ona göre kemâl-i ihtimâm üzere hareket ve tevâ'if-i 'askeriyeyi zâbitleri ma'rifetleri ile zabt ve rabta dikkat ve esnâ-yı rahde re'âyânın bir nesneleri alınmadan ve bir ferde hilâf-ı şer'î şerif çur ve ta'di olunmakdan mu'anevet ve tevakkî ve muhanet ve ihtimâm-ı hizmete bezl-i makrûr eyleyüb ve sizki kuzzât ve nüvvâb ve zâbitân ve a'yân-ı mûmâileyhimsiz kazâlarında bulunan 'askeri tâ'ifesinden bir neferini yerlerinde komayub cem' itdürerek cümlesini yerlerin-den çıkarub hûb-u me'mûrlarında irsâl ve izhâr olmayub yerlerinde kalanları ve

yâhûd yolundan firâr ile gerü gelenleri olur ise bilâ-emân haklarından gelineceğini cümlesine ifhâm ve emr-i şerifimin icrâsına ikdâm-ı tâm eyleyüb eğer siz dahî tekâsülünüz mesmu'umuz olur ise bilâ-tereddüd katl olacaklarını mukarrer bilüb ana göre hareket ve zerre kadar hilâfından gâyetel-gâye ihzâr ve mümaneyet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından hazır idesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâ'il-i zi'l-ka'de-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (Subat sonları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 107

Belge No : 187

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Anadolu'nun orta kolu ve yemin ve yesâriyle nihayetlerine varınca yol üzerlerinde vâk'î kuzzât ve nüvvâb zide fazlehüm ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki i'dâ-yı din mübeyyen-i devlet-i 'aliyem olan Mosko ve Nemçe kefereleri birbirleriyle ittihâd ve ittifâk ile ahz ve bilâd-müslimin tecavüz için taraf taraf memâlik-i islâmiyeye hücûm ve istilâ idüb nakz ve 'ahd ve zâhir olduğuna binâ'en Ommet-i Muhammed üzerinden melâ'in-i menfûrunun ateş şürûrların itfâr ve ibâd-ı mahsûselerine giriftâr olan bilâd-ı islâmiyeyi tahsil ve istikâmet-i hâlisesiyle i'zâr-ı din-i mübeyyen ihyâ-i seyyid muharü'l-mürselin için ber-muktezâ-i şer'i şerif üzerlerine varmak hutube-i ehl-i islâma farz ve vâcib olmağla bu

sene-i mübâreke ol-bahârında sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmakdan nâsi birâz tahriren ser 'askerler tertib ve deryâ kapudânı ile bir cânıbden Mosko keferesinin ve sancâğ-ı resullullah ile bir taraftan dahî Nemçe Melâ'inin üzerlerine gidilmek üzere 'asker bi-pâyâr ve ecnâs-ı tob ferâvân techiz ve tertibine şurûh ve mübâşeret olunub ancak bu sefer-i hümâyûn isfâr-ı sâlefeye kıyâs olunmayub düşmanın kesret ve vafiretine binâ'en bundan akdem vâk'î olan emekdâr tâ'ifesinden ziyâde 'asker ve kuy-u tedârik ile gidilmekle muhtaç olub ve sizler ki sipâh ve silahdâr neferâtısız siz devlet-i 'aliyemin i'timâd ve olan Ergrüz seferlerinden ziyâde mükemmel ve müretteb tedârik-leriniz ile hâzır ve mehyâ olub içlerinizden bir ferd vüzerâ ve mir-i mirân ve ümerâ kapularında levend ve züemâ ve erbâb-ı timâr yanlarında hizmetkâr olmayub ber-vech-i muharrer bu cihâd-ı ekber eşfâr-ı ahireye kıyâs olunmağla bu sefer-i nusret-i asarda ekseriniz boylu tüfenklü ve bir mikdârınız mu'tâd üzere mızrâklar ile bulunub hâzır ve amâde olmanız için bundan akdem şerefsudûr olan emr-i şerifim mücebince ocâk tarafından mektûb tahrir ve câvuslar ta'yin ve bu def'a sâdır olan emr-i 'âlişânım mücebince mektûb ve mübâşirler ta'yin olunmuşlar idi sizler ki sipâh ve silahdâr ketkûdâ yerleri mümâileyhimsiz mâh-ı zî'l-ka'de şerif üçüncü günü (22 Şubat 1738) ordu-yu hümâyûn Davud Paşâ sahrasında çıkması muhim ve muhakkak ve mukarrer olmağla bayrâklarınızı açûb neferâtın önüne düşûb mübâşirân-ı merkûmân her kangınızın taht-ı kazâlarına varûb dâhil olduklarında yerlerinizden hareket ve inşallah te'ala nevrûz-u firûzda Edirne sahrâsında ordu-yu hümâyûnuma müşhak ve livâ-i resûlu'llahda mevcûd bulunmanız bâbında bu def'a dahî mü'ekked emr-i isti'mâl ve emr-i 'âlişânım sâdır ve

mücebince mektûb tahrir ve ocâğın emekdâr ve müstakim câvusla-
 rından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa Câvus ve Süleymân
 Câvus zîde kudrehuma mübâsirler ta'yin olunmuşlardır Siz ki
 kuzzât ve nüvvâb zîde fazlehümsüz mûmaileyhimâ her kangınızın
 taht-ı kazâlarına dâhil olur ise sâdır olan emr-i 'âlisânının
 mazmûn ita'ati üzere münâdilere tedâ ve sipâh ve silahdârân
 i'lân ve işa'at ve emr-i cihadi tahrir ile kazâlarınızda
 bulunan sipâh ve silahdâr neferât-larını yerlerinden kaldırub
 ve evlerinden çıkarub kethüdâ yerleri bayrağıyla tarik-e doğru
 gelmek üzere tenbih ve te'kid eyleyesiz ve sizler ki ocâklar
 câvusânı siz dahî neferât-ı mezkûreyi 'ale'l-'acele yerle-
 rinden kaldurub bu sefer-i hümâyûnumda ekseri boylu tüfenkleri
 ve ekseri mu'tâd üzere mızrâkları ile hazır olmak üzere kethüdâ
 yerleri bayrâkları altına cem 've vakt ve vakt-i mezkûrda
 Edirne sahrâsında ordu-yu hümâyûnuma mülhak olmaları içün vakt-
 i tam ve sem'i ihtimâm eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerleri
 mûmaileyhsiz sebil-i din-i mübeyyen ve emn-i gayret-i der-meyân
 idüb 'umûmen sipâh ve silahdâr neferât-larını isfâr-ı sâlefe ve
 ziyâde müretteb ve müstevfi olmak vechiyle mecmu'atı bayrakla-
 rınız altına cem've önlerine düşüb esnâ-i tarikde ve bir mahal-
 de meknet ve arâm itmeyüb kemâl-i adâb üzere hareket iderek
 nevrûz-u firûzda Edirne Sahrâsında ordu-yu hümâyûnuma mülhak ve
 mülâki ve edâ-yi hizmet itmeğe bezl-i makdûr eyleyüb muğayir
 emr-i 'ali hareket ve bir ferd gerüye kalmamak üzere lâzım
 gelür ise o gün neferâtın esâmileri kat' olunacağı ve sizler ki
 dahi ahire ve bir gün ma'adâ haklarınızdan gelineceğini muhak-
 kak bilüb ona göre basiret ve intibâh üzere hareket eyleyesiz
 ve siz ki mübâsirân-ı merkümânsız Anadolu'nun orta kolu ve
 yemin ve yesâriyle nihâyetlerine varınca sonra 'avdet ve

neferâtdan evlerinde ve yerlerinde kalmış var ise nevrûz-u firûzda Edirne sahrâsında mevcûd itmeğe dikkât eyleyüb hilâf-ı emr-i 'âli hareketlerinden ihzâr ve mücânebet eyleye deyü bi'l-fi'il sipâhiler ağası olan iftihâdü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa ve silahdâr ağası olan Mehmed dâme mecdehumâ taraflarından mühürlü mektûb virilmekle mücebince emr-i 'âli ile 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlisânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan ve mûmâileyhumâ taraflarından virilen mühürlü mektûb mücebince 'amel ve hareket idüb hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz

Sicil Sayfa No : 108

şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi-evâsıt-ı zi'l-ka'de hamsin ve mie ve elf (Mart başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mücebince sadr-ı 'âli 'âli mektûb ile silahdâr ve sipâhiler ağaları taraflarından mektûb sâdır olmuştur.

Belge No : 188

Kıdvet'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fazl ve'l-keâm Amasya kâdısı zîde fazlehüm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mübâşir ta'yin olunan çavuş zîde kudrehu ve kıdvetü'l-kuzzât ve'l-müstahfızın kal'ası dizdârı zîde hafzete tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki bundan akdem Kırım cânibi ser 'askeri ma'iyetiyle kol kethüdâsı sabık İbrahim zîde yanına ma'mûr olub edâ-yı hizmet ve bi'lâ-ezin ol-tarafdan firâr iden serdârları 'ale'l-esâmi mûmâileyh kol kethüdâsı ka'ime ile i'lâm eyledikde sâ'irlerine müceb-i 'ibret için sâlefü'z-zıkr serdârlar bulundukları mahalde ahz ve civâr kal'alara vaz' ve kal'a bendler için fermân-ı 'âli ve memhûr mektûb ile sen ki çavuş-u merkûm Hasan ta'yin olunmak ile iderek hâlâ Amasya

kasabâsı serdârı altmış yedi cema'atin Mehmed dahî dahîl olmak
hasebiyle Amasya'ya vardıkda kasabâ-i mezbûre ehâlisî meclis-i
ser'e varub serdâr-ı merkûm mahal-i me'mûresinde mevcûd iken
ziyâde hasta ve olmak hasebiyle turnâcı başı izin virmekle
gelmiş idi ve serdar-ı merkûm itmiş ve kendiden deyû hûsn-ü
halini ihbâr ile 'afv' ve itlâfını iltimas eylediklerin müş'ar
sen ki mevlânâ-i i'lâm itmeğin fî-mâbâd bu makûle nâ-
marazi hareketinde bulunmamak şartıyla 'afu ve itlâk olunub bu
vecihle kimesne tarafından afv olunmak kimesne tarafından
olunmak fermânım olmağın irsâl olunmuşdur vusûlünde sen ki
mübâşir-i merkûmsun mezbûr vech-i meşrûh üzere 'afu ve itlâk
olunmağla müdâhele olunmayub ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun
serdâr-ı merkûm kal'a bend olunmuş ise ve mübeyyen itlâk ve
tahliye itmeğin yanında düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham
nizâmu'l-'âlem bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağâsı
olan vezirim Abdullah Pâşâ edâm-Allâhu te'alâ iclâlehü tarafın-
dan mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olmak
emrim olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan
emrim üzere vezir-i müşârileyh tarafından virilen mektûb müce-
bince 'amel olunub hilâfından mu'âyenet ihzâr ve ictinab
eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız. Fî
evâhir-i şehri-i zi'l-ka'de sene hamsin ve mie ve elf (Mart
ortaları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 189

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde fazlehû ve kîdve-
tû'l-emâsil ve'l-akrân mübâşir Çavuş ve kal'ası dizdârı zîde
hafzet inhâ olunur ki bundan akdem Kırım cânibi ser'askeri
ma'iyetiyle kul kethüdâsı sâbık İbrahim Ağâ'nın yanına me'mûr

olub edâ-yı hizmet itmeksizin ol-tarafdan firâr iden serdârları
 'ale'l-esâmi mûmâileyh kûl kethüdâsı İbrahim Ağâ ile i'lâm
 eyledikde sâ'irlerine mûceb-i 'ibret için sâlefü'z-zıkr serdâr-
 lar bulundukları mahalde ahz ve civâr kal'alara vaz' ve kal'a
 bend için fermân-ı 'âli ve memhûr ta'yin olunmağla izâle iderek
 hâlâ Amasya kasabası serdârı altmış yedi cema'atın Mehmed Ağâ
 dahî dâhil olmak hasebiyle Amasya'ya vardıkda kasaba-i mezbûre
 ehâlileri meclis-i şer'e varub merkûm serdâr Mehmed Ağâ mahal-i
 me'mûresinde mevcûd iken ziyâde hasta ve rahatsız olmak hase-
 biyle yedine turnâcı bâsı ağâ izin virmekle gelmişdi ve serdâr-
 ı merkûm öteden berü isfâr-ı sâlefelede bulunub iki iki
 kendüsünden hoşnûd ve râzıdır deyü hüsn-ü halini ihbâr ile
 'afv-ı iltafını iltimâs eylediklerinden sen ki Amasya kâdısı
 Mevlâna zîde fazlehûsn i'lâm itmekle fimâ'abâd bu makûle na-
 marazi hareketinden bulunmamak şartıyla 'afv ve itlâk olunub bu
 vecihle kimesne tarafından olunmamak fermân buyurmakla iş bu
 mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde sen ki mübâşir-i mer-
 kûmsun mezbûr vech-i mesrûh üzere 'afv ve itlâk olunmağla
 müdâhele olunmayub ve sen ki dizdârsın merkûm kal'a bend
 olunmuş ise itlâk ve sebili tahliye idüb mûceb-i kehtûb ile
 'amel olasız. Tahrîren fi-evâhir-i şehr-i zi'l-ka'de-i şerife
 sene hamsin ve mie ve elf (Mart ortaları 1738).

'Abdullah Ağâ Yeniçeriyan-ı Dergâh-ı 'Ali

Sicil Sayfa No : 109

Belge No : 190

Şerâ'i-i si'âr Amasya Sancâğı'nda vâk'î kuzzât efendiler
 zîde fazlehûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde
 kudrehu inhâ olunur ki ol-havâlide tevârid iden kapulu ve
 kapusuz levendât ve sâ'irat kazâ derûnunda kimesne fukarâ ve

zû'emânın kurrâlarında nüzûllerinde ve 'azimetlerinde konakçı ve kurban ve külekçi akçesi mütâlebe idenlere virilme-yüb men' ve def' olunub bundan ma'adâ devletlü 'inâyetlü veli ü'l-ni'âm efendimizin kapu itbâğlarından firâr idenleri olur ise üzerlerine varulub 'ale-eyyü-hâl bulundukları mahallerde kendüleri ahz ve girift ve kayd bend ile divân-ı Rum'a ihzâr olunmaları bâbında tarafımıza hitâben bir kît'a buyuruldu ısdâr olunub irsâl olunduğu ecilden iş bu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i mesrûh üzere bu müsüllü firâr idenler ol-mahallerde bulunurlar ise haber olunub cümleniz ittifâk ve ittihâd birle üzerlerine varulub 'ale-eyyü-vech-kân bulundukları mahale gedenler ahz ve kal'a bend ve i'lâmlarıyla ta'yin olunan mübâsir mûmâileyhe teslim ve divân-ı Rum'a ihzâr idüb müceb-i buyûruldu ile 'amel ve hareket ide deyü. Fî 12 Zilkâde 1150 (1 Mart 1738).

Belge No : 191

Akzı kuzzât ü'l-müslimin evveli vilât e'l-muvahhidin ma'a-denü'l-fezâ'il ve'l-akin rafi'ü'l-ilâm ü's-şerife ve'd-din ve arş-ı 'ulûmü'l-enbiya-i ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inayetü'l-melikü'l-'alemin mevlânâ kâdısı zîde fazlehü ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm vilâyet-i Anadolu'nun sol kava'inde iskelelere gelince yol üzerinde vâk'î olan kazâların kâdıları zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Kırım cânibi ser'askeri ma'iyetçün Anadolu'nun sol kolundan Elhâc 'Alî zîde mecdehû mübâşeretile tahriri fermân olan kırk altı kadar dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ser ve yeniçeri neferâtı mahallinde tahrîr ve odasına göre iskelesine gidecek

iskeleme gelince esnâ-i rahde iktizâsı nâsi ve Kust-u ta'yinât-ları ile ağırlıkları için teknil için mekâripleri virilmek muktezi olmağın imdi siz ki kâdılar ve a'yân-ı vilâyetsiz zikr olunan bayrâkları mahallinde tahrîr olunub iskelelere gelince mevcûd olan neferâta göre her neferine yevmiyesi çift nân ve beher beş neferine yevmiye kust-u ta'yinâtları ve ağırlıkları teknil için beher on neferine birer iş mekâri davarların ehâli-i kazâ taraflarından virdirülüb her neferâtın ne mîkdâr ta'yi-nâtı virülür ise kazâsının ism ve şöreti tashiri ile mübâsir mûmâileyhden membûr temessûk ahz itdürülüb aldıkları temessûke göre icâb iden behâları ve ücret-i mekâripleri ehâli-i kazânın tekâliflerine takas ve mahsûb olunmak bâbında fermân-ı 'âlişâ-nım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb hilâfından gâyetel-gâye ihzâr eyleyesiz. Tahriren fi'l-yevm hamse ramazan sene hamsin ve mie ve elf. (27 Aralık 1737).

Kassam-ı Konstantiniye

Elhâc Ahmed El-mevâli-i Be-Medine-Istanbul

Belge No : 192

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki eyâlet-i Sivas'da vâk'î kasabât ve kurrâda vuku'u bulan beytû'l-mâl-i 'âmire ve hassa ve Bade ve Kaçkun kûl ve bilâ varis ma'ruf fevt olanların metrûkâtı Tokad voyvodalığı aklâmina tab'î mâl-ı mirî ve kalemiye ve harç-ı aklâm ile merbût müstakilen başka maktu'u olmağla Tokad voyvodalarından gayri ferd ve ahz karışmayub mirî için fakat Tokad voyvodaları zabt itmek üzere bâ-hatt-ı hümâyûn müretteb olmağla binâ'en-'aleyh zelk iş bu bin yüz elli senesine mahsûb olmak üzere muharremü'l-harâm gurrelerinden zi'l-hiccesi gâyetine değin zabt itmek üzere nefsi-i Amasya ve

kazâsında vuku'u bulan ol-makûle beytû'l-malı ma'rifet-i ser'le mirî için ahz ve kabz itmek üzere tarafımızdan kıdvetû'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed ve Seyyid Mehmed zîde kudrehuya tefviz ve ihâle olunmağla zabtcün tezkere-i divâni virilmiştir gerekdir ki sene-i mezbûr muharreminin gurrelerinden zi'l-hiccesi gâyetine dek nefis-i Amasya ve kazâsında vuku'û bulan ol-makûle beytû'l-mâl ve asâtı ma'rifet-i ser'le miri-çün mûmâileyh zabt ve ahz ve kabz itdirdüb ferd ve ahz müdâhâle ve tefviz eylemeye. Tahrîren fî-gurre-i muharrem sene 1151 (21 Nisan 1738).

Elhâc Hasan Voyvoda-i Tokad

Sicil Sayfa No : 110

Belge No : 193

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Sivas'dan Edirne'ye varınca yol üzerinde vâk'î kazâların kâdıları zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyetin iş erleri zîde kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki bu def'a Sivas eyâletinden tecdiden tahriri fermân olan bin nefer sipah terfilü neferât tahrîr ve tekmlil olub mahal-i mezbûrlara hareket eylediklerinde Edirne'ye gelince her neferine birer çift nândan yevmi bin çift nân ve her beş neferine rukiyelerinden iki yüz yevmi mühim ve kezaik beş neferine bir kıyl sa'ir ikiyüz yigirmi sa'ir hesabıyla otuz günlük üzere nânın beher çifti ikişer hurk şâ'irin her kilesi kırkar hurk akçeden ta'yinâtların behâsı olan üç yüz altmış bin hurk akçe sebep tahrir-i külli ile ta'yin ve havâle olmağın imdi siz ki mûmâileyhimsiz iş bu emr-i şerif-i celi'l-ü'l-kadirim ile neferât-ı mezbûrenin Sivas'dan Edirne'ye gelince vech-i meşrûh üzere yevmiye ta'yinâtlarının fiyat-ı merkûmu hesâb üzere icâb iden behâları havâle olunan maldan tahrir

me'mûriyetinden ashabına tamamen gidilüb bilüb bu behâne re'âyâ fukarâsına sâ'ir ehâliyi vilâyete bir vecihle zulm ve ta'dî itdirölmeyüb mûmâna birisine taleb olmamak şartıyla yevmiye ol- mikdâr zehâyiri tedârik ve teslim ve behâları ashâbına mine'l- nakd edâ olunmak üzere olmağla neferât-ı mezbûre hururet çek- dirmemek emr-i şerifim sâdır olan emr-i şerif-i 'âlişân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'amil olunub hilâfından ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bile- siz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 194

Düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-â'lem müdeb- bir-i umuru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sâkıb mütememmi mehamu'l-enâm bir-rey'i sâ'ib mûmehhidi bünyanü'd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyidü erkânü's-sa'adet ve'l-iclâlel-mahfûf bi-sünûf-u evâtıf-ı melikü'l 'âli Sivas valisi vezirim pâşâ edam-Allâhu te'alâ iclâlehu emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fihâm zu'l- kadir ve'l-ihtirâm sahibü'l-'iz ve'l-ihtişâm bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'âli sancâk mutasarrıfı dâme ikbâlehu ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenül fezâ'il ve'l-keâm Kelkiras'da vâk'î haremeyn şerifeyn evkâfı re'âyâsı bulunan kâdılar zîde fazlehu tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki Kelkiras'da vâk'î haremeyn şerifeyn vakfının mütevellisi 'Ali zîde kudrehu rikâb-ı hümâyûnuma 'arz gönderüb haremeyn şerifeyn evkâfının defter-i cedit-i hâkânide mukayyid boşban re'âyâsı mefrûzu'l-kalem ve mektu'u'l-kadim mine'l-küllî vücûh serbest olub ve hukûk ve rûsûmilerin taraf-ı vakfa edâ idüb ahirden bir vecihle müdâhele olunmak icâb itmez iken vâliler ve mir mirân ve mirlivâ ve mütesellimler ve voyvodalar

taraflarından hilâf-ı kânun ve defter müdâhele ve re'âyâyı
 vakfı rencide idüb perâkende ve perişân ve vakf-ı şerife külli
 gadr ve mal-ı haraminin kûsûrû noksânına bâ'is oldukların
 bildirüb vakfın defterlü re'âyâları hukûk ve rûsûmilerin vakfın
 zâbirlerine eda eylediklerinden sonra vâililer ve mir mirân ve
 mir livâ ve mütesellimler ve voyvodalar tarafından müdâhele
 itdirilmemek bâbında emr-i şerifim virilmek ricâsına istida'â-
 yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmirende mahfûz olan
 haremeyn şerifeyn mukata'ası defterlerine nazar olundukda
 Kelkiras'da vâk'î harameyn şerifeyn evkâfı re'âyâları mefrû-
 zu'l-kalem ve maktu'ul-kadim mine'l-külli vücûh serbest olub
 bir ferd müdâhele eylemek bâbında hatt-ı hümâyûn-u şevket-
 makrûn ile ve mu'tad ve evâmîr-i 'aliye sâdır olub vakfın
 re'âyâları lâzım gelen hukûk ve rûsûmilerin cânib-i vakfa ve
 fermân ile vârid olan tekâlifi cem'ine me'mûr olanlara edâ
 eylediklerinden sonra bir vecihle müdâhele olunmak icâb itmez
 iken vakf-ı mezbûrdan boşban re'âyâsının bundan akdem kadımı
 karyelerinden kalkûb vârub ahir kasabât ve kurrâda tuti iden
 vakfın ra'yet ve ra'yeti oğullarının kanûn ve defter mücebince
 hukûk ve rûsûmilerin vakf-ı defter mücebince hukûk ve rûsûmle-
 rin vakf-ı mezbûr mütevellisi vakf için tahsil eylemek murâd
 eyledikde Sivas ve Amasya sancâkları mutasarrıfları tararla-
 rından re'âyâyı vakfın hukûk ve rûsumilerinin tahsiline
 muhâlefet ve vakfın irâdına külli kûsûrû noksân ve harameyn ve
 şerifeyn fukarâsına irsâl mu'tad olan şerife akçesinin ta'tili-
 ne bâ'is olmalarıyla fimâba'd vakfın gerek boşban re'âyâlarının
 ve gerek kadimi yerlerin bıragub ahir mahallerde tuti iden
 re'âyâları her kangî mahalde bulunurlar ise üzerlerine edâsı
 lâzım gelen hukûk ve rûsûmilerin mütevellî-i vakf ma'rifetiyle

bâ-i hâl vakf için tahsil itdürülüb Sivas ve Amasya sancakları taraflarında ve ahir taraftan vechen mine'l-vücûh muhâlefet ve muhâlefet itdürülmeyüb serbest üzere taraf-ı vakfdan zabt ve rabt ve ahz ve kabz itdirilmek bâbında bin yüz kırk bir senesi cemâziye'l-ahiri on sekizince günü hâlâ vakf-ı mezbûr nâzırı daru'l-sa'adetim ağası Elhâc Beşir Ağâ dâme 'ulmehunun 'arzıyla emr-i şerif virildiği der-kenâr olunmakda imdi der-kenârı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda zâbitinden sudde-i sa'adetimden ihrâç olunmuş mühürlü sahih-i sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî celb idüb göresiz vakf-ı mezbûrun boşban re'âyâlarının ve gerek kadimi yerlerin bıragub varub ahirde tuti iden vakfın defterlü re'âyâsı her kangı mahalde bulunurlar ise vakf-ı zâbitlerine serbest üzere zabt ve rabt ve hukûk ve rûsûmilerin dahî vakf emr-i şerifimle muğâyir taraf-ı ahirden vechen mine'l-vücûh muhalefet itdirmeyüb şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren fi'l-yevmü's-salis 'aşrin sa'ban sene hamsin ve mie ve elf (20 Aralık 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 111

Belge No : 195

Ecnâd-ı 'askeriyenin bir an akdem mahalline irişmeleri için isti'mâl-i emri vusûl kayd sud.

Şeri'at şî'âr Amasya kâdısı efendi zîde fazlehu ve mefâhîrû'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi ve kethüdâ yeri serdârı ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki ol-bahâr hamiste asârda Mosko ve Nemçe kefereleri üzerlerine hücûm ve mukarrer olan sefer-i hümâyûn nusret-makrûna Anadolu tarafından tertib olan tevâif-i 'askeriye bir gün akdem

yerlerinden ihrâc ve nevrûz-u firûzda Edirne sahrâsında ordu-yu hümâyûna mülâki ve bir sa'at mukaddem hûb-u me'mûrlarına tesyiri bâbında tarafımıza hitaben sürücülük emr-i şerifi dergâh-ı mu'allâm kapucu başılarından mir-i 'alim vekil 'izzetlü Mustafa Ağâ zîde mecdehu ile vürûd idüb ber-mûceb-i emr-i 'âli buyuruldu tahrîr ve sûret-i emr-i 'âlişân ihrâc ve mübâsir ta'yin ve irsâl kılınmışdır imdi vusûlünde şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i 'âlişân sicilâta test ve kayd ve cümle mevamuhasara olmağla kazâ ve kasabât ve nevâhi ve kurrâlarınızda sâkin ve mütemekkin 'askeri tâifesinin bir ferdi gerüye kalmayub evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve hûb-u me'mûrlarına sevk ve tesyir olundukları tarafımıza i'lâm eyleyesiz insâllahu te'ala emr-i fermân buyurulduğı üzere cümle kapu halkı ile sehr-i zi'l-hicce bin on yedinci yevmü'l-test Diyarbekir'den hareket ve hûb-u me'mûremize şâh zâde ve yemin veyesârin 'askeri tâ'ifelerini üzere olmamız muhakkak olmağla bu her müfzerat ile 'askeri tâ'ifesinden bir ferdi ahz gerüye kaldığı istimâ olunur ise üzerlerinize varulub bir dürlü gadr ve isa'a olunmayub muhit ve olacakları ta'yinâtlarıyla sermu husûsda gönüllü küli idüb bervech-i muharrer 'askeri merkûme vakt ve zamaniyle irişmelerine ziyâde sür'at ve bizim ol-tarafa varmamıza hacet komayub mazmûn emr-i 'âli mûceb-i buyuruldu ile 'amel ve hareket ve hilâfından ihzâr idesiz deyü buyuruldu. Fî 15 Muharrem 1150 (15 Mayıs 1737)

Belge No : 196

Şeri'at şî'âr cihandârımız olan mahallerden vâk'î kuzzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlehûm ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodalar ce sâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki zirde mestur olan zehâyir o tertib olunan zehâyiri testib cem' ve tedârik ve hâzır ve amâde olunub

bir dürlü mesâyika çekdirülmeyüb müceb-i buyuruldu ile amel olunmak deyü

Defter oldur ki dâ'ire-i veliü'l-ni'amide rûzma olan ta'yinât-ı ecnâs tezhaberdir

Nân-ı 'Aziz	Lahm-ı Ganem	Piriç	Revân-ı Sâde
1400 Kıyye	700 Kıyye	200 Kıyye	200 Kıyye

Bulgur	'Asel	Dakık	Şeker	Yumurta
500 Kıyye	15 Kıyye	25 Kıyye	2 Kıyye	150 Kıyye

Tavuk	Sebzevât	Soğan	Tuz	Sûd
20 'Aded	200 Kıyye	50 Kıyye	10 Kıyye	5 Kıyye

Yoğurt	Nohud	Sem'i Asel	Sem'i Revgan	Hatab Yük
5 Kıyye	15 Kıyye	2 Kıyye	6 Kıyye	15 'Araba

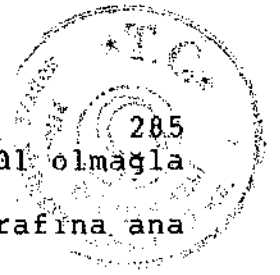
Saman	Şa'ir	Kuzu	Develer için Hamırlık	Sirke
100	600	6 Kıyye	400 Kıyye	3 Kıyye

Sicil Sayfa No : 112

Belge No : 197

Düstûr-u mükerrem müşir-i müfehhâm nizâmu'l-'âlem müdeb-
bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-firû's-sakıb mütememmi mehâmu'l-enâm
bi'r-rey'i sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devlet ve'l-ikbâl meşey-
yid-i erkânü's-sa'adet ve'l-iclâle'l-mahfûf bi-sünûf-u evâtı-
fi'l-melikü'l-â'li hâlâ vezirim Ahmed Pâşâ edam-Allâhu te'ala
iclâlehü tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki iş bu
sene-i mübâreke de sefer-i hümâyûnum vuku'u tefribi ile memâlik-

i Anadolu vüzerâ olan hükkâmdan hâkânî akden nâsi eşkiyâ ve haram-zâde makûlesi köşe ve şekâvet ve imtidâd 'ibâd ve bilâde cesâret idecekleri ihtimâlden ba'yed olduğuna binâ'en böyle hengâmda vüzerâyı 'azamımdan müdebbir ve karekdâr birinin müfettiş ta'yin olunmasından labed ve lâzım ve sen ki vezir-i müşârileyhsin müddet-i miriden berü rikâb-ı hümâyûnum hizmetinde ve canib-i hümâyûnumdan me'mûr olduğunuz sâ'ir hizmet-i 'aliyemle bezl-i nefdine iktidâr ve rızâ-i hümâyûnuma mevâfık asâr-ı hamide ibtidâr eyledikleri ma'lûm hümâyûnum ve her halde sanâ i'timâd-ı şâhânem olmağla 'evâtıf-ı celile inhişanımla sudûr olan hatt-ı hümâyûn-u şevket-makrûn mücebince mertebe-i 'aliye ve vüzerâtı ile i'lâ ve terfi'i ve Anadolu kıyılarında bahr-i siyâh sevâhilinde Canik hudûdlarıyla Edirne ve Edirne hudûduyle bahr-i sefide varınca Anadolu sağ ve sol ve orta kollarında vâk'î mahallerde zuhûr iden eşkiyâ ve haram-zâdenin ref'i şer ve mazaratlarına ve vücûd-u eşkiyâdan ol-havâlıleri tenzif bilâd-ı 'abâd nâmiyle ve tazmine ile hareket eylemek şartıyla hudûd-u mezkûreye mahsûsen sen müfettiş ta'yin kılınmışsındır imdi is bu emr-i şerifimle vusûlünde sen ki vezir-i müşârileyhsin umur-u emr-i külli olub bu bâbda i'ti-dâl Resulullahu te'ala müstelzim ve hizmet ve nekûl idenleri eşkâl olmağla me'mûr olduğunuz teftişe kıyâm ve mübâşerete ve hudûd-u mezkûre ile mahdûd ve mahallerde sererde tuğyân olan erbâb-ı şekâvet ve biriki olmalarına ruhsât göstermeyüb ve ahz ve ele getirilüb üzerlerine bâ'is olan mevâd-ı müstehcil ve hüccet-i şer'iyye olduğdan sonra şer'en müstehak oldukları cezâların tertib ve şer-mazaratlarından bilâd 'ibâdı tahlis ve te'min eylesesin hasılı bu husûsda mücerred bilâd ve 'ibâdı şer ve şî'âr-ı eşkiyâdan muhafâzalar için irâde olunmuş bir halde

olub devlet ve kusût üzere hareket matlûb ve ma'mûl olmağla sünûh ve hurûs iden keyfiyâtın suâli ve cevâbı tarafına ana göre bu hatır-ı 'azim ve hareket ve kîtâs-ı şer'i-i mübâderet idüb mücerred ba'zı ashâb-u'l-i'râz şekâvetinde 'alâkası olmayanlara o ve fukarâdan bir nesne olunmadan ve celb-i maldan ve hilâf-ı şer'i mazhara bir ferde çur ve ta'di olunmadan gâyetel-gâye ittifa ve mücânebet itmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmûn i'ta'at-makruniyle 'âmil olub hilâfından gâyetel-gâye ittifa ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi evâhir-i zi'l-hicce sene hamsin ve mie ve elf (Nisan ortaları 1738).

Belge No : 198

Şerâ-i şî'âr vilâyet-i Anadolu'dan Bahr-i Siyâh sevâhilinden Edirne'ye ve Edirne'den Bahr-i Sefid huhûdlarına varınca vâk'î olan kuzzât efendiler zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodalar ve yenîçeri serdârları ve ketküda yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki hâlâ 'avâtıf-ı 'aliye-i cihândariden tarafımıza vezâret ile iden 'inâyet ve ihsân buyurulub diyâr-ı Anadolu'dan seferler takribiyle eskiyâ ve haram-zâdelik olmayub tenzif ve tethir bilâd-u ve ibâd te'min ve tathir içün Anadolu'nun 'umûmen zîkr olunan havâlileri gereği gibi teftiş olub 'İbâdullahın istirahatinde bezl-i iktidâr eylememiz bâbında hatt-ı hümayûn hilât-makrûn ile ma'nun fermân-ı 'âlişân sâdır olmağla her kola bir kît'a sûreti ihrâc ve muhzi bir kît'a fermân-ı 'âlişân sûreti kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kudrehu yediyle taraflarınıza irsâl olunmuşdur İnşallahu

te'ala vusûlünde nihâyetine varınca vâk'î olan kuzzât efendiler zîde fazlehûm ve mütesellimler ve voyvodalar

Sicil Sayfa No : 113

ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehûmsûz sâdır olan fermân-ı 'âlişânım suretini her bir kazânızda cümle mevaheze-sinde feth ve karânet ve sicilâta kayd itdûrdûb ve cümlelerin ma'lûmları oldukda ba'venu'llahu te'ala kendimiz dahî tedârik ve levâzimatımızı tek mil ve şeri'en hareket ve hûb-u me'mûremiz olan mahalleri teftiş ve tefahhûs iderek te'min ve istirahat 'ibâdullahda bezl-i makdûr olunması mukar-rer olmağın şeref-yâfte-i sūdûr bulân fermân-ı 'âlişânın mazmûn ita'ati ve mûceb-i buyuruldu birle 'âmil ve hilâfından ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz deyü. Fî 29 Şevval 1151 (10 Mart 1739).

Belge No : 199

Şerâ'i-i şî'âr Üskûdâr'dan Kars'a Van'dan Van'a gelince yol üzerlerinde yemin ve yesârında vâk'î mevâli-i 'azâm efendiler hazarât zidet fezâileyhûm ve kuzzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlehûm ve a'yân-ı vilâyet kars ve van kazâlarında yeniçeri zâbitleri ağâları zîde mecdehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân serdârlar ve ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehûm inhâ olunur ki bi'l-cümle memâlik-i mahrûsede vâk'î bilâd ve kasabât ve kurrâlarda ve serhad-ı mansûrelerde biladâs ma'rûf ve ma'rufe fevt olan yeniçerilerin ve ana tâb'î tevâ'if-i 'askeriyenin beytû'l-mâlları tarafına irsâl ve teslim oluna gelüb lakin müddet ve berü zikr olunan mahallerden vuk'û-u bilan beytû'l-mâl gelüb teslim olunmayub ekseri vaz'iyed olanların zimmetlerinde kalub ketm ve ihfâ olunmakdan nâşi ol-vecihle beytû'l-mâla gadr tertib idüb ve zimmetlerinde zuhûr iderse ma'rifet-i şer'le teftiş ve 'ale-

eyyi-hâl tahsil ve müfredât defterleriyle taraf-ı beytû'l-mâlâ getirilüb teslim olunmak üzere bu def'a ocâk tarafından beytû'l-mâl teftisi hususuçün kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân zîde kudrehu tâyin ve irsâl olunmağla iş bu mektûb tahrîr ve irsâl olundu inşallahu te'ala her kangınızın taht-ı kazâla-rına dâhil oldukda sicilâta nazar olundukda müddet berü yeniçeri beytû'l-mâlina müte'allik her kimlerden zuhûr ve ahz ve kabz itmisse defterleri ihrâç mübâşir-i mezbûr ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle vaz'iyyed olanlardan tahsil ve bir akçesi ve bir cebesi zây'î ve itlâf ve kimesne yedinde kalmamak vechi zuhûra getürülmesine ihtimâm-ı tâm ve sem'î malâ-keâm eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun senden hizmet-ı lâzime 'uhdesinden gelmek mâ'mûl olmağla husûs-u mezbûre ocâkdan müstâkilen mübâşir ta'yin olmuştur gerekdir ki Oskûdâr'dan kal'asına Van'dan ve Van Kal'asına yemin ve yesârileriyle vâk'î kazâlardan ve kurrâlarda hayli vaktinden berü zuhûr ve beytû'l-mâlâ gelüb teslim olunmayan beytû'l-mâlâ gelüb teslim olunmayan beytû'l-mâli vaz'iyed olanlardan şer'le zuhûra getirülmek için sicilât defterleriyle vâk'î olan bi'l-cümle beytû'l-mâlâ müte'allik her kimlerin yedlerinde zuhûr ve zimmetlerinde ahz ve kabz itmüşler ise 'ale eyyi hâl şer'le husûle getürüb bir ferdin yedinde ve zimmetine bu ma'kûle kalmamak için gereği nakid olub cümlesin tahsil ve defterleriyle bir gün evvel getirüb tahsil ve defteriyle bir gün evvel getirüb beytû'l-mâlâ teslim idüb edâ-i hizmet eyleyesiz lakin bu husûs bilüb her mâl sevdâsıyla ağımas 'aynı ve hareketin istima' olur ise sonra başka naks olundukda gerek beytû'l-mâl müte'allik ve gerek senin ile akçe aldığın zuhûra geldikde ziyâde mu'ânet ve muâvenet ola istibâh itmeyüb sadakate hareket birle umûr için

ihzar eyleyesiz. Tahriren fi evâ'il-i şehri muharremü'l-harâm 288
sene ahdin ve hamsin ve mie ve elf (Nisan sonları 1738).

Belge No : 200

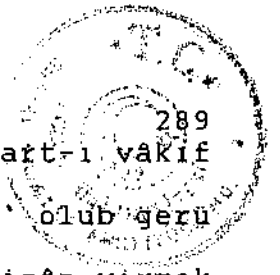
Nefs-i Amasya karyesinde Tarabur nâm mevzi'ide vâk'î vakfı sekârın yevmi iki akçe vazife ile şürûtiyet üzere mütevellisi olan 'Osman nâm kimesne kendi rızâsıyla erbâb-ı istihkâkdan karindâşı iş bu râf'î tevki'î alîşân-ı hakâni kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ebu Bekir zîde kudrehuya kira'at ve Kasrid idüb merkûm dahî her vecihle lâıyk-ı mahal ve müstehak olmağın mezbûrun kasridinden ve müstehak olmağın mezbûrun kasridinden tevcih olunub yedine berât-ı şerif virilmek bâbında yedinde olan mar'î mezkûrun berâtı mucebince istidâ-i 'inâyet eylemek vech-i mesrûh üzere sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Ebubekir varûb zıkr olunan vakf-ı iskârın mütevellisi olub hzmât-ı lâzimesin mer'î ve mu'di kıldıkdan sonra ta'yin olunan yevmi iki akçe vazife ile mutasarrıf olub vakfın devam-ı ömrü devlet için mu'avcenet göstere söyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi evâhiri zi'l-hicce sene hamsin ve mie ve elf (Nisan orataları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 114

Belge No : 201

Nişân-ı şerif-i 'âlişânım hükmü gerekdir ki Medine-i Amasya'da vâk'î merhûm Hoca Elhâc 'Acem 'Ali vakf ve icrâ eylediği çeşmelerin karye-i Emreke mahsûlünden almak üzere bermûceb şart-ı vâkıf mütevelliyet ve 'alasına bundan akdem mutasarrıf olan ' Abdulbaki fevt oldukda iş bu râf'î tevki'î rak'î-i alîşân-ı hakâni Gûlsüm ve Cuydam nâm hatunlara işkâl itmişken

yanında olan diğer 'Abdûlbaki nâm kimesne hilâf-ı şart-ı vâkıf
kendi üzerine berât itdûrdüb lakin gadr itmekle ref' olub gerü
mezbûrlara ber-vech-i iştirâk berât-ı şerif-i 'âlişân virmek
bâbında kâdısı mevlânâ Elhâc 'Osman zîde fazlehü 'arz itmeğin
vech-i meşrûh üzere sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdüm ve
buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûrelere vârub zıkr olunan zıkr
olunan vakfın ref' olunan merkûmun yerine mütevellisi olub
hizmet-i lâzimesin mer'î ve mu'di kıldıkdan sonra ber-mûceb-i
şart-ı vâkıf içün dahî ber-vech-i iştirâk mutasarrıf olalar
vâkıfın devamına müdâvemet göstereler ol-bâbda ref' olunan diğer
'Abdûlbâki ve taraf-ı ahirden mukarrer ve merâhim olalar söyle
bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Hurrere fî evâ'il-i
zi'l-ka'de-i şerife sene hamsin ve mie ve elf (Mart sonları
1738).

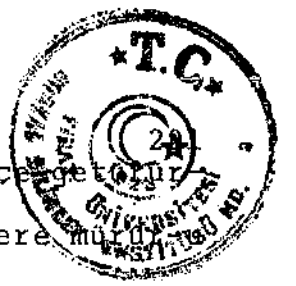
Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 202

Nişân-ı şerif-i 'âlişân hükmüdür kû memâlik-i mahrûsemde
vâk'î ehl-i zimmet yehûd ve nisarânın şer'en ru'islerine olan
hazinelere beytû'l-mâl-i müsliminin usûl-u emvâl meşru'iyesine
mezheb-i hanefi üzere müstehak cizye olanlardan 'alâ ve evsât
ve ednâ i'tibâriyle cizyeleri cibâyet olunmak lâzım gelüb el-
hâletü'l-hazehi berâd tahrîren sefer-i hümâyûn vuku'u takribiy-
le hazine-i 'amiremin mesârif-i kesire olub beher hâle vakt-i
sâ'ireden ziyâde akçenin tedârîki ehem ve elzem olduğuna
binâ'en bin yüz elli iki senesi cizyesinin cibâyetine geçen
seneden bir ay mukaddem mübâseret olunmak münâsib ve müstehak
olmağla İnşallahu te'ala bin yüz elli bir senesi saferü'l-hayri
gurrelerinden mübâderet olunmak üzere hatt-ı hümâyûn-u sevket-
makrûnum sâdır olmağın bin yüz elli iki senesine mahsûb olmak

üzere Sivas ve Amasya ve Cânîk ve Çorum ve Bozok ve Arabgir ma'i Eğin sancâkları ve tevabî'inde sâkin ve mütamekkîn ve mürûr-u tâ'ifelerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen bin yüz elli bir senesi saferü'l-hayrî gurreinden cibâyât olunmak üzere iki bin âlâ ve on altı bin ikiyüz evsat ve iki yüz bin ednâ evrâk-ı esnâfı selâse 'itibâriyle cem'an yigirmi bin üç yüz evrâk ile cibâyeti İstanbul sâkinlerinden hâlâ nâzırı kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân Ser Mustafa zîde mecdehuye tab'î iş bu refi'î tevki'î rakî'î alîşân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Elhâc Mustafa zîde kudrehuya der 'uhde ve tefviz olunub iş bu berât-ı 'alîşân ma'adelet gâyatı virdüm ve buyurdum ki cizyedâr mûmâileyh vârub bin yüz elli bir senesi safer-i hayrî gurreinden hâkim yeri mûhûr ile memhûr cizye evrâkı boğcâsının mûhûrlerin kat' ve evrâkda olan mûhûr ile tatbîk olundukdan sonra bir kimseye vaz' ve vilâyet kâdısı mûhûrleyüb dergâh-ı mu'allâma irsâl ve mezbûre tâb'î her belde ve karyede sâkin ve mevcûd yerlû ve yabâncı ve mürûr-u übûr iden ehl-i zimmet kefere ve yehûd ve ermeni-i 'acem tâ'ifeleri hakimine dâhil olub şer'en cizyeye müstehak olan i'lâmları gereği gibi tekid ve ihtimâm ile tefahhûs olunub bir ferdi hâric ve kâğıdsız kalmamak şartıyla ve üzere ehâlisi yanında esnâf-ı selâsenin her kangı sınıfından 'aded ve i'tibâr olunur ise mikmalinden i'tibâriyle birer altun evsat hayr olanlarından evsat i'tibâriyle ikişer altun ve zâhirü'l gayamız olanlarından a'lâ i'tibâriyle dörder altun alınmak şart kılınub lakin altunun tekâveti olduğundan cizyedârlar içün 'aynı altun talebiyle re'âyâya cebr idecekleri melhûz olmağla fimâba'd re'âyâdan 'aynı altun talep olunmak beher gurûs kırk pâre hesâbiyle a'lâsından on ve evsatından beş ve ednâsından iki

buçuk gurûş olmak üzere ecnâs-ı nükûddan ne güne akçe defterler ise hâlis 'itibar olanları berâc olduğu vech üzere İstanbul altunu dörder yüz kırk akçe ve zir-i mahbûb ile zincirli Mısırlı altunu üçer yüz otuzar akçeye ve tuğralı mısır altunu üç yüz on beş akçeye ve tuğralu sağ pârenin her kırk 'adedi bir gurûş hesabıyla altun cizyeleri bu vecihle cibâyet ve tahsil ve sürût makrude-i mezkûreye kemâl-i ihtimâm ve i'tidâl üzere emr-i i'ât olunub haddi tecâvûz ta'di ile sadâkat ve tarik-i istikâmetden 'udûl idenlerin ser'en müstehak oldukları cezâ-i 'amelleri tertib oluna ve ehl-i zimmet keferenin her birine mirî mühûr ile memhûr birer kâğıd virilüb ve i'mâl-i cizyeye tevzi-i eylediği evrâkın a'lâsından on iki ve evsattından dokuz ve ednâsından altı pâra ma'iyet alına her bir ferdine birer tane hariciye muhâsebecisi ve katiblerine ücret kitâbet mu'ayyen olmağla mecmu'u olan ehl-i mâl cizyeden hayli muhâsebede deynlerine mahsûb olunub memâlik-i mahrûsende evkâf-ı karyelerinde sâkin ehl-i zimmetden selâtin-i 'azâm vüzerâ-i kirâm ve mir mirân ve sâ'irlerinin hâsıl ve ocâklarına voyvodalıklara dâhil ve ba'zı isbâta binâ'en defter 'amele kâdir olub efsadden mân'i oluruz bâbında ve hazarat ve yahûd ekser cânibinde olmak gibi i'dâr sahihesi olmaya sâ'iri ehl-i zimmetden istinâ olunmayub cümlesinden vech-i ser'i üzere istihkâklarına göre esnâf-ı selâse i'tibâriyle cizyeleri alına.

Sicil Sayfa No : 115

Belge No : 203

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'ade-nû'l-fezâ'il ve'l-keâm ve'l-akin i'lâmü's-şerife ve'd-din ve arşu-'ulûm'l-enbiyâ ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevlânâ arz-ı Rûm kâdısı zidet fazlehûm ve mefâhi-

rû'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l kelâm Erzincan kâdısı ve Tokad nâ'ibi ve Arz-ı Rum ve Erzincan ve Tokad cânibinden Edirne'ye vârinca yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emacið ve'l-a'yân mütesellimler ve voyvodalar ve bu husûs içün mübâşir ta'yin olunan İbrahim zîde mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Arz-ı Rum ve Erzincan ve Tokad câniblerinde ve ol-havâlilerde ihtiyâr-ı ikâmet iden Şirvân muhâcirleri iş bu sene-i mübârekede vuku'u müstahkak olan sefer-i hümâyûn-u nusret makrûnumda mevcûd bulunmak içün ordu-yu hümâyûnuma da'vet olunduklarına binâ'en bulundukları mahallerden Gelibolu'ya ve Gelibolu'dan dahi Edirne Sahrâsına ordu-yu hümâyûnuma gelene dek esnâyı râhde mürûr ve nüzûl eyledikleri mesâil bâş muhasebede ihrâç olunan mahfer-i sûret-i defterde yazulduğı üzere lâzım gelen behâları tekaliflerine takâs bulumak şartıyla kazâ-i ihtiyâları taraflarından mevcûdlarına göre beher neferine yevmiye bir çift nân yüz dirhem küst ve beher beş neferine bir İstanbul kıyl şa'ir virilmek fermânım olmağla imdi siz ki kâdılar sâ'ir mümâileyhimsiz iş bu emr-i şerif-i 'âlişânım ile zîkr olunan tâ'ife-i muhâcirin bulundukları mahallerden Gelibolu'ya ve Gelibolu'dan dahi Edirne Sahrâsına ordu-yu hümâyûnuma gelinceye dek esnâ-i râhde her kangınızın taht-ı kazâsına nüzûl iderler ise bâş muhâsebeden ihrâç olunan mahfer-i sûret-i defter mücebince lâzım gelen behâları eyâletinin tekâliflerine takâs olunmak şartıyla mevcûdlarına göre beher neferine kazâlarınızın ehâlileri tarafından yevmiye bir çift nân ve yüz dirhem küst ve beher beş neferine İstanbul kıyl şa'ir virüb yüz başılarına

teslim ve mazbûzları olduğunu müş'ayidlerinden ve üzerlerine me'mûr olan mübâşir-i mümâileyh yedinden ecnâs ve mikdâr-ı takribi ile memhûr temessûk aldurub ve habbe'l-iktizâ bâ'zı menzillerde meknetleri dahi vâk'î olursa vech-i mesrûh üzere ta'yinâtlarını virdürüb zarûret ve mesâyikâlarına sebep olacak vaz 've hâlâtdan hutî ve mümânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mümâileyhinsin ber-vech-i muharrer tâ'ife-i mezbûrenin esnâ-i rahde iktizâ iden ta'yinâtların ehâli-i kazâ taraflarından tedârik ve ma'rifetiyle yüzbâşılar ki teslim ve makbûzları olduğunu müşir yedlerinden ecnâs ve mikdârları takribi ile ehâli-i taraflarından memhûr temessûk virdürüb sen dahi memhûr temessûk virüb emr-i şerif ile 'amel ve hareket ve hilâfından ni'abet tehassi ve müba'adet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i mesrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerif-i celil-i şân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından hazır eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-isrin min zi'l-kâ'de hamsin ve mie ve elf (9 Mart 1738)

Konstantiniye-i Mahrûse

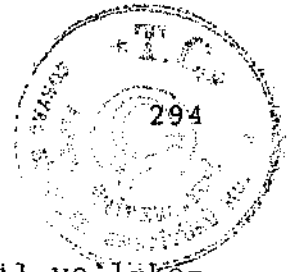
Levendât-ı merkûme çıkdıkları mahallerden ordu-yu hümâyûna dâhil oluncaya dek esnâ-i rahde bir nefesine bir çift nân ve yüz dirhem küst ve beş neferine bir kile sa'ir husabiyle mevcûdlarına göre iktizâ iden ta'yinâtları tekâliflerine takâs olunmak şartıyla ehâli-i kazâ tarafından virilmek üzere emr-i şerif virilmekle iş bu sûret virildi. Fi 19 zilka'de 1150 (8 Mart 1738).

Elhâc Ahmed El-mevâli-i Hilafa Be-medine-i Tokad

Gafere lehûm

Sicil Sayfa No : 116

Belge No : 204

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun yemin ve yesâriyle sol kolu nihâyetlerine vârinca vâk'î olan kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlefûm ve kîdvetü'l-emâcîd ve'l a'yân ocâk'dan ta'yin olunan sürücü mübâsirler suskuncu bâşı sâbık Elhâc 'Ali ve serturna Mehmed zîde mecdehûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârı ve ser yeniçeri ağâları ve 'alemdârları ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki bu sene-i mübâreke de Anadolu sol kolu kazâlarında bâ-fermân-ı 'âlî Kırım cânibine ve Akkerman muhâsarasına me'mûr ve ta'yin olunan ser ve yeniçeri bayrâklarıyla ve serdâr bayrâklarıyla ihrâç olunacak yeniçeri ve kûl oğlanlarının ekseri ol-câniblere i'tibâriyle zîkr olunan kazâlardan bilâ-bayrâk ancak tevâbi'leriyle ordu-yu hümâyûnma gelmeleri fermân olunan 'atik ağa ve silahdârlar ma'iyetleriyle ordu-yu hümâyûnma gelinmek da'iyesinde oldukları istimâ' olunub bu tercih mahal-i mezbûrlara gidecek ser-yeniçeri ve serdâr bayrâklarıyla gider neferât-ı akl-ı celil olacağından istibâh olmakdan nâşi sâlefû'z-zîkr 'atik ağa ve 'alemdârların dahî olcâiblere i'mâl-i halleri muktezi olmağla ta'yin ve bir ferd gerüye kalmayub cümlesi fermân oldukları Kırım cânibine ve Akkerman muhâfazasına 'aceleten ve seri'en varûb iktizâ iden hizmâtda bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem nevcûd bulunmaları içün tekrar fermân olmağla irsâl olundu imdi vusûlünde vech-i meşrûh üzere bila bayrâk kendü ve tevâbi'leriyle ordu-yu hümâyûnma gelmeleri fermân olunan 'atik ve 'alemdârların dahî nısfları Kırım cânibine Akkerman cânibine gitmek üzere bu def'a

me'mûr ve sâdır olan emr-i şerifimin mazmûnu cûmlesinin ma'lûm-
ları olduğdan sonra bunları ve gerek ser ve yeniçeri ve serdâr-
bayrâklarını bir neferini bir ân te'hîr ve tevaffuk itdûrmeyüb
yerlerinden ihrâçlarıyla bir yerde meknet ve arâm eylemeyüb
'ali sahû'l-isti'câl hûb-u me'mûrlarına bir ân evvel vârub
mevcûd bulunmaları birbiriniz ihmâm birle tenbih ve te'kid
eyleyesiz ve siz ki sürücûlersiz zikr olunan 'asâkirin te'cil
'ale'l-te'cil mahal-i mezbûrlara sevk ve tesyir kılımları ve
sermu tekâsül olunmaksızın başka kendiniz ve ma'iyyetinizde
olan kûl çavûşları ve 'aliye beraber adamlarınız ile taraf
taraf aram iderek sürüb görüb bir ferdi gerûye komayub ve
kimesnenin şefa'ati ile ve tam' ile seferden mu'amele ve i'maz
'aynı olub harekât-ı gayri mertebeden niyâbet eyleyün ve bu
husûsda mâni' ve merâhim olmayub olmayanlara kimlerden zuhûr
iderse her kimler olursa ahz ve habs ve kal'a bend eyleyüb
keyfiyet-lerin ordu-yu hümâyûnuma 'arz ve i'lâm itdûrüb ve siz
ki dahî yazub bir gün evvel ber-muktezâ-i emr-i 'âli emr-i
me'mûriyeti-nizi devr ihtimâm ve hilâfından hazır ve mûmânebet
eyleyesiz ve siz ki ser ve yeniçeri ağâları ve yeniçeri serdâr-
ları ve bilâ-bayrâk 'atık ağa ve 'alemdârlarısız mahallerden
'aceleten bir yerden aslâ bir yerden aslâ meknet ve arâm ve
re'âyâ fukârâsına hilâf-ı şer'î şerif cûr ve ta'dî ve istimâ'
olmak lâzım gelürse itâ'at-i emr-i 'âli itmeyüb na-marâzi
hareketde bulunan gerek ser ve yeniçeri ağâsı ve gerek serdâr
ve neferâtından her kim olursa sâ'ire müceb-i gayret için
icrâsı tertib ve cirâ olunacağın muhakkak bilüb anâ göre 'amel
ve hareket eyleyüb ve bir gün evvel varûb mahal-i me'mûrda
mevcûd bulunub uşûr-u din-i mübeyyen ve rızâ-i hümâyûnum için
sem'î ve ihtimâm üzere onların bir vecihle hizmetleri zây'î

olmayub her biri nâ'il-i merâm olmalarına istibâh olmağla cümlelizden gayret me'mûl ve melhûz olmağla gayret-i der-meyân ve kemâl-i sem'î akrada mevcûd olan amd-ü 'azimü'l şân asâkirü'l-kirâm ve muzaffer ve'l-medâi din makhûr ve devam eyleye göreyim sizi umûr-u din-i mübeyyen içün sevk-i mahal der-kenâr-ı hümâyûnuma mazhar olmağa bezl-i kudret eyleyesiz deyü düstûr-u mûkerrem müsîr-i müfehham nizâmu'l-a'lemim bi'l fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezirim Abdullah Paşa edam-Allâhu te'ala iclâlehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olmak bâbında emr-i 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı celilül-kadirim vezir-i müsârileyh tarafından virilen mühürlü mektub mücebince 'amel idüb hilâfından ni'abet hazır ve mücârebet eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi-evâhis-i zi'lhicce sene hamsin mie ve elf (Nisan ortaları 1738).

Mücebince yeniçeri ağası tarafından mektûb dahî sâdır olmuştur

Belge No : 205

Emr-i şerif hükmüdür kü

Amasya sancâğı'nda Geldigelen nâhiyesinde Orta nâm karye ve gayriden on iki bin akçe timâra mutasarrıf 'Osman Gence muhâfazasında şehiden fevt oldukda timâr-ı celil oğulları orta boylu elâ gözlü açık kaşlu râfi'i tevki'i alişân-ı hâkânî Mehmed ile karındaşı Mustafa'ya ber-vech-i istirâk tevcih ve üzerlerinde iken karındaşı mezbûr Mustafa bi'lâ veled fevt oldukda hissesin livâ-i mezbûr alâıy beğisi hizmetkârı Mehmed'e 'arz ve tezkere mücebince berât itdürdüb ve bu dört-beş yüz

gurûs ve yine matluk olub gadr olmağla timâr-ı olub icmâllûsü olmağla ref'inden tamamen kendüye virilmek bâbında inâyet zü'emâ ve erbâb-ı timârın karındâdan kardâşa kanûn olmayub merhamete dâ'ir olduğuna kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân defter emini vekili İsmâ'il zîde mecdehüya i'lâm itmeğın timâr-ı mezbûr karındâs fevtinden ve Mehmed'in ref'inden ancak merkûma tevcih olunmağ için sene-i ahdi ve hamsin ve mie ve elf rebi'ü'l-evvelinin yigirmi üçüncü gününden bayındır ser 'askeri Nu'mân Paşâ tarafından ittifâken tevcih olunub hükmü virilmekle sancâğı'nda sâkin olunub olub alâý beğisi bayrâğı altında sefere itmek şartıyla zıkr olunan altı bin akçe vech-i meşrûh üzere alınan evvelasiyle bir görölüb cümle timârı on iki bin akçelik üzere karındâs Mustafa nın fevtinden ve Mehmed'in ref'inden icmâllûsü olmağla merkûm Mehmed veled 'Osman'a ittifağa tevcih olunub pâşâ-i mûmâileyhim tezkeresi mücebince sudde-i sa'adetinden lâbâk ve ahri görüb ve buyurdum ki zıkr olunur

Elhâc Halil El-mevâli Be-medine-i Konstantiniye-i Mahrûse
Sicil Sayfa No : 117

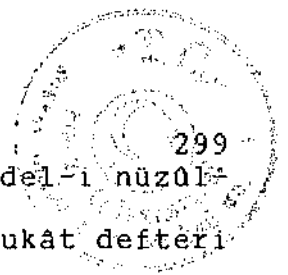
Belge No : 206

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Amasya sancâğı'nda vâk'ı olan kazâların kâdıları zîde fazlehuîm tevki i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defteri mücebince Amasya sancâğı'nda vâk'ı kazâların üç yüz yetmiş ve bir buçuk rub' 'avâriz hâneleri olub bin yüz elli bir senesine mahsûb olmak üzere 'avârizları malı cem've tahsil olunmak lâzım gelmeğın der'uhde olub yedine mühürlü ve nisanlu mevfu'kât defteri sûreti virilmekle mücebince cem' ve tahsil ve dâhil-i hazine-i 'amirem itdürölmek emrim olmuşdur buyurdum ki

hükm-ü şerifimle mübaşir-i mezbûr vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî livâ-i mezbûrede vâk'î kazâların ol-mikdâr'avâriz hâneleri olub sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir hânelerden dörder yüz akçe 'avârizları malları irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevfukât defteri sûreti mücebince yerlü yerinden tamâmen tahsil ve dâhil-i hazine-i 'âmirem itdürülüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye ta'di ve 'înâd ve muhâlefet itdürmeyesiz ve bundan ma'adâ mübaşir-i mezbûrun içün her bir hânesinden ellişer akçe dahî aldurub ve 'avâriz içün alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir gurûş tahsil itdürdüb ve tahsilde miri içün alınan akçe hazine-i 'âmireme aldığı vech üzere aldurub bundan ziyâde ve noksân akçe aldurmayasın ve defterden ve nefis-i hâne ve ziyâde mütâlebesiyle zulm ve ta'di olunmaktan ni'abet ihzâr ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevm işrin şevvâl sene hamsin ve mie ve elf. (11 Şubat 1738).

Belge No : 207

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Amasya Sancâğı'nda vâk'î kazâların kâdıları zîde fazlehüm tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki hâzine-i 'âmirem defterleri mücebince Amasya Sancâğı'nda vâk'î kazâların üç yüz yetmiş ve bir buçuk bedel-i nüzl hâneleri olub bin yüz elli bir senesine mahsûb olmak üzere bedel-i nüzülleri mâlî cem' ve tahsil olunmak lâzım gelmeğin der'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevfukât defteri sûreti virilmeğin mücebince cem' ve tahsil ve dâhil-i hâzine-i 'âmirem itdürülmek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle mübaşir-i mezbûr vârdıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî livâ-i mezbûrda vâk'î kazâların ol mikdar bedel-i nüzül hâne-leri olub sene-i mezbûre

mahsûb olmak üzere her bir hânelerinden yüz akçe bedel-i nüzûl-
leri halleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevrukât defter-i
sûreti mücebince yerlû yerinden tamâmen tahsil dâhil-i hazine-i
'âmirem itdürdûlmek ve hilâf-ı emr-i defter kimes-neye 'inâd ve
muhâlelefet itdirmeyesiz ve bundan ma'adâ mübâşir-i mezbûrun
cihet-i ma'îşiyatı için her bir hânesinden otuzar akçe dahi
aldurub ve bedel-i nüzûl için alınan aldurub ve bedel-i nüzûl
içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedi gurûs
tahsil itdürdüb heyn-i tahsilde miriçün alınan akçe hazine-i
'âmirem aldûğu vech üzere aldurub bundan ziyâde ve noksân
aldırmayasız ve kûsûrû defterden ve noksan hânedan ve fermâ-
nımdan ziyâde mutâlebisıyla zulm ve ta'di olunmakdan ni'abet
ihzâr ve içtinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife
i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l işrin şevvâlû'l-mûkerrem
sene hamsin ve mie ve elf (11 Şubat 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Kazâ-i Amasya

Kazâ-i Amasya

Hane-i 'Avârız 178

Bedel-i Nüzûl Hâne 178

19 Saferü'l-hayr sene 1151 (9 Haziran 1738).

Sicil Sayfa No : 118

Belge No : 208

Bâ-buyuruldu-i müfettiş Ahmed Pâşâ şerâ'i-i şî'âr fezâ'il-
i Diyâr-ı Sivas kâdısı efendi zîde fazlehu ve eyâlet-i mezkûre-
de vâk'i olan Çorum ve Bozok ve Amasya ve Canik ve Divriği ve
der kâdıları efendiler zîde 'ilmehum ve kıdvetü'l-a'yân Sivas
Mütesellimi ağa zîde kudrehu ve elviye mütesellimleri ve muhas-
sılı ve voyvodâ ve evkâf mütevellileri ve yeniçeri serdârı ve
kethûdâ yeri ve zâbitan ve a'yan-ı vilâyet ve iş erleri zîde
kudrehum inhâ olunur ki iş bu sene-i mübâreke de bâ-hatt-ı

hümâyûn-u şevket-makrûn ile Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kolları bahr-i siyah'ın sevâhilinden bahr-i sefidin sevâhil nihâyetlerine varıncaya değin teftiş ve zuhûr iden eşkiyâ ve haram-zâdelerin kahr ve tedmirleriyle te'min-i bilâd ve istirahat i'bâd içün tarafımıza inâyet ve tefviz buyurulmağla İnşallahu te'ala me'muriyetimiz hasebiyle ol-havâililere varulub umûr-u memleketinize nizâm virilmesi müffehham olmağın bizler ol-tarafa varıncaya değin gerekdir ki livâ-i mezkûrede vâk'î kazâ ve kasabât ve kurrâlarınızda eşkiya tâ'ifesinden zuhûra gelenleri ahz ve ele girenleri şer'en lâzım gelen cezâ-sezâların tertib eyleyüb ebnâ-i sebil ve bilâd-ı i'bada bu vecihle tathir ve te'min eylemeğe tekayyüd-ü tam ve ihtimâm eylesesiz ve bundan ma'adâ bu sene-i mübâreke de sefer-i hümâyûn-u nusret-makrûn vuku'uyle dahî taht-ı kazâlarınızda sâkin yenîçeri ve sipâh ve cebeci ve sâ'ir 'asâkiri tâ'ifesinden olub bâ-fermân-ı 'âli sefere me'mûrlar iken ba'zıları bir behâne ile sefere gitmeyüb hizmet-ı 'âliyeden gerüye kalub ihtifâ ve firâr itmeleriyle ihtifâ idenler ve zâbitleri ma'rifetleriyle ahz ve kal'a bend ve haklarından gelinmesi lâzım ve lâbed olub imdi 'askeri tâ'ifesinden kim olursa olsun ma'mûr olduğu sefere gitmeyüb gerü kalanları ve firar idenleri bulundukları mahallerde ahz ve zâbitleri ma'rifetleriyle kal'a bend ve tarafımıza i'lâm eylemeniz bâbında iş bu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl kılınmıştır. İnşallahu te'ala vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh livâ-i mezburda vâk'î kazâ ve kasabât ve kurrâlarınızda zuhûr iden eşkiyâları ve tevâ'ifi 'askeriyeden gerüye kalub firâr ve gaybet idenleri ahz ve haklarından gelinmesi ziyâde tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb mûceb buyuruldu ile 'amel ve

hilâfından mu'avenet ve ictinâb ve ihzâr eyleyesiz deydü. 301
Fr 15
Safer 1151 (5 Haziran 1738).

Belge No : 209

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâde'l-muvahhidin ma'ade-nü'l-fezâ'il ve akin raf'îü'l-i'lâmü's-serife ve'd-din ve arş-u 'ulûmü'l-ebnâ-i ve'l-mürselin e'l-..... bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevlânâ kâdısı zide fezailehü ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm vilâyet-i Anadolu'nun orta kolundan 'aynı ve sariyle ordu-yu hümâyûnuma gelince vâk'î olan kâdılar zide fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesariyle Turnacı Başı Süleyman zide mecdehu mübâşeretiyile küşâdı fermâ-nım olan otuz yedi 'aded dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ser-yeniçeri bayrâkları neferât-ı inşallahu te'ala ol-bahar-ı asârda ordu-yu hümâyûnuma gelmek üzere olmalarıyla neferât-ı merkûm tahrîr olundukları mahallerden ordu-yu hümâyûnuma gelince nüzûl eyledikleri iktizâ iden ta'iyinât ile ağırlıkları tekmi için virilmek muktezi olmağın siz ki kâdılarsız ve nûv-vâb ve a'yân-ı vilâyetsiz zikr olunan bayrâkları neferât-ı mahallerden tahrîr ve yola çıkdıkları günden yevm beher neferi-ne birer çift nân ve beş neferine ta'iyinat ile ağırlıkları tekmi için dahi on neferine birer iş mekârı ve ehâli-i kazâ ve kurra taraflarından virülüb her menzilde ne-mikdâr ta'iyinât ve mekârı davârı virülür ise kazâsının ism ve şöhreti ve neferât ve ta'iyinâtın mikdârı neferât-ı mezbûre tahrîr ve me'mûr zide mecdehu temessük ahz itdürülüb aldıkları temessûke göre icâb iden behâ ve ücretleri ehâlisi kazânın salyânelerine takâs

olunmak bâbında fermân-ı 'alîşânım sâdir olmuştur buyurdum ki
vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan
iş bu emr-i şerif-i 'alîşân ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-
imtisalimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından
ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'ti-
mâd kılasız. Tahriren fî'l-yevmü'l semaniye şehri ramazân sene
hamsin ve mie ve elf (1 Ocak 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 119

Belge No : 210

Bâ-buyuruldu evveli vilâyet-i muvahhidin Ahmed Pâşâ kîdvetü'l-emâsîl hâlâ Amasya mütesellimi zîde kudrehu inhâ olunur ki ba'zı husûs-u lâzime için şâh-ı ırân tarafından ber-vech-i sefâret Mehmed Rahim Hân ve nazar 'ulemâsı menzîl ile devlet-i 'âliyyeye me'mûren Bağdad'a gelüb ol-tarafdan i'zâm olmalarıyla iktizâ iden zehâyir ve menzîl-i davârlarını vürûdlarından mukaddem hazır ve mehyâ eylemek için defter-i 'âlîlerimizden kîdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Salih Ağa zîde kudrehu ile irsâl olunmak mukaddece haberdâr olub ber-mûceb-i defter-i mûmâileyhimin bir gün hâzır ve amâde idüb ve vürûdlarında viklâyetlû tarafından bir dürlü gadr itdürmemek üzere civârda ve zabt idüb emin ve sâlim tekayyüd ve ihtimâm eylemek bâbında buyuruldu tahrir ve ısdâr ve irsâl kılınmışdır vusulünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mûceb-i buyuruldu ile 'amel ve hareket ve hilâfından hâzır ve mu'anebet eyleyesiz deyü. Fî 15 muharrem sene 1151 (5 Mayıs 1738).

Şah olacak tarafından emr-i sefâret ile cânib-i devlet-i
'aliyeye me'mûr Mehmed Rahim Han'a iktizâ iden ta'yinât

Nân	Lahm	Kuzu	Pirinç	Revgan-ı Sade
25 Kıyye	25 Kıyye	2 'Aded	3 Kıyye	10 Kıyye

'Asel	Cine Şeker	Sebze	Sem'i 'Asel
3 Kıyye	4 Kıyye	2 Kıyye	12 Kıyye

Yoğurt	Peynir	Baharat	Yumurta	Tavuk
Kıyye	Kıyye	100 Dirhem	'Aded	10 'Aded

Nişasta	Dakik	Süd	Nohud	Soğan
1 Kıyye	3 Kıyye	8 Kıyye	2 Kıyye	5 Kıyye

Sirke	Hurma	Kahve	Tütün	Sab Şekeri
1 Kıyye	4 Kıyye	3 Kıyye	4 Kıyye	1 Kıyye

Kesneş	Bâdem	Sabun	Tuz	Kömür
1 Kıyye	1 Kıyye	3 Kıyye	4 Kıyye	20 Kıyye

Gül-ü Ab	Al-Necara	Sumak	Marul	Sarmısak
1 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	'Aded	0,5 Kıyye

Hatab	Somun
2 Kıyye	4 Kıyye

Nazır-ı 'Ali Han'a virilecek zehâyir

Nân-ı 'Aziz	Lahm	Kuru	Pirinç	Revgan-ı Sade
55 Kıyye	25 Kıyye	2 'Aded	30 Kıyye	8 Kıyye

Cine Seker	Yoğurt	Bahar	Yumurta	Tavuk
3 Kıyye	15 Kıyye	100 Dirhem	40 'Aded	8 'Aded

Nişasta	Sirke	Hurma	Süd	Tarkele Tütünü
1 Kıyye	1 Kıyye	6 Kıyye	2 Kıyye	1,5 Kıyye

Kesme	Seker	Keşneş	Tuz	Sabun	Somun	Hatab
3 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	4 Kıyye	1 Kıyye	2 Kıyye	80 Yük

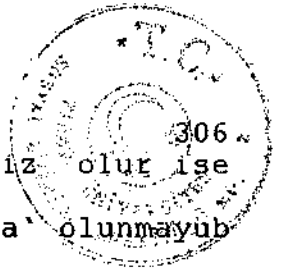
Belge No : 211

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Hâcî Hamza menzilinden Tokad'a varınca kâdılar zîde fazle-hûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Hâcî Hamza menzilinden Tokad'a varınca vâk'î olan menâzilin nizâmına me'mûr ve kethüdâ Yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Hâcî Hamza menzilinden Tokad'a varınca vâk'î olan menzillerin senesi tamam olub sene-i cedidi duhûl eylediğinden menzilcileri firâr idûb ve menzil hânelerinden dahî barkir kalmayub ve menzillerinin nizâmı bozulub olmağla menzil-i mezbûrdan umûr-u mühimme ile mürûr ve 'ubûr iden ulâkların her birileri ile mürûr ve 'ubûr iden ulâkların her birileri sevâr olacak barkir bulamayub ve ehâli-i vilâyetinden dahî virilmediğinden menzil-hânelerde üçer ve beşer gün ve te'hiri ile umûr-u mühimmenin bâ'is olduğunuz sem'î hümâyûnuma ilkâ olunmağla bu bâbda cümle-niz ziyâde suvâl ve olmuşuzdur imdi siz ki kâdılar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekilleri ve vilâyetin iş erle-risiz menzillerinizin ve nizâmı için akçe taleb idenler rikâb-ı hümâyûnumuzda menzil ve menzilleri olmayub hâlâ ordu-yu hümâyû-

numda olmağla menâzil-i mezbûrların el-yem i'tibâr olunmak ve barkir behâsı içün ne-mikdâr olunmak ve barkir behâsı içün ne mikdâr akçe virülür ocâklık akçesine mahalden virülür ve sene-i cedidi henüz kimesneye der'uhde olunduğu olunmadığı ma'lûm olmadığından rikâb-ı hümâyûnum-dan akçe virilmek emr-i bed-behâdan olub ordu-yu hümâyûnumda irsâl olunmağla muhtâc olmağın iş bu sudûr iden emr-i şerif-i 'âlişânımla mübâşir ta'yin olunan 'Ömer zîde kudrehu vusûlünde İnşallahu te'ala ordu-yu hümâyûnumdan gerek menzillerin sene-i cedidi der'uhde ve bârkir behâsı ve mesârif-i sâ'irleri akçesi gerek ocâkları ve akçeleri tahsili içün emr-i şerifleri sudûr idinceye değin ehâli-i

Sicil Sayfa No : 120

kazâ tarafından tedârik ve cûmleniz ma'iyet ve ittifâk idüb ma'rifet-i şer'le ve mübâşir mûmâileyh ma'rifetiyle el-yevm nizâmı bozuk olan menzillerin kifâyet mikdârı gerek bârkirleri ve gerek zahireleri tedârik ve menzîl umûru ruyete kadar kimesneyi menzilci nasb ve ta'yin ve dahî deruhde ve iltizâm ve umûr-u menzili ru'yetine ve umûr-u mühimme ile vâk'î olan ulâkları ve te'hîr itdirmeksizin yedlerinde olan menzîl ve emr-i şerif mûcebince bârkirlerin virdürüb bir dürlü mefaikalarına bâ'is olmamak şartıyla te'ahhüd itdürdüb bu vecihle her birinin menzillerine menzilci nasb ve ta'yin ve gereği gibi nizâm virülüb mübâşir-i mûmâileyhe 'arz ve i'lâm eylesiz söyle ki bu menzîl umûru devlet-i 'aliyenin ehem ve umûru müste'cilesinden olmağla menzillerinizin lâzımesi ve nizâmı içün nakd-i akçe gönderilmemiş ordu-yu hümâyûnumdan kendisine tevaffuk ve havâle olunmuş deyüb gadr ve bahâna ile ihmâli ve tekâsülünüz sebebiyle bundan sonra dahî menzîl-i mezbûrlara nizâm virilmeyüb yine umûr-u mühimme ile vâk'î olan ilâmların meknes ve te'hîr ve

umûr-u mühimmenin ta'tiline bâ'is olmak ihtimâliniz olur ise ma'zallahu te'ala bir vecihle gadr ve cevâbınız isa' olunmayub gadr olunmağla ittifa olunmayub is bu 'ukubet ile cezâlarınız tertib olacağın mukarrer bilüb ziyâde basiret ve intibâh üzere hareket vaz' ve hareketinden ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz deyû fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr iden fermân ve icâbu'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'atmakrûniyle 'âmil olub hilâfından ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-isrin safer sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (10 Haziran 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Mûcebince sadr-ı 'âli mektûb dahî sâdır olmuştur.

Belge No : 212

Anadolu'nun sol kolu kazâlarının yeniçeri serdârları ve maha-i mezbûreden tertib-i fermân buyurulan yeniçeri bayrağı ve 'atik ağâları ve 'alemdârları Kırım cânibine ve Akkerman taraflarına me'mûr kılunub bu def'a isti'câl emr-i şerif-i celil'i-sân yeniçeri ağâsı tarafına virilen mektûb mecmû' nâs olan mevazi'ide bade'l-serâ cümleye tenbih ve te'kid olunduğu bu mahale şerh virildi.

Belge No : 213

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-akin rafi'ü'l-ulûmü's-şerife ve arsu 'ulûmü'l-enbiya-ve'l-mürselin bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin Oskûdar'dan Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varıncaya vâk'î olan mevâli-i 'azâm zîdet fezâileyhüm ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il kuzzât ve nüvvâb zîde fazlehum

ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân ocakdan sürücü ta'yin olunarak
süksüncü başı sâbık Elhâc ve ser-turnâ Mehmed zîde mecdehumâ ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdârları ve ser
yeniçeri ağâları ve 'alemdârları ve ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı
vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevki'î refi'î hümâyun vâsıl
olıcak ma'lûm olaki bu sene Mosko ve Nemçe kefereleri üzerleri-
ne bir kaç koldan tedârikât-ı kuya ve 'asâ-kir-i zafer-mâr ile
'avn ve 'inâyet rabü'l-kara istidâ'sıyla mukarrer olan sefer-i
hümâyun içün taraf taraf esnâf-ı 'askeriye ibtidâ-i nevrûzda
me'mûr oldukları câniblerde tecmi' ve amâde olub vâk'î olan
hizmat-ı hümâyunda bezl-i takaddûr eylemeleri içün evâmır-ı
serife i'lân ve işa'at ve Anadolu sol kolu kazâlarının yeniçeri
serdârları ve mahal-i mezbûrlardan kûşâdesi fermân olunan
serden müceddedi bayrâkları ve bilâ-bayrâk 'atık ağa ve 'alem-
dâr ve bi'l-cümle yeniçeri ve kûl oğulları olunanlardan bir
ferd kalmamak şartıyla nüfusları Kırım cânibine ve nüfusları
dahî Akkerman muhâfazasına me'mûrlar olub ibtidâ-i me'mûriyet-
lerinden gelince peder isri'câl emirleri ile te'kid ve taraf-ı
saltanat-ı 'aliyemden ta'yin sürücü ve ocâk tarafından dahî
sürücüler mübâşeretıyla bi'l-cümle kazâların ağâsı ve vilâyet
tekayyüd ve ihtimâmlarıyla şimdiye dek ferd-i 'asâkirden kalma-
yub me'mûr oldukları câniblerde mevcûd bulunmaları muktezâ ide-
cek henüz hareket ve 'azimetlerinden cebr-i zuhûr itmediğinden
gayri 'asâkir-i merkûmenin eminlerinden ve fütûr eyleyüb rehâ-
vet ve nakz-ı tekâsül idenleri ziyâde olmağla cümleye ihlâl
virüb ol-vecihle ihrâc ve isâllerinde mübâşirlere dahî su'ubet-
i bed-medâr olduğu hilakâtadan mu'ayyed ve o mahallerden gelen-
lerden dahî istima' olmakdan hâli olmayub yerlerinden hareket
ve kazâlarından ihrâc olmuşları anlar dahî kasabât ve kurâda

alık sürüb arâm eylediklerinden mahal-i mezbûrlara serdâr ve ser-yeniçeriden kimesne olmaduğuna istibâh olmamak ita'at-i ser'î ve'l-fakr evâmir-i şerifem eylemeğin bu vecihle zâhir ve tesrimle müstehâk oldukları 'ukûbât-ı meşru'aları haklarında 'aceleten icrâ olunmak vâcib ve mühim olmağın sen ki mevâli-i 'azâm ve kuzzât ve nüvvâb ve ocâk ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri kazâlarınızdan küşâd olunan ser-yeniçeri bayrakları serdârları ve 'atik ağâları ve 'alemdârlardan ve neferâtından kemânek sevdâsında ve ba'zı güne gadr ve bahâne irâdeyle 'avk ve te'hîr cümleye ihtilâle bâ'is olanlar eşlerinden ifrâz ve sâ'ire mevcûd gayret içün ser'le cezâları tertib ve icrâ olmak lazım gelür iken 'udm-u tekayyûd ve ihtimâllerde istimâl ve ba'zılarınıza dahî eşlerinizden mu'ayyen ve mûsa'ade olunmakdan 'işaret eylemek mûlahâzadan ta'ayyûd olmayub ve siz ki ocâk tarafından umûr içün müstakilen ta'yin ve irsâl olunan mübâsirîlersiz ancak irâd idecek cevâb-ı istima' olmayub ol-makûle rukzevân ve zehlût ve tekâsülleri nûmâyân olan serdârlar ve gerek yeniçeri ağâları ve 'alemdârlardan ve sâ'irlerden her kimler ise haklarından gelinmek ve sâirenin 'ale-eyyi-hâl ihrâc ve irsâllerine ve te'hîr ve tevfik üzere olanların zehr ve tehdid ve ahz ve kal'a bendleri husûsunda 'ale'l-ittifâk ihtimâm birle birer birer kazânızda bulunan cavuşân ve mu'temed olanlarınız ile isti'câl ve lâzımü'l-inhâ der-sa'adetime 'arz ve i'lâmdan mukayyed olmayub keyfiyet tarafınızdan i'lâm olduğundan dahî imallerinde 'asâkir-i merkûmun ihrâcı

Sicil Sayfa No : 121

seyr olduğu tasrit-i 'azime ve encâmında te'ire gibbe't-tesribe hasr-ı giriftâr olacak keyfden katl olacağını hâlet olmağa imdi yine istirhâm ve cümlelerin sözleri içün ber-vech-i merhamet tekrâr meşru' isti'câl-i fermânım olmağın irsâl olmuştur İnşallahu te'ala vusûlünde bundan sonra mazallahu te'ala bir ferd mîkdâr ve zere hilâf-ı zuhûr ve kalâvet tekâsül ve kemanek 'azimesiyle na-marazi hareket ve 'udm-u tekayyüd ve ihtimâm olunduğu istima' ve i'lâm olunmak lâzım gelür ise 'udm-u 'ita'at eylemeyen serdârlar ve gerek ser-yeniçeri ağâlardan ve 'alemdârlardan ve neferâtlardan ve kethüdâlardan iktizâ iderse ister 'ukûbât ile cezâları tertib ve emvâl ve erzâkları cânib-i miriden girift ve ehl ve 'ayâl ve evlâdlarıyla diyâr-ı ahire ve iclâ ile emvâlleri ziyâde perisân olacağı muhakkak ve mukarrer olmağa bu husûs içün hükkâm-ı vilâyet ve a'yan ve iş erleri dahî ziyâdesiyle müstehak i'tab ve sediden 'ikab ve niceleri muhkem habs ve kal'a bend olunacakları inkâ olunduğunu fehmi ile şöyle ki tâ'ife-i merkûme evlâd ve akrâbalarından iseler dahî bir ferdin gerü kalmasına ve te'hîr ve kemasine bâ'is ve bir dürlü hareket nâmûsa'it olmayub bundan böyle 'ale'l-ittifâk 'asâkir-i merkûmenin 'ale-eyyi-hâl ihrâc ve 'ale'l-'acil irsâl ve bir gün ve bir sa'at mukaddem sevk ve tesyirleri maddesinde ihtimâm ve isli'manlar ve 'udm-u ita'a-tinde bulunanları bilâ-te'hîr ahz ve ser'le cezâ-i sezâları bilâ-icrâ ve ahz ve kal'a bendler ile mukayyid olub her birileri müsa'a-i mevfûr eyledikde kendülere selâmet ve bir gün evvel umûra bâ'is halindir ve siz ki sürücüler siz bu bâbda ve emin-i dermeyân ve cevâb-ı rahat terk idüb me'mûr olduğunuz 'asâkir

ta'yin ve fermân olunan mahallere bir gün evvel 'acelelen ve
 müsara'a tutub ve sevk ve tesyire ziyâde tekayyüd ve ihtimâm
 eyleyesiz deyü düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehham nizâmu'l-
 'alem bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan
 vezirim 'Abdullah Pâşâ edam-Allahu te'ala iclâlehu tarafından
 mühürlü mektûb virilmekle bu mektûb mücebince fermân-ı 'âlişâ-
 nım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vusûl buldukda
 bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân ve
 icabu'l-intibâ ve lâzımu'l-imtisâlimin mazmûn ita'at-makrûniyle
 'âmil olub hilâfından gâyetel-gâye ihzâr ve icâb eyleyesiz
 söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız. Tahriren fi
 evâhir-i muharremü'l-kerem sene ahdi ve hamsin ve mi'e ve elf
 (Nisan sonları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 122

Belge No : 214

Seri'at si'âr Amasya kâdısı efendi zîde kudrehu inhâ olu-
 nur ki kazâ-i mezbûr serdârı bâ-fermân-ı 'âli neferâtıyla
 sefer-i hümâyuna ra'yet idûb yerine zabt ve rabta kadar serdâr
 nasb ve ta'yin olmak lâzıme-i halden olduğu i'lâm olunmağla ol-
 tarafda ocâk ihtiyârlarının muhtârları olan kıdvetü'l-emâil
 ve'l-akrân altmış yedi cema'atin Mehmed Ağâ zîde kudrehu
 tarafımızdan serdâr olmak üzere nasb ve ta'yin olunmağın iş bu
 mektûb tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûru
 kasabâ-i mezbûrda bi'l-vûkelâ serdârlık umûrunda kıyâm ve
 istihdâm eyleyüb ahiri müdâheleler umuriyesi ve ol-tarafda olan
 yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kûl oğulları ve
 'ulemâyân 'acemi mezbûru üzerlerine serdârve zâbit bilûb sözün-
 den taşra ve râyenden hâric vaz'ı hareketde bulunmayanlar ve

sen ki serdâr-ı merkûm zîde kudrehusun gerekdir ki sefer-i umûrki kavâ'id-i ahkâm-ı şer'î şerife ve kanun-u kadim ve emr-i nefise tatbik itmekde sermu inhirâf itmeyüb ve bu esnâda tevâ'if-i mezbûriyeden seferber olub gıtmeyüb ol-tarafda firâr idenleri evlerinde ve yerlerinde meknet ve ikâmet itdirmeyüb ber-mûceb-i emr-i 'âli hûb-u me'mûrlarına irsâl ve bilâ-vâris ma'rûf fevt olanların muhallefât ve metrûkâtı ma'rifet-i şer'le zabt ve sevk-i sultânide fûrûht ve hasıl olan nûkûdun defter müfredâtıyla taraf-ı beytû'l-mâle irsâl eyleyüb mûceb-i mektûb ile 'âmil olasız. Tahriren fi evâsıt-ı saferü'l-hayr sene ahdi ve hamsin ve mi'e ve elf (Haziran ortaları 1738).

Hassa-i Dergâh-ı 'Ali

Belge No : 215

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'ade-nû'l-fazl ve'l-akin ref'îü'l-i'lâmü's-serife ve'd-din ve arşu 'alâm ve'l-ebnâ-i mürselin bi'mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-'alemin mevlânâ kâdısı zidet fezâ'ilehü ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Bağdat cânibinden Asıtane-i Sa'adete gelinceye yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehüm ve iftihârü'l-emâci'd ve'l-ekârim bi-mezid-i melikü'l-re 'isim dergâh-ı mu'allam kapucu bâşlılarından olub mihmândâr ta'yin olunan dâme mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve voyvodalar ve vakfın zâbitleri ve kurrâ subâşıları ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir iş erleri zîde kudrehûm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki halyâ fermân fermâ-yı aklım 'acem ve cem a'li katret-i sâmi zîde şâh Mu'allad Hân tarafından sefâret târiki ile Asıtane-i Sa'adete gelecek elçiler ve bir kaç nefer bekrâkân İran ve ma'ıyyetlerinde bulunan enba'la-

312
rına nüzûl eyledikleri menâzil ve mûrahelede kifâyet mikdârı bârkir tedârik olunmağa muhtaç olmağa imdi siz ki kâdılar ve sâ'irsiz şâh-ı müşârileyh tarafından gelen elçiler içün her menzilde ücretleri vilâyet tarafından virilmek şartıyla kifâyet mikdârı bârkir tedârik ve sūvâr itdürülüb Asitâne-i Sa'adetime isâl ve tesyir itdirilüb bir dürlü zarûret ve mesâife çekdirmeyesiz ve sen ki kapucu bâşı mûmâileyhsin sen dahi zîkr olunan elçiler ve ma'iyetlerinde olanların her nüzûl eyledikleri menazil ve mûrâselde sūvâr olacak bârkirleri bir an evvel tedârik olunmak içün tarafından adamlar ta'yin ve hâzır ve amâde itdürülüb Asitâne-i Sa'adetime gelince bir dürlü zarûret ve mesaikâ çekdirmemek üzere ziyâde tekayyüd ve ihtimâm eyleyesiz ma'azallahu te'ala tekâsül müsüllü hareket olunmakdan nâsi bârkir tedârikinde rehâven eylemezden zarûret ve masaikalarına ba'is olmak ihtimâliniz olur ise 'azl ve nefi ile iktifâ olunmayub iş bu 'akâb ile maharât olunacağını muhakkak eylemeniz bâbında fermâ-ı 'âlişânım sâdır olmuştur hükm-ü şerifimle vârdıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerif-i celil-i şân ve icâbü'l-imtisâlimin ve lâzımü'l-intiba'mın mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfıyla vaz' ve hareketinden ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevm tis'a saferü'l-hayr sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (29 Mayıs 1738)

Kostantiniye-i Mahrûse

Şâh dacad hazretleri tarafından emr-i sefâret ile mürûr idüb Mehmed Halim Hân'a iktizâ idüb ta'yinât defteri 'atik Bağdâd eli Asitâne-i Sa'adet

Nân-ı 'aziz	Lahm	Kuzu	Pirinç	Revğân-ı sade	
60 Kıyye	25 Kıyye	2 'Aded	30 Kıyye	10 Kıyye	
'Asel	Sebze	Şem'i 'Asel	Revğân-ı Sem'i	Yoğurt	
2 Kıyye	4 Kıyye	2 'Aded	4 Kıyye	12 Kıyye	
Peynir	Yumurta	Tavuk	Nişâsta	Duhak-ı Hâs	Nohud
2 Kıyye	50 'Aded	10 'Aded	1 Kıyye	3 Kıyye	2 Kıyye
Soğan	Ab-ı Tarâc	Sirke	Kahve	Tütûn	
5 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	3 Kıyye	4 Kıyye	
Keşneş	Kelle Şeker	Sâbun	Tuz	Gül-i Ab	Al-Necâda
1 Kıyye	1 Kıyye	3 Kıyye	4 Kıyye	1 Kıyye	3 Kıyye
Sumak	Bakla	Marûl	Sarmısak		
1 Kıyye	4 Kıyye	11 'Aded	0,5 Kıyye		

Şah Olacah hazretleri tarafından emr-i sefâret ile mürûr
iden nazır a'lel-ticâfe iktizâ iden ta'yinât

Nân-ı 'aziz	Lahm	Kuzu	Pirinç	Revğân-ı sade	
60 Kıyye	25 Kıyye	2 'Aded	3 Kıyye	10 Kıyye	
'Asel	Sebze	Şem'i 'Asel	Sem'i Revğân-ı	Yoğurt	
3 Kıyye	20 Kıyye	12 'Aded	10 Kıyye	12 Kıyye	
Beynir	Yumurta	Tavuk	Nişâsta	Dakik-ı Hâs	
6 Kıyye	100 'Aded	20 'Aded	1 Kıyye	3 Kıyye	
6	100	20	1	3	

Sicil Sayfa No : 123

Nohud	Soğan	Ab-ı Tarâc	Sirke	Kahve
4 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	1,5 Kıyye	2 Kıyye

Kelle Şeker	Keşneş	Tuz	Sabun
3 Kıyye	1 Kıyye	4 Kıyye	1 Kıyye

İlçi mûmâileyhe her menzilde üç yüz ve beş kızıl bârkir
iktizâ ider tedârikinde bir muhalefet olunmaya

Belge No : 216

Akzı kuzzâtü'l-müslimin evveli vilâte'l-muvahhidin ma'ade-
nû'l-fazl ve'l-akin ref'fü'l-i'lâmü's-serife ve'd-din ve 'arşu
'ulûmü'l-enbiya ve'l-mürselin bi-mezid-i 'inâyetü'l-melikü'l-
'alemin Mevlana kâdısı zidet fezâ'ileyh ve mefâhirü'l-kuzzât
ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm cânibinden Asitâne-i
sa'adetime gelinceye yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zide faz-
lehûm ve iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim bi-mezid-i 'inâyet
kava'im dergâh-ı mu'allâm kapucu bâşıla-rından olub mihmandâr
ta'yin olunan Ebubekir dâme mecdehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-
akrân mütesellimler ve voyvodâlar ve vakıf zâbitleri ve kethüdâ
yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir iş
erleri zide kudrehum tevki'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm
olaki hâlyâ fermân-ı fermâ-i ekim 'Acem oranın teşni kesri ve
cem 'Ali basiret ve sâmi rutbe-i şâh Mu'allad Hân tarafından
cânib-i emâret mat-ı 'izzet Muhammed Rüstem Hân ve nâzır 'Ali
Han dâme 'ulmehumâ şâh-ı müşârileyhin re'ânâmesiyle ilçi ta'yin
ve sefâret ile devlet-i ebed-müddete gelmek üzere ihbâr ve
iş'âr olmağla imdi hânân-ı mûmâileyhûma ile ma'iiyyetlerinde

olan bir kaç nefer tekrar gelen iran şâh-ı müşârileyhin tara-
 findan hizmet-i mukim ile sefâret-i me'mûr ve diyâr-ı İran'da
 sefrâ-i devlet-i mûmâmiyede şâh Olacâh tarafından tevâris
 olunmağla der-devlet-i 'aliye tarafından dahî anların sefâret
 tariki ile gelenlerine lâyük sâ mân-ı nişân muvaffak mûmâileyh
 haklarında icrâ-i merâsim-i ikrâm ve ibkâ-i kava'id ve levâzi
 üzere ihtirâm olunmak şâh-ı mü'ekke ve muktezi emin-i salta-
 nat-ı hûsravânem ehem olunduğuna binâ'en dergâh-ı mu'allâm
 kapucu bâşlılarından dâme mecdehu mihmândâr ta'yin ve irsâl
 olunmağla imdi siz ki kâdılar ve kethüdâ yerleri ve a'yân-ı
 vilâyet ve iş erlerisiz ta'yin ve irsâl olunan mihmândâr mûmâi-
 leyh hâkân-ı müşârileyhumâya her kangî mahalde mûlâki olur ise
 bağdat vâlisi düstûr-u mükerrem müşir-i müfehhâm nizâmu'l-'alem
 vezirim Ahmed Pâşâ edam-Allahu te'ala iclâlehunun hananan-ı
 müşârileyhumâya ta'yin eylediği mihmândârın yedinde olan def-
 terde tahrîr ve takri'i olunan ta'yinât her kanginizin taht-ı
 kazâ-i hükûmetinize dâhil ve vâsıl olur ise tamâmen kâmilin
 tedârik ve kabzına me'mûre mütesellim eylediğinizi makrûn-u
 sa'adetimden mahsûsen mihmândâr ta'yin olunan kapucu bâşı
 mûmâileyhden memhûriyetimin ahz ve rayec-i kuft üzere icâb iden
 behâsı tekâliflerinize tekâsül ve mahsûb olmak ve yedlerinizde
 hafz ve ta'yinât-ı mezkûreyi defter mücebince her menzilde bir
 gün evvel tedârik ve hâzır ve amâde ve bir dürlü zaruret ve
 mesaikâ çekdürmeyüb her menzilde zemâh-ı hâl üzere mutib ve
 muhızır iderek Asitâne-i Sa'adetime gelince tevâris ve ihtirâm
 olmayub tevâris ve ihtirâmlarında bezl-i makdûr ve sem'i yefsûr
 eyleyesiz söyle ki hânân-ı mûmâileyhumâ ve ma'iiyetlerinde olan
 nekrâde kân İran ve sâ'irlerinin verilecek ta'yinâtları ehâli-i
 vilâyetin tekâliflerine tekâsül olunmak üzere olmağla eğer

sermu ta'yinât ve sâ'ir ihtirâmlarında basiret-i tehâdan olursa sonra bir dürlü gadr ve cevâba kâdir olmayub eşr-i 'ikabeye giriftâr olacağınızı lafz ve te'ciz idüb ana göre şöyle iş bu emr-i şerifim 'âlişânımın mazmûn ita'at-makrûniyle 'amel eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerif-i celil-i şân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilafından niabet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevü'l-tis'a safer ahdi ve hamsin ve mie ve elf (27 Mayıs 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 124

Belge No : 217

İş bu bin yüz elli bir senesine mahsûb olmak üzere Amasya kazâsının bâ-fermân-ı 'âli yüz yetmiş sekiz buçuk 'avarız ve nüzûl hânesi olub mâl-ı mirîsi bin yedi yüz yetmiş gurûs yigirmi akçeye bâliğ oldukda hâne-i mezbûrdan yigirmi üç bir rub'î ilerde olmağla meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz yetmiş gurûs yigirmi akçe asl-ı mâl olub tahsildâr ücreti kırk gurûs ve havâmiye on gurûs min haysü'l-mecmu'u bin sekiz yüz seksen beş gurûşa bâliğ olmağla kazâ-i mezbûrun mevcûd olan yüz elli beş hânesinden beher hâne on ikişer gurûs isâbet itdikden otuz bir gurûs hârc-ı ez-defter kalmağla meblağ-ı mezbûr nefis-i dört 'aded nevâhileri ve kurrâları hânelerine isâbet iden müfredât defteridir ki ber-vechi atî zîkr olunur. Min işrin saferü'l-hayr sene 1151 (10 Haziran 1738).

Mahallat

Birinci Bazâr	Sofular	Hatuniye	
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	
Rub'1	Rub'2	Rub'1	
Uzun Mustafa	Saraçhâne	Ceri Bâşı	
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	
Rub'1	Rub'1	Rub'2	
Sofu zâde	Melkis	Nimareddin	'Acem Ali
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub'2	Rub' 1	Rub' 3	Rub' 2
Dere	Köprü Bâşı	Mehmed Pâşâ	
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	
Rub'2	Rub' 1	Rub'2	
Oçler	Eski Kethüdâ	Pervâne Beğ	Hoca Süleyman
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1
Çırakçı	Köyceğiz	Daru'l-İslâm	Kurşunlu
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1	Rub' 2
Bozâhâne	Savadiye	Cami'î Enderun	Samuk
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 2	Rub' 3	Rub' 2

Gümüşlü zâde	Sarây	Hâcî Hamza	İslim
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 2	Rub' 2	Rub' 1	Rub' 1

Kılıçcı	Karatay	Hızır Pâşâ	Hâcî İlyâs
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 2	Rub' 1	Rub' 1

Fethiye	Gök Medrese	Yâkutiye	Sa'adeddin
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 2	Rub' 2	Rub' 1

Samlar	Sa'adeddin	Seyh 'Arif	Asıl Savadiye
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1	Rub' 3

Bâyezid Pâşâ	Receb	Seyh Cu'î
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub'1	Rub'1	Rub'1

Deve Hâne	Bağ Helkis	Ahırcık
Hânesiyle	Hânesiyle	Hânesiyle
Rub'2	Rub'	Rub'

Nâhiye-i Ezine Bâzârı

Girâb	Halifeli	Gök Abdâlı	Zığala	Sevincir
Hâne 2	Hâne 1	Hâne 2	Hâne 2	Hâne Rub'2

Vâdi	Kalık Sekâr	Şeyh Sa'dî	Kal'a	İlyas
Hâne Rub'2	Hâne Rub'2	Hâne Rub'1	Hâne 3,5	Hâne 1

Keşlik	Uygur	Mahmadlar	Yağcı 'Abdal
Hâne 1	Hâne 1	Hâne Rub'3	Hâne 1

Maramu	Sarı Alân	Tâtâr	Vermiş	Efte
Hâne Rub'3	Hâne 1	Hâne 1,5	Hâne 2	Hâne 3

Saraycık Kürdû	Pehlivan	Kızılca-i Kebir	Ebemü
Hâne 1,5	Hâne 1	Hâne 1 Rub'1	Hâne 3
Mahalle 1			

Böke	Bayat	Kara İbrahim	Sarı Tosun
Hâne Rub'2	Hâne Rub' 2	Hâne Rub'2	Hâne Rub'2

Kara Keçili	Afsâr	Saray Özü	Karsan
Hâne Rub'1,5	Hâne Rub'2	Hâne 1 Rub'1	Hâne Rub'1

Ezine Bâzârı	Urunkuş	Umük	Kızılca-i Sagır
Hâne Rub'2	Hâne 1	Hâne 1 Rub'1	Hâne Rub'3

Kürdler	Karataş	Sâz	Heneske
Hâne 1	Hâne 1,5	Hâne 1 Rub'2	Hâne 3 Rub'3

Sicil Sayfa No : 125

Nahiye-i Geldigelen

Zana	Elmârı	'Ali Gâzi	Ulus	Kutû
Hâne 3	Hâne Rub'2	Hâne 3	Hâne 1	Hâne Rub'1

İllica	Gökyük	Gerne	Bulduklu	Geldigelen
Hâne Rub'2	Hâne Rub'2	Hâne 2	Hâne 6	Hâne Rub'1

Kara Senir	Küfü	Tellice	Orta	Kuzul
Hâne Rub'1	Hâne 2,5	Hâne Rub'2	Hâne 1,5 Rub'1	Hâne Rub'2

Yavru	Kârlı	Ahûrcak	Ehli Beğ	Yelme
Hâne 2,5	Hâne 1	Hâne Rub'2	Hâne 2,5	Hâne 1

Soma	Köyceğiz	Kavak	Atabeğ	İmrü	Yaylacı
Hâne 1	Hâne Rub'1	Hâne Rub'1	Hâne Rub'1	Hâne Rub'1	Hâne 1

Nahiye-i Akdağ

Sefne	Çukur Viran	At Viran	Teflikan	Dere Baş
Hâne Rub'3	Hâne Rub'1	Hâne Rub'2	Hâne 1	Hâne 1

Ada Dere	Bağdin	Taraklı	Odacık	Kara Kese
Hâne Rub'2	Hâne 1	Hâne 1	Hâne 1	Hâne Rub'3

Katır Kışlası	Tavere	Sofular	Sorku	Mürün
Hâne 1,5	Hâne 1	Hâne 1,5	Hâne 1	Hâne 1,5
Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1	Rub' 1

Zana	Boyalıca	Kürtler	Çobanlı	Çıyan
Hâne 3,5	Hâne Rub'3	Hâne Rub'2	Hâne 1	Hâne Rub'1

Gümüş	Yenice	Kıran Baş Alanı
Hâne 1	Hâne 1	Hâne Rub'2

Nahiye-i Hakala

Gazi Kanlı	Kuşcu	Kolay	Deveci	Kulu	Yaparlı
Hâne	Hâne	Hâne 1	Hâne 1	Hâne 1	Hâne 1
Rub' 3	Rub' 1	Rub' 1		Rub' 1	Rub' 1

Hacı Bayram	Eymir	Saluca	'Ulvi	Yüzbeği
Hâne	Hâne 2	Hâne 1	Hâne 3	Hâne
Rub' 2	Rub' 1	Rub' 1		Rub' 1

Cürlü	Küdelez	Kanlı	Harman Ağıllı	Hakala Kurnaz
Hâne	Hâne	Hâne 1	Hâne	Hâne 2 Hâne 1
Rub' 2	Rub' 2		Rub' 1	

Sicil Sayfa No : 126

Belge No : 218

Budur ki 1150 senesi Reb'i ü'l-ahirinin gurresinden iş bu 1151 senesi reb'i ü'l-ahir gurresine gelinceye değin nefs-i Amasya kazâsı ehalilerine elli bir senesine mahsûben bâ-fermân-ı 'âli imdad-ı seferiye vâli-i Sivas'a ve vali-i Amasya'ya virilen üç bin yedi yüz on iki gurûş ve ma'aruf mekâri deve için virilen bâ-fermân-ı 'âli iki bin dokuz yüz seksen gurûş ve bâ-fermân-ı 'âli bir senelik imdâd-ı menzil yedibin gurûş ve bâ-fermân-ı 'âli masrufât ilçi 'Acem altı yüz seksen sekiz gurûş ve mutasarrıf Darende'nin vezir-i mükerrem Hüseyin Pâşâ dört yüz yigirmi gurûş ve mutasarrıf-ı vâli-i Sivas vezir-i mükerrem Yakup Pâşâ mürûrunda dört bin yedi yüz doksan gurûş ve mutasarrıf-ı Diyarbekir Vâlisi vezir-i mükerrem 'Ali Pâşâ ve iki bin yedi yüz yigirmi yedi buçuk gurûş vilâyet masrûfâtı

içün istidâne olunan akçelerin merancesi bin beş yüz kırk sekiz gurûş ve ser-yeniçeri Hüseyin Ağa'ya virilen dört yüz doksan bir gurûş ve sekiz aylık ücret binbâsı 'Ali Beğ'e virilen dört yüz gurûş ve Sivas vâlisinin bâs ağası ve deli bâs ağalara virilen iki yüz on yedi buçuk gurûş bâ-fermân-ı 'Âli terfilû bin başısı ağaya verilen makûlât-ı behâ yüz otuz altı gurûş ve şehir kethüdâsı defteri müfredâtı sekizi yüz yetmiş gurûş ve bundan akdem olan salyânedan tahsili mümkün olmayub bâki kalan altı bin yedi yüz allı gurûş ve ağılcıyân ve kasâbayân ve pazar başının virdikleri zehâyır-ı behâ yüz kırk beş gurûş ve istirâ mahsûlünün noksanı içün kapucu bâsiya virilen yedi yüz otuz gurûş ve on bir aylık şehir kethüdâsı ücreti yüz on gurûş ve hâkim-i ayte olan Amasya kâdısı efendi hazretlerine virilecek beş yüz gurûş ve hâlâ hâkim-i vilâyet efendi hazretleri içün harc-ı defter beş yüz gurûş ve nâ'ibiye on beş gurûş ve kâtibiye on beş ve haramiye on beş ve hazariye otuz min haysû'l-mecmû otuz dört bin beş yüz esedi gurûşa bâli olub yüz gurûş tezkere akçesinden ve dört yüz gurûş rây-i kazâsı içün meblağ-ı mezbûr-dan ve sahihü'l-bâki otuz dört bin gurûşu ma'rifet-i ser' ve cümle a'yân ve eşrâf ve iş erleri ma'rifetleriyle medine-i Amasya'da vâk'î mahallât ehâlileriyle ve dört 'aded nevâhileri ehâlilerine tevzi'î ve taksim olunan müfredât defteridir ki ber-vechi atı zıkr olunur. Fî evâhir-i saferü'l-hayr sene 1151 (Haziran ortaları 1738).

Mahallât

Bağ Helik	Pervâne Beğ	Cörekci	Şeyh 'Arif
40 gurûş	231 gurûş	100 gurûş	250 gurûş

Uzun Mustafa	Gümüşlü-zâde	Pirinçci	Pazar Sefilli
80 gurûş	700 gurûş	112 gurûş	80 gurûş
Saraç Hâne	Köprü Başı	Darü'l-İslâm	Kurşunlu
120 gurûş	60 gurûş	150 gurûş	150 gurûş
Karatay	Hızır Pâşâ	Hâcî İlyas	Pehlivan
150 gurûş	700 gurûş	450 gurûş	63 gurûş
Gök Mederese	Sakıbuddin	Yukarı Savadiye	Bayezid Pâşâ
260 gurûş	286 gurûş	200 gurûş	700 gurûş
Şeyh Cû'î	Çeribaşı	Sofu-zâde	Dere
160 gurûş	465 gurûş	310 gurûş	412,5 gurûş
Kamuriddin	'Acem 'Ali	Köyceğiz	Mehmed Pâşâ
700 gurûş	500 Hâne	700 gurûş	400 gurûş
Deve Hâne	Aşağı Savadiye	Şâmice	Oçler
700 gurûş	500 gurûş	290 gurûş	370 gurûş
Sofular	Hatûniye	Telci	Yâkutiye
250 gurûş	75 gurûş	144 gurûş	300 gurûş
Eski Kethüdâ	Çırakcı	Saray	Hâcî Hâmza
324 gurûş	410 gurûş	130,5 gurûş	310 gurûş
İslim	Cami'î Enderun	Fethiye	İç Sa'adeddin
200 gurûş	281,5 gurûş	320,5 gurûş	104,5 gurûş

Helkis	Deve Hâne	Receb	Hevâce Süleyman
212,5 gurûş	700 gurûş	176 gurûş	133 gurûş

Nâhiye-i Ezine Pâzârı

Hâlifeli	Gök 'Abdâlî	Tâtâr	Zığala
49 gurûş	295 gurûş	106,5 gurûş	88 gurûş
Ağılcık	Yağcı Abdâl	Seyh Sa'dî	Sevincer
227 gurûş	295 gurûş	365 gurûş	77,5 gurûş
Vermiş	Moramu	Sarı Alan	Efte
357 gurûş	240 gurûş	360 gurûş	221 gurûş

Sicil Sayfa No : 127

Pehlivan	Saraycık Kürdû	Kızık	Kızılca-i Sagır	
39 gurûş	110 gurûş	110 gurûş	80,5 gurûş	
Ilyas	Bayat	Kara Keçili	Böke	
77,5 gurûş	81 gurûş	140 gurûş	93 gurûş	
Kara İbrahim	Afşar	Karsân	Ezine Pazarı	
77,5 gurûş	245 gurûş	80 gurûş	300 gurûş	
Ümük	Kürdler	Girab	Karataş	Sâz
366 gurûş	83 gurûş	153 gurûş	206,5 gurûş	42 gurûş
Heneske	Kal'a	Mâl Alan	Kalın Sekâr	
152,5 gurûş	350 gurûş	40,5 gurûş	66 gurûş	

Keşlik	Saray Özü	Vadi	Cebe Dere	Ebemi
104 gurûş	270 gurûş	30 gurûş	20 gurûş	350 gurûş

Nâhiye-i Geldigelen

İlgâzi	Kutu	Bulduklu	Kara Senir	Güni
77,5 gurûş	134,5 gurûş	371 gurûş	31,5 gurûş	115 gurûş

Bağlıca	Gökyük	Orta	Yavru	Karmı
75 gurûş	44 gurûş	291 gurûş	292 gurûş	75 gurûş

Yördenik	Susa	Atabeğ	Köyceğiz	Bilir
250,5 gurûş	211 gurûş	36 gurûş	50,5 gurûş	96 gurûş

Kovay	Boğa	Kürdler	Moramul	'Alakâdı
38 gurûş	293 gurûş	42 gurûş	287,5 gurûş	43,5 gurûş

Yaylacık	Yağmur	Ulus	İlica	İmrü
7 gurûş	323,5 gurûş	91,5 gurûş	7 gurûş	43 gurûş

Deli Hüseyin

70 gurûş

Nâhiye-i Akdağ

Çukur Viran	Derebaş Alanı	Gün Alanı	Katır Kısılası
58 gurûş	90 gurûş	7 gurûş	395 gurûş

Ak Viran	Kara Kese	Tavre	Sofular	Soku
102 gurûş	120 gurûş	52,5 gurûş	151 gurûş	96 gurûş

Zâna	Yıkılğan	Boyalıca	Kız Seki	Bekice
1000 gurûş	87 gurûş	74 gurûş	30 gurûş	550 gurûş
Gümüş	Kıran Baş Alanı	Ziyere		Kızık Kışlası
157 gurûş	30,5 gurûş	1500 gurûş	300 gurûş	
Odacık	Mürk	Kürdler	Sarular	
30 gurûş	395 gurûş	11,5 gurûş	50 gurûş	

Nâhiye-i Hakala

Kuşcu	Olük	Deveci	Dere	Saluca
46 gurûş	16 gurûş	43 gurûş	103 gurûş	192,5 gurûş
Kolay	Yaparlı	Imrüd	'Ulvi	Çorlu
192,5 gurûş	29,5 gurûş	58 gurûş	185 gurûş	31,5 gurûş

Sicil Sayfa No : 128

Defter-i oldur ki Amasya sancâğında vâk'î mart duhûlünde viregeldikleri marûye maktu'û karyeleridir ki ber-vechi ati zîkr olunur

Nâhiye-i Ezine Pazarı

Kal'a	İlyas	Vâdi	Ebemi	Sevincir
49 gurûş	10 gurûş	3,5 gurûş	10 gurûş	7 gurûş
Eneske	Tâtar	Kızılca-i Saqir	Efte	Uygur
25 gurûş	10 gurûş	5 gurûş	12 gurûş	10 gurûş
Afsar	Kömürcü Kürdü	Kara İbrahim	Bayat	Urunkus
8 gurûş	8 gurûş	3,5 gurûş	8 gurûş	8 gurûş

Karsan	Mahmadlar (Nâ-mevcud)	Girab	Geçili
8 gurûs	3 gurûs	27 gurûs	13 gurûs

'Abdal	Böke	Zuğallık
22 gurûs	3 gurûs	6 gurûs

Yekûn Cem'an 257 gurûs

Nâhiye-i Akdağ

Günü Alan	Çukur Viran	Mürk	Bâş Alan	Soku
3 gurûs	6 gurûs	30 gurûs	16 gurûs	12 gurûs

Adacık	Kara Kese	Kız Seki	Yıkılğan	Katır Kışlası
8 gurûs	8 gurûs	5 gurûs	5 gurûs	20 gurûs

Göndes	Divanlı	Kızık Kışlası	Bağrın
15 gurûs	5 gurûs	22 gurûs	3 gurûs

Yekûn Cem'an 170 gurûs

Nâhiye-i Geldigelen

Güni	Alakâdı	Bulduklu	Bilir	Kara Senir
15 gurûs	17 gurûs	140 gurûs	5 gurûs	2 gurûs

Gökyük	Kovay	Yördenik	Yağmur	Kürdler	Kenger
6 gurûs	6 gurûs	20 gurûs	12 gurûs	2 gurûs	20 gurûs

Yekûn Cem'an 126 gurûs

Nâhiye-i Hakala

Senzi	Güdelez	Arpacık	Imred
6 gurûş	4 gurûş	8 gurûş	10 gurûş

Yekûn Cem'an 28 gurûş

Kasabâ-i Varây

Serkes	Reşnelü	Şarkta(Nâ-mevcûd)	Efkâri(Nâ-mevcûd)
5 gurûş	8 gurûş	20 gurûş	3 gurûş

Varây	Kervan Saray	Kızıoğlu	Kervan Saray-ı Saqir
20 gurûş	14 gurûş	12 gurûş	8 gurûş

Incesu	Şihlar	Karakaya	Kızılcık	Velihân
12 gurûş	8 gurûş	4,5 gurûş	5 gurûş	12 gurûş

Yekûn Cem'an 108,5 gurûş

Kasabâ-i Zünnûn Abâd

Keykuca	Hızır(Nâ-mevcud)	Alacık(Nâ-mevcud)	Zünnûn
10 gurûş	10 gurûş	5 gurûş	18 gurûş

Terken(Nâ-mevcud)	Doğmuş(Nâ-mevcud)	Dağ Saray
3 gurûş	5 gurûş	12 gurûş

Ehnik	Surkuoğlanı(Nâ-mevcud)
7 gurûş	2 gurûş

Cem'an 47 gurûş

Kasabâ-i Gümüş Mâ'e Bulak

Alâla	Çakallar	Eymir	Sermû'iddin	Catlı
25 gurûş	5 gurûş	11 gurûş	7 gurûş	11 gurûş

Eslemes	Bağlıca	Göllü	Afsar	Gecilü
7 gurûş	3 gurûş	8 gurûş	10 gurûş	13 gurûş

Karakaya	Alacık	Uyum Ağa	Kara Depe	Asağı Tükrani
10 gurûş	4 gurûş	6 gurûş	5 gurûş	3 gurûş

Huracı	Karadeğın	Yüklü Hacı	Ya'kub
4 gurûş	3 gurûş	5 gurûş	4 gurûş

Cem'an 144 gurûş

Defter-i oldur ki havası kariyeler malikâne ve maktu'ü kariyelerden alınan beyanımdır.

Küpecik tâb'î Lâdik maktu'ûdur 40 gurûş

Kara Mahmud tâb'î Lâdik 4 gurûş

Egrem tâb'î Kedeqre 35 gurûş

Salhan Hacı tâb'î Kedeqre 26 gurûş

Kaylan tâb'î Kedeqra malikâne-i baba bâşı oğlu 5 gurûş

Cem'an yekün 110 gurûş

Lâdik ve Köprü kazâlarında vâk'î niyabet kariyelerden mecmu'ü defterde mukayyid beyanat kariyelerden alınan min haysü'l mecmu'ü 50 gurûş

648 gurûş

Merzifon Abâd malikâneye

838 gurûş

Hüseyin Ağa 50 gurûş

1486 gurûs

Nahiye-i Geldigelen malikâneye

Nevza Pâsâ 200 gurûs

Amasya'da sâkin kefere ta'ifelerinin bâ-fermân-ı 'âlî
beher ferdi 40 akçeden nefis 814 gurûs

Sicil Sayfa No : 129

Belge No : 219

Şeri'at şî'ar faziletlü diyâr-ı Amasya kâdısı efendi zîde
fazlehu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş
erleri zîde kudrehum inhâ olunur ki Amasya Sancâğı 'avâtîf-ı
'aliye-i hüsrevanından ber-vechi arpalık bize tevcih olundukda
sancâğı mezbûra mütesellim nasb ve ta'yin olunan Mehmed Ağa
sancâğı mezbûrdan tarafımıza 'a'id olan ince-i kirân ve havas
kurrallar ve mart maktu'ûları akçelerini ahz ve kabz eylediğîn-
den ma'adâ imdâd-ı seferiyemizden dahî zınnında bekâyâ olub bu
ane değîn meblâğ-ı mezbûr henüz tarafımıza duhûl bulmamağla
bizler dahî sefer-i hümâyûn nusret-makrûnunda olduğumuza
binâ'en mesârif-i kesiremiz olub meblâğ-ı mezbûra mesâyıkâmız
olmağın salefû'z-zîkr ince kiran ve havas kurrallar ve mart
maktu'ûları akçeleri ve bekâyâ imdâd-ı seferiye akçelerinin
mütesellim-i merkûmdan tamamen tahsil olunması bâbında iş bu
buyuruldu tahrîr ve kapucular kethüdâımız Mehmed Ağa ile ısdâr
olmuşdur inşallahu te'ala vusûlünde meblâğ-ı mezbûru ma'rifet-i
şer' ve cümle ma'rifetiyle ittifâk üzere tahsil ve kapucular
kethüdâısı merkûm Mehmed Ağa'ya ahz ve kabz itdûrdüb bir dürlü
nehâdan ve kasddan hazır idüb müceb-i buyuruldu ile 'amel eyle-
yesiz deyû. Fî 5 Zilkâde 1151 (14 Şubat 1739).

Belge No : 220

Şeri'at şî'ar Amasya kâdısı faziletlü efendi zîde fazlehü
ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve iş erleri zîde kudrehum

inhâ olunurki hâlâ mutasarrıf olduğunuz Amasya kazâsı Sancağı tarafımızdan mukim ve mu'tad 'âliye-i kâ'imâkam mütesellim olub ve ta'yin olmak üzere lâzım ve lâbed olub ve cümlelerin rây-i birle hareket ve iktizâ iden umuru mühimme-i müsteflice husûs-larında mahtusâ'i ve tarafımıza 'a'id ve râb'i olunan tayarât ve hüdaya yaslık her ne ki olursa ahz ve kabz itmek üzere iş bu bin yüz elli bir senesi rebiü'l-ahirinin yigirminci gününden üzerini buyuruldu YA'kub Ağâ zîde mecdehu bemer mâ tarafımızdan mütesellim oldukca sehriye altı yüz Gurûşa tarafımızdan teslim idüb kendini umuruna mu'avenet ve dahl olunmayub mümaileyh müstahsil-i mütesellim olub vech-i muharrer üzere 'amel ve muğâyir hareketden ihzâr ve ictinâb idüb müceb-i buyuruldu ile 'amil olasız deyü Fî 20 Rebî'i'l-âhir 1151 (8 Temmuz 1738).

Belge No : 221

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Amasya Kâdısı ve Tokad nâ'ibi zîde fazlehumâ ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Tokad voyvodası zîde mecdehu tevk'i refi'i hümâyun vasıl olıcak ma'lûm olaki bundan akdem maktûlen halek olan Kürekci Manul zımmının taraf-ı miriye külli divan-ı zuhûr ve emvâl ve eşyası taraf-ı miri için girift olmağla medine-i Tokad sâkinlerinden Bekmez oğlu nâm zımmi de dahî kürk behâsından yigirmi bin qurûş alacağı olmağla tahsili bâbında sâdir olan emr-i şerif Seyyid Mustafa zîde mübâşeretile vâsil ve zımmi mesfuru ahz ve habs ve meblağ-ı mezbûrun tahlisine şuru'ü eyledikde hâlâ Tokad mutasarrıfı Abdurrahman öteden beri karşı ve zımmi mesfurun nakli ittihâz ve kendi enbaş-ı menzilesinde olmağla bir kaç yüz asmak vechiyle cem'i ve mahlûller iken hasarat ve zımmi-i mesfûrun deyni yoktur ihzâr itdürmüşüz deyü memhûr ile konağına qelûb suret-i nakl ile cebren itlak ve

hanesine gönderüb helak inha mübaşir-i âvrat ve kabalıca tasdi ve bu makule hareket cürm-ü 'azim olduğu müftü-i mezbûra 'amade ve pend ve nash oldukda müftü-i mezkûr cevab ve tağyanından bidar olmayub kemâl-ı tenib ve tecrinden ne malı miri tahsildârları ve ne ehâli-i vilâyet emin olmayub cümlesi mezbûrdan ve mutasarrıfıl hayr oldukları ve dahî nice mahallinden gelen mektûb ve ka'ime ve mübaşirin takririnden zahir ve bu cürm-ü azim sebebi ile fetvadan ve icla olunmak iktizâ itmekle müftü-i mezbûr Amasya'ya ikamet itdürülmek için emr-i şerif sudûru bâbında aklı kalil bi'l-fi'il şeyhü'l-islâm ve müftü-i enâm olan Mevlânâ Esseyid Mustafa adamullahu te'ala fezâi'leyh işaret itmeleriyle müşarileyhin işaretleri mücebince siz ki Tokad Nâ'ibi ve Voyvoda mümaileyhumasız müftü-i mezkûru Amasya'ya irsâl ve sen ki Amasya Kâdısı Mevlana-i mümaileyhsin vusulünde mezbûru Amasya'da ikâmet itdürüb emr-i şerifim sâdır olmadıkça sebil-i tahliye olmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı Mehmed Çavuş zîde kudrehüm vusûl buldukda bu bâbda vech-i mesrûh üzere şeref yafte-i sudûr olan fermân ve icâbü'l-intibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından ni'abet ve ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i serife i'timâd kılasız.Tahrîren Fî Evâsıt-ı Rebî'i'l-evvel sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (Temmuz başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 130

Belge No : 222

Vech-i tahrir-i hurûf budur ki

İş bu bin yüz elli bir senesinde berât-ı pâdişâhi ile

mutasarrıf olub ve mütevellisi olduğu Şeyh Seyyid Yahya ve Ehl-i Hatûn vakfı karyelerinin taraf-ı vakfa 'a'id olan asa'iri ser'iyye sini ve rûsumât ve cevabât-ı harer ve külli her ne hasıl olur ise takşirine evlad-ı vakıfdan Seyyid Mehmed Celebi'yi tez ol-tarafa varıncaya değin vakfı nasb itmişizdir tarafımızdan ve taraf-ı ahirden bir kimesneye mân'i ve müdahale eylemeye tahriren 9 Şevval 1151 (20 Ocak 1739).

E's-seyyid İsmâil el-mütevelli-i vakf-ı mezbûr

Belge No : 223

Berât-ı şerif-i âlisân-ı hükmü oldur ki

Medine-i Amasya'da vâk'î merhûme Havandi Hâtun ruhu içün yevmi bir akçe vazife ile yeshun olan İbrahim Halife fevt olub yeri hâli ve mahlûl kalmağla yerine Celebi oğlu is bu râfi'i tevki'i raki'i âlisân-ı hâkâni Mehmed Halife her vecihle lâayık ve mahal ve müstehak olub yedine berat-ı şerif-i âlisân virilmek bâbında yedinde olan müteveffa babası berat mücebince 'inâyet taleb itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Mehmed Halife varub müteveffa babası yedine yeshun olub hizmet-i lâzimesin mer'i ve mu'di kıldıkdan sonra yevmü bir akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakfın devam-ı 'ömür ve devletçün re'ayâ müdavemet göstere söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahriren fi evâsıt-ı saferü'l-hayr sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf.

(Haziran başları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 224

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Amasya kâdıları zide fazlehûmâ ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Sivas mütesellimî zide mecdehüm tevki'i refi'i hümâyûn

vâsıl olıcak ma'lûm olaki Amasya kazâsına tab'î hakalan nân kariyede medfûn Seyyid Yahya Zâviyesi evkâfı mıztıkalârlarından İmâm Mehmed ve sa'irleri rikâb-ı hûmayunuma 'arz-ı hâl idüb vakf-ı mezbûrun mütevellileri olan Seyyid ismâil ve Seyyid Mehmed nâm kimesne ber en her yerde sakin olub umur-û zâviyeyi şart-ı vâkıf üzere icra itmeyüb zâviyenin harâmına ba'is olduklarından ma'adâ kendülere teftiş olunan 'alabed dahî kana'at itmeyüb heyn-i takşırde her biri başka başka ziyâde atlu ve adam ile gelüb vakfa konub 'ale-i vakfı nakliye kendü mesârif-larına sarf ve akl-ı baliğ ve itlâf ve isa'at idüb bunların dahî berâtları mücebince hizmetleri mesâilesinde müstehak oldukları vazifeleri tamamen virmeyüb noksan teklif itmeleriyle bunların dahî şart-ı vakfı icrâ iden vazifelerimizi tamamen virdük dediklerinde bir heyn-i takşırde her birimiz acele ile adam tutub ve yüz on ikişer kile hinta verdük deyü niza'i ve vazifeleri tamamen virmeyüb vakfın hizmeti mukassal olub vakfa külli 'a'it olduğu bildürüb şer'le yüz bulub meztekanın berat-ları mücebince hizmetlerin mesaikasında müstehak oldukları vazifeleri tamamen elvirilüb ve umur'u vakf ve zâviyeyi şart-ı vakıf üzere icrâ ve ihkak-ı hak ve mezkûrların hilâf-ı şart-ı vâkıf kendileri men' ve vaz' olunmak bâbında hükm-ü hûmâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî husûs-ı mezbûra tamam-ı mukayyid olub ve berâtlarıyla nazar edüb göresün bunlar vakf-ı mezbûr mıztıkalârlarından olub bi'l-fi'il berât-ı şerifim de üzerinde ve edâ-yı hizmet idüb vakfla müsa'ade ve berâtları mücebince hizmetleri mesâilesinde müstehak olduğu vazifelerin hükm idüb tamamen

bunlara elvirdikten sonra mezkûrlara tenbihlesin ki fi'mâ'bad umur-u vakf şart-ı vâkîf üzere icrâ olunmak ve hilafı şart-ı vâkîf tadiyaheler itdürmeyüb min ba'ad ser'î şerif ve emr-i hümâyûnuma muhâlif mezkûrlara ve icrâsın itdirmeyesin husûs-u mezbûr içün tekrar emr-i şerifim varmalu eyleyesin söyle bilesin alamet-i şerife i'timad kılasın. Fî evahir-i seher-i reb'î ü'l-evvel sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (Haziran ortaları 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 225

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Amasya kâdısı ve Tokat kâdısı nâ'ibi zide fazlehûmâ tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki kıdvetü'l-'ulema ve'l-muhakkakin sabıka Tokat'da me'zûnü'l-alaka olan Mevlâna Abdurrahman zide 'ulmehû rikâb-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb mümaileyh kendi halinde olub kimesneye rencide itmiş değil iken bundan akdem ashâbü'l-arâz inhâsıyla fütüvâdan hacren Amasya kazâsına sâdır olan emr-i şerifim mûcebince nakl ve iclâ olunub mâğdûr olduğu bildürüb Amasya kazâsından sebili tahliye olunmak bâbında istidâ'î 'inâyet ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerifim sadırı içün 'afv ve itlâk ve sebili tahliye olunmak bâbında a'lim ve 'ulema-i muhtarım bi'l-fi'il şeyhü'l-islâm ve müftü'l-enâm olan Mevlâna E's-seyyid Mustafa edâm-Allâhu te'alâ feza'ileyh işaret itmeleriyle müsârileyhin işaretleri mûcebince 'afv ve itlâk ve sebili tahliye olunmak bâbında fermân-ı 'âli-sânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahî sen ki Amasya kâdısı mevlânâ-i mümaileyhsin mevlânâ-i mümaileyhin kazâ-i merkûmdan sebili tahliye eyleyesin ve sen ki Tokat kâdısı nâ'ibi ve

voyvoda-i mûmâileyhumâ mevlânâ-i merkûm Abdurrahman Tokat'a
vusûlünde kazâ-i mezbûrda ikâmetine mûmâna'at olunmayub mazmûn
emr-i şerifimle 'âmîl olasin söyle bilesiz 'alâmet-i şerife
i'timât kılasız. Tahrîren fî cem'aziye'l-evvel sene ahdi ve
hamsin ve mie ve elf (Ağustos ortaları 1738).

Makâm-ı Konstantîniye-i Mahrûse

Sicil Sayfa No : 131

Belge No : 226

Düstûr-u mûkerrem müşîr-i müfehham nîzâmü'l-'alem müdeb-
bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sahib mütememmi mehâmû'l enâm
bi'r-rey'i sâ'ib mûmehhid-i bünyânûd-devlet ve'l-ikbâl meşeyyi-
dû erkânüs-sâdet ve'l-iclâle'l-mahfuf bi-sünûf-u 'evâtîf-ı
melikû'l-'ali Sivas vâlisi vezirim pâşâ edâm-Allâhu te'alâ
iclâlehu tevki'i refi'i hûmâyûn olıcak ma'lûm olaki divân-ı
hûmâyûn kâtibleri şâkirdlerinden orta boylu açık kaşlu kıdve-
tû'l-emâsil ve'l-akrân zide mecdehu ordu-yu hûmâyûnuma 'arz-ı
hâl idûb Amasya sancâğında Arquma nâhiyesinde Deregöz nâm karye
yanında virûlmek bâbında 'inâyet ricâsına vâk'i ise mucebince
tevcih olunmak emrim olunmuşdur buyurdum ki mezbûr fevt olub
ze'ameti mahlul olmağla kendüye ve qayriden yigirmi beş bin on
dört akçe ze'amete mutasarrıf olub Celebi İbrâhim veled-i
Süleymân Çavuş fevt olub ze'ameti mahlûl Amasya Sancâğında
sâkin olub alay-i mekinesi bayrağı altında sefere erişmek
şartıyla tevcih idûb tezkeresin viresiz söyle bilesiz 'alâmet-i
şerife 'itimâd kılasız. Tahrîren fî'l-yevmü'l-işrin min
Rebî'i'l-âhir sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (8 Ağustos
1738).

Mucebince suret-i defter ve emr-i şerif dahî sâdır olmuşdur

Belge No : 227

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-
lâm Asitane-i Sa'adetinden Gümüşhane'ye varıncaya yol üzerinde
olan kâdılar ve nâ'ibler zîde fazlehûm ve mefâhirü'l emâsil
ve'l-akrân sancak mütesellimleri ve kethüdâ yerleri ve yeniceri
serdârları ve vekilleri ve kal'a zâbitleri ve voyvodalar ve
kurra zâbitleri ve sa'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde
kudrehûm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olakı hâlâ
darphane-yi 'amiremde Gümüşhane'ye sermaye olmak üzere irsâli
fermânım olan yedi hazine inşal'lahu te'alâ mahalline varıncaya
yol üzerinde her kanğılarının taht-ı kazâsına varub dahîl olur
ise cümleiniz ma'iiyyet ve ittifâk üzere beraber ve tevânâ ve
müsellah ve mükemmel tedârikinizden intihâb ve hâzine-i 'amire-
min yanına düşüb menzil ve ne menzil ve çumak ne çumak qönderüb
te'min ve mahfûz kumaklar tedarik ve kondurub ve mahallerde
gereği gibi muhkem ve mahfûz iderek emin ve sâlim bir birimize
ulaştıdub teslim eylediklerimizden sonra bir birlerine teslimi
ve cümle mevahezesinde vilâyet kâdılarından hüccet alub suret-i
dahî rikâb-ı hümâyûnuma qöndermek içün ta'yin olunan mübâşire
virülüb vakt ve zamanen varub eminen ve salimen hûb-ı mevzuda
olasız her biriniz ziyade dikkat ve ihtimâm eylesesiz bu bâbda
bir dürlü ihmâl ve müsâmahan ve tekasüller sebebiyle hazine-i
'amireme bir dürlü zarar ve kendi vaktinde irüşmek ihmâli olur
ise hazine-i merkûm bi'l-cümle serden müsammen itdürüldükden
sonra dürlü gadr ve cevablar kat'an mu'tâd ve mesmu'û hümâyûnum
olub bu güne tekasülünüz hasebiyle her biriniz aşr-ı 'ukubet
ile mûceb ve tertib-i icrâ olunacağın emr-i muhakkak bilüb ana
göre dikkat ve intibah üzere hareket virilen hâzine-i mezkûru
seriye ve 'aceleten emin ve selamet ile mahalline ulaştırmakda

mezid-i ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı Âlişânı
olmuşdur buyurdum ki hümk-ü şerifimle vardıkda bu bâbda
mesrûh üzere şeref-yafte-i sūdûr olan iş bu emr-i şerif-i
Âlişân ve icâbu'l intibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mâzmûn 'itaat
makrûniyle 'amil olub hilâfıyla bir ferde bir dürlü vaz' ve
hareket itdirdikden sonra ve eylemekde her birileriniz ziyade
ittifâ ve muavenetler eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife
iti'mat kılasız. Tahriren fi'l-yevmü'l-işrin min sehr-i cema-
ziyel-evvel sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (16 Eylül 1738).

Be-makâm-ı Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 228

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenül-fezâ'il ve'l-kelâm
'Arapgir ve Divriği câniblerinden Asitane-i Sa'adetime gelince-
ye yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zîde fâzlehum ve mefâhirü'l-
emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yenîçeri serdârları ve
a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehûm tevki'î refi'î
hümâyûn vâsıl olıcak malûm olaki 'Arapgir ve Divriği imdâd-ı
seferiyelerinin tahsil ve teslimi hazine-i 'amirem olunmak içün
yol üzerinde her kanğınızın taht-ı kazâsına dahil olursa konak
ve mahfûz yerlere kondurub ve qicelerde bekledüb mahuk ve muha-
zara olan mahallerde yanında kifayet mikdarı yarar ve mu'temed-
i 'aliye kanğınız endâz adamlar koşub gereği gibi mahkeme hafz'
ve haraset iderek emin ve sâlim ber-vechi musara'at itmeğın
ulaşur her biriniz dikkati tam eyleyüb ihmal ve müsamahadan
tekasül ve müdahalede inâd ve

Sicil Sayfa No : 132

bir dürlü zarar erişdirmekden ve bu bahâne ile re'ayâ fukarâ-
sından celb-i mâl sevdasıyla hükm ve ta'diden muavenet ve ihzâr
ve ictinâb eylemeniz bâbında fermânım sâdır olmuşdur buyurdum

ki vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı şerif-i âlîşân ve icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at-makrûniyle 'âmil olub hilâfından ihzâr eyleyesiz söyle bilesiz alamet-i serife i'timâd kılasız. Tahriren fi aşer min sevvalü'l-mükerrem sene sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (19 Ocak 1739).

Be-makâm-ı Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No. : 229

Nişân-ı serifi 'Âlîşân hükmüdür ki

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkam Amasya kâdısı Mevlânâ Elhâc İbrâhim zîde fazlehüm rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderün Amasya kasâbâtından Hakala nâm karyeden medfûne merhûme Sefkurlu Sultan Pâşâ Hâtun Vakfı olan Humara mezra'asının nakz-ı mâlikâne mahsulü ile huzcivân olan Seyyid Derviş Mehmed bölük sipâhi-si olub dirliği ahire sülûk ve 'udm-ı ra'yete bina'en terk-i hizmet idüb yeri hâli ve hizmeti mu'tâl kalmağla ref' olunması iltimas olunmağın mezbûr Derviş Seyyid Mehmed ref' olub yerine erbâb-ı istihkâkdan iş bu rafi'i tevki'i raki'i 'Âlîşân-ı hâkânî 'Ali Halifeye tevcih olunub divân-ı hümâyûnum tarafından yedine berât-ı şerifim virilmek bâbında 'inâyet ricâsına 'arz itmeğın mezra'i mezkûrenin nakz-ı mâlikâne mahsûlüyle huz civânlık mezbûr Seyyid Derviş Mehmed üzerinde olub ordu-yu hümâyûnum tarafından ahire virilmemiş ise mûcebince tevcih idüb iş bu berât-ı sa'adet-i gâyât ve hüccet-i gâyâtı virdüm ve buyurdum ki bâde'l-yevm mezbûr 'Ali varub vakf-ı merkûm mezra'asının nakz-ı mâlikânesi mahsûlüyle terk-i hizmet idüb ref' olan mezkûr Seyyid Derviş Mehmed'in yerine huz civân olub hizmet-i lâzimesin mer'i ve mu'di kıldıkdan sonra ol-bâbda ref' olunan merhûm Seyyid Derviş Mehmed ve taraf-ı ahirden hiç mân'i

ve olmayub dahl kılmaya söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-yevm aşir min muharremü'l-mükerrem sene hamsin ve mie ve elf (8 Mayıs 1737).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 230

Nişân-ı serifî 'âlişân hükmüdür ki

Amasya'da Tarabûz nâm mahalde vâk'î bikârın çehkânı olmayub nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve muhsem olmağla iş bu rafi'î tevki'î raki'î âlişân-ı hâkânî Ahmed nâm kimesne her vecihle lâyıık ve mahal ve müstehâk olmağın yevmi bir akçe vazife ile tevcih olunub yedine mahdûden berat-ı şerifim virilmek ricâsına istidâ'î 'inâyet itmeğın sadaka idûb bu berât-ı hümâyûn-u sa'adet-makrûnu virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Ahmed varub zıkr olunan bi-kârın çehkânı olub hizmet-i lâzımesini mer'î ve mu'di kıldıkdan ve sen ki yevmi bir akçe vazifesine mutasarrıf olub vâkfın revci ve devâm-ı 'ömür re'ayâ müdâvemed göstere ol-bâbda taraf-ı ahirden bir vecihle mân'î ve merahim olmayub dahl' kılalar söyle bileler 'alâmet-i şerife i'timâd kılalar. Tahrîren fi evâhir-i rebî'i'l-âhir sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (Ağustos ortaları 1739).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 231

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm Keban Ma'adeninden Asıtane-i Sa'adetime gelinceye yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zıde fazlehûm mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yenıçeri serdârları ve voyvodalar ve a'yân-ı vilayet iş erleri zıde kudrehûm tevki'î refi'î hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki Keban Ma'adeninden Asıtane-i Sa'adetime gelecek sim-i hazinesi insallahu te'alâ Asıtane-i Sa'ade-

time gelinceye yol üzerinde her kanğınızın taht-ı kazâsına gelüb dahil olur ise te'min ve mahrûz yerlere kondurub giceler- de ve gündüzlerde bindürüb yollarda yanına kifayet mikdarı yarar ve mu'temed-i 'aliye endâz adamlar koşub gereği gibi haft-ı harâset iderek ber-vechi meşrûh mûsara'at emin ve sâlim bir birlerinize ulaştırub tekasülünüz ve tesâmi' müsüllü hareketlerden nâ'si menâzil ve mürâsele yeri hazineye deryân irişdürmek ihmaliniz olur ise sonra bir dürlü qadr ve cevâbınız is'â olunmayub mâl-ı mirî sizlerden tastin ittirileceğini muhakkak ve mukarrer bilüb ana göre kemâl-i takayyüd ve ihtimâm ile hareket ve gereği gibi muhkim hafz ve harâset iderek ber-vech-i mûsara'at imtisalem ihzâr ve icâb eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki hûkm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr bulan iş bu emr-i şerif-i 'âlişânımın mazmûn ita'at makrûniyle 'âmil olub hilâfından mu'ayened ihzâr ve ictinâb eyleyesiz söyle bilesiz alamet-i şerife i'timâd kılasız. Fî'l-yevm-işrin min şehri rebî'i'l-âhir sene ahdi ve hamsin ve mie ve elf (8 Ağustos 1738).

Konstantiniye-i Mahrûse

Bu sicilde 133-134-135-136-137'nci sayfalar boştur.

Sicil Sayfa No : 138

Belge No : 232

Düstûr-u mûkerrem müşir-i müfehhâm nizâmü'l-'alem müdeb- bir-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikrû's-sahib mütememmi mehâmu'l enâm bi'r-rey'i sâ'ib mûmehhid-i bünyânüd-devlet ve'l-ikbâl meşey- yidü erkânüs-sâdet ve'l-iclâle'l-mahfuf bi-sünûf-u 'evâtıf-ı melikü'l-'ali Sivas vâlisi vezirim pâsâ edâm-Allâhu te'alâ

iclâlehu ve mefahirü'l-ümerâ'il-kirâm merâci'il-kebirü'l-fihâm
 zu'l-kâdir ve'l-ihtirâm ashabu'l-fevrü'l-ahtü'l-muhtesün bi-
 mezid-i 'inâyet-i melikü'l-'ali elviye mutasarrıfları dâme
 ikbâlehûm ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il
 ve'l-keâm eyâlet-i mezbûrda vâk'î kazâların kâdırlar zide
 fazlehum tevki'î refi'î hümâyûn olıcak ma'lûm olaki Sivas'da
 vâk'î beytü'l-mâl-ı 'amire ve hassa fevt olanların müsterekâtı
 ve mahsûlatı bi'l-fi'il ze'amet ve timâr ve mahsûlatı bi'l-
 fi'il kuzzât varınca Tokad voyvodaları aklâmından mâl-ı mirî
 ve kaleme sarh-ı aklam ile mezbûr müstakilen kaşka mukata'a
 eyâlet-i mezbûrda vuku'u bulan ol-mâkule beytül-mâl ve mahsûlâ-
 tı bi'l-fi'il ve gayrîden beytü'l-mâl râc'î olmağla ve ordan ve
 ahirden bir gün hafz Tokad voyvodaları zabt olunmak üzere
 mu'tad evâmîr-i 'aliye virilmişken gence muhaberesinden şehiden
 vefatiden zü'emâ ve erbâb-ı timârın gence muhafızı vezirim 'Ali
 Pâşâ edam-Allâhu te'ala iclâlehu tevcih ve berât yerlerine
 virdiği tahvili tezkereleri tarihinde her zü'emât ve timârın
 asayir-i ser'iyyesi zabt olunmak üzere eyâlet-i mezbûre alâı
 beğisi elviye-i sâ'ire alâı beğleri ve çeribaşları bekdil ve
 bekdil-i cihat-ı ittihâd taraf-ı devlet-i 'aliyeme 'arz ve
 muhazzar ve mücebince emr-i serif vardır deyü fevt olan zü'emâ
 ve erbâb-ı timârın mahsulâtı miriçün Tokad voyvodaları tarafın-
 dan zabt olunmak icâb ider iken alâı beğileri ve çrei başları
 zabt ve bir birleri yanlarında akl ve baliğ ve vecihle taraf-ı
 miriye qadr-ı sarh itmeleriyle fima'bâd eyâlet-i mezbûrede
 bilâde'l-fevt olan zü'emâ ve erbâb-ı timârın vuku'û bulan
 mâbeyn mahsûlâtı alay beğileri ve çeribâşlar taraflarından
 dahl olunmayub miriçün Tokad voyvodaları tarafından zabt ve
 ahz' olunmak üzere te'kid-i emr-i serifim virilmek bâbında

Tokad voyvodası Seyyid Ahmed zîde mecdehu 'arz itmeğin hazine-i
amiremde mahfûz olan bâş muhâsebe defterlerine nazar olundukda
Tokad voyvodalıǵı emlâkında Sivas eyâletinde vâk'î beytû'l-mâl
'amire ve hassa ve mâl-ı mefkûd ve inâyet ve mezrûkâta ve kol
ve harbe ve intisâb ve sâ'ir ve mahlûlât-ı mâbeyn mukata'ası
senevi dokuz yüz elli gurûş mâl ile Tokad voyvodalıǵı mülhakâ-
tından olduǵu der-kenâr olundukda mûcebince emr-i şerifim
virilmek bâbında iftihârü'l-ümerâ'î'l-küberâ bi'l-fi'il bâş
defterdârım Elhâc Halil dâme 'ilmehû tahlis itmeğin tahlisi
mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır
olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır
olan emrim üzere 'amel idüb dahî vech-i meşrûh üzere Sivas
eyâletinde vâk'î beytû'l-mâl-ı 'amire ve hassa ve mâl-ı mefkût
ve inâyet ve nezdeqâne ve kol ve sâ'ire ve mahlûlât-ı mâbeyn
mukata'ası senevi dokuz yüz elli gurûş mâlı ile Tokad voyvoda-
lıǵı mülhakâtından olmaǵla fimâ'bâd eyâlet-i mezbûrede bilâ-
de'l-fevt olan zü'emâ ve erbâb-ı tımârın vuku'û bulan mâbeyn
mahsûlatı mirî içün Tokad voyvodaları tarafından zabt ve ahz'
ve kabz itdürülüb alây beǵileri ve çeri bâşları taraflarından
hilâf-ı kânun ve defter vaz' ve tevzi'î itdirmeyesiz söyle
bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yev-
mü'l-tis'a cemaziye'l-ahir sene tis'a ve erbâin ve mie ve elf
(16 Eylül 1736).

Sahra-i Asakca

Belge No : 233

Şeri'at-ı şî'âr Amasya kazâsında hâkimü's-şer'î olan fazi-
letlü mûkerremetlü efendi hazretleri kitâb-ı ittifâkı siyâkında
inhâ olunur ki eyâlet-i Sivas'da vâk'î beytû'l-mâl-ı 'amire ve
hâssa ve pâre ve kaçkun ve kol ve biladeret fevt olanların

metrûkâtı Tokat voyvodalıǵı aklamına tab'ı mal-ı mirâ ve kale-
miye ve harc-ı aklâm ile mazmut başka mukata'a olmaǵla
mezbûrede Samsun ve Zile ve Hacıköyü'nden ma'adâ kazâ ve kurrâ-
da vuku'û bulan beytû'l-mâle merâci' vârub zû'emâ ve erbâb-ı
timâr ve havâs müdahale ve tevfiz itmez mir içün Tokat voyvoda-
ları tarafından ahz' ve kabz olunmak mavzere bu def'a mücedde-
den şeref-yafte-i sâdır olan fermân-ı celîl-i şânım ve buyu-
ruldu mucebberince tedarik'e divân-ı tahrîr ve bizim Hasan Aǵâ
ma'iyetinde olmuştur vusûlünde zîkr olunan emr-i celîl ve
buyuruldu sicil-i mahfûza kayd ve nefis-i Amasya kazâsında
vuku'û bulan külli beytû'l-mâli ma'rifet-i şer'le aǵâ-yı
mümâileyhe ahz ve kabz ve fi ma'bâd vaz' tarafından vekil
bulunan zabt itdürülüb zû'emâ ve erbâb-ı timâr ve havâs zâbi-
tan-ı tarafından ahden müdahale itdürmemeleri me'mûldür.

Sicil Sayfa No : 139

Belge No : 234

'İmvâz Gürcü kölesi ve 'Acem köle Ahmed ahz' olunub emin-i
beytû'l-mâl İbrâhim Efendi'ye teslim ve mezbûran her birilerine
beher yevm beşer sağ pâre takdir olduǵu kayd şud.

8 Muharrem 1151 (8 mayıs 1737).

Belge No : 235

Yusuf Gürcü kölesi ahz' olunub emin-i beytû'l-mâl İbrâhim
Efendi'ye teslim ve mezbûr içün beher beşer sağ pâre takdir
olduǵu kayd şud.

18 Saferû'l-hayr 1151 (8 Haziran 1738).

Belge No : 236

Ziyere'den Hâcî Halîl oǵlu Mustafa ve Hüseyn Beǵ oǵlu
Hasan ve Küfûn oǵlu İbrahim ve Bekir oǵlu 'Ali mezbûrlar asıl
re'ayâ olub yine re'ayâ az deyü ikrârları kayd şud.

Belge No : 237

Ziyere karyesinden Sefer oğlu Mehmed meclis-i serîr-ı kelâm idüb ben bundan akdem Ziyere karyesinin defterde mukayyid ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olduğuma binâ'en yine kâlave'l re'ayâ tâ'ifesinden olub 'askeri dirliği kul oğlu değilim re'ayâ zûmresinden olduğum ecilden 'askeri dirliğinden alâkam yokdur tekâlif-i 'örfiyye ve sâkkamı ehâli-i karye ile hisseme düşeni ehâli ile edâ iderim dedüğü bu mahale kayd sud.

10 Cemâziye'l-ahir 1151 (25 Eylül 1738).

Belge No : 238

İş bu bin yüz elli senesine mahsûb olmak üzere Amasya Sancâğı mutasarrıfı ma'rifetlü İbrahim Pâşâ ve kethüdâsı Emin Ağa çukadârı 'Osman çukadâr ma'rifetiyle Amasya Sancâğı kazâlarının imdâd-ı seferiyesini sekiz bin iki yüz gurûş Sancâğı mezbûr kazâlarından tahsil çukadâr-ı merkûma teslim olduğu bu mahale kayd sud.

19 Cemâziye'l-ahir 1151 (4 Ekim 1738).

Şuhudü'l-hâl

İbrahim Efendi Asul zâde Mustafa Ağa Mehmed Efendi

Belge No : 239

Ergâni Ma'adeninden Süleyman Ağa mübâşeretiyile medine-i mezbûreye on iki hammal zîr-i sim hazine medine-i Amasya'ya nüzûl eylediği bu mahale serh virildi.Fî 2 Cemâziye'l-ahir 1151 (17 Eylül 1738).

Şuhudü'l-hâl

Elhâc Mehmed b. Şaban Mehmed b. Ahmed Hüseyin b. Mehmed

Sicil Sayfa No : 140

Belge No : 240

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-fezâ'il ve'l-ke-lâm ordu-yu hümâyunumdan Üsküdar'a varıncaya yol üzerinde vâk'î olan kâdılar zîde fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân serdârlar ve kethüdâ yerleri ve sâ'ir a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehum tevkî'î refi'î hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm olaki bu def'a İran tarafına ma'ves olan seferlerin Asitane-i Sa'adet medârıma irsâl ve isâlleri için dergâh-ı mu'allâm kapucu bâşılardan ıftihârü'l-emâcid mir'ilm Mustafa dâme mecdehu ta'yin olunmağın iş bu emr-i şerifi 'âlişânım ısdâr ve irsâl olmuştur ve imdi siz ki mûmâileyhimsiz her kağınızın taht-ı kazâsına dahî ve nazel olur ise mir'ilm Mustafa mûmâileyhim yedine virilen defter mu'cebince dahî iktizâ iden erzâk ve zâhireleri tedârik ve teslîm ve olmayan menâzile dahî nüzul itdükleri hâlde lâzım geleceklerin tedârik ve bit'tamam kendilere nakl ve meknet oldukları iktizâ iden mehellerde dahî kaç gün oturakları olur ise iktizâ iden yem ve yemek ve sâ'ir mesâika çekdürmeyüb re'ayet ikramlarına kemâl-i ihtimâm eyleyesiz şöyle bileki sermu re'ayet ve ayyat ve ikramlarına fermân-ı hümâyunum olduğu vech üzere mükemmel zaruzahireleri tedarik ve a'mâz ve musamahalar zuhûr ider ise encâmına bir vecihle cevâba cümleniz olacağınızı muhakkak bilün ana göre mûmaileyhin nüzûl eyledikleri menâzilde ve nüzûl eyledikleri mahalde zaruzahireleri tedârik ve her vecihle ikrâmlarına ihtimâm-ı tâm ve dikkat iderek zemahiyet ile bir birinize irsâl eyleyüb hilâfından her biriniz gâyetel-qâye ihzâr ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân ve

icâbü'l-intiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ita'at makrûniy-
le 'âmil olub hilâfından ni'abed ihzâr ve ictinâb eyleyesiz
söyle bilesiz alamet-i şerife i'timâd kılasız. Tahrîren fî
evâsıt-ı muharremü'l-haram sene tis'a ve erba'in ve mie ve elf
(Mayıs sonları 1737).

Mûcebince sadr-ı 'ali mektûb dahî vârid olmuştur.

Be-Makam-ı Erzurum.

Belge No : 241

Nişân-ı şerifi 'âlišân hükmüdür ki

Amasya Mahallâtından Arasta Mahallesiinde vâk'î Arasta mes-
cidi şerifinde yevmi bir akçe vazife ile mü'ezzin olan Hâcî
Mustafa fevt olub yeri hâlâ ve mahlûl olmağla yerine iş bu
râfi'î tevki'î raki'î âlišân-ı hâkâni Hâcî Mehmed nâm kimesne
her vecihle lâyük ve mahal ve müstehâk olmağın mahlûlünden
tevcih olub yedine berât-ı şerifim virilmek bâbında kâdî
Mevlâna Hâcî Mehmed zîde fazlehû 'arz itmeğın vech-i meşruh
üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayûn-ı sa'adet makrûn virdüm ve
buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm varub zıkr olunan mescid-i
şerifi mütevefâ-i mezkûrun yerine mü'ezzin olub hizmet-i lâzı-
mesin mer'î kıldıkdan sonra yevmi bir akçe vaziyesiyel mutasar-
rîf olub vakfın ruhu ve devam-ı 'ömür devletçün ve gayet müdâ-
vemet göstere ve ol-bâbda taarf-ı ahirden bir mân'î ve merâhim
olmayub dahl kılmayalar ve söyle bileler 'alâmet-i şerife
i'timâd kılalar. Tahrîren fî evâsıt-ı cemâziye'l-ahir sene
semane ve erba'in ve mie ve elf. (Ağustos ortaları 1767).

Konstantiniye-i Mahrûse

Belge No : 242

Hâlâ Şâh-ı İran devlet-i bünyân hazretlerinin tarafların-

dan mesâlihe-i hayrû'l-necâmiye için devlet-i 'aliye-i ebedi
emr-i sefâret ile ilgâs buyurdukları 'Abdulbâki Han'a 'arz-ı
Rum'dan Asitene'ye varıncaya yol üzerinde vâk'î menâzillerde
cem' ve tehsili için fermân buyurulan ecnâs-ı zehâyirin
müfredat defteridir ki ber-vech-i atı zıkr olunur.

Nân	'Ağnam	Duhân-ı Sâde	Yoğurt	Peynir
Cift 800	'Aded 40	104,5 Kıyye	113 Kıyye	53 Kıyye

Tavuk	Yumurta	'Asel	Şeker	Kuzu
'Aded 30	'Aded 30	35,5 Kıyye	63,5 Kıyye	'Aded 9

Soğan	Tuz	Sirke	Nohud	'Asel-i Şem'i
44,5 Kıyye	36 Kıyye	20,5 Kıyye	7 Kıyye	9 Kıyye

Tütün	Kahve	Sakız	Zencil	Keşnes
21,5 Kıyye	12 Kıyye	30 Dirhem	44 Dirhem	9 Kıyye

Dakik-i Hâs	Kabak	Fıstık	Bekmez	Elma
42 Kıyye	1,5 Kıyye	8 Kıyye	40 Kıyye	23 Kıyye

Nişasta	Dakik-i Şa'ir	Saman	Hatb-ı Sâfi
7,5 Kıyye	100 Kıyye	45 Katar	95

Sicil Sayfa No : 141

Belge No : 243

Sipâhi Fermânıdır.

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adenü'l-feza'il ve'l-ke-
lâm Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesariyle nihayeti zıkr-ı

diyâra vârinçaya yol üzerinde vâk'î olan kadılar ve kadî nâ'ib-
 leri zîde fazlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethûda
 yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kudrehûm tevki'î
 refi'î hûmayun vâsıl olıcak ma'lûm olaki iş bu sene-i azimeyi
 nusret-makrûn muhakkak olmağla Edirne sahrasında mevcûd
 bulunmak içün sâdır ve bölükât-ı erba'a neferâtlarından olun-
 duğu ve cümlesi me'mûr oldukları hizmet-i hûmayûnda mevcut
 bulunub ve birinizin bir dürlü izin ve ruhsat olmadığı bir
 şahadetleri olmağın seri'en ve 'aceleten ve sağ-ı mezkûrlarda
 olanlardan tasrâda olanların mevcûd bu kocaları ve ümenâ-i
 rahde bir kaç kal'a olacağı muhakkak bilüb cümleye şimdiden
 minvâl-i meşrûh haber ve aqâh olub olacak mevcûd olanların
 yalnız esâmileri hazine-i o mahale iktizâ olunub kara müddeye
 'ulûfe alub iktizâları sa'ir livâ-i sevvallerde mevcûd olmadı-
 ğınız halde hayatınız zâhir ve hakkınızdan gelineceğine mesa'î
 ser'î olmağla birinizin nâ-mevcûd olduğu halde kadr ve is'a
 olunmadığından gayri yevmiyeleriniz tamamen hazine-i mande
 olduktan sonra bilâ-tevkif hakkınızdan gelinmek muhakkak ve
 mukarrer olunmağla ana göre fermân-ı celil-i şân mûcebince
 vakt ve zamanı ile Edirne sahrasında bi'l-cümle mevcûd ve
 sefer-i hûmayundan tahassül rica-yı hûmayunum bezl-i kudret ve
 sarf-ı meknet itmeğe dikkat-i tâm ve sem'î bit-tamam eyleyüb
 zir-i livâ-yı sevâ'ilde mevcûd bulunmanız içün seref-yâfte-i
 sudûr olan fermân-ı celilü'l-kâdirim mûcebince ocak çavuşların-
 dan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Cavuş zîde kudrehûma
 sürücü ta'yin ve irsâl olmuştur inşallahu te'alâ her kanqınızın
 taht-ı kazâsına varub dahil olur ise fermânım olduğu üzere
 mücmi'î bâş elnâs olan mahallerde münâdiler tedâ ve cem'

neferât-ı mezkûru hazır ve agâh idüb bir ferdin geri kalmasına ruhsat göstermeyüb 'umûmen me'mûr oldukları mahalde mevcud bulunan ve Edirne sahrasına dahî meknet olunmayacağı cümleye ihbâr ve ana göre bir gün akdem ve bir sa'at mukaddem mevcud bulunmağa dikkat ve sem'i ve ihtimam eyleyüb bu vâkt-ı sa'ir o vakte kıyas olunmayub tefhis ve neksiri 'asker-i ehem ûmur-ı din ve devlet-i 'aliyemden olmağa naks ve kalmasına ruhsat ve cevâz vormeyüb ve siz ki kethüdâ yerleri mûmâileyhimsiz bu husûsa gayret-i der-meyân ve bayraklarınız küşâde ve bi'l-cümle neferât-ı mezkûru bayraklarınız altına cem' ve önlerine düşüb vakt ve zamanıyla Edirne'de meknet olduğu haber olub ordu-yu hümâyûnuma dahil olub hizmet-i 'aliyemde mevcûd bulunmağa dikkat ve ihtimam eyleyesiz bu emr-i mühimmin üzerine ba'is ve bâri olanlar işde 'itab ile muhakkem haklarınızdan gelineceğini muhakkak bilüb esnâ-i râhde meknet ve arâm ile re'âyâ ve berâyâ hilâf-ı şer'i şerif zulm ve ta'dî itdürmeyüb vakt-i mezbûrda cümle neferât ile ma'en ordu-yu hümâyûnuma mülhak olmağa sem'i ve ihtimâm eyleyesiz ve siz ki sürücü ta'yin olunan çavuşân-ı mûmâileyhimsiz ocakların emekdar ve karekdarları olduğunuz ecilden sizin uhde-i ihtimâmınıza ihale olunmuşdur imdi bu hususda cevab ve râstı terk ve gayret-i meyân-ı terk ve gereği gibi basiret ve intibah üzere hareket ihrâcına me'mûr olduğunuz neferatdan bir ferdini evlerinde ve yerlerinde alu komayub ve Edirne'ye meknet ve arâm olmayacağını hazır ve agâh edüb me'mûr oldukları üzere bir gün evvel ve bir sa'at akdem seriyen ve 'aceleten ordu-yu hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere cümlesi tesyir iderek Edirne nihâyetine vardıkdan sonra 'avdet ve neferat-ı mezkûrdan gerü kalmuş var ise onları dahî önüne katub cümlesini sürüb emr-i şerifimin mazmûn ita'at-makrûnu üzere

hareket eyleyüb hilâf-ı emr-i 'alî vaz' ve hareketden ni'âbet
ve ihzâr ve ictinâb eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve i'tikâ-
rim sipâhiler ağası olan Elhâc Hüseyn ve Silâhdar Ağası olan
Elhâc Mehmed Emin dâme mecdehû taraflarından mühürlü mektûb
virilmekle vech-i meşrûh virilmek üzere 'amel olunmak bâbında
fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu
bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı
celil-i şânım ve mümâileyhumâ taraflarından virilen mühürlü
mektûb mücebince 'amel idüb hilâfından ni'âbet ihzâr ve ictinâb
eyleyesiz söyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız.
Tahrîren fî evâsıt-ı saferü'l-hayr sene tis'a ve erba'in ve mie
ve elf (Haziran sonları 1736).

Yurdu Sahra-i Edirne

Sicil Sayfa No : 142

Belge No : 244

Şeri'at şî'ar fezâ'il.

Yemin ve yesarileriyle nihayetleri Diyarbekir'e varıncaya
yol üzerinde olan kuzzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlel-hûm ve
kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kethüda yerleri ve a'yân-ı vilâyet
ve iş erleri zîde kudrehûm bu sene-i mübâreke de sefer-i hümâyûn
nusret makrûn mâh Edirne Sahrasında mevcûd bulunmaları için
fermânı 'âlişânım sâdır olmağla sipâh ve silahdâr ve bölükât-ı
erba'a olanların cümlesi me'mûr oldukları hizmet-i padisâhîde
mevcûd bulunub her birinizin gerü kalub mevcûd olmalarına
olmadığı bed-bahânedan olmağla seriyen ve 'aceleten ocağ-ı
mezkûrlarda olanlardan taşralarda olanların cümlesi sefer-i
hümâyûnuma irişmek üzere toprağında bir kac mahale yükleme
olacağı muhakkak bilüb cümlelerinizi şimdiden münvai meşrûh üzere
hazır ve aqâh ve esna-i tarafda olacak olanların yalnız

esâmilerin hazine-i mande olmağla inşisâ olunmayub kara alub hey-n-i iktizâda her livâ-i resullerde hazır olmağla halde hanginiz zâhir ve haklarınızdan gelineceği ma'arifat-i ser'i olunmağla birinizin nâ-mevcûd olduğu halde gadr ve is'â ad olunduğunuz gayri yevmüyeleriniz tamamen hazine-i mande olduklarında sonra bilâ-tevfiz hakkınızdan gelinmeğin muktezi ve mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre fermân-ı celil-i şân mücebince vakt ve zamaniyle Edirne Sahrasında mevcûd bulunmak ve sefer-i hümâyûnunda tahsib-i rızâda bezl-i kudret ve sarf-i meknet eylemeye dikkat-i tam ve sem'i ihtimâm eyleyüb zir-i livâ-i sevâhilde mevcûd bulunmanız için şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı 'âlişânım mucebince tarafımızdan is bu mektûb sâdır ve tahrîrî ve ocak çavuşlarından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân çavuş zîde kudrehum sürücü ta'yin ve irsâl olunmuşdur inşlallahu te'alâ her kangınızın taht-ı kazâsına dahi,1 olurlar ise fermân ve icâbü'l-intiba' ve lazımu'l-ımtisâlimin mazmûn ita'at makrûniyle mücmi'il nâs olan mahallerde münâdiler tedâ ve cümle neferât-ı mezkûre hazır ve agâh idüb bir ferdin geri kalmasına ruhsat göstermeyüb 'umûmen me'mûr oldukları mahallerde mevcûd ve Edirne sahrasında dahi meknet olunmayacağını cümleye ikbâr ve ana göre bir gün akdem bir sa'at mukaddem mevcud bulunmağla dikkat-i tam ve sem'i ihtimâm eyleyüb bu vakt-i sa'ire o vakte kıyâs etmeyüb tevkir ve teksir ehem umûr-ı din ve devlet-i 'aliye den olmağla naks ve ahd gerü kalmasına ruhsad vermeyüb ve siz ki kethüdâ yeri zîde kudrehumsuz bu husûsa da'im gayret-i der-meyân ideüb bayraklarınız kûsâde ve bi'l-cümle neferât-ı mezkûru bayraklarınız altına cem' ve önlerine düşüb vakt ve zamaniyle Edirne'de meknet olmadığı haber olub ordu-yu hümâyuna dahil olub hizmet-i 'aliyede mevcûd

bulunmağla vakt-i tam ve sem'i ihtimâm eyleyesiz İbadullahu te'alâ bu emr-i mühimmin üzerine ba'is ve bâdi olanların aşâ'ir-i 'ikâv ve muhakkem haklarından gelineceğini mukarrer bilüb esnâ-i tarikde meknet ve arâm ile re'ayâ ve berâyâyı hilâf-ı şer'i şerif zulm ve ta'di itdirmeyüb vakt-i mezbûrda cümle neferât ile ma'en ordu-yu hümâyûna mülhak olmağa sem'i ve ihtimam eyleyesiz ve sizler ki sürücû ta'yin olunan çavuşân zîde kudrehumsuz ocakların emekdarları ve karekdârları olduğunuz ecilden sizlerin 'uhde-i ihtimâmınıza ihâle olunmuştur imdi bu husûsda havâb ve rahatı terk gayreti meyanelerin ve gereği gibi basiret ve intibah üzere hareket ve ihracına me'mûr olduğunuz neferâtdan yerlerinden alu koymayub Edirne'ye meknet ve arâm urub me'mur oldukları üzere bir gün evvel bir sa'at mukaddem seri'en ve 'acilen ordu-yu hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere cümlesi tesyir iderek orta kolun nihâyetine vardıkda 'avdet ve neferât-ı mezkûreden gerü kalmışlar ise onların önüne katub cümlesin sürüb fermân-ı 'âlişânının mazmûn ita'at makrunu ile 'âmil olub hilâfından ni'abet ihzâr ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimâd kılasız mûceb-i mektûb ile 'âmil olasız Mûcebince sadr-ı 'âli mektûb dahî sâdir olmuştur.

Bu sicilde yer alan 243 ve 244'ncü sayfalar Sicilin kapak sayfasında yer alan bilgiler oldukça tahrip olmuş durumdadır. Bu sebepten dolayı bu sayfalarda yer alan belgeler, konuları anlaşılacak şekilde okunamadığından dolayı transkrip edilmedi.

III. BÖLÜM

39 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NDE YER ALAN

BELGELERİN UMUMİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sonuç bölümünde 39 Numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nin (H.1149-1151 / M.1736-1739) içerisinde bulunan ve transkrip edilen belgeler genel olarak bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Değerlendirme esnasında belgelerde bulunan bilgiler yanında, bilgilerin pekiştirilmesi açısından yardımcı kaynaklardan da yararlanma yoluna gidilmiştir. Bundaki en önemli etken yaklaşık olarak üç yıllık dönemi kapsayan bu sicilden genel sonuçlar çıkarmanın güç olacağından dolayı sicildeki bilgilere paralel olarak diğer kaynaklardan da zaman zaman istifade edilme yoluna gidilmiştir.

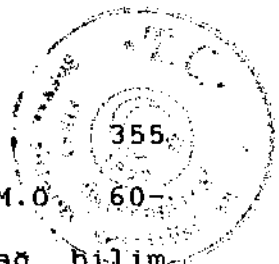
Yüksek Lisans tezi olarak çalıştığımız "39 Numaralı Amasya Şer'iyye Sicili" Şehir tarihçiliği açısından olduğu kadar, Osmanlı siyasi tarihi araştırmaları açısından da önemli bilgiler ihtiva ettiği kanaatindeyiz. Sicilde idari, askeri, sosyal nitelikli bilgilerin daha fazla mevcut olduğu görülmüştür.

I. AMASYA ADI ÜZERİNE

Çalışmış olduğumuz bu sicilde Amasya adı aynen bu günkü şekliyle ifade edilmiş olup, transkribinde her hangi bir değişiklik söz konusu değildir.

"Amasya" adının nereden geldiği hakkında değişik fikirler ileri sürülmüş olup, bu fikirleri şöyle özetleyebiliriz;

Amasya'nın kaynaklarda bilinen ilk adı "AMESSEIA" dır. M.Ö. 211-190 yılları arasında yaşayan Roma İmparatoru Septimus Severius'a ait Amesseia sikkesindeki yazıda Yunan tanrısı

Hermes'in şehrin kurucusu olduğu bildirilmektedir. M.O. 60-
M.S.19 yılları arasında yaşayan, Amasya'lı eski çağ bilim-
adamlarından Strabon, Amasya'dan eserinde "AMASIA" olarak söz
etmektedir. Helenistik dönemlerden kalma yazıtlarda da kentin
adı "AMESEIA" olarak geçmektedir. Kentin adını Hitit konfede-
rasyonunu oluşturan 13 Hükümetden biri olan "AMASIT" lerden
aldığıda Avrupalı tarihçilerden Maspero ve Morgan tarafından
ileri sürülmektedir. Kentin adını tarihte savaşçı kavimlerden
olan Amazonlardan aldığıda ileri sürülmektedir. Ermeni kralı
Emasyus, Mısır krallarından Amesis ve Danışmend Sultanı Ahmed
Gazi'nin eşi Emasiye'den esinlenerek şehrin adını aldığını
ileri süren araştırmacılar da vardır²⁷.

Amasya tarihçisi Abdi-zâde Hüseyn Hüsameddin eserlerinde
Amasya'dan direkt Amasya olarak söz ettiği gibi, eserinde
şehrin adının nereden gelmiş olabileceği hususunda da açık
bilgiler vermiştir.

II. AMASYA'NIN İDARİ YAPISI

Amasya şehri Osmanlı'ların en önemli vilayetlerinden
birisi konumunda olup, şehrin ilk başlarda eyalet merkezi daha
sonraları ise Sivas eyaletine bağlı bir sancak merkezi olduğunu
görmekteyiz. Şehir Osmanlı sınırlarına dahil edildikten sonra
sürekli olarak devlet idaricelerinin en çok güvendikleri şehir-
lerden birisi olmuş ve burası uzun yıllar "Şehzade Sancağı"
statüsünü taşımıştır. Bu sicilde Amasya'nın Sivas eyaletine
bağlı bir sancak merkezi statüsünü koruduğu ve o dönemde Sivas
eyaleti beğler beğisi olarak Ya'kup Pâşâ'nın görev başında

27) Yurt Ansiklopedisi; "Amasya maddesi", C.I., s.420.

bulunduğunu görüyoruz. Aynı zamanda şehrin Osmanlı idari yapısının önemli bağlarından bir tanesini oluşturduğunu ve özellikle doğuya gidilirken ya da doğudan geri dönülürken bir karargah merkezi olarak kullanıldığını görüyoruz.

Amasya sancağı, Sivas eyaletine bağlı bir sancak iken kendisine bağlı Ladik, Köprü, Merzifon, Hacıköyü, Havza ve Gümüşma'e Hacıköyü kazaları bulunmakta idi. Amasya sancağı'nın merkezi olan Amasya kazasına bağlı olan dört adet nahiyenin isimleri bu sicilde Akdağ, Ezine Pazarı, Hakala ve Geldigelen nahiyeleri kayıtlıdır.

Bu dönemde Sivas, sicilde "Arz-ı Rum" eyaletinin merkezi olarak geçerken Amasya ise bu eyaletin bir sancağı konumundadır. Rum eyaletine bağlı Amasya'dan başka diğer Bozok, Çorum, Canik, Divriği, Tokat ve Arapgir kazalarının adı sicilde geçmektedir.

Bu dönemde Rum eyaletinin valisi olarak Ya'kup Pâşâ görev yapmakta idi. 39 numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinde Amasya'da görev yapan örfi ve ser'i görevliler şu şekilde tesbit edilebildi;

1736-1739 Yılları Arasındaki Örfi Görevliler

<u>Tarihi</u>	<u>Görevlinin Adı</u>	<u>Görevi</u>
1736-1739	Ya'kup Pâşâ	Sivas Valisi
1736-1737	Hâcî Hasan	Şehir Kethüdâsı
1737-1739	Hâcî İbrahim	Şehir Kethüdâsı
1738-1739	Elhâc Mehmed	Alay Beğisi
1736-1738	Osman Beğ	Mütesellim
1738-1739	Mehmed Beğ	Mütesellim
1738-1739	Seyyid Gazi	Mutasarrıf
1736-1737	Seyyid Ahmed	Beytû'l-Mal Emîni
1738-1739	Abdurrahman Efendi	Kaymakam

1736-1739 Yılları Arasındaki Şer'i Görevliler

<u>Tarihi</u>	<u>Görevlinin Adı</u>	<u>Görevi</u>
1737-1739	Elhâc İbrahim	Kadı
1736-1737	Elhâc Osman	Kadı
1738-1739	Elhâc İbrahim Efendi	Nâ'ib
1736-1738	Ali Beğ	Muhzır

39 numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinde yer alan belgelerin içerisinde mali konularla ilgili belgelerin hemen hemen hiç olmadığı dikkat çekmektedir. Tevzi, taksim defterleri, salyane ve tımara ilişkin belgelerde yok denecek kadar azdır. Ancak vergi tahsisıyla ilgili belgelerde ve avarız ve nüzûl hanelerinin yer aldığı belgelerde Amasya'nın köy isimlerini kolaylıkla tesbit edebilme imkanı bulduk. Bu sicilden yararlanarak sicilde kayıtlı olan ve nahiyelere bağlı olan köyleri şu şekilde tesbit edebildik;

1736-1739 Yılları arasındaki Köy İsimleri

Nahiye-i Ezine Bazarı

1. Girâb	Köyü	15. Saraycık Kürdü	"
2. Halifeli	"	16. Pehlivan	"
3. Gök Abdâlı	"	17. Kızılca-i Kebir	"
4. Zığala	"	18. Ebemü	Köyü
5. Sevincir	"	19. Böke	"
6. Keşlik	"	20. Bayat	"
7. Uygur	"	21. Kara İbrahim	"
8. Mahmadlar	"	22. Sarı Tosun	"
9. Yağcı 'Abdal	"	23. Kara Keçili	"
10. Maramu	"	24. Afmâr	"
11. Sarı Alân	"	25. Saray Özü	"
12. Tâtâr	"	26. Karsan	"
13. Vermiş	"	27. Ezine Bâzârı	"
14. Efte	"	28. Urunkuş	"
29. Omük	"	32. Karataş	"
30. Kızılca-i Sagır	"	33. Sâz	"
31. Kürdler	"	34. Heneske	"

Nahiye-i Geldigelen

1. Zana	Köyü	14. Orta	Köyü
2. Elmâri	"	15. Kuzul	"
3. 'Ali Gâzi	"	16. Yavru	"
4. Ulus	"	17. Kârlı	"
5. Kutû	"	18. Ahûrcak	"
6. Ilıca	"	19. Ehli Beğ	"
7. Gökyük	"	20. Yelme	"
8. Gerne	"	21. Soma	"
9. Bulduklu	"	22. Köyceğiz	"
10. Geldigelen	"	23. Kavak	"
11. Kara Senir	"	24. Atabeğ	"
12. Küfû	"	25. İmrü	"
13. Tellice	"	26. Yaylacı	"

Nahiye-i Akdağ

1. Sefne	Köyü	13. Sofular	Köyü
2. Çukur Viran	"	14. Sorku	"
3. At Viran	"	15. Mürûn	"
4. Teflikan	"	16. Zana	"
5. Dere Baş	"	17. Boyalıca	"
6. Ada Dere	"	18. Kürtler	"
7. Bağdin	"	19. Çobanlı	"
8. Baraklı	"	20. Çiyan	"
9. Odacık	"	21. Gümüş	"
10. Kara Kese	"	22. Yenice	"
11. Katır Kışlası	"	23. Kıran Bas Alanı	"
12. Taverre	"		

Nahiye-i Hakala

1. Gazi Kanlı	Köyü	10. 'Ulvi	Köyü
2. Kuşcu	"	11. Yüzbeği	"
3. Kolay	"	12. Cürlü	"
4. Deveci	"	13. Küdelez	"
5. Kulu	"	14. Kanlı	"
6. Yaparlı	"	15. Harman Ağıllı	"
7. Hâcî Bayram	"	16. Hakala	"
8. Eymir	"	17. Kurnaz	"
9. Saluca	"		

Bu Sicilde Amasya'da ve çevresinde bulunan aşiretlerle ve boylarla ilgili açık bilgiler yoktur. Ancak aşiretlere ve boylara hitaben gönderilmiş fermân ve buyuruldulardan anlaşıldığı kadar bu yörede yaşayan halkın Osmanlı ordusunun teşekkülündeki en önemli dayanaklarından birisi olduğunu ancak Osmanlı devletindeki duraklama ve bozulmalara paralel olarak bölgedeki

az miktarda da olsa askeri ta'ifesinin zaman zaman isyan teşebbüsünde bulunduğunu ve Anadolu isyanlarına katılımların olduğunu görüyoruz. Sicilde yerleşik ve göçebe halkla ilgili fazla bilgi yoktur. Genellikle bilgiler siyasi ağırlıklı ve idari yapıya yakın bilgiler durumundadır.

III. AMASYA'NIN FİZİKİ YAPISI

Amasya şehrini meydana getiren mahalleler, dini ve sosyal yapılar şehrin üzerinde durulabilecek fiziki elemanlarıdır. Şehrin bir sancak merkezi olması hasebiyle ve aynı zamanda iç Anadolu ile Karadeniz sahillерinin geçiş bölgesinde kurulması şehrin ulaşım ve ticari hayatta önemini ön plana çıkarmaktadır. Şehir, mahallelerin bulunduğu yerler göz önüne getirildiğinde genellikle bir bütün gibi görünür. Şehir dağınık yapılı değildir. Şehrin uzağında sayılabilecek bir iki tane mahallesi vardır. Sicilde Amasya'nın Kal'a-i Bâla ve Kal'a-i Süflâ'sından söz edilir ancak fiziki yapısı hakkında açık bilgi yoktur.

Şehirlerin fiziki açıdan tamamlayan en önemli unsur mahalleridir. Şehirde farklı din, mezhep ve ırktan insanlar bulunmasına rağmen bunların bir arada yaşayabildikleri, alış-veris yaptıkları ve birbirlerine yardımcı oldukları bile görülmektedir. Ancak bu sicilde mahallelerdeki fiziki yapıyla ilgili daha sarıh bilgi pek yoktur.

Dikkati çeken en önemli hususlardan bir tanesi sicilde adı geçen mahallelerin isimlerinin, daha sonra Amasya tarihi konusunda çok değerli bir eser yazan Hüseyin Hüsameddin'in eserinde zikr edilen mahalle adlarının yaklaşık olarak aynı olduğunu söyleyebiliriz. Bu sicilde tesbit edebildiğimiz kırk yedi tane mahalle vardır. Bu mahalleler şunlardır;

Mahalleler

1. Birinci Bazâr Mahallesi	25. Samuk Mahallesi
2. Sofular "	26. Gümüşlü zâde "
3. Hatuniye "	27. Sarây "
4. Uzun Mustafa "	28. Hâcî Hamza "
5. Sarâhâne "	29. İslim "
6. Çeri Bâşı "	30. Kılıçcı "
7. Sofu-zâde "	31. Karatay "
8. Melkis "	32. Hızır Pâşâ "
9. Nimareddin "	33. Hâcî İlyâs "
10. 'Acem Ali "	34. Fethiye "
11. Dere "	35. Gök Medrese "
12. Köprü Bâşı "	36. Yâkutiye "
13. Mehmed Pâşâ "	37. Sa'adeddin "
14. Oçler "	38. Şamlar "
15. Eski Kethüdâ "	39. Sa'adeddin "
16. Pervâne Beğ "	40. Şeyh 'Arif "
17. Hoca Süleyman "	41. Asıl Savadiye "
18. Çırakçı "	42. Bâyezid Pâşâ "
19. Köyceğiz "	43. Receb "
20. Daru'l-İslâm "	44. Şeyh Cu'î "
21. Kurşunlu "	45. Deve Hâne "
22. Bozâhâne "	46. Bağ Helkis "
23. Savadiye "	47. Ahırcık "
24. Cami'î Enderun "	

Yukarıda adları tesbit edilen mahallelerden kaç tanesinin müslüman kaç tanesinin zımmi mahallesi olduğunu tesbit edemedik Çünkü sicildeki bilgilerde Müslüman ve Zımmi adları bol miktarda geçmesine rağmen, mahallelerin genel yapısı hususunda bilgi fazla yoktur. Ancak alım ve satımlarda mahallelerde halkın karışık yaşadığını söyleyebiliriz.

Bir şehrin fiziki yapısını oluşturan mahallelerin en önemli unsuru evlerdir. Bunlar çoğu kez fazla gösterişli olmamakla birlikte dönemin şartları ölçüsünde yapılmış doğal ev tipidir. Sicilden anlaşıldığı kadar Amasya'da evler bölgenin coğrafi yapısına uygun olarak tek yada çift katlı yapılmıştır. Evler; odalar, hol, salon, kiler, banyo, ahır, samanlık ve odunluk şeklinde inşa olunmuştur.

Amasya şehri, camii, mescid, medrese ve tekkeleri bakımından Osmanlı şehirleri içerisinde oldukça zengin bir yapıya sahip olduğunu söylemek mümkündür. Bu dönemde şehirdeki çok sayıdaki camii içersinde en önemlisi Bayezid Camii'dir. Bundan başka bu sicilde fazla miktarda camii isminden söz edilmemektedir. Çünkü bu sicildeki belgeler genellikle siyasi ağırlıklı bilgiler içermektedir.

IV. AMASYA'NIN ASKERİ DURUMU

39 numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinde askeri konularla ilgili fazla miktarda bilgi söz konusudur. Şehirde ve bağlı kazalarda fazla miktarda sipahi, yeniçeri, atık-ser ve ser-yeniçeri askerleri yanında gönüllü seferlere iştirak edebilecek askeri kaynağın oldukça çok olduğunu görmekteyiz. Belgelerden anlaşıldığı üzere Osmanlı askeri sisteminin bir gereği olarak barış zamanında toprağını işleyerek gecinen ve savaşa emredildiği zaman iştirak etmekte olan askerlerin bol miktarda burada bulunduğunu ve verilen dirlik gereğince alay beğisi komutası altında sefere iştirak etmek suretiyle askerın bölgede iskan edildiğini açık şekilde görmekteyiz.

Ancak belgeden anlaşılan bilgilere dayanarak zaman zaman Osmanlı'nın duraklama ve bozulmalarına paralel olarak bu bölgedeki askeri düzende bozulmaların olduğu dikkati çekmektedir. Fazla olmasada bile celali isyanlarının desteklendiği ve askere gitmeme yada firar etme olaylarının baş gösterdiği yine eşkiyalık, haramzadelik ve yol kesicilik olaylarının cereyan ettiği gönderilen ferman ve buyuruldulardan anlaşılmaktadır. Bu sicilden anlaşıldığına göre Amasya'da Kal'a-i Bâlâ ve Kal'a-i Süflâ

olmak üzere iki kaleden söz edilmekte ancak buradaki askeri miktarı ve görevlileri hakkında fazla bilgi yoktur. Sicilden tesbit edilen bilgilere göre kale dizdarı, yeniceri serdarı ve alay beğisi bulunduğu görülmektedir.

Sicilde Amasya'nın nüfusu ile ilgili bir bilgi yoktur. Ancak bölgeden fazla miktarda asker tedarik edildiği söylenebilir. Evliya Çelebi sancakda 19 ze'amet ve 42 tımarın olduğunu ve yine sancak beği hasnında yigirmi bin akçe olduğunu yazar²⁸

V. AMASYA'NIN İKTİSADİ DURUMU

Osmanlı Devleti idaresi altındaki toprakların iktisadi ve içtimai hayatı ile yakından ilgilienmiştir. Bu açıdan Amasya'daki iktisadi gelişmelerin Osmanlı Devleti'nin iktisadi durumu ile paralellik arz ettiğini görmekteyiz.

Evliya Çelebi, seyahatnamesinde Amasya için "Büyük bir şehir olduğundan dolayı bir kaç kere Arpalık yolu ile üç tuğlu vezirlere verilmiştir. Padişah kanunu üzerine Pâşâ'sının hassı yirmi bin ... " şeklindeki bir beyanatla bu konuyu dile getirmiştir²⁹.

Amasya, paşa sancağı merkezi olduğu zamanlarda beğler beğinin beş yüz otuz bin akçe hassı vardı. Hazine geliri beş yüz elli yedi bin akçe olup ve dört yüz yirmi dokuz tımarı bulumaktaydı. Haksız vergileri kaldırmayı ve halkın güvenliğini sağlamayı esas tutan Osmanlı kanunları "Re'ayanın" ürünlerinden defterde kaydedilen "Rûsûmdan" daha fazla olarak arpalık ve yemlik almayı çift yazılan kimsenin her yıl tımar erine birer

28) Evliya Çelebi; Seyahatname, C.I., İstanbul, 1976., s.182.

29) Evliya Çelebi; Seyahatname, C.I., İstanbul, 1976., s.182.

gün kulluk etmesini, harman resmi diye her yıl birer kile ve bunun gibi fuzuli vergileri yasak ediyordu. Amasya Sivas'da Osmanlı toprak rejimini yeni özellikler veren unsurlar mevcuttur. Amasya sancak merkezi olduğu zaman değişiklik olduğu zaman sadece sancak beğine dört yüz elli bin akçe verilmekle yetinilmiş, tımar ve ze'ametleri olduğu gibi kalmıştır. Bu durumda Amasya'nın hâlâ birinci dereceden sancak sayıldığını gösterecek bir olaydır³⁰.

Osmanlı Devleti, şehirlerin idaresine hazineden ayrılan bütçelerle ve dini eğitim müesseselerinin kurulmasına önem verdiği gibi, şehirlerde yaşayan insanların iase ve beslenmelerine ayrı bir ehemmiyet verip, şehirlerde iktisadi hayatın canlı ve düzenli tutulmasını sağlamaya çalışmıştır.

Amasya'nın her dönemde iktisadi yapısına yön veren unsur özellikle tarımsal alanda yeşil ırmak olmuştur. Bunun yanında doğu-batı ve güney-kuzey güzergahlarında ticari yolların kavşağı durumunda olması da iktisadi yapıya yön vermiştir.

Çalışmış olduğumuz bu sicildeki bilgiler ışığında Amasya'nın 1736-1739 yılları arasındaki iktisadi durumu hakkında bir bilgiye bizi götürecek deliller fazla mevcut değildir. Sicilde iktisadi malzeme yok denecek kadar azdır.

VI. AMASYA'DA SOSYAL HAYAT

39 numaralı Amasya Şer'iyye Sicilinde sosyal yapıyla ilgili olarak malzeme sayabileceğimiz belgeler mevcuttur. Özellikle din değiştirme, alım-satım, ticari faaliyet ve anlaşmazlıklar konusunda bilgiler mevcuttur. Bu dönemde sadece din değiştir-

30) İslam Ansiklopedisi; a.q.m., C.I., s.247.

meye ait (Zimmi iken Müslüman olanlar) on'a yakın belv bulun-
maktadır. Bu sicilde Müslümanken Zimmi olan hiç bir kayda tesbit
lanmamıştır.

Bu sicilden anladığımız kadarıyla Müslüman-Gayri müslimler
arasındaki ilişkilerin oldukça normal boyutlarda olduğunu hatta
halkın bir birine çok ince bir hoşgörü ile bağlandığını ve her
tür türlü ilişkide bulunabildiklerini görmekteyiz. Ticari faaliyet-
lerden tutunda sosyal ilişkilere kadar bütün faaliyetlerin
birlikte yürütülebildiğini görmekteyiz. Zaten Osmanlı yönetimi
ayrılıktan ziyade birleştiriciliği ön plana çıkarmıştır. Bu
sicilde yer alan kayda göre Osmanlı yöneticileri bölgedeki
gayri müslimlere ait kilise ve bunun gibi dini binaların
yapımı, onarımı konularında gönderdiği fermânlarla bu hoşgörü-
sünü açık bir şekilde ortaya koymuştur.

Yine bu sicilden tesbit ettiğimiz bilgilere göre Amasya'da
fazla olmasada Ermeni, Yahudi, Rum gibi etnik ve dini azınlık-
ların olduğunu görmekteyiz. Ancak sicilde bu teb'anın yaşayışı,
birbirleri ile olan ilişkileri ve diğer hususlarda fazla bilgi
yoktur.

Bu sicilde hüccetlerin çoğu alacak-verecek, tereke, arazi
anlaşmazlığı, vâsi ve boşanma gibi sasyal nitelikli belgelerden
oluşmaktadır. Yine belgelerden anlaşıldığı üzere Osmanlı halkı-
nın tamamına eşit muamelede bulunmuş, vergi adaleti ve diğer
hususlarda örfi ve şer'i kanunların tam olarak uygulanması
için oldukça hassas davranmıştır. Miras konusunda eşitlik ön
planda tutulmuştur. Mirasına ortak olmayan kimselerin mal
varlıkları ölümünden sonra beytü'l-mâle intikal etmiştir. Genel-
likle evlilikler tek kadınla yapılmıştır. Belgelerdeki bilgiler
çok çocuklu ailelerin fazla olmadığını gösterir.

Bu sicilde en çok kullanılan Müslüman erkek isimleri Ahmed Mehmed, Bekir, Hasan, Hüseyin, Ali, Süleyman, İbrahim, Mustafa, gibidir. Müslüman kadın isimleri ise Ayşe, Fatma, Halime, Ommü, Hatice ve bunun gibidir.

Müslüman halk arasında kullanılan lakaplar ise genellikle kişilerin mensup oldukları sosyal grup, meslek, fiziki şekil ve sakatlık durumlarına göre verilmiştir. Lakaplar içerisinde efendi kelimesinin bol miktarda kullanılmış olması Amasya'da çok tahsilli ve sözüne güvenilir kişilerin bol sayıda olduğuna delalet eder. Yine Elhâc, Beğ, E's-seyyid gibi ünvanlarda sıkça kullanılmıştır. Bunlardan da anlaşılacağı üzere Amasya'da sosyal yapı oldukça gelişmiş bir düzeydeydi.

S O N U C

Bu sicildeki bilgiler göz önüne getirildiğinde sicillerin tarih araştırmalarında ve özellikle şehir tarihçiliğinde çok önemli kaynaklar olduğunu isbatlamaktadır. Şer'iyye sicillerinin özellikle son dönem tarihimizin siyasi, iktisadi, askeri ve sosyal yönlerinin aydınlatılması hususunda oldukça önemli bir tarihi kaynak olduğu görülmüştür.

Gerek asıl metinden gerekse belgelerin tasnifinden ve içeriğinden anlaşılabileceği üzere şer'iyye sicilleri üzerinde hassasiyetle çalışılması icap eden birinci elden kaynak niteliği taşırlar. Ele aldığımız bu sicil sadece üç yıl gibi kısa bir dönemi kapsamakla birlikte, tarihimizin idari, askeri, sosyal ve kültürel yapısını ele alan son derece önemli yargılara varabileceğimiz bilgileri ihtiva etmektedir. Bu araştırma ilk olarak ele aldığımız bir çalışma olduğu için hatalarımızın olması kaçınılmazdır. Daha teferruatlı olarak sicilin değerlendirilmesi mümkündür. Bu sahadaki çalışmaların daha teferruatlı ve daha fazla sayıda olması temennimizdir.

Buradan şu sonuçları çıkarabiliriz; Siciller Osmanlı tarihi araştırmalarının en önemli kaynaklarından biridir. Şehir tarihçiliği çalışmalarında sicillerin çok daha büyük bir ehemmiyeti söz konusudur. Sicil çalışmalarının artırılması ve bu yöndeki hassasiyetin dahada çoğaltılması gerekir.

B İ B L İ Y O G R A F Y A

ABDİZADE, Hüseyin Hüsameddin; Amasya Tarihi , İSTANBUL , 1327

AKDAG, Mustafa; Türkiye'nin İktisadi ve İhtimai Tarihi, C. I-II,
İSTANBUL, 1979.

—————; Celali İsyanları, İSTANBUL, 1978.

Amasya il Yıllığı; Ankara, 1973.

BALTACI, Cahit; Osmanlı Medreseleri, İstanbul, 1976.

BAYKARA, Tuncer; Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I,
ANKARA, 1988.

DEMİRAY, Ahmet; Resimli Amasya Tarihi, ANKARA, 1954.

Evliya Çelebi; Seyhatname, C. II., İSTANBUL, 1976.

HALAÇOĞLU, Ahmet; 381 Numaralı Harput "Ma'muretü'l-Aziz"

Seriye Sicili, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi,
ANKARA, 1986.

İZAN, İbrahim; İlimiz Amasya ve İlçelerimiz, ANKARA, 1973.

KÖPRÜLÜ, Fuat; Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluşu, İSTANBUL, 1959.

ÖZDEMİR, Rifat; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara (Fiziki, Demog-
rafik, İdari, Sosyal-Ekonomik yapısı, 1785-1840)
ANKARA, 1988

ÖZTÜRK, Mustafa; Orta Anadolu'da Fiyatlar 1785-1860, A.Ü.D.T.C.E.,
Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1979.

SEVDEN, Nazmi; Anadolu Kaleleri, ANKARA, 1959.

Tızlak, Fahrettin; 398 Numaralı Harput Ser'iyye Sicili:

Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1987.

TURAN, Osman; Doğu Anadolu Türk Devletleri, İSTANBUL, 1973

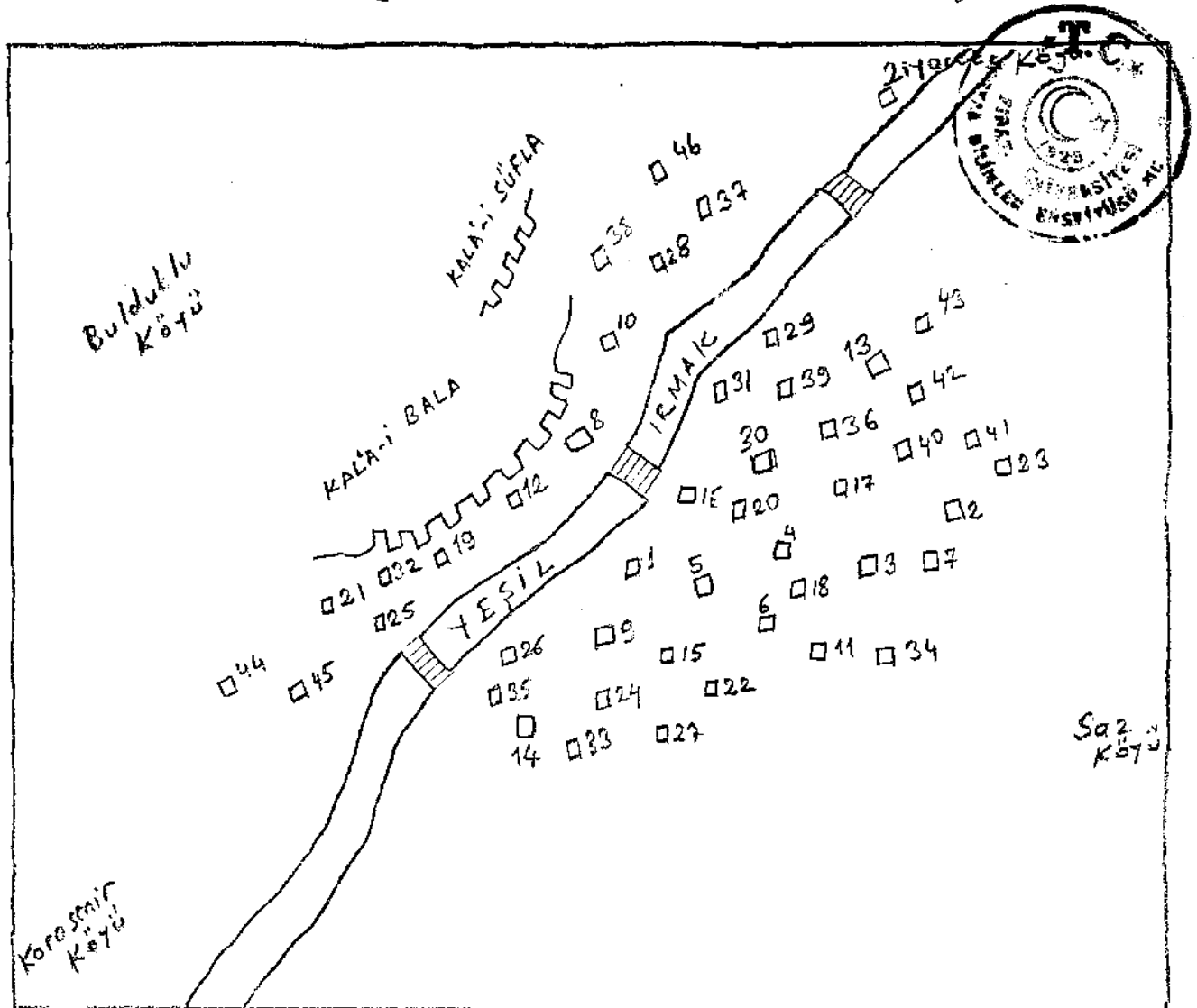
—————; Selçuklu Tarihi ve Türk İslam medeniyeti,
İSTANBUL, 1973.

UZUNÇARSILI, İsmail Hakkı; Osmanlı Tarihi, C. I-IV., ANKARA, 1988.

ÜNGBÜR, Sami; Cografya Sözlüğü, İSTANBUL, 1961.

YILMAZCELİK, İbrahim; XIX. YY'ın İlk Yarısında Diyarbakır,
ANKARA, 1995.

XVIII. Yüzyılda Amasya Şehri Haritası (Mahalleler)

1- Birinci Bozar Mahallesi	24- Camii-i Fâderun Mahallesi
2- Sofular "	25- Samuk "
3- Hatuniye "	26- Gümüşlü-zâde "
4- Uzun Mustafa "	27- Saray "
5- Sarayhane "	28- Hacı Hamza "
6- Geribaşı "	29- İslim "
7- Sofu-zâde "	30- Kılıçer "
8- Helkis "	31- Karatay "
9- Nîmâreddin "	32- Hızır Paşa "
10- Acem Ali "	33- Hacı İlyas "
11- Dere "	34- Fetkiye "
12- Köprü Başı "	35- Gök Medrese "
13- Mehmed Paşa "	36- Yakutiye "
14- Üçler "	37- Saâdeddin "
15- Eski Kethüda "	38- Samlar "
16- Pervane Beğ "	39- Hoca Saâdeddin "
17- Hoca Süleyman "	40- Seyh Arif "
18- Girakçı "	41- Asıl Savadıye "
19- Köyceğiz "	42- Bayezid Paşa "
20- Daru'l-İslâm "	43- Receb "
21- Kurşunlu "	44- Seyh Cui "
22- Bozahane "	45- Devce Hane "
23- Savadıye "	46- Bağ Helkis "

